

Ten geleide

In de landelijke kerkenraadsvergadering op 9 april 1989 werd besloten een Commissie Kerkorde op te richten om een Kerkorde samen te stellen. Het concept van de GKIN Kerkorde (Indonesisch-Nederlands) werd in 1992 voltooid.

In 1995 werd na verschillende amendementen dit concept in de landelijke kerkenraadsvergadering vastgelegd. In de landelijke kerkenraadsvergadering op 20 maart 1996 kreeg de Commissie Kerkorde de opdracht de uitvoeringsbepalingen op te stellen. In de landelijke kerkenraadsvergadering op 21 juni 2002 werden de uitvoeringsbepalingen (Indonesisch) goedgekeurd en per direct in gebruik genomen. Het werd als een groot gemis beschouwd dat er nog geen Nederlandse versie was en in september 2003 werd aan emeritus predikant dr. R. Budiman gevraagd hiervoor zorg te dragen. Het lukte de heer Rudy S.K. Yap (†) een digitale tekstversie te maken van de complete GKIN Kerkorde. De heren Evert de Jong, Liem Sing Hong, Ong Heng Yang en Hans Tromer werden gevraagd elk een aantal artikelen te vertalen. De heer Hans Tromer coördineerde dit en de eindredactie zou dr. R. Budiman doen.

Maar deze opzet liep vast en dr. R. Budiman gaf de opdracht terug. In de moderamenvergadering op 1 mei 2005 werd de heer Liem Sing Hong gevraagd dit werk over te nemen; ds. M.A.M. Sasabone zou de eindredactie doen. Daarnaast zorgde ds. M.A.M. Sasabone voor de Nederlandse vertaling van de formulieren en dienstordes uit de bijlagen. Emeritus predikant ds. W.H. M. Reinders, de heer Han Tiong Bo en de heer Soei Kwan Ing (†) waren bereid de resterende artikelen te vertalen. Eind 2006 was de “ruwe” vertaling gereed. Student Matheus H. Santoso hielp de schema's te maken.

Emeritus predikant ds. W.H.M. Reinders en de heer The Gwan Tjaij waren bereid de artikelen theologisch en grammaticaal te onderbouwen. Dit verliep zeer moeizaam; vaak moesten de artikelen helemaal herschreven worden.

In de loop van het vertaalproces bleek de digitalisering van de oorspronkelijke tekst niet vlekkeloos te zijn verlopen. Letters bleken “at random” vervormd te zijn (e wordt c, t wordt l, etc). Dit had tot gevolg, dat de Indonesische tekst als door een stoffilter moest worden doorgeplozen.

Pengantar

Dalam rapat Majelis GKIN pada 9 April 1989 diputuskan untuk membentuk Komisi Tata Gereja GKIN untuk menyusun Tata Gereja. Konsep Tata Gereja (Indonesia-Belanda) diselesaikan dalam tahun 1992.

Dalam tahun 1995 setelah beberapa amandemen amandemen konsep ini disetujui oleh Majelis GKIN. Dalam rapat Majelis GKIN tanggal 20 Maret 1996 Komisi Tata Gereja diberi tugas untuk menyusun Tata Laksana. Dalam rapatnya tanggal 21 Juni 2002 Majelis GKIN mengesahkannya Tata Laksana GKIN (Indonesia) yang segera diberlakukannya. Dirasakannya sebagai suatu kekurangan besar bahwa belum tersedia versie Belanda dan dalam bulan September 2003 kepada Pendeta Emeritus dr. R. Budiman diminta untuk mengusahakannya. Bpk. Rudy S.K. Yap (†) berhasil membuat tekst-versi digital dari seluruh Tata Gereja GKIN. Bpk. Evert de Jong, Bpk. Liem Sing Hong, Bpk. Ong Heng Yang dan Bpk. Hans Tromer diminta untuk menterjemahkannya masing masing beberapa pasal dalam Bahasa Belanda. Bpk. Hans Tromer mengkoordinasikannya dan dr. R. Budiman melakukan eindredactie. Tetapi jalan ini macet dan dr. R. Budiman serahkannya kembali. Dalam rapat Moderamen pada tanggal 1 Mei 2005 Bpk. Liem Sing Hong diminta untuk meneneruskan tugas ini; ds. M.A.M. Sasabone bertindak sebagai eindredaksi. Disamping itu ds. M.A.M. Sasabone menyediakan versie bahasa Belanda dari formulir formulir dalam lampiran. Pendeta Emeritus ds. W.H.M. Reinders, Bpk. Han Tiong Bo dan Bpk. Soei Kwan Ing (†) bersedia untuk menterjemahkan pasal pasal yang tertinggal. Achir tahun 2006 terjemahan “kasar” selesai. Mahasiswa Matheus H. Santoso bantu membuat schema schema.

Pendeta Emeritus ds. W.H. M. Reinders dan Bpk. The Gwan Tjaij bersedia untuk memberi dasar teologi dan gramatika kepade terjemahan itu. Ini berjalan dengan susah payah; sering pasal pasal harus diterjemahkan kembali.

Dalam proses penterjemahan ternyata bahwa proses pengubahan tekst asli kedalam tekst digital tidak berjalan lancar. Banyak kata kata berubah (mis. e menjadi c, t menjadi l, dsb.). Ini mengakibatkan, bahwa tekst bahasa Indonesia harus diperiksa dengan sangat teliti.

Een andere moeilijkheid waar we in de loop van deze vertaling op stuiten was de botsing tussen de twee culturen, de breedsprakigheid van de Indonesische taal en de zakelijkheid van de Nederlandse taal. Vaak moest “naar de geest” in plaats van “naar de letter” vertaald worden. In oktober 2007 was de vertaling zover gevorderd, dat besloten werd regelmatig bij elkaar te komen en artikel per artikel door te nemen. We hoopten na enige ontmoetingen gereed te zijn, maar deze hoop bleek ijdel te zijn. Door zijn vertrek naar Indonesië in januari 2008 verliet ds. M.A.M. Sasabone ons vroegtijdig, maar in mevrouw drs. P.C. Verhaar-van Roon, B. Th, hadden we een zeer goede vervangster gekregen. Met haar frisse kijk kon ze menig “kromme” zin “recht” trekken. Helaas bleef ze niet lang bij ons.

In het bijzonder willen wij emeritus predikant ds. W.H.M. Reinders hartelijk bedanken voor zijn grote inzet in dit werk. Niet alleen vanwege zijn diepe theologische kennis, maar ook door zijn gedegen kennis van beide culturen.

Ook willen we diegenen bedanken die na het lezen van de concept eindversie ons nog menig opbouwende kritiek en correctie doorgaven.

Last but not least danken wij de dames Sien The, Daisy Han en Swan Liem voor hun bijdrage om in deze laatste fase de werkgroep zo te inspireren met hun culinaire hoogstandjes.

Met Gods zegen en de leiding van de Heilige Geest is het ons gelukt dit werk te voltoeien. Wij hopen dat deze Nederlandse vertaling van de GKIN Uitvoeringsbepalingen haar zal helpen haar missionaire taak uit te voeren.

Schiedam, november 2008

Namens de werkgroep vertaling
GKIN Kerkorde en Uitvoeringsbepalingen,
Ir. Liem Sing Hong, voorzitter
Ds. W.H.M. Reinders
Dr. The Gwan Tjaij
Dr. Han Tiong Bo

Kesukaran yang lain yang dijumpainya adalah perbedaan antara kedua kebudayaan, banyaknya kata kata dalam bahasa Indonesia dan lugasnya bahasa Belanda. Sering terjemahan harus dilaksanakan menurut “jiwa” dan tidak menurut “arti”. Bulan oktober 2007 terjemahan telah demikian lanjutnya, sehingga diputuskannya sebagai tahap akhir secara teratur berkumpul untuk bersama sama membicarakan ayat ayat satu persatu. Diperkirakan ini tidak akan berlangsung terlalu lama, tetapi tidak demikian kenyataan. Dalam bulan Januari 2008 ds. M.A.M. Sasabone kembali ke Indonesia, tetapi dalam ibu drs P.C. Verhaar – van Roon, B. Th, kami telah dapat pengganti yang sangat baik. Dengan pandangan yang segar beliau telah “meluruskan” kalimat kalimat yang “kurang lancar”. Sayang beliau tidak lama bersama kami.

Khususnya kepada Pendeta Emeritus W.H.M. Reinders kami hendak mengucapkan banyak terima kasih atas semangatnya. Bukan saja karena pengetahuan teologinya, tetapi juga karena pengalamannya dalam kedua kebudayaan.

Juga kepada mereka yang telah memberi kritik dan koreksi yang membangun kami hendak menghaturkan banyak terima kasih.

Achirnya kami menghaturkan banyak terima kasih kepada ibu ibu Sien The, Daisy Han dan Swan Liem yang memberi semangat baru kepada kami dengan masakan masakan mereka yang begitu lezatnya.

Berkat anugerah Tuhan dan pimpinan Roh Kudus kami dapat berhasil menyelesaikan tugas ini. Kami harap bahwa terjemahan Belanda Tata Laksana GKIN ini dapat membantu GKIN melaksanakan tugas missienya didunia.

Schiedam, Nopember 2008

Atas nama panitia terjemahan
Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN,
Ir. Liem Sing Hong, ketua
Ds. W.H.M. Reinders
Dr. The Gwan Thaij
Dr. Han Tiong Bo

Inleiding

Na vrij lang gewerkt te hebben is het de Commissie Kerkorde/Uitvoeringsbepalingen van de GKIN gelukt het resultaat van haar inspanningen te presenteren in een boekwerk van de Kerkorde en Uitvoeringsbepalingen van de GKIN (Gereja Kristen Indonesia Nederland). Dit zal gelegaliseerd worden in de landelijke kerkenraadsvergadering in juni 2002.

We waren ons ervan bewust dat het opstellen van de Kerkorde en de Uitvoeringsbepalingen een lange tijd in beslag zou nemen in verband het grote aantal bronnen dat geraadpleegd moest worden en of het geschikt zou zijn met de situatie van de GKIN die uit 5 regio's bestaat. Bovendien bestond de Commissie uit leden die dagelijks zeer druk bezig waren met hun eigen werk zodat de commissievergaderingen niet wekelijks konden plaatsvinden.

Maar met Gods zegen en Zijn leiding kon uiteindelijk dit grote werk voltooid en gepresenteerd worden aan de landelijke kerkenraad.

Deze Kerkorde en de Uitvoeringsbepalingen moeten we beschouwen als de "spelregels" in ons kerkzijn; ook zodat alle leerregels en onze gedachten en besluiten van de regionale kerkenraden niet van elkaar verschillen.

Daarnaast zijn we ons er van bewust dat de Kerkorde en de Uitvoeringsbepalingen die hier gepresenteerd zijn in deze huidige vorm niet volmaakt zijn zonder fouten. Indien in de toekomst bij het gezamenlijk kerkzijn elementen gevonden zullen worden die niet overeenkomen met de situatie op dat moment of die belemmeren, is het altijd mogelijk onder de leiding van de Heilige Geest de nodige verbeteringen aan te brengen.

Ten slotte willen we onze grote waardering en welgemeende dank uitspreken voor de inspanningen en offers die de leden van de Commissie Kerkorde en Uitvoeringsbepalingen zich hebben getroost in het uitvoeren van hun taak.

Kata pengantar

Setelah bekerja cukup lama akhirnya Komisi Tata Gereja/Tata Laksana GKIN berhasil mempersempahkan hasil pemikiran mereka dalam bentuk buku Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN (Gereja Kristen Indonesia Nederland) yang akan diresmikan dalam sidang Majelis GKIN bulan juni 2002.

Kami sadar bahwa pengolahan Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN ini akan membutuhkan waktu agak lama mengingat banyaknya bahan sumber yang harus diteliti dan dipikirkan akan kesesuaiannya dengan situasi GKIN yang terdiri atas 5 regio. Lagi pula para anggota Komisi ini terdiri dari orang-orang yang sehari-harinya sangat sibuk dengan pekerjaan mereka masing-masing sehingga rapat-rapat Komisi tidak dapat diadakan tiap minggu.

Tetapi berkat rahmat dan bimbingan Tuhan akhirnya tugas pekerjaan yang cukup besar ini dapat diselesaikan dan dipersembahkan kepada Majelis GKIN.

Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN ini perlu kita hayati sebagai "peraturan bermain" dalam kita bergereja; juga supaya sernua ajaran serta pemikiran dan keputusan-keputusan Majelis GKIN regio tidak berbeda sam sama lain.

Disamping itu kami sadar bahwa Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN yang dipersembahkan dalam wujud sekarang ini tidaklah sempurna tanpa kekurangan. Dalam waktu mendatang bila sambil bergereja bersama kita jumpai unsur-unsur yang menghambat atau kurang sesuai dengan keadaan waktu itu, dengan mohon bimbingan Roh Kudus, kami tetap membuka kesempatan untuk perbaikan-perbaikan yang diperlukan.

Akhir kata kami mengucapkan penghargaan yang tinggi serta terima kasih yang tulus atas kesediaan serta jerih payah dan semua pengorbanan yang telah disumbangkan para anggota Komisi Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN ini dalam melakukan tugas mereka.

Moge de Almachtige God de Gereja Kristen Indonesia Nederland en ons allen leiden en zegenen. Amen

Amstelveen, april 2002

The Kian Gwan, voorzitter

Semoga Tuhan yang Maha Esa berkenan membimbing dan memberkati Gereja Kristen Indonesia Nederland dan kita semua. Amin.

Amstelveen, April 2002

The Kian Gwan, ketua

Deze Kerkorde en Uitvoeringsbepalingen zijn gelegaliseerd in de landelijke kerkenraadsvergadering van de Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN) op 21 juni 2002 en toepasbaar verklaard op 21 juni 2002.		Tata Gereja dan Tata Laksana ini disahkan oleh Persidangan Majelis Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN) pada tanggal 21 Juni 2002, dan dinyatakan berlaku sejak tanggal 21 Juni 2002.	
Handtekening	Handtekening	Tanda tangan	Tanda tangan
The Kian Gwan Voorzitter landelijke kerkenraad	Han Tiong Bo Algemeen Secretaris	The Kian Gwan Ketua Majelis GKIN	Han Tiong Bo Sekretaris Umum Majelis GKIN

Voorwoord

De Indonesisch-Nederlands Christelijke Kerk (GKIN) is opgericht op 7 juli 1985. Sinds die tijd gebruikte de GKIN elementen van de Kerkorde van GKI-Jawa Barat, GKI-Jawa Tengah en GKI-Jawa Timur die aangepast werden aan de behoefte van de GKIN. Met de ontwikkeling van de GKIN werd de behoefte gevoeld een eigen Kerkorde en Uitvoeringsbepalingen te bezitten overeenkomstig haar context van het kerkelijk leven met als achtergrond de Indonesische identiteit in de Nederlandse samenleving. In de landelijke kerkenraadsvergadering op 9 april 1989 werd besloten een Commissie Kerkorde op te richten bestaande uit dhr. Tan Tjiauw Yong (als coördinator), ds. R. Budiman, ds. mw. N. Atmadja, en dhr. The Gwan Tjaij. Maar om gezondheids redenen droeg dhr. Tan Tjiauw Yong het voorzitterschap over aan dhr. The Gwan Tjaij. In december 1989 begon de Commissie Kerkorde het concept te maken. Dit kwam gereed in 1992. Deze concept Kerkorde werd verspreid naar alle regio's en werd ook gepubliceerd in de GKIN-Nieuws, opdat de gemeenteleden van de GKIN hierop konden reageren om het te vervolmaken. Na acceptatie door de landelijke kerkenraad zou de Kerkorde in de GKIN gebruikt worden. Na diverse aanvullingen werd de concept Kerkorde in 1995 door de landelijke kerkenraad aangenomen en goedgekeurd.

Daarna kreeg de Commissie Kerkorde de taak de Uitvoeringsbepalingen op te stellen en op 20 maart 1996 begon de Commissie Kerkorde met haar taak.

Ofschoon de commissie haast iedere 4-6 weken vergaderde, bleek de materie zo veel en zo complex te zijn, dat het hele proces erg veel tijd in beslag nam. Maar met Gods zegen, leiding van Jezus Christus en verlicht door de Heilige Geest lukte het de commissie uiteindelijk het concept te presenteren dat bestaat uit:

1. Beginselverklaring
2. De Kerkorde met toelichting
3. De Uitvoeringsbepalingen inclusief de organisatiestructuur van de GKIN en het schema algemeen beleid

Prakata

Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN) didirikan pada tgl. 7 Juli 1985. Sejak saat itu GKIN menggunakan unsur-unsur dari Tata Gereja dari GKI-Jawa Barat, GKI-Jawa Tengah dan GKI-Jawa Timur, yang disesuaikan dengan kebutuhan GKIN. Dengan berkembangnya GKIN dirasakan ada kebutuhan yang mendesak untuk mempunyai Tata Gereja dan Tata Laksana sendiri sesuai dengan konteks kehidupan Gereja berlatar belakang ke-Indonesiaan di Nederland. Dalam rapat Majelis GKIN pada tanggal 9 April 1989 diputuskan dibentuknya Komisi Tata Gereja GKIN yang terdiri dari Bpk. Tan Tjiauw Yong (sebagai koordinator), Pdt. R. Budiman, Pdt. Ibu N. Atmadja dan Bpk. The Gwan Tjaij. Tetapi karena alasan kesehatan Bpk. Tan Tjiauw Yong, tugas ketua diserahkan kepada Bpk. The Gwan Tjaij. Pada bulan Desember 1989 Komisi Tata Gereja GKIN mulai membuat konsep Tata Gereja yang selesai dalam tahun 1992. Konsep Tata Gereja GKIN kemudian disebarakan ke semua regio dan juga dimuat dalam GKIN-Nieuws, untuk ditanggapi oleh warga GKIN untuk disempurnakan dan kemudian untuk disetujui dan dipakai oleh GKIN. Pada tahun 1995 Konsep Tata Gereja GKIN yang telah disempurnakan diterima dan disetujui oleh Majelis GKIN.

Kemudian Komisi Tata Gereja GKIN ditugaskan oleh Majelis GKIN untuk menyusun Tata Laksana GKIN dan tgl 20 Maret 1996 Komisi Tata Gereja GKIN mulai menyusunnya.

Meskipun Komisi Tata Gereja/Tata Laksana GKIN mengadakan rapatnya hampir setiap 4-6 minggu, ternyata bahan yang diolah begitu banyak dan kompleks sehingga seluruh proses memakan waktu yang cukup lama. Tetapi berkat anugerah Alah Bapak, bimbingan Tuhan Yesus Kristus dan diterangi oleh Roh Kudus akhirnya komisi berhasil menyajikan konsep yang terdiri dari:

1. Mukadimah.
2. Tata Gereja dengan penjelasannya.
3. Tata Laksana termasuk Struktur Organisasi GKIN dan Pola Kebijakan.

4. Belijdenissen: Apostolische, Athanasius en Nicea Constantinopel.
5. Belijdenis van de GKIN (Mission Statement)
6. Het Onze Vader en de kerkelijke formulieren.

Bij het opstellen van de Kerkorde en haar Uitvoeringsbepalingen had de commissie verschillende bronnen geraadpleegd: de Kerkorde en Uitvoeringsbepalingen van GKI-Jawa Barat, GKI-Jawa Tengah, GKI-Jawa Timur en GKI Synode Am (gedeeltelijk nog in concept) en alsmede de Kerkorde van de Nederlandse Hervormde Kerk en de Gereformeerde kerken in Nederland en andere documenten van Nederlandse kerken en de concept Kerkorde van de S.O.W. kerken.

We danken de leden die afwisselend de commissie hadden versterkt. Ze zijn: dhr. Tan Tjiauw Yong (†), ds. R. Budiman die zich zeer verdienstelijk had gemaakt in het opstellen van de Kerkorde, ds. mw N. Atmadja, ds. B.A. Abednego (lid Kerkorde Commissie GKI-Jatim), ds. L. Purwanto (lid Kerkorde Commissie GKI Synode Am), ds. M.A.M. Sasabone, dhr Loa Yan Gie, dhr. The Kian Gwan als voorzitter van de landelijke kerkenraad en dhr. Han Tiong Bo, die jarenlang de taak van ds. mw. N. Atmadja als lid en notulist had overgenomen.

Onze waardering en dank gaan uit naar ds. P.W. Susilaradeya als commissielid en enige auteur van de Uitvoeringsbepalingen. En niet te vergeten danken we mw. Sien The-Oei voor haar gastvrijheid en verzorging van de commissie gedurende 13 jaar.

We danken ook dhr. Rudy S.K. Yap en dhr. Gunawan Kartono voor hun inspanningen in het opstellen en drukken van de Kerkorde en de Uitvoeringsbepalingen.

We danken de Heer Jezus Christus voor Zijn leiding, zodat we deze Kerkorde en Uitvoeringsbepalingen konden voltooiën.

4. Pengakuan-pengakuan: Rasuli, Athanasius dan Nicea Konstantinopel.
5. Pengakuan GKIN (Mission Statement).
6. Doa Bapa Kami serta Formulir-formulir Gereja.

Dalam membuat Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN, Komisi mempergunakan sebagai sumber: Tata Gereja/Tata Laksana GKI-Jawa Tengah, GKI-Jawa, GKI-Jawa Timur serta GKI Sinode Am (sebagian dalam bentuk konsep) serta meneliti de Kerkorde van de Hervormde kerken dan Gereformeerde kerken di Nederland dan dokumen-dokumen Gereja Belanda lainnya serta konsep Kerkorde S.O.W. kerken.

Terima kasih kami ucapkan kepada anggota-anggota yang silih berganti ikut memperkuat Komisi ini.

Mereka adalah: Bpk. Tan Tjiauw Yong (†), Pdt. R. Budiman yang sangat berjasa dalam penyusunan Tata Gereja GKIN, Pdt. Ibu N. Atmadja, Pdt. B.A. Abednego (anggota komisi Tata Gereja GKI-Jatim), Pdt. L. Purwanto (anggota Komisi Tata Gereja GKI Sinode Am), Pdt. M.A.M. Sasabone, Bpk. Loa Jan Gie dan Bpk. The Kian Gwan sebagai ketua Majelis GKIN serta Bpk. Han Tiong Bo yang bertahun-tahun meneruskan tugas pekerjaan Pdt. Ibu N. Atmadja sebagai anggota dan penulis Komisi.

Penghargaan dan terima kasih kami ucapkan kepada Pdt. P.W. Susilaradeya sebagai anggota komisi dan pengarang tunggal konsep Tata Laksana GKIN. Dan tak lupa kami mengucapkan terima kasih kepada ibu Sien The-Oei atas pelayanan yang ramah dan penyediaan tempat bagi komisi selama 13 tahun.

Kami menyatakan terima kasih pula kepada Bpk. Rudy S.K. Yap dan Bpk. Gunawan Kartono atas jerih payah mereka dalam menyusun dan mencetak Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN ini.

Kami mengucapkan syukur kepada Tuhan Yesus Kristus atas bimbinganNya sehingga kami dapat menyelesaikan penyusunan Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN ini.

Tenslotte hopen we dat deze Kerkorde en Uitvoeringsbepalingen de landelijke kerkenraad kunnen helpen in zijn bediening opdat de Naam van Heer Jezus, Hoofd van de Kerk geprezen wordt en Zijn Gemeente wordt opgebouwd. Dan akhirnya kami berharap agar buku Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN ini dapat membantu Majelis GKIN dalam pelayanannya agar Nama Tuhan Yesus, Kepala Gereja, dimuliakan dan JemaatNya dapat dibangun.

Namens de Commissie Kerkorde/Uitvoeringsbepalingen

The Gwan Tjaij, voorzitter

a.n. Komisi Tata Gereja/Tata Laksana GKIN

The Gwan Tjaij, ketua

**Kerkorde
en
Uitvoeringsbepalingen**

Gereja Kristen Indonesia Nederland
(Indonesisch-Nederlands Christelijke Kerk)

**Tata Gereja
dan
Tata Laksana**

Gereja Kristen Indonesia Nederland
(Indonesisch-Nederlands Christelijke Kerk)

		Pagina
INHOUDSOPGAVE	DAFTAR ISI	iii
TEN GELEIDE	PENGANTAR	I
INLEIDING	KATA PENGANTAR	III
LEGALISERING VAN KERKORDE EN UITVOERINGSBEPALINGEN	PENGESAHAN TATA GEREJA DAN TATA LAKSANA	V
VOORWOORD	PRAKATA	VI
KERKORDE	TATA GEREJA	1
BEGINSELVERKLARING	MUKADIMAH	3
KERKORDE	TATA GEREJA	6
TOELICHTING OP DE BEGINSELVERKLARING	PENJELASAN MUKADIMAH	14
TOELICHTING OP DE KERKORDE	PENJELASAN TATA GEREJA	16
UITVOERINGSBEPALINGEN	TATA LAKSANA	21
ARTIKEL 01 HET BEGRIP REGIO	PASAL 01 PENGERTIAN REGIO	23
ARTIKEL 02 VORMING EN INSTITUERING VAN EEN REGIO	PASAL 02 PEMBENTUKAN DAN PENETAPAN REGIO	23
1. Vorming van een regio	1. Pembentukan Regio	23
2. Procedure ter instituering van een regio	2. Prosedur Penetapan Regio	24
3. Instituering van een regio	3. Penetapan Regio	24
ARTIKEL 03 OPHEFFEN VAN EEN REGIO	PASAL 03 PEMBUBARAN REGIO	25
ARTIKEL 04 EEN ANDERE GEMEENTE OF GELOOFS- GEMEENSCHAP DIE ZICH WIL AANSLUITEN	PASAL 04 JEMAAT/PERSEKUTUAN LAIN YANG MENGGAJUNGKAN DIRI	26
ARTIKEL 05 DE NAAM VAN DE KERK	PASAL 05 NAMA GEREJA	27

	1. Het logo en de stempel		1. Logo dan Cap	27
	2. Voorbeeld van de naamgeving van een regio		2. Contoh Penamaan Regio	27
ARTIKEL 06	GRONDSLAG EN GELOOFSBELIJDENIS	PASAL 06	DASAR DAN PENGAKUAN IMAN	28
	1. De Bijbel		1. Alkitab	28
	2. De Geloofsbelijdenis		2. Rumusan Pengakuan	28
	3. Formulering van de Belijdenis van de GKIN		3. Rumusan Pengakuan GKIN	28
ARTIKEL 07	DE LEER	PASAL 07	PENGAJARAN	28
ARTIKEL 08	GEMEENTEOPBOUW	PASAL 08	PEMBANGUNAN JEMAAT	29
	1. Het schema algemeen beleid GKIN (SAB-GKIN)		1. Pola Kebijakan Umum GKIN (PKU-GKIN)	29
	2. Het vijfjarenplan van de GKIN (VJP-GKIN)		2. Rencana Kerja 5 (lima) Tahun GKIN (RKLT-GKIN)	29
	3. Het jaarplan van de GKIN (JP-GKIN)		3. Rencana Kerja Tahunan GKIN (RKT-GKIN)	30
ARTIKEL 09	DE EREDIENST	PASAL 09	KEBAKTIAN	30
ARTIKEL 10	SOORTEN VAN EREDIENSTEN	PASAL 10	JENIS KEBAKTIAN	31
ARTIKEL 11	ORDE VAN DIENST EN HET LIEDBOEK	PASAL 11	TATA KEBAKTIAN DAN BUKU NYANYIAN	32
ARTIKEL 12	DE UITVOERING VAN DE EREDIENST	PASAL 12	PELAKSANAAN KEBAKTIAN	32
ARTIKEL 13	BEVESTIGING EN INZEGENING VAN HET HUWELIJK	PASAL 13	PENEGUHAN DAN PEMBERKATAN NIKAH	33
	1. Grondslag		1. Dasar	33
	2. Voorwaarden		2. Persyaratan	33
	3. Uitvoering		3. Pelaksanaan	34
	4. Bevestiging en inzegening van het huwelijk op verzoek van een andere kerk		4. Peneguhan dan Pemberkatan Nikah Titipan dari Gereja Lain	35
ARTIKEL 14	HUISSAMENKOMSTEN	PASAL 14	KEBAKTIAN RUMAH-TANGGA	35
ARTIKEL 15	VERKONDIGING VAN HET WOORD	PASAL 15	PEMBERITAAN FIRMAN	36
ARTIKEL 16	DE SACRAMENTEN	PASAL 16	SAKRAMEN	36
ARTIKEL 17	DE VOLWASSEENDOOP	PASAL 17	BAPTISAN DEWASA	37
	1. Voorwaarden		1. Persyaratan	37

	2. Uitvoering		2. Pelaksanaan	37
	3. De volwassendoop in een noodsituatie		3. Baptisan Dewasa Dalam Keadaan Darurat	38
ARTIKEL 18	DE KINDERDOOP	PASAL 18	BAPTISAN ANAK	39
	1. Voorwaarden		1. Persyaratan	39
	2. Uitvoering		2. Pelaksanaan	39
	3. De kinderdoop in een noodsituatie		3. Baptisan Anak Dalam Keadaan Darurat	40
	4. De kinderdoop op verzoek van een andere kerk		4. Baptisan Anak Titipan	40
ARTIKEL 19	GELOOFSBELIJDENIS	PASAL 19	PENGAKUAN PERCAYA/SIDI	41
	1. Voorwaarden		1. Persyaratan	41
	2. Uitvoering		2. Pelaksanaan	42
ARTIKEL 20	HET HEILIG AVONDMAAL	PASAL 20	PERJAMUAN KUDUS	43
	1. Grondslag		1. Dasar	43
	2. Voorwaarden		2. Persyaratan	43
	3. Frequentie		3. Frekuensi	43
	4. Uitvoering		4. Pelaksanaan	43
	5. Het Heilig Avondmaal in een noodsituatie		5. Perjamuan Kudus Dalam Keadaan Darurat	44
ARTIKEL 21	CATECHISATIE	PASAL 21	KATEKISASI	44
	1. Begrip		1. Pengertian	44
	2. Volwassendoop-/belijdeniscatechisatie		2. Katekisasi baptisan dewasa/sidi	44
	3. Huwelijksatechisatie		3. Katekisasi Pernikahan	45
ARTIKEL 22	DE HERDERLIJKE ZORG	PASAL 22	PENGGEMBALAAN	46
	1. Begrip		1. Pengertian	46
	2. Vormen van herderlijke zorg		2. Jenis Penggembalaan	46
ARTIKEL 23	DE ALGEMEEN HERDERLIJKE ZORG	PASAL 23	PENGGEMBALAAN UMUM	46
ARTIKEL 24	DE BIJZONDER HERDERLIJKE ZORG	PASAL 24	PENGGEMBALAAN KHUSUS	47
	1. Begrip van de bijzonder herderlijke zorg		1. Pengertian Penggembalaan khusus	47
	2. De bijzonder herderlijke zorg aan een belijdend lid		2. Penggembalaan khusus kepada Anggota Baptisan Dewasa/Sidi	47
	3. De bijzonder herderlijke zorg aan een dooplid		3. Penggembalaan Khusus kepada Anggota Baptisan	49
	4. De bijzonder herderlijke zorg aan een ambtsdrager		4. Penggembalaan Khusus kepada Pejabat Gerejawi	51

ARTIKEL 25	KERKELIJKE VISITATIES 1. Begrip 2. Soorten kerkelijke visitaties	PASAL 25	PELAWATAN GEREJAWI 1. Pengertian 2. Jenis Pelawatan Gerejawi	56 56 56
ARTIKEL 26	DE ALGEMEEN KERKELIJKE VISITATIE	PASAL 26	PELAWATAN GEREJAWI UMUM	56
ARTIKEL 27	DE BIJZONDER KERKELIJKE VISITATIE	PASAL 27	PELAWATAN GEREJAWI KHUSUS	58
ARTIKEL 28	ACTIVITEITEN VAN SAMENKOMSTEN	PASAL 28	KEGIATAN-KEGIATAN PERSEKUTUAN	59
ARTIKEL 29	OECUMENISCHE CONTACTEN EN SAMENWERKING 1. Grondslag 2. Oecumenische contacten en samenwerking op lokaal en regionaal niveau 3. Oecumenische contacten en samenwerking op nationaal en internationaal niveau	PASAL 29	HUBUNGAN DAN KERJASAMA OIKUMENIS 1. Dasar 2. Hubungan dan Kerjasama Oikumenis dalam Lingkup Setempat dan Wilayah 3. Hubungan dan Kerjasama Oikumenis dalam Lingkup Nasional dan Internasional	59 59 60
ARTIKEL 30	HET APOSTOLAAT	PASAL 30	TUGAS PENGUTUSAN	60
ARTIKEL 31	GEMEENTETOERUSTING	PASAL 31	PEMBINAAN WARGA GEREJA	61
ARTIKEL 32	BELIJDENDE LEDEN 1. Begrip 2. Belijde leden van een andere kerk die niet dezelfde leer heeft 3. Rechten 4. Verantwoordelijkheden	PASAL 32	ANGGOTA BAPTISAN DEWASA/SIDI 1. Pengertian 2. Anggota Baptisan Dewasa/Sidi dari Gereja Lain yang Tidak Seasas 3. Hak 4. Tanggung Jawab	62 62 63 63 63
ARTIKEL 33	DOOPLEDEN 1. Begrip 2. Rechten 3. Verantwoordelijkheden	PASAL 33	ANGGOTA BAPTISAN 1. Pengertian 2. Hak 3. Tanggung Jawab	64 64 64 64
ARTIKEL 34	SYMPATHISANTEN 1. Begrip 2. Deelname	PASAL 34	SIMPATISAN 1. Pengertian 2. Peranserta	64 64 65

ARTIKEL 35	VERHUIZING VAN LEDEN	PASAL 35	PERPINDAHAN ANGGOTA	65
	1. Begrip		1. Pengertian	65
	2. Verhuizing van een lid van de ene regio naar de andere		2. Perpindahan Anggota antar GKIN	65
	3. Verhuizing van een lid van de GKIN naar een andere kerk		3. Perpindahan Anggota GKIN ke Gereja Lain	66
	4. Verhuizing van een lid van een andere kerk die dezelfde leer heeft als de GKIN		4. Perpindahan Anggota dari Gereja Lain yang Seasas dengan GKIN	66
	5. Verhuizing van een lid van een andere kerk die niet dezelfde leer heeft als de GKIN		5. Perpindahan Anggota dari Gereja Lain yang Tidak Seasas dengan GKIN	67
ARTIKEL 36	DE KERKELIJKE AMBTEN	PASAL 36	JABATAN GEREJAWI	68
ARTIKEL 37	DE OUDERLING	PASAL 37	PENATUA	69
	1. Taken van de ouderling		1. Tugas Penatua	69
	2. Voorwaarden voor de ouderling		2. Persyaratan Penatua	70
	3. Ambtstermijn van de ouderling		3. Masa Jabatan Penatua	70
	4. Verkiezing en bevestiging tot ouderling		4. Pemilihan dan Peneguhan Penatua	70
	5. Terugtrekken uit het ambt van ouderling		5. Penanggalan Jabatan Penatua	72
ARTIKEL 38	DE PREDIKANT	PASAL 38	PENDETA	72
	1. Taken van de predikant		1. Tugas Pendeta	72
	2. Bijzondere rechten en bevoegdheden van de predikant		2. Hak dan Wewenang Khusus Pendeta	72
	3. Voorwaarden voor de predikant		3. Persyaratan Pendeta	73
	4. Status van de predikant		4. Status Kependetaan	73
	5. Ambtstermijn van de predikant		5. Masa Jabatan Pendeta	73
	6. Beroeping van de predikant		6. Pemanggilan Pendeta	74
	7. Verhuizing van de predikant		7. Perpindahan Pendeta	79
	8. De zendingspredikant		8. Pendeta Utusan	79
	9. Part-time predikant		9. Pendeta "Part-time"	80
	10. Levensonderhoud van de predikant		10. Jaminan Hidup Pendeta	82
	11. Ambtskleding van de predikant		11. Pakaian Jabatan Pendeta	82
	12. Emeritaat van de predikant		12. Emeritasi Pendeta	83
	13. Neerleggen van het ambt van predikant		13. Penanggalan Jabatan Pendeta	84
ARTIKEL 39	AMBTSGEHEIM EN FUNCTIEGEHEIM	PASAL 39	RAHASIA JABATAN DAN RAHASIA FUNGSI	85

ARTIKEL 40	ORGANISATIE VAN DE GKIN	PASAL 40	ORGANISASI GKIN	85
ARTIKEL 41	DE LANDELIJKE KERKENRAAD	PASAL 41	MAJELIS GKIN	86
ARTIKEL 42	HET MINISTERIUM	PASAL 42	MINISTERIUM	87
ARTIKEL 43	VERANTWOORDING VAN DE LANDELIJKE KERKENRAAD	PASAL 43	PERTANGGUNGJAWABAN MAJELIS GKIN	87
ARTIKEL 44	TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN DE LANDELIJKE KERKENRAAD	PASAL 44	TUGAS DAN WEWENANG MAJELIS GKIN	88
ARTIKEL 45	HET MODERAMEN	PASAL 45	MODERAMEN MAJELIS GKIN	90
	1. Verantwoording		1. Pertanggungjawaban	90
	2. Samenstelling		2. Susunan	90
	3. Taken en bevoegdheden		3. Tugas dan Wewenang	90
ARTIKEL 46	HET DAGELIJKS BESTUUR	PASAL 46	BADAN PIMPINAN HARIAN MAJELIS GKIN	91
	1. Verantwoording		1. Pertanggungjawaban	91
	2. Samenstelling		2. Susunan	92
	3. Taken en bevoegdheden		3. Tugas dan Wewenang	92
	4. Taken van de voorzitter		4. Tugas Ketua	92
	5. Taken van de vice-voorzitter		5. Tugas Wakil Ketua	92
	6. Taken van de algemeen secretaris		6. Tugas Sekretaris Umum	93
	7. Taken van de voorzitter van de Commissie van Beheer		7. Tugas Ketua Komisi Penatalayanan	93
	8. Ambtstermijn		8. Masa Jabatan	93
	9. Verkiezing		9. Pemilihan	93
ARTIKEL 47	DE REGIONALE KERKENRAAD	PASAL 47	MAJELIS REGIO	95
	1. Verantwoording		1. Pertanggungjawaban	95
	2. Samenstelling		2. Susunan	95
	3. Taken en bevoegdheden		3. Tugas dan Wewenang	95
	4. Taken van de voorzitter		4. Tugas Ketua	96
	5. Taken van de secretaris		5. Tugas Sekretaris	96
	6. Taken van de penningmeester		6. Tugas Bendahara	96
	7. Ambtstermijn		7. Masa Jabatan	97

	8. Verkiezing		8. Pemilihan	97
ARTIKEL 48	COMMISSIES	PASAL 48	KOMISI	97
	1. Verantwoording		1. Pertanggungjawaban	97
	2. Samenstelling		2. Susunan	98
	3. Taken en bevoegdheden		3. Tugas dan Wewenang	98
	4. Taken van de voorzitter		4. Tugas Ketua	98
	5. Taken van de secretaris		5. Tugas Sekretaris	99
	6. Taken van de penningmeester		6. Tugas Bendahara	99
	7. Ambtstermijn		7. Masa Jabatan	99
	8. Verkiezing		8. Pemilihan	99
ARTIKEL 49	COMMISSIE VOOR GEMEENTEOPBOUW EN TOE- RUSTING	PASAL 49	KOMISI PEMBANGUNAN DAN PEMBINAAN JEMAAT	100
ARTIKEL 50	COMMISSIE VOOR EREDIENST EN GEMEENSCHAP	PASAL 50	KOMISI IBADAH DAN PERSEKUTUAN	101
ARTIKEL 51	COMMISSIE VOOR GETUIGENIS EN DIENST- BETOON	PASAL 51	KOMISI KESAKSIAN DAN PELAYANAN	102
ARTIKEL 52	COMMISSIE VAN BEHEER	PASAL 52	KOMISI PENATALAYANAN	102
ARTIKEL 53	HET SECRETARIAAT EN HET KERKELIJK BUREAU	PASAL 53	SEKRETARIAT DAN KANTOR GEREJA	104
	1. Het secretariaat		1. Secretariat	104
	2. Het kerkelijk bureau		2. Kantor Gereja	104
ARTIKEL 54	REGIONALE COMMISSIES	PASAL 54	KOMISI REGIO	104
	1. Verantwoording		1. Pertanggungjawaban	104
	2. Samenstelling		2. Susunan	105
	3. Taken en bevoegdheden		3. Tugas dan Wewenang	105
	4. Taken van de voorzitter		4. Tugas Ketua	105
	5. Taken van de secretaris		5. Tugas Sekretaris	105
	6. Taken van de penningmeester		6. Tugas Bendahara	106
	7. Ambtstermijn		7. Masa Jabatan	106
	8. Verkiezing		8. Pemilihan	106
ARTIKEL 55	WERKGROEPEN	PASAL 55	KELOMPOK KERJA ATAU PANITIA	107
	1. Verantwoording		1. Pertanggungjawaban	107

	2. Samenstelling		2. Susunan	107
	3. Taken en bevoegdheden		3. Tugas dan Wewenang	107
	4. Taken van de voorzitter		4. Tugas Ketua	108
	5. Taken van de secretaris		5. Tugas Sekretaris	108
	6. Taken van de penningmeester		6. Tugas Bendahara	108
	7. Ambtstermijn		7. Masa Jabatan	108
	8. Verkiezing		8. Pemilihan	108
ARTIKEL 56	VERGADERINGEN	PASAL 56	RAPAT-RAPAT	109
	1. Begrippen		1. Pengertian	109
	2. Besluitvorming		2. Pengambilan Keputusan	109
	3. Vergaderingsreglement		3. Tata Tertib Rapat	110
ARTIKEL 57	LANDELIJKE KERKENRAADSVERGADERING	PASAL 57	RAPAT MAJELIS GKIN	116
ARTIKEL 58	MINISTERIUMVERGADERING	PASAL 58	RAPAT MINISTERIUM	118
ARTIKEL 59	MODERAMENVERGADERING	PASAL 59	RAPAT MODERAMEN GKIN	118
ARTIKEL 60	REGIONALE KERKENRAADSVERGADERING	PASAL 60	RAPAT MAJELIS REGIO	120
ARTIKEL 61	GEMEENTEVERGADERING	PASAL 61	RAPAT JEMAAT	121
ARTIKEL 62	COÖRDINERENDE WERKGROEPVERGADERING	PASAL 62	RAPAT KOORDINASI KERJA	123
	1. Landelijke coördinerende werkgroepvergadering		1. Rapat Koordinasi Kerja GKIN	122
	2. Regionale coördinerende werkgroepvergadering		2. Rapat Koordinasi Kerja Regio	123
ARTIKEL 63	COMMISSIEVERGADERING	PASAL 63	RAPAT KOMISI	125
	1. Landelijke commissievergadering		1. Rapat Komisi GKIN	125
	2. Regionale commissievergadering		2. Rapat Komisi Regio	125
ARTIKEL 64	BEZITTINGEN	PASAL 64	HARTA BENDA	126
	1. Begrippen		1. Pengertian	126
	2. Aanschaf		2. Perolehan	126
	3. Beheer		3. Pengelolaan	127
ARTIKEL 65	WIJZIGINGEN	PASAL 65	PERUBAHAN	128

ARTIKEL 66	SLOT	PASAL 66	PENUTUP	129
Bijlagen		Lampiran		131
Bijlage I	APOSTOLISCHE GELOOFSBELIJDENIS	Lampiran I	PENGAKUAN IMAN RASULI	133
Bijlage II	GELOOFSBELIJDENIS VAN ATHANASIUS	Lampiran II	PENGAKUAN IMAN ATHANASIUS	134
Bijlage III	GELOOFSBELIJDENIS VAN NICEA-CONSTANTINOPEL	Lampiran III	PENGAKUAN IMAN NICEA-KONSTANTINOPEL	137
Bijlage IV	BELIJDENIS (MISSION STATEMENT) VAN DE GKIN	Lampiran IV	PENGAKUAN (MISSION STATEMENT) GKIN	139
Bijlage V	SCHEMA ORGANISATIESTRUCTUUR VAN DE GKIN	Lampiran V	BAGAN STRUKTUR ORGANISASI GKIN	141
Bijlage VI	SCHEMA ALGEMEEN BELEID EN WERKPLAN VAN DE GKIN	Lampiran VI	BAGAN POLA KEBIJAKAN DAN RENCANA KERJA GKIN	142
Bijlage VII-A	HET ONZE VADER (NBG 1951, versie GKIN)	Lampiran VII	DOA BAPA KAMI	143
Bijlage VII-B	HET ONZE VADER (NBV 2004)	Lampiran VII	DOA BAPA KAMI	144
Bijlage VIII	FORMULIER OM HET HEILIG AVONDMAAL TE HOUDEN	Lampiran VIII	FORMULIR PELAYANAN PERJAMUAN KUDUS	145
Bijlage IX	FORMULIER OM DE HEILIGE DOOP AAN KINDEREN TE BEDIENEN	Lampiran IX	FORMULIR PELAYANAN BAPTISAN KUDUS ANAK	151
Bijlage X	ORDE VOOR DE OPENBARE GELOOFSBELIJDENIS EN DE BEDIENING VAN DE HEILIGE DOOP	Lampiran X	TATA IBADAH PENGAKUAN IMAN (SIDI) DAN PELAYANAN BAPTISAN KUDUS	156
Bijlage XI	FORMULIER VOOR DE OPENBARE GELOOFSBELIJDENIS	Lampiran XI	FORMULIR PENGAKUAN IMAN (SIDI)	159

Bijlage XII	FORMULIER VOOR DE BEVESTIGING VAN OUDERLINGEN	Lampiran XII	FORMULIR PENEGUHAN PENATUA	162
Bijlage XIII	ORDE VOOR DE BEVESTIGING EN INZEGENING VAN HET HUWELIJK	Lampiran XIII	TATACARA KEBAKTIAN PENEGUHAN DAN PEMBERKAHAN NIKAH	165
Bijlage XIV	ORDE VOOR EEN GEWONE EREDIENST	Lampiran XIV	TATA IBADAH BIASA	168

KERKORDE

TATA LAKSANA

BEGINSELVERKLARING

1. God schiep de wereld en heerste als Koning over het heelal. Hij stelde de mens aan om de schepping te beheren¹⁾. De mens is echter in de zonde gevallen en heeft de schepping in zijn val meegesleurd²⁾. Maar God heeft zijn schepping niet in de steek gelaten; in zijn barmhartigheid blijft Hij zijn goedheid en gerechtigheid aan de mens openbaren in de natuur³⁾, in het hart van de mens⁴⁾ en in het wereldgebeuren⁵⁾.
2. In het bijzonder heeft God uit de mensheid Israël uitverkoren om zijn Naam temidden van de volkeren te verheerlijken⁶⁾. Vervolgens heeft God zijn Zoon als de ware Knecht des Heren gezonden om de wil van de Vader te volbrengen⁷⁾ en het Koninkrijk Gods te herstellen⁸⁾. Christus heeft door zijn dood aan het kruis de zonden der mensheid verzoend, de vloek die op de schepping rust weggenomen⁹⁾ en de duivel principiële overwonnen¹⁰⁾. Door zijn opstanding heeft Hij nieuw leven gebracht¹¹⁾. Na zijn hemelvaart voert Christus deze principiële overwinning naar een totale¹²⁾.
3. Op Pinksteren heeft Christus de Heilige Geest uitgestort¹³⁾, die tot taak heeft het door Christus verworven heil in de wereld uit te werken¹⁴⁾. De Heilige Geest doet dit door mensen tot het geloof te brengen¹⁵⁾ en hen door de doop in Christus in te lijven tot één lichaam¹⁶⁾, de kerk van Christus¹⁷⁾, een volk Gode ten eigendom om zijn grote daden te verkondigen¹⁸⁾.

1)Genesis 2:15. 2) Genesis 3:17. 3) Romeinen 1:20; Handelingen 14:16-17.

4) Romeinen 2:14-15. 5) Jesaja 45:1-5.

6) Exodus 19:5-6; Ezechiël 36:22-23; Romeinen 2:17-20. 7) Jesaja 42:1-7; Johannes 6:38.

8) Matteüs 4:17; 6:10. 9) Romeinen 3:25-26; Galaten 3:13. 10) Kolossenzen 2:14-15.

11) Romeinen 6:4-5; I Petrus 1:3. 12) I Korintiërs 15:24-28; Efeziërs 4:10.

13) Handelingen 2:33. 14) Johannes 16:7-15. 15) Efeziërs 3:16-17.

16) I Korintiërs 12:13; Galaten 3:27. 17) Efeziërs 1:22-23. 18) I Petrus 2:9-10.

MUKADIMAH

1. Setelah Allah menciptakan dunia, Ia memerintah sebagai Raja atas semesta alam dan memberi tugas kepada manusia untuk mengelola ciptaan-Nya¹⁾. Tetapi manusia jatuh ke dalam dosa dan peristiwa itu menyeret seluruh ciptaan kepada kejatuhannya²⁾. Namun Allah tidak meninggalkan ciptaan-Nya. Dalam kemurahan-Nya Ia tetap menyatakan kebaikan dan kebenaran-Nya kepada manusia melalui alam³⁾, dalam hati manusia⁴⁾ dan dalam sejarah dunia⁵⁾.
2. Dari antara umat manusia secara khusus Allah memilih Israel untuk memuliakan nama-Nya di tengah bangsa-bangsa⁶⁾. Setelah itu Allah mengutus Anak-Nya selaku Hamba Allah yang sejati untuk mewujudkan kehendak Bapa⁷⁾ serta memulihkan Kerajaan Allah⁸⁾. Melalui kematian-Nya di atas kayu salib, Kristus menebus dosa umat manusia, menghapus kutuk yang jatuh pada ciptaan⁹⁾ serta mencapai kemenangan awal yang menentukan atas iblis¹⁰⁾. Oleh kebangkitan-Nya Kristus mengaruniakan hidup baru¹¹⁾. Sesudah kenaikan-Nya ke sorga, Kristus membawa kemenangan awal itu menuju ke kemenangan tuntas¹²⁾.
3. Pada hari Pentakosta Roh Kudus dicurahkan¹³⁾ untuk mengaktualisasikan karya keselamatan Kristus di dunia¹⁴⁾. Roh Kudus melakukannya dengan membawa manusia kepada iman¹⁵⁾ dan menyatukan orang-orang percaya melalui baptisan dalam Kristus menjadi satu tubuh¹⁶⁾, yaitu gereja Kristus¹⁷⁾, umat kepunyaan Allah, untuk memberitakan perbuatan-perbuatan besar Allah¹⁸⁾.

1) Kejadian 2:15. 2) Kejadian 3:17. 3) Roma 1:20; Kisah 14:16-17.

4) Roma 2:14-15. 5) Yesaya 45:1-5.

6) Keluaran 19:5-6; Yehezkiel 36:22-23; Roma 2:17-20. 7) Yesaya 42:1-7; Yohanes 6:38.

8) Matius 4:17; 6:10. 9) Roma 3:25-26; Galatia 3:13. 10) Kolose 2:14-15.

11) Roma 6:4-5; I Petrus 1:3. 12) I Korintus 15:24-28; Efesus 4:10.

13) Kisah 2:33. 14) Yohanes 16:7-15. 15) Efesus 3:16-17.

16) I Korintus 12:13; Galatia 3:27. 17) Efesus 1:22-23. 18) I Petrus 2:9-10.

4. De gemeente is het Lichaam van Christus¹⁹⁾. Dat Lichaam manifesteert zich zowel in de ene, heilige, algemene christelijke kerk in de wereld²⁰⁾, als ook in de verschillende kerken en plaatselijke gemeenten²¹⁾. Het manifesteert zich langs de geëigende kanalen van volk en cultuur²²⁾. Daarom weerspiegelt iedere kerk slechts een deel van de volmaaktheid van het Lichaam van Christus. De volheid in Christus kan alleen in de gemeenschap aller heiligen, dat is in de oecumeniciteit, ervaren worden²³⁾.
5. De Heilige Geest bekwaamt de gemeente voor haar taak in de wereld²⁴⁾ door haar een leven uit de liefde²⁵⁾ en geestesgaven²⁶⁾ te geven. De Geest stelt de gelovigen in staat om mondige mensen in het geloof²⁷⁾ en Gods medewerkers in zijn Koninkrijk²⁸⁾ te worden. Hiertoe heeft Christus het ambt ingesteld, om de gemeenteleden te activeren en toe te rusten voor de opbouw van Christus' Lichaam²⁹⁾ en om ze tot rijpheid in het geloof op te voeden³⁰⁾. Ambtsdragers hebben daarom geen overheersende, maar een dienende functie in navolging van Jezus Christus, het Hoofd van de gemeente³¹⁾.
6. Gods heilswerk omvat de vernieuwing van het ganse leven, zodat Gods heerschappij op alle terreinen des levens merkbaar wordt³²⁾. De kerk is geroepen om tekenen op te richten van het aanwezige Koninkrijk in de wereld. Deze kerkelijke activiteit houdt aan, totdat het Koninkrijk Gods op aarde voltooid is³³⁾. Dan zal de ganse schepping hersteld zijn³⁴⁾, de boze vernietigd³⁵⁾ en is Gods heilsplan voor de wereld volbracht³⁶⁾.
4. Gereja adalah tubuh Kristus¹⁹⁾. Tubuh itu tidak hanya mewujudkan diri sebagai gereja Kristen yang esa, kudus dan am di dunia²⁰⁾, tetapi juga sebagai berbagai gereja dan jemaat setempat²¹⁾ dengan berbagai ciri kebangsaan dan kebudayaan²²⁾. Maka itu setiap gereja hanya mencerminkan sebagian dari kesempurnaan Tubuh Kristus. Dan kepenuhan dalam Kristus hanya dapat dialami dalam persekutuan semua orang kudus, yaitu melalui oikumenisitas²³⁾.
5. Roh Kudus memperlengkapi gereja untuk melaksanakan tugasnya di dunia²⁴⁾ dengan memberikan kehidupan kasih²⁵⁾ dan karunia-karunia Roh²⁶⁾. Roh Kudus memampukan orang-orang percaya untuk menjadi orang-orang yang dewasa dalam iman²⁷⁾ dan menjadi mitra Allah dalam Kerajaan-Nya di dunia²⁸⁾. Dalam rangka itulah Kristus menetapkan jabatan gerejawi, guna mengaktifkan dan memperlengkapi warga gereja bagi pembangunan Tubuh Kristus²⁹⁾, serta membina mereka menuju kepada kematangan iman³⁰⁾. Dengan demikian pejabat gerejawi tidak berfungsi untuk memerintah melainkan untuk melayani seturut teladan Kristus, sang Kepala Gereja³¹⁾.
6. Karya keselamatan Allah meliputi pembaruan hidup seutuhnya, sehingga pemerintahan Allah dirasakan di segala bidang kehidupan³²⁾. Gereja terpanggil untuk menampakkan tanda-tanda dari telah berlakunya Kerajaan Allah di dunia. Pelaksanaan tugas gereja ini berlangsung terus sampai Kerajaan Allah di dunia digenapkan³³⁾. Pada saat itu segenap ciptaan akan dipulihkan³⁴⁾, kuasa kegelapan dibinasakan³⁵⁾ dan rencana keselamatan Allah bagi dunia dituntaskan³⁶⁾.

19) Efeziërs 1:22-23. 20) Efeziërs 5:23; Matteüs 16:18.

21) I Tessalonicenzen 1:1; II Korintiërs 1:1. 22) I Korintiërs 9:19-21. 23) Efeziërs 3:18-19.

24) Handelingen 1:8. 25) Romeinen 5:5; Handelingen 2:44-47.

26) Efeziërs 4:7; I Petrus 4:10-11; I Korintiërs 12:8-10; Romeinen 12:6-8.

27) Jeremia 31:33-34; Hebréeën 8:11; Romeinen 15:14. 28) I Korintiërs 3:9; II Korintiërs 6:1.

29) Efeziërs 4:11-12. 30) Efeziërs 4:13-14. 31) Marcus 10:42-45; I Petrus 5:1-3.

32) Lucas 3:8, 10-14; Romeinen 12:2. 33) Matteüs 24:14. 34) Romeinen 8:18-21.

35) I Korintiërs 15:24-26. 36) I Korintiërs 15:28; Openbaring 21:1-3.

19) Efesus 1:22-23. 20) Efesus 5:23; Matius 16:18. 21) I Tesalonika 1:1-2; II Korintus 1:1.

22) I Korintus 9:19-21. 23) Efesus 3:18-19. 24) Kisah 1:8. 25) Roma 5:5; Kisah 2:44-47.

26) Efesus 4:7; I Petrus 4:10-11; I Korintus 12:8-10; Roma 12:6-8.

27) Yeremia 31:33-34; Ibrani 8:11; Roma 15:14. 28) I Korintus 3:9; II Korintus 6:1.

29) Efesus 4:11-12. 30) Efesus 4:13-14. 31) Markus 10:42-45; I Petrus 5:1-3.

32) Lukas 3:8, 10-14; Roma 12:2. 33) Matius 24:14. 34) Roma 8:18-21.

35) I Korintus 15:24-26. 36) I Korintus 15:28; Wahyu 21:1-3.

7. De opbouw van de kerk in de wereld geschiedt door de getuigenis en het dienstbetoon, die gedragen worden door een levensgemeenschap der liefde³⁷⁾. De gemeenschap moet tot uiting komen in een medeleven jegens elkaar³⁸⁾ en een samenwerking van de leden, zowel in de plaatselijke gemeente als in een groter verband van gemeenten³⁹⁾. Hiervoor zijn kerkorganisatie, Kerkorde en Uitvoeringsbepalingen noodzakelijk⁴⁰⁾. Aan gezien de Geest een Geest van vrijheid is⁴¹⁾, zullen de Kerkorde en de Uitvoeringsbepalingen met wijsheid toegepast moeten worden.
7. Pembangunan gereja di dunia dilaksanakan melalui kesaksian dan pelayanan yang ditopang oleh persekutuan kasih³⁷⁾. Persekutuan harus dinyatakan dalam solidaritas³⁸⁾ dan kerja sama di antara para warga gereja, baik dalam jemaat setempat maupun dalam hubungan yang lebih luas dengan jemaat-jemaat lain³⁹⁾. Untuk itu dibutuhkan organisasi gereja, Tata Gereja dan Tata Laksana⁴⁰⁾. Dan karena Roh Kudus adalah Roh kemerdekaan⁴¹⁾, Tata Gereja dan Tata Laksana harus diterapkan secara bijaksana.

37) Marcus 3:14-15; Handelingen 2:41-47. 38) I Korintiërs 12:26-27.

39) Handelingen 15:22-23; II Korintiërs 9:1-2; I Petrus 1:1. 40) I Korintiërs 14:33, 40; 7:17.

41) II Korintiërs 3:17.

37) Markus 3:14-15; Kisah 2:41-47. 38) I Korintus 12:26-27.

39) Kisah 15:22-23; II Korintus 9:1-2; I Petrus 1:1. 40) I Korintus 14:33,40; 7:17.

41) II Korintus 3:17.

KERKORDE

ARTIKEL 01 HET WEZEN VAN DE KERK

De GKIN maakt deel uit van de ene, heilige, algemene christelijke kerk, die het lichaam van Christus is en die in deze wereld door alle eeuwen heen een goddelijke roeping heeft.

ARTIKEL 02 GESTALTE VAN DE KERK

1. De GKIN manifesteert zich sinds 7 juli 1985 als één kerk in Nederland met een Indonesische achtergrond.
2. Deze eenheidskerk heeft haar plaatselijke gestalte in de regio's die voorbereid worden tot plaatselijke gemeenten.

ARTIKEL 03 NAAM VAN DE KERK

1. Deze kerk wordt de Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN) ofwel Indonesisch-Nederlands Christelijke Kerk genoemd.
2. Een regio van de kerk wordt GKIN regio ..... (met de naam van de plaats) genoemd.

TATA GEREJA

PASAL 01 HAKIKAT GEREJA

GKIN adalah bagian dari gereja yang esa, kudus dan am, yaitu tubuh Kristus yang mengemban panggilan Ilahi di dunia ini di segala abad.

PASAL 02 WUJUD GEREJA

1. GKIN mewujud sebagai satu gereja dengan latar belakang ke-Indonesiaan di Nederland sejak 7 Juli 1985.
2. Gereja kesatuan ini mewujud pada tingkat setempat dalam regio-regio yang dipersiapkan untuk menjadi jemaat-jemaat setempat.

PASAL 03 NAMA GEREJA

1. Gereja ini disebut Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN) atau Indonesisch-Nederlands Christelijke Kerk.
2. Regio dari gereja ini disebut GKIN regio..... (nama tempat).

ARTIKEL 04 HET FUNDAMENT VAN DE KERK

Het fundament van de GKIN is Jezus Christus, Heer en Hoofd der Kerk, zoals vervat in de Bijbel – het Oude en Nieuwe Testament – Gods Woord.

ARTIKEL 05 GELOOFSBELIJDENIS

1. In de gemeenschap van de kerk van Jezus Christus over de gehele wereld en van alle tijden aanvaardt de GKIN de Apostolische Geloofsbelijdenis, de Geloofsbelijdenis van Nicea-Constantinopel en de Geloofsbelijdenis van Athanasius.
2. Als reformatorische kerk belijdt de GKIN haar geloof met gebruikmaking van de geestelijke schat van de reformatie.
3. Met betrekking tot hedendaagse problemen belijdt de GKIN als kerk haar geloof in het licht van Gods Woord en in samenwerking met andere kerken.

ARTIKEL 06 LEER

In haar leer houdt de GKIN zich aan het fundament van de kerk en haar geloofsbelijdenis.

PASAL 04 DASAR GEREJA

Dasar GKIN adalah Yesus Kristus, Tuhan dan Kepala gereja, sebagaimana yang diberitakan oleh Alkitab – Perjanjian Lama dan Perjanjian Baru – yang adalah Firman Allah.

PASAL 05 PENGAKUAN IMAN

1. Dalam persekutuan dengan gereja Yesus Kristus di segala tempat dan abad, GKIN menerima Pengakuan Iman Rasuli, Pengakuan Iman Nicea-Konstantinopel dan Pengakuan Iman Athanasius.
2. Sebagai gereja reformatoris GKIN menghayati imannya dengan menggali warisan gereja-gereja reformasi.
3. Dengan menggumuli permasalahan masa kini, GKIN mengakui imannya sebagai gereja dalam terang Firman Allah dan dalam kerja sama dengan gereja-gereja lain.

PASAL 06 PENGAJARAN

Dalam pengajarannya GKIN berpegang pada dasar gereja dan pengakuan imannya.

ARTIKEL 07   ALGEMENE TAAK

De GKIN heeft tot taak God door haar dienst te verheerlijken en tekenen op te richten van het aanwezige Koninkrijk Gods in deze wereld.

ARTIKEL 08   GEMEENSCHAP

1. De gemeenschap van de leden van de GKIN in Christus komt tot uiting in de eredienst, sacramentsbediening, catechese, bijbelstudie, huissamenkomst, pastorale zorg en andere activiteiten van gemeenschapsbeleving.
2. De gemeenschap van de GKIN met andere kerken komt tot uiting in haar oecumenische streven naar de eenheid van de kerk en in het gezamenlijk betrachten van de ene missie in de wereld.

ARTIKEL 09   APOSTOLAAT

De GKIN verwezenlijkt haar apostolaat middels evangelieverkondiging en dienstbetoon.

PASAL 07   TUGAS PANGGILAN UMUM

GKIN terpenggil untuk memuliakan Tuhan melalui ibadah dan pelayanannya, serta menampakkan tanda-tanda dari Kerajaan Allah yang hadir di dunia ini.

PASAL 08   PERSEKUTUAN

1. GKIN mewujudkan persekutuan warganya dalam Kristus melalui ibadah, pelayanan sakramen, katekisasi, pemahaman Alkitab, kebaktian rumah-tangga, penggembalaan dan bentuk-bentuk persekutuan lainnya.
2. GKIN mewujudkan persekutuannya dengan gereja-gereja lain melalui usaha-usaha oikumenisnya dalam rangka mewujudkan keesaan gereja, serta bersama-sama melaksanakan tugas pengutusan yang satu di dunia.

PASAL 09   TUGAS PENGUTUSAN

GKIN melaksanakan tugas pengutusannya melalui pemasyhuran Injil dan pelayanan kasih.

ARTIKEL 10 GEMEENTETOERUSTING EN GEMEENTEOPBOUW

1. In haar streven om een kerk te zijn naar de wil van Jezus Christus, Heer der kerk, en om haar algemene taak te vervullen, de gemeenschapsbeleving en het apostolaat te realiseren, verricht de GKIN gemeentebouw.
2. Hiertoe verricht de GKIN gemeentetoerusting, opdat ieder gemeentelid zijn roeping verstaat.

ARTIKEL 11 LIDMAATSCHAP

1. Omdat de kerk in wezen een open gemeenschap van gelovigen is, kan in principe iedere gelovige die zich bij de GKIN wil aansluiten, als lidmaat geaccepteerd worden.
2. Krachtens haar identiteit en historie, tot uiting komend in haar fundament en de geloofsbelijdenis, heeft de GKIN als lidmaten:
  - 2.1. *Belijdende leden*

Dat zijn zij die gedoopt zijn en de geloofsbelijdenis afgelegd hebben voor God en zijn gemeente:

    - in de GKIN,
    - in een andere kerk, welke een zelfde grondslag als de GKIN heeft,
    - in een andere kerk, welke niet een zelfde grondslag als de GKIN heeft, en die beloofd hebben de grondslag van de GKIN te aanvaarden.

PASAL 10 KEGIATAN PEMBINAAN WARGA GEREJA DAN PEMBANGUNAN JEMAAT

1. Dalam mewujudkan tugas panggilan umum, persekutuan dan tugas pengutusannya, serta dalam upayanya untuk menjadi gereja sebagaimana yang dikehendaki oleh Kristus Kepala gereja, GKIN menyelenggarakan pembangunan jemaat.
2. Untuk itu GKIN melaksanakan kegiatan pembinaan warga gereja agar setiap warga jemaat memahami panggilannya dalam upaya pembangunan jemaat itu.

PASAL 11 KEANGGOTAAN

1. Karena pada hakikatnya gereja adalah persekutuan orang percaya yang sifatnya terbuka, maka pada dasarnya setiap orang percaya yang bersedia menggabungkan diri dengan GKIN selalu dapat diterima sebagai anggota.
2. Karena GKIN mawujud dengan jatidiri tertentu dan secara kongkret berdiri pada garis sejarah yang tertentu, yaitu dalam hal dasar gereja dan pengakuan imannya, maka anggota jemaat GKIN terdiri atas:
  - 2.1. *Anggota baptis dewasa/sidi*

Yaitu anggota yang telah dibaptis dan mengaku percaya di hadapan Tuhan dan di depan jemaatnya:

    - di jemaat GKIN,
    - di jemaat gereja lain yang seases dengan GKIN,
    - di jemaat gereja lain yang tidak seases dengan GKIN dan telah berjanji untuk menerima asas GKIN.

2.2. *Doopleden.*

Dat zijn zij, die:

- de kinderdoop in de GKIN of in een andere kerk ontvangen hebben, maar de geloofsbelijdenis nog niet hebben afgelegd,
- gedoopt zijn en de geloofsbelijdenis afgelegd hebben in een andere kerk, welke niet een zelfde grondslag heeft als de GKIN, en die de grondslag van de GKIN nog niet aanvaard hebben.

3. De leden van de GKIN vervullen gezamenlijk en individueel hun roeping met betrekking tot gemeenschapsbeleving, apostolaat en gemeenteopbouw.

ARTIKEL 12   KERKELIJKE AMBTEN

1. De gemeente geeft gehoor aan haar roeping door haar gaven te ontplooien, de samenhang in haar leven en werken te bevorderen en alles te richten op de lofprijzing van de Naam des Heren en de dienst in de wereld. Hiervoor is aan de kerk van Christuswege het ambt gegeven. Zij, aan wie het ambt is toevertrouwd, zijn ambtsdragers. Zij zijn geroepen om de gemeente te leiden, niet op een heersende, maar op een dienende wijze, en om tot voorbeeld te zijn van de gemeente.

De GKIN onderscheidt:

- het ambt van predikant
- het ambt van ouderling

2.2. *Anggota baptisan*

yaitu:

- anggota yang telah menerima baptisan anak baik di jemaat GKIN maupun di jemaat lain, namun belum mengaku percaya,
- anggota yang telah dibaptis dan mengaku percayanya di jemaat gereja lain yang tidak seases dengan GKIN, namun belum berjanji untuk menerima asas GKIN.

3. Secara bersama-sama maupun sendiri-sendiri anggota-anggota GKIN memenuhi tugas panggilannya dalam rangka penghayatan persekutuan, tugas pengutusan dan pembangunan jemaat.

PASAL 12   JABATAN GEREJAWI

1. Jemaat memenuhi tugas panggilannya dengan mengembangkan karunia-karunia yang ada padanya, meningkatkan keselarasan antara hidup dan karyanya, serta mengarahkan segala sesuatu bagi pemuliaan Nama Tuhan dan bagi pelayanan di dunia. Untuk itulah Kristus mengaruniakan jabatan gerejawi kepada gereja. Mereka yang dipercayai mengemban jabatan gerejawi adalah pejabat gerejawi. Mereka terpenggil untuk memimpin jemaat bukan dalam arti memerintah melainkan melayani dan menjadi teladan bagi jemaat.

GKIN mengenal:

- jabatan pendeta
- jabatan penatua

2. De ambtsdragers zijn gemeenschappelijk verantwoordelijk voor de opbouw van de gemeente door zorg te dragen voor:
    - de dienst van Woord en sacramenten,
    - het apostolaat en pastoraat,
    - de gemeenschap,
    - de toerusting,
    - het rentmeesterschap over de materiële zaken,
    - en andere arbeid tot opbouw van de gemeente.
    - 2.1 *De predikant is in het bijzonder geroepen tot:*
      - de bediening van Woord en sacramenten,
      - de verkondiging van het Woord in de wereld,
      - het onderricht en de toerusting.
    - 2.2. *De ouderling is in het bijzonder geroepen tot:*
      - de zorg voor de gemeente als gemeenschap,
      - het dragen van medeverantwoordelijkheid voor de bediening van Woord en sacramenten,
      - de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in gemeente en wereld,
      - de toerusting van de gemeente tot het vervullen van haar pastorale, missionaire en diaconale roeping.
  3. De roeping tot het ambt geschiedt van Christuswege en door de gemeente.
  4. Het ambt wordt vervuld door hen die de geloofsbelijdenis hebben afgelegd, in overeenstemming met de bepalingen van de Kerkorde geroepen en in het ambt bevestigd zijn.
2. Segenap pejabat gerejawi bersama-sama bertanggungjawab atas pembangunan jemaat dengan melaksanakan:
    - pelayanan Firman dan sakramen,
    - tugas pengutusan dan penggembalaan,
    - persekutuan,
    - kegiatan pembinaan warga gereja,
    - penatalayanan atas harta benda,
    - dan upaya lainnya guna membangun jemaat.
    - 2.1 *Pendeta secara khusus terpanggil untuk:*
      - melayankan Firman dan sakramen,
      - memberitakan Firman di dunia,
      - melaksanakan tugas pengajaran dan kegiatan pembinaan warga gereja.
    - 2.2. *Penatua secara khusus terpanggil untuk:*
      - memelihara jemaat sebagai persekutuan,
      - turut mengemban tanggung jawab pelayanan Firman dan sakramen,
      - melaksanakan pelayanan kasih dan keadilan di dalam jemaat dan di dunia,
      - membina jemaat dalam memenuhi tugas panggilannya dalam penggembalaan, pemasyhuran Injil, dan pelayanan kasih.
  3. Pemanggilan untuk mengemban jabatan gerejawi terjadi oleh Kristus, dan oleh jemaat.
  4. Yang mengemban jabatan gerejawi adalah mereka yang telah mengakui imannya, yang dipanggil sesuai dengan ketentuan Tata Gereja, dan yang diteguhkan ke dalam jabatannya.

ARTIKEL 13 ORGANISATIE

1. De organisatie van de GKIN weerspiegelt de tegenwoordigheid en het functioneren van het lichaam van Christus in de wereld.
2. Het hoofdelement van de organisatie is de totaliteit van de leden van de GKIN in haar verscheidenheid.
3. Onder leiding van de Heer der Kerk Jezus Christus verrichten alle leden hun algemene taak.
4. Middelen die de organisatie van de GKIN ten dienste staan:
  - leiding en toerusting door de landelijke kerkenraad die bestaat uit ouderlingen en predikant(en),
  - de organen van dienst die uit commissies en werkgroepen bestaan,
  - en de vergaderingen.

ARTIKEL 14 BEZITTINGEN

1. Om haar roeping en haar algemene taak in de wereld te kunnen vervullen staan de kerk financiële middelen ten dienste. Deze zijn in wezen het eigendom van de Heer, en aan de kerk toevertrouwd.

PASAL 13 ORGANISASI

1. Organisasi GKIN mencerminkan kehadiran serta berfungsinya tubuh Kristus di dunia.
2. Unsur pokok organisasi GKIN adalah keseluruhan anggota GKIN dalam segala kepelbagaianya.
3. Di bawah pimpinan Yesus Kristus Tuhan dari gereja, segenap anggota GKIN melaksanakan tugas panggilan umumnya.
4. Sarana-sarana yang menunjang organisasi GKIN adalah:
  - kepemimpinan dan pembinaan oleh Majelis Jemaat, selanjutnya disebut Majelis GKIN, yang terdiri atas para penatua dan pendeta,
  - perangkat-perangkat pelayanan yang terdiri dari atas komisi-komisi dan kelompok-kelompok kerja atau panitia,
  - dan rapat-rapat.

PASAL 14 HARTA BENDA

1. Guna memenuhi panggilan dan tugas pengutusannya di dunia gereja membutuhkan harta benda. Pada hakikatnya harta-benda itu adalah milik Tuhan dan dipercayakan kepada gereja.

2. Deze financiële middelen zijn afkomstig van collectes, bijdragen en andere wettige middelen, die niet in strijd zijn met Gods Woord.
3. De bezittingen van de GKIN worden beheerd door lichamen, welke daartoe door de landelijke kerkenraad zijn aangesteld.

ARTIKEL 15   UITVOERINGSBEPALINGEN

De uitvoering van de Kerkorde wordt nader geregeld in Uitvoeringsbepalingen.

ARTIKEL 16   AMENDEMENTEN

Amendementen op de Kerkorde en Uitvoeringsbepalingen kunnen alleen door en in een landelijke kerkenraadsvergadering gemaakt worden, die hiervoor speciaal bijeen-geroepen is.

ARTIKEL 17   SLOT

Zaken welke nog niet in de Kerkorde en Uitvoeringsbepalingen geregeld zijn, zullen door de landelijke kerkenraad beslist worden.

2. Harta benda GKIN berasal dari persembahan anggota, sum-bangan dan usaha-usaha lain yang sesuai dengan ketentuan hukum yang berlaku, dan yang tidak bertentangan dengan Firman Tuhan.
3. Harta benda GKIN dikelola oleh badan-badan yang di-tunjuk oleh Majelis GKIN.

PASAL 15   TATA LAKSANA

Pelaksanaan Tata Gereja GKIN diatur dalam Tata Laksana GKIN.

PASAL 16   PERUBAHAN

Perubahan pada Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN hanya dapat dilakukan oleh dan dalam rapat Majelis GKIN yang khusus diadakan untuk itu.

PASAL 17   PENUTUP

Hal-hal yang belum diatur dalam Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN diputuskan oleh Majelis GKIN.

TOELICHTING OP DE BEGINSSELVERKLARING

- Ad 1 Is duidelijk.
- Ad 2 “Het Koninkrijk Gods te herstellen”, omdat het Koninkrijk Gods verstoord is door de zondeval van de mens en door de toenemende macht van de duivel, die door Jezus “de overste dezer wereld” genoemd wordt (Johannes 12:31; 14:30; 16:11).
- Ad 3 Is duidelijk.
- Ad 4 “Het manifesteert zich langs de geëigende kanalen van volk en cultuur”. Dit slaat op de situatie van de GKIN. Hoewel zij tweetalig is (Indonesisch en Nederlands), heeft zij toch een sterk Indonesische achtergrond. Dit sluit evenwel de mogelijkheid niet uit voor mensen van andere culturen om zich bij de GKIN aan te sluiten. “Iedere kerk weerspiegelt slechts een deel van de volmaaktheid van het Lichaam van Christus”. Het vermogen van de mens om de geestelijke rijkdom van God te omvatten is zeer beperkt. Dit geldt ook voor de kerken. Daarom kunnen de kerken, inclusief de GKIN, de volheid in Christus slechts omvatten, wanneer zij die, overeenkomstig Efesiërs 3:18-19, in de oecumeniciteit beleven.
- Ad 5 Met “Gods medewerkers in zijn Koninkrijk” wordt bedoeld, dat de gemeenteleden geroepen zijn om Gods heerschappij in de wereld mede te bevorderen (I Korintiërs 3:9).
- Ad 6 Met “levende tekenen oprichten van het aanwezige Koninkrijk in de wereld” wordt bedoeld een duidelijk manifesteren van de zegeningen die gebracht worden sinds Christus in de wereld gekomen is om het Vrederijk van God te herstellen. Dit kan gestalte krijgen in daden van gerechtigheid en liefde, en in nieuw leven (Romeinen 14:17; I Korintiërs 6:9-10).

PENJELASAN MUKADIMAH

- Butir 1 Sudah jelas.
- Butir 2 “Memulihkan Kerajaan Allah”, karena Kerajaan Allah di dunia dirongrong oleh jatuhnya manusia ke dalam dosa dan makin berkuasanya iblis, yang oleh Yesus disebut sebagai “penguasa dunia ini” (Yohanes 12:31; 14:30; 16:11).
- Butir 3 Sudah jelas.
- Butir 4 “Dengan berbagai ciri bangsa dan budaya” merujuk kepada keadaan GKIN. Walaupun GKIN menggunakan dua bahasa, Indonesia dan Belanda, latar belakang ke-Indonesiaannya tetap sangat menentukan. Namun demikian hal itu tidaklah menutup kemungkinan bagi mereka yang berasal dari kebudayaan lain, untuk bergabung dengan GKIN. “Setiap gereja hanya mencerminkan sebagian dari kesempurnaan Tubuh Kristus”. Daya kemampuan manusia untuk mencakupi kekayaan rohani Tuhan amat terbatas. Begitupun halnya pada tiap gereja. Itulah sebabnya, gereja-gereja, termasuk GKIN, hanya dapat mengalami kepenuhan dalam Kristus bila mereka, sesuai dengan Efesus 3:18-19, menghayatinya dalam oikumenisitas.
- Butir 5 Yang dimaksudkan dengan “mitra Allah dalam Kerajaan-Nya di dunia” adalah warga jemaat dipanggil untuk turut mewujudkan pemerintahan Allah di dunia (I Korintus 3:9).
- Butir 6 Yang dimaksudkan dengan “menampakkan tanda-tanda dari telah berlakunya Kerajaan Allah di dunia” ialah mewujudkan berkat-berkat yang dikaruniakan sejak kedatangan Kristus ke dunia untuk memulihkan Kerajaan Damai Allah. Hal itu dapat berupa tindakan-tindakan yang adil dan penuh kasih serta pembaruan hidup (Roma 14:17; I Korintus 6:9-10).

Ad 7 Is duidelijk.

Butir 7 Sudah jelas.

TOELICHTING OP DE KERKORDE

- Artikel 01 Is duidelijk.
- Artikel 02
1. “Met een Indonesische achtergrond” duidt op de band die de leden samenbindt, omdat zij hetzelfde land van herkomst en/of dezelfde culturele achtergrond hebben.
  2. Voorlopig heeft de GKIN nog geen plaatselijke kerken, doch is een eenheidskerk met plaatselijke “afdelingen” die regio's genoemd worden.
- Artikel 03 Is duidelijk.
- Artikel 04 Is duidelijk.
- Artikel 05
1. Is duidelijk.
  2. “.....met gebruikmaking van de geestelijke schat van de reformatie”. Hiermee wordt bedoeld het benutten van waardevolle elementen uit de traditie van de reformatorische kerken.
  3. Omdat de geloofsbelijdenis van iedere kerk tijdgebonden is zal ook de GKIN in deze tijd haar geloofshouding ten aanzien van de problemen van deze tijd moeten bepalen in het licht van Gods Woord, in samenwerking met andere kerken, en met inachtneming van haar Indonesische geaardheid.
- Artikel 06 De GKIN stelt haar eigen confessie (geschreven geloofsbelijdenis) en catechisatieboek op, welke het fundament en de geloofsbelijdenis van de GKIN op een contextuele en actuele wijze verwoorden.
- Artikel 07 Met “dienst” wordt hier niet alleen de eredienst in engere zin bedoeld maar ook haar dienst in ruimere zin, tot Gods eer, in de wereld.

PENJELASAN TATA GEREJA

- Pasal 01 Sudah jelas.
- Pasal 02
1. “Dengan latar belakang ke-Indonesiaan” menunjuk pada ikatan yang mempersatukan semua warganya, yaitu negara asal dan/atau latar belakang budaya yang sama.
  2. Sementara ini GKIN belum terdiri atas jemaat-jemaat setempat. Ia masih merupakan gereja kesatuan yang mempunyai “cabang-cabang” yang disebut regio.
- Pasal 03 Sudah jelas.
- Pasal 04 Sudah jelas.
- Pasal 05
1. Sudah jelas.
  2. Yang dimaksudkan dengan “dengan menggali warisan gereja-gereja reformasi” adalah menghayati dan memanfaatkan hal-hal yang berharga dari tradisi gereja-gereja reformasi.
  3. Karena pengakuan iman tiap gereja terikat pada zamannya, GKIN pun harus menentukan sikap imannya terhadap masalah-masalah masa kini dalam terang Firman Tuhan, dalam kerja sama dengan gereja lain dan dengan mengindahkan ciri ke-Indonesiaannya.
- Pasal 06 GKIN merumuskan Pengakuan (Mission Statement) dan menyusun buku katekisasinya sendiri, yang merupakan pengejawantahan dari dasar serta pengakuan iman GKIN yang kontekstual serta aktual.
- Pasal 07 Yang dimaksudkan dengan “ibadat” di sini adalah bukan saja ibadat dalam arti sempit, melainkan ibadat dalam arti luas bagi kemuliaan Tuhan di dunia.

<p>Artikel 08</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Is duidelijk. 2. Gebaseerd op het inzicht dat iedere kerk een deel is van de ene kerk van Christus, is de GKIN de overtuiging toegedaan, dat zij een zelfde missie heeft als iedere andere kerk in de wereld. Het wezenlijke van oecumeniciteit komt niet tot uiting in een uniformiteit van vorm en leer, maar in een eendrachtig streven om dezelfde missie tot verheerlijking van Gods Naam in de wereld te vervullen (Joh 17:20-21; Efeziërs 4:3-6). 	<p>Pasal 08</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sudah jelas. 2. Senafas dengan keyakinan bahwa setiap gereja adalah bagian dari gereja Kristus yang esa, GKIN meyakini pula bahwa ia menerima tugas pengutusan yang sama dengan setiap gereja di dunia ini. Inilah hakikat dari upaya gerakan oikumene: bukan keesaan berdasarkan keseragaman lahir atau bahkan ajaran, melainkan keesaan dalam melaksanakan tugas pengutusan yang sama demi kemuliaan nama Allah di dunia (Yohanes 17:20-21; Efesus 4:3-6).
<p>Artikel 09</p> <p>Het woord “Apostolaat” dat van een Grieks woord is afgeleid, dat “gezonden worden” betekent, is gebaseerd op Jezus' uitspraak: “Gelijk de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u” (Joh. 20:21; vergelijk Joh. 15:16).</p>	<p>Pasal 09</p> <p>Kata “tugas pengutusan” berasal dari kata “apostolat” dalam bahasa Yunani, yang didasarkan pada sabda Tuhan Yesus: “Sama seperti Bapa mengutus Aku, demikian juga sekarang Aku mengutus kamu.” (Yohanes 20:21 bandingkan juga Yohanes 15:16).</p>
<p>Artikel 10</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gemeenteopbouw is het initiëren, integreren en dirigeren van alle diensten en activiteiten in de gemeente om de gemeente haar functie in de wereld doeltreffend te kunnen laten vervullen. 2. Is duidelijk. 	<p>Pasal 10</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pembangunan jemaat adalah inisiasi, integrasi dan pengarahan dari segenap pelayanan dan kegiatan dalam jemaat, agar jemaat dapat memenuhi fungsinya di dunia secara berhasilguna dan berdayaguna. 2. Sudah jelas.
<p>Artikel 11</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Is duidelijk. 2. Is duidelijk. 3. 1. Alle leden van de GKIN zijn, zonder uitzondering, gezamenlijk subject van de gehele dynamiek van de GKIN (gemeenschapsbeleving, getuigenis en dienstbe-ton) zoals duidelijk vormgegeven is in de organisatie en het gemeenteopbouwproces van de GKIN. 	<p>Pasal 11</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sudah jelas. 2. Sudah jelas. 3. 1. Secara bersama seluruh anggota GKIN tanpa kecuali adalah subyek dari segenap dinamika (persekutuan, kesaksian dan pelayanan) GKIN, sebagaimana diwujudkan secara nyata dalam organisasi dan proses pembangunan jemaat GKIN.

	3.	2.	Individueel zijn de leden van de GKIN, als gelovigen, zonder uitzondering geroepen om de gemeenschap vorm te geven en hun missionaire taak uit te voeren.		3.	2.	Secara sendiri-sendiri, sebagai orang percaya, setiap anggota GKIN tanpa kecuali terpanggil untuk mewujudkan persekutuan dan melaksanakan tugas pengutusannya.
Artikel 12	1.		De GKIN kent alleen het ambt van predikant en ouderling, omdat in het ouderlingschap de taak van diaken is inbegrepen.	Pasal 12	1.		GKIN hanya mengenal jabatan pendeta dan penatua, karena tugas diaken sudah tercakup dalam tugas penatua.
	2.		Is duidelijk.		2.		Sudah jelas.
	3.		Het is Christus, de Heer der kerk, die de gelovigen in het algemeen roept tot de dienst in zijn Koninkrijk (Johannes 15:16) en in het bijzonder de ambtsdragers aanstelt (1 Korintiërs 12:28; Efeziërs 4:11). Hij doet dat door middel van de gemeente, in wie de Heilige Geest werkt (Handelingen 1:21-26; 6:3-6; 15:22). Ouderlingen kunnen alleen uit de plaatselijke gemeente gekozen worden om herders over die gemeente te zijn. Predikanten kunnen zowel uit de plaatselijke gemeente als uit een andere gemeente gekozen en beroepen worden.		3.		Adalah Kristus, Tuhan dari gereja, yang secara umum memanggil segenap orang percaya untuk melayani dalam kerajaan-Nya (Yohanes 15:16) dan yang secara khusus menetapkan pejabat-pejabat gerejawi (1 Korintus 12:28; Efesus 4:11). Ia melakukannya melalui jemaat yang di dalamnya Roh Kudus bekerja (Kisah 1:21-26; 6:3-6; 15:22). Penatua hanya dapat dipilih dari jemaat setempat untuk menggembalakan jemaat tersebut. Pendeta dapat dipilih dan dipanggil baik dari jemaat setempat maupun dari jemaat yang lain.
	4.		Is duidelijk.		4.		Sudah jelas.
Artikel 13	1.	1.	Hoewel de leiding van de organisatie bij de landelijke kerkenraad berust, is Christus het hoofd van de organisatie. Dit houdt in dat de landelijke kerkenraad bij het organiseren zulks doet in Zijn geest en naar Zijn wil, zoals vervat in de Bijbel.	Pasal 13	1.	1.	Kendati kepemimpinan organisasi terletak di tangan Majelis GKIN, Kristuslah kepala organisasi. Ini berarti bahwa dalam melaksanakan tugasnya Majelis GKIN harus bertindak dalam Roh-Nya dan sesuai dengan kehendak-Nya, sebagaimana tertuang di dalam Alkitab.
		2.	Er wordt een vorm van organisatie gekozen die een maximale betrokkenheid van de gemeente mogelijk maakt.			2.	Bentuk organisasi yang dipilih adalah bentuk yang memungkinkan keterlibatan jemaat secara maksimal.
		3.	Hoewel het algemeen beleid gezamenlijk wordt bepaald, worden de plaatselijke initiatieven van de regio's gestimuleerd en ontwikkeld.			3.	Walaupun kebijakan umum digariskan secara bersama, prakarsa-prakarsa di tingkat setempat di regio-regio didorong dan dikembangkan.
		4.	De organisatie dient effectief te zijn om doelen optimaal te realiseren.			4.	Organisasi GKIN harus berhasilguna demi tercapainya tujuan-tujuan secara optimal.
	2.		Is duidelijk.		2.		Sudah jelas.
	3.		Is duidelijk.		3.		Sudah jelas.

4. 1. De leiding van de organisatie van de GKIN berust bij de landelijke kerkenraad.
2. Opstellen, uitvoeren en evalueren van werkplannen vinden plaats in vergaderingen.
3. De vergaderingen bestaan uit: landelijke kerkenraads-, ministerium-, moderamen-, regionale kerkenraads-, gemeente-, commissie- en werkgroepvergaderingen.

4. 1. Kepemimpinan organisasi GKIN berada di tangan Majelis GKIN.
2. Penyusunan, pelaksanaan dan evaluasi rencana kerja selalu dilakukan di dalam rapat-rapat.
3. Rapat-rapat terdiri atas: rapat Majelis GKIN, rapat Ministerium, rapat Moderamen Majelis GKIN, rapat Majelis Regio, rapat Jemaat, rapat Komisi dan rapat koordinasi kerja.

- Artikel 14 1. Om haar taak in de wereld te kunnen verrichten geeft de Heer daartoe de middelen aan de kerk. Zij blijven het eigendom van de Heer, maar Hij heeft ze aan de kerkenraad toevertrouwd, opdat hij deze middelen als een trouwe rentmeester goed beheert en gebruikt (Lucas 12:42; I Petrus 4:10). Goed beheren betekent niet een angstvallig bewaren van het toevertrouwde goed (Matteüs 25:24-26), maar een verantwoord en gelovig gebruik daarvan in het vertrouwen dat de Heer rijkelijk zal voorzien in wat de kerk nodig heeft (Matteüs 25:29; II Korintiërs 9:8, 10-11).
2. Is duidelijk.
  3. Is duidelijk.

- Pasal 14 1. Guna menunaikan tugasnya di dunia Tuhan mengaruniakan kepada gereja sarana dan prasarana. Semua itu adalah milik Tuhan yang dipercayakan kepada Majelis Jemaat, agar mereka mengelola dan menggunakannya sebagai penatalayan-penatalayan yang setia (Lukas 12:42; 1 Petrus 4:10). Mengelola harta benda secara baik bukan berarti menghimpun dan menyimpan dengan berkuatir, melainkan menggunakannya secara bertanggungjawab dan beriman, seraya percaya bahwa Tuhan akan memberikan kepada gereja apa yang dibutuhkannya secara berlimpah (Matius 25:29; II Korintus 9:8, 10-11).
2. Sudah jelas.
  3. Sudah jelas.

Artikel 15 Is duidelijk.

Pasal 15 Sudah jelas.

Artikel 16 Is duidelijk.

Pasal 16 Sudah jelas.

Artikel 17 Is duidelijk.

Pasal 17 Sudah jelas.

Uitvoeringsbepalingen

Tata Laksana

+

ARTIKEL 01 HET BEGRIP REGIO

1. Een regio is een verschijningsvorm van de GKIN als deel van het lichaam van Christus dat zich openbaart en zijn missionaire taak realiseert in een bepaald gebied.
2. Een regio vormt een gemeenschap van leden van de GKIN die wordt geleid door de regionale kerkenraad.
3. Regio's worden gestimuleerd en erop voorbereid om zelfstandige plaatselijke gemeenten te worden.

ARTIKEL 02 VORMING EN INSTITUERING VAN EEN REGIO

1. Vorming van een regio

Een nieuwe regio kan pas gevormd worden onder de volgende voorwaarden:

- a. Het vormen van een nieuwe regio wordt voorafgegaan door het houden van regelmatige huissamenkomsten, ten minste 2 (twee) maal per maand gedurende ten minste 1 (één) jaar.
- b. De huissamenkomsten worden gehouden onder leiding en verantwoordelijkheid van een regio die aangewezen is door de landelijke kerkenraad.
- c. Vorm en leiding voor het houden van huissamenkomsten is toevertrouwd aan de aangewezen regionale kerkenraad en aangepast aan de omstandigheden en behoeften.
- d. De lokatie van de plaats van de huissamenkomst moet ten minste 30 km verwijderd liggen van de dichtstbijzijnde GKIN regio.
- e. Er zijn ten minste 25 (vijf en twintig) personen die regelmatig deelnemen aan diverse activiteiten van gemeenschap, getuigenis en dienstbe-

PASAL 01 PENGERTIAN REGIO

1. Regio adalah perwujudan GKIN sebagai Tubuh Kristus yang hadir dan melaksanakan tugas pengutusannya di suatu tempat.
2. Regio merupakan persekutuan anggota GKIN yang dipimpin oleh Majelis Regio.
3. Regio didorong dan dipersiapkan untuk menjadi jemaat-jemaat setempat yang mandiri.

PASAL 02 PEMBENTUKAN DAN PENETAPAN REGIO

1. Pembentukan Regio

Sebuah regio baru dapat dibentuk dengan persyaratan sebagai berikut:

- a. Pembentukan sebuah regio baru diawali dengan penyelenggaraan kebaktian rumah tangga yang diadakan secara tetap sekurang-kurangnya sebulan 2 (dua) kali selama sekurang-kurangnya 1 (satu) tahun.
- b. Penyelenggaraan kebaktian rumah tangga itu dilaksanakan di bawah bimbingan dan tanggungjawab regio GKIN, yang ditunjuk oleh Majelis GKIN.
- c. Bentuk dan cara bimbingan penyelenggaraan kebaktian rumah tangga diserahkan kepada kebijakan Majelis Regio yang ditunjuk itu, serta disesuaikan dengan keadaan dan kebutuhan.
- d. Letak tempat kebaktian rumah tangga itu berjarak sekurang-kurangnya 30 (tiga puluh) kilometer dari regio GKIN terdekat.
- e. Terdapat sekurang-kurangnya 25 (dua puluh lima) orang yang secara tetap mengambil bagian dalam berbagai kegiatan persekutuan, kesak-

toon, waaronder ten minste 5 (vijf) belijdende leden en 5 (vijf) doople-
den.

- f. Er is een vaste plaats beschikbaar om de huissamenkomsten regelmatig te kunnen houden.
- g. Er zijn ten minste 3 (drie) belijdende leden die voldoen aan de voor-
waarden en bereid zijn om als ouderling van de betreffende regio beves-
tigd te worden.

2. Procedure ter instituering van een regio

- a. De regionale kerkenraad, die verantwoordelijk is voor de aspirant regio en deze begeleidt, dient een verzoekschrift in bij de landelijke kerken-
raad om deze als een nieuwe regio te institueren, voorzien van verkla-
ringen over bovengenoemde voorwaarden (**de uitvoeringsbepalingen, artikel 02, lid 1**).
- b. Het moderamen brengt ter plaatse een bezoek om de situatie in ogen-
schouw te nemen. In zijn vergadering geeft het moderamen zijn aan-
beveling aan de landelijke kerkenraad over het verzoek om een nieuwe
regio te institueren.
- c. De landelijke kerkenraad overweegt in zijn vergadering de aanbeveling
van het moderamen en beslist over het aannemen of afwijzen van het
verzoek voor het institueren van een nieuwe regio.

3. Instituering van een regio

- a. Op zijn laatst 6 maanden na de beslissing tot aanneme van het verzoek
tot instituering van een nieuwe regio, moet de verantwoordelijke regi-
onale kerkenraad, die de aspirant regio leidt, een eredienst houden ter
instituering van de nieuwe regio.
- b. In deze eredienst moeten ook, na instituering van de nieuwe regio,
ten minste 3 (drie) belijdende leden bevestigd worden tot ouderling
van de nieuwe regio volgens de regels van aanstelling van de GKIN
(**de uitvoeringsbepalingen, artikel 37, lid 4**).

sian dan pelayanan, di mana di antaranya sekurang-kurangnya ter-
dapat 5 (lima) orang anggota baptisan dewasa/sidi dan 5 (lima) orang
anggota baptisan.

- f. Tersedia tempat yang tetap guna menyelenggarakan kebaktian secara
teratur.
- g. Terdapat sekurang-kurangnya 3 (tiga) orang anggota baptisan
dewasa/sidi yang memenuhi syarat dan bersedia untuk diteguhkan
sebagai penatua untuk regio yang bersangkutan.

2. Prosedur Penetapan Regio

- a. Majelis Regio yang membimbing dan bertanggungjawab atas calon
regio itu mengajukan permohonan tertulis kepada Majelis GKIN un-
tuk menetapkannya sebagai regio baru, dengan dilengkapi keterangan
mengenai persyaratan di atas (**Tata Laksana GKIN, Pasal 2, ayat
1**).
- b. Moderamen GKIN melakukan pelawatan untuk meninjau keadaan
setempat. Dalam rapatnya Moderamen GKIN memberikan rekomen-
dasinya kepada Majelis GKIN tentang permohonan penetapan regio
baru itu.
- c. Majelis GKIN mempertimbangkan dalam rapatnya rekomendasi Mo-
deramen GKIN itu, serta mengambil keputusan untuk menerima atau
menolak permohonan penetapan regio baru itu.

3. Penetapan Regio

- a. Selambat-lambatnya 6 (enam) bulan sejak keputusan penerimaan
permohonan penetapan regio baru diambil, Majelis Regio yang mem-
bimbing dan bertanggungjawab atas calon regio itu mengadakan ke-
baktian penetapan regio baru.
- b. Dalam kebaktian itu pula, setelah regio baru ditetapkan, diteguhkan
sedikit-dikitnya 3 (tiga) orang anggota baptisan dewasa/sidi menjadi
penatua untuk regio yang baru itu seturut tata-cara peneguhan penatua
GKIN (**Tata Laksana GKIN, Pasal 37, ayat 4**).

ARTIKEL 03 OPHEFFEN VAN EEN REGIO

1. Als de regio niet meer voldoet aan de voorwaarden zoals vermeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 02, lid 1, sub e, f en g**, kan zo'n regio - nadat vele uiterste pogingen ondernomen zijn om die te behouden - opgeheven worden.
2. De betrokken regionale kerkenraad dient een schriftelijk verzoek in bij de landelijke kerkenraad om de betreffende regio op te heffen, voorzien van de benodigde informatie omtrent de situatie van de regio.
3. Het moderamen brengt een bezoek ter plaatse om de situatie in ogenschouw te nemen en geeft in de vergadering van de landelijke kerkenraad zijn aanbeveling over het verzoek tot opheffing van de regio.
4. De landelijke kerkenraad overweegt in zijn vergadering de aanbeveling van het moderamen en neemt een besluit om het verzoek tot opheffing van de regio al dan niet in te willigen.
5. Indien de landelijke kerkenraad akkoord gaat met het opheffen van de regio, dan wijst hij de dichtstbijzijnde regio aan om de leden van de opgeheven regio op te nemen.
6. Uiterlijk 6 (zes) maanden nadat het verzoek tot opheffing van de regio is ingewilligd, moet de regionale kerkenraad van de dichtstbijzijnde regio een erediensdienst houden om de leden van de opgeheven regio op te nemen en de eigendommen van de betreffende regio over te nemen.
7. De leden van de regionale kerkenraad van de opgeheven regio worden lid van de regionale kerkenraad van de dichtstbijzijnde regio tot hun ambts-termijn is geëindigd.

PASAL 03 PEMBUBARAN REGIO

1. Bila sebuah regio tidak lagi memenuhi persyaratan regio sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 2, ayat 1, butir e, f dan g** — walaupun berbagai usaha untuk mempertahankannya telah dilakukan secara maksimal, — maka regio itu dapat dibubarkan.
2. Majelis Regio yang bersangkutan mengajukan permohonan tertulis kepada Majelis GKIN untuk membubarkan regio yang bersangkutan, dengan dilengkapi keterangan mengenai keadaan regio itu.
3. Moderamen GKIN melakukan pelawatan untuk meninjau keadaan setempat, serta dalam rapatnya memberikan rekomendasinya kepada Majelis GKIN tentang permohonan pembubaran regio itu.
4. Dalam rapatnya Majelis GKIN mempertimbangkan rekomendasi Moderamen GKIN, serta mengambil keputusan untuk menerima atau menolak permohonan pembubaran regio itu.
5. Bila Majelis GKIN menerima permohonan pembubaran regio itu, maka Majelis GKIN menunjuk regio GKIN terdekat untuk menerima anggota regio yang dibubarkan itu sebagai anggotanya.
6. Selambat-lambatnya 6 (enam) bulan sejak keputusan penerimaan permohonan pembubaran regio itu diambil, Majelis Regio terdekat mengadakan kebaktian penyerahan dan penerimaan anggota-anggota serta harta benda regio yang dibubarkan itu.
7. Para anggota Majelis Regio yang dibubarkan menjadi anggota Majelis Regio terdekat, hingga masa jabatan mereka sebagai penatua berakhir.

ARTIKEL 04
EEN ANDERE GEMEENTE OF GELOOFS-
GEMEENSCHAP DIE ZICH WIL AANSLUITEN

1. Een andere christelijke gemeente of geloofsgemeenschap kan zich aansluiten bij de GKIN onder de volgende voorwaarden:
  - a. Namens de leden dient de leiding van de christelijke gemeente of geloofsgemeenschap die zich wil aansluiten een schriftelijk verzoek in met de reden van aansluiting en informatie over die christelijke gemeente of geloofsgemeenschap (historie, leer, leden, activiteiten en inventaris/bezittingen).
  - b. Dit verzoek gaat vergezeld van een bereidverklaring om de leer van de GKIN te aanvaarden, zoals neergelegd in de Kerkorde en de Uitvoeringsbepalingen bij de Kerkorde.
2. Het moderamen brengt een bezoek om de situatie ter plaatse in ogen-schouw te nemen en bespreekt in zijn vergadering een aanbeveling aan de landelijke kerkenraad betreffende het verzoek tot aansluiting.
3. In zijn vergadering bespreekt de landelijke kerkenraad de aanbeveling van het Moderamen en neemt een besluit om dit verzoek tot aansluiting al dan niet in te willigen.
4. Als de landelijke kerkenraad het verzoek tot aansluiting inwilligt, wijst de landelijke kerkenraad de dichtstbijzijnde regio van de GKIN aan om de leden van de christelijke gemeente of geloofsgemeenschap die zich aansluit, te ontvangen als haar leden.
5. Het opnemen van de christelijke gemeente of geloofsgemeenschap die zich aansluiten vindt plaats in een bijzondere eredienst, waarin alle leden benevens de inventaris/bezittingen symbolisch worden overgedragen aan de regionale kerkenraad van de desbetreffende regio.
6. Als de christelijke gemeente of geloofsgemeenschap die zich wil aansluiten voldoet aan de voorwaarden om een regio te vormen, zoals geregeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 02, lid 1**, dan kan die christelijke gemeente of geloofsgemeenschap geïnstitueerd worden als nieuwe regio van

PASAL 04
JEMAAT/PERSEKUTUAN LAIN YANG
MENGGABUNGAN DIRI

1. Jemaat atau persekutuan Kristen lain dapat menggabungkan diri dengan GKIN dengan persyaratan sebagai berikut:
  - a. Atas nama segenap anggotanya, pimpinan jemaat/persekutuan Kristen yang hendak menggabungkan diri itu mengajukan permohonan tertulis, dengan dilengkapi alasan menggabung dan informasi mengenai jemaat/persekutuan Kristen itu (sejarah, pengajaran, anggota, kegiatan dan inventaris/harta-milik).
  - b. Permohonan itu disertai oleh pernyataan kesediaan untuk menerima asas GKIN sebagaimana tertuang dalam Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN.
2. Moderamen GKIN melakukan pelawatan untuk meninjau keadaan setempat, serta dalam rapatnya mempertimbangkan rekomendasinya kepada Majelis GKIN tentang permohonan penggabungan diri itu.
3. Dalam rapatnya Majelis GKIN mempertimbangkan rekomendasi Moderamen GKIN, serta mengambil keputusan untuk menerima atau menolak permohonan penggabungan diri itu.
4. Bila Majelis GKIN menerima permohonan penggabungan diri itu, maka Majelis GKIN menunjuk regio GKIN terdekat untuk menerima anggota jemaat atau persekutuan Kristen yang menggabungkan diri itu sebagai anggotanya.
5. Penerimaan jemaat atau persekutuan Kristen yang menggabungkan diri itu dilaksanakan dalam suatu kebaktian khusus, di mana segenap anggota beserta inventaris/harta-milik yang ada diserahkan secara simbolis kepada Majelis Regio yang bersangkutan.
6. Bila jemaat atau persekutuan Kristen yang hendak menggabungkan diri itu memenuhi syarat untuk ditetapkan sebagai regio sebagaimana diatur dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 2, ayat 1**, maka jemaat atau persekutuan Kristen itu dapat ditetapkan sebagai regio baru GKIN seturut tata-

de GKIN volgens de regeling voor institutie van een regio (**de uitvoeringsbepalingen, artikel 02, lid 2 en 3**).

7. Als de christelijke gemeente of geloofsgemeenschap die zich aansluit een ouderling heeft en die wil handhaven, dan zal dat gerealiseerd worden in overeenstemming met de bepaling betreffende ouderlingen in de GKIN, zoals geregeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 36 en 37**.
  8. Als de christelijke gemeente of geloofsgemeenschap die zich aansluit een predikant heeft, en die wil handhaven, dan kan dat alleen gerealiseerd worden als de situatie van de GKIN het op dat moment mogelijk maakt om een predikant toe te voegen.
  9. Als de situatie van de GKIN het mogelijk maakt om de predikant van de christelijke gemeente of geloofsgemeenschap die zich aansluit, te handhaven, dan zal het ontvangen van voornoemde predikant uitgevoerd worden volgens de regeling van beroeping en bevestiging van een predikant in de GKIN, zoals geregeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 38, lid 6**.
7. Bila jemaat atau persekutuan Kristen yang menggabungkan diri itu mempunyai penatua serta menghendaki untuk mempertahankannya, maka hal itu direalisasikan sesuai dengan ketentuan mengenai penatua di dalam GKIN sebagaimana diatur dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 36 dan 37**.
  8. Bila jemaat atau persekutuan Kristen yang menggabungkan diri itu mempunyai pendeta serta menghendaki untuk mempertahankannya, maka hal itu hanya dapat direalisasikan bila keadaan GKIN pada saat itu memungkinkan untuk penambahan pendeta.
  9. Bila keadaan GKIN memungkinkan untuk dipertahkannya pendeta dari jemaat atau persekutuan Kristen yang menggabungkan diri itu, maka penerimaan pendeta tersebut dilaksanakan menurut tata-cara pemanggilan dan peneguhan pendeta GKIN sebagaimana diatur dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 38, ayat 6**.

ARTIKEL 05 DE NAAM VAN DE KERK

- 1. Het logo en de stempel**
Het logo en de stempel van de GKIN worden vastgesteld door de landelijke kerkenraad.
- 2. Voorbeeld van de naamgeving van een regio**
  - a. GKIN regio Amstelveen
  - b. GKIN regio Arnhem/Nijmegen

PASAL 05 NAMA GEREJA

- 1. Logo dan Cap**
Logo dan Cap GKIN ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- 2. Contoh Penamaan Regio**
  - a. GKIN Regio Amstelveen
  - b. GKIN Regio Arnhem/Nijmegen

ARTIKEL 06 GRONDSLAG EN GELOOFSBELIJDENIS

1. De Bijbel

De Indonesische Bijbel die gebruikt wordt is: “**Alkitab yaitu Perjanjian Lama dan Perjanjian Baru dalam terjemahan baru, yang diselenggarakan oleh Lembaga Alkitab Indonesia**” en als Nederlandse Bijbel wordt gebruikt: “*Bijbel, vertaling op last van het Nederlands Bijbelgenootschap bewerkt door de daartoe benoemde commissies (NBG, 1951)*”.

2. De geloofsbelijdenis

De apostolische geloofsbelijdenis is opgenomen in **Bijlage I**, de geloofsbelijdenis van Athanasius is opgenomen in **Bijlage II** en de geloofsbelijdenis van Nicea-Constantinopel is opgenomen in **Bijlage III**.

3. Formulering van de belijdenis van de GKIN

- a. Gedachtig haar actuele roeping temidden van haar context, en in dialoog met andere kerken en puttende uit het erfgoed van de reformatie, formuleert de GKIN haar belijdenis.
- b. De formulering van de belijdenis is de basis en algemene richtlijn voor het planningsproces van de GKIN.
- c. De formulering van de belijdenis van de GKIN wordt ééns in de 10 (tien) jaar geëvalueerd.
- d. De formulering van de belijdenis (Mission Statement) van de GKIN is opgenomen in **Bijlage IV**.

ARTIKEL 07 DE LEER

Voordat de GKIN een richtlijn voor haar leer en eigen catechisatieboek opstelt, gebruikt de GKIN materiaal dat is vastgesteld door de landelijke kerkenraad.

PASAL 06 DASAR DAN PENGAKUAN IMAN

1. Alkitab

Alkitab yang digunakan adalah dalam bahasa Indonesia: “**Alkitab yaitu Perjanjian Lama dan Perjanjian Baru dalam terjemahan baru, yang diselenggarakan oleh Lembaga Alkitab Indonesia**”; dan dalam bahasa Belanda: “*Bijbel vertaling in opdracht van het Nederlands Bijbelgenootschap bewerkt door de daartoe benoemde commissies (NBG)*”.

2. Rumusan Pengakuan Iman

Rumusan Pengakuan Iman Rasuli dimuat dalam **Lampiran 1**, rumusan Pengakuan Iman Athanasius dimuat dalam **Lampiran II** dan rumusan Pengakuan Iman Nicea-Konstantinopel dimuat dalam **Lampiran III**.

3. Rumusan Pengakuan GKIN

- a. Dalam menggumuli panggilannya secara aktual di tengah konteksnya, dalam dialog dengan gereja lain, serta dengan menggali warisan reformasi, GKIN merumuskan pengakuannya.
- b. Rumusan Pengakuan itu adalah landasan dan kebijakan umum bagi proses perencanaan GKIN.
- c. Rumusan Pengakuan GKIN ditinjau ulang 10 (sepuluh) tahun sekali.
- d. Rumusan Pengakuan (Mission Statement) GKIN dimuat dalam **Lampiran IV**.

PASAL 07 PENGAJARAN

Sebelum GKIN menyusun pedoman ajaran dan buku katekisasinya sendiri, GKIN menggunakan bahan-bahan yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.

ARTIKEL 08 GEMEENTEOPBOUW

1. Het schema algemeen beleid van de GKIN (SAB-GKIN)

- a. In het kader van de verwezenlijking van gemeenteopbouw formuleert de GKIN een schema algemeen beleid (in het vervolg genoemd “SAB”)-GKIN.
- b. Het SAB-GKIN is de vertolking door de GKIN van haar visie en missie als kerk van Christus. Het SAB-GKIN bestaat uit de regionale SAB’s en het algemene SAB dat de GKIN als geheel betreft.
- c. Het proces van formulering van het SAB-GKIN wordt voorafgegaan door het formuleren van de regionale SAB’s in de regio’s door een werkgroep die bestaat uit gemeenteleden van de desbetreffende regio onder leiding van de regionale kerkenraad.
- d. Vervolgens komen de regionale kerkenraden samen met hun werkgroepen bijeen om gezamenlijk het SAB-GKIN te formuleren, onder leiding van de landelijke kerkenraad.
- e. Het SAB-GKIN wordt vastgesteld door de landelijke kerkenraad.
- f. Het SAB-GKIN wordt ten minste eens in de 5 (vijf) jaar herzien.

2. Het vijfjarenplan van de GKIN (VJP-GKIN)

- a. Het SAB-GKIN wordt ontwikkeld tot een vijfjarenplan (in het vervolg genoemd “VJP”)-GKIN.
- b. Het VJP-GKIN bestaat uit het VJP van alle aparte regio’s en een algemeen VJP dat voor de hele GKIN geldt.
- c. Het proces van het opstellen van het VJP-GKIN wordt voorafgegaan door het opstellen van het regionale VJP in de regio’s door een werkgroep die bestaat uit gemeenteleden van de desbetreffende regio onder leiding van de regionale kerkenraad.
- d. Vervolgens komen de regionale kerkenraden samen met hun werkgroepen bijeen om gezamenlijk het VJP-GKIN op te stellen onder leiding van de landelijke kerkenraad.
- e. Het VJP-GKIN wordt vastgesteld door de landelijke kerkenraad, uiterlijk 2 (twee) maanden voordat het VJP-GKIN in werking treedt.
- f. Het VJP-GKIN wordt ten minste ééns in de 5 (vijf) jaar geëvalueerd.
- g. Het VJP-GKIN wordt ééns in de 5 (vijf) jaar opgesteld.

PASAL 08 PEMBANGUNAN JEMAAT

1. Pola Kebijakan Umum GKIN (PKU-GKIN)

- a. Dalam rangka menyelenggarakan pembangunan jemaat GKIN merumuskan Pola Kebijakan Umum (selanjutnya disebut sebagai “PKU”) GKIN.
- b. PKU-GKIN adalah pemahaman GKIN atas visi dan misinya sebagai gereja Kristus. PKU-GKIN terdiri atas PKU setiap regio dan PKU umum yang menyangkut GKIN secara keseluruhan.
- c. Proses perumusan PKU-GKIN diawali dengan perumusan PKU Regio di regio-regio oleh kelompok kerja yang terdiri atas anggota jemaat regio yang bersangkutan, di bawah pimpinan Majelis Regio.
- d. Kemudian Majelis-Majelis Regio bersama kelompok-kelompok kerja mereka berkumpul untuk bersama-sama melaksanakan perumusan PKU-GKIN, di bawah pimpinan Majelis GKIN.
- e. PKU-GKIN ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- f. PKU-GKIN ditinjau ulang sekurang-kurangnya 5 (lima) tahun sekali.

2. Rencana Kerja 5 (lima) Tahun GKIN (RKLT-GKIN)

- a. PKU-GKIN dijabarkan menjadi Rencana Kerja Lima Tahun (selanjutnya disebut sebagai “RKLT”) GKIN.
- b. RKLT-GKIN terdiri atas RKLT setiap regio dan RKLT umum yang menyangkut GKIN secara keseluruhan.
- c. Proses penyusunan RKLT-GKIN diawali dengan penyusunan RKLT Regio di regio-regio oleh kelompok kerja yang terdiri atas anggota jemaat regio yang bersangkutan, di bawah pimpinan Majelis Regio.
- d. Kemudian Majelis-Majelis Regio bersama kelompok-kelompok kerja mereka berkumpul untuk bersama-sama melaksanakan penyusunan RKLT-GKIN, di bawah pimpinan Majelis GKIN.
- e. RKLT-GKIN ditetapkan oleh Majelis GKIN selambat-lambatnya 2 (dua) bulan sebelum RKLT-GKIN mulai dilaksanakan.
- f. RKLT-GKIN dievaluasikan sekurang-kurangnya 5 (lima) tahun sekali.
- g. RKLT-GKIN disusun setiap 5 (lima) tahun sekali.

h. Het VJP-GKIN treedt in werking op 1 januari.

3. Het jaarplan van de GKIN (JP-GKIN)

- a. Vanuit het VJP-GKIN wordt het jaarplan (voortaan genoemd “JP”)-GKIN opgesteld.
- b. Het JP-GKIN bestaat uit het JP van elke regio en een algemeen JP dat de GKIN als geheel betreft.
- c. Het proces van het opstellen van het JP-GKIN wordt voorafgegaan door het opstellen van het regionale JP in de regio’s door een werkgroep die bestaat uit gemeenteleden van de desbetreffende regio onder leiding van de regionale kerkenraad.
- d. Vervolgens komen de regionale kerkenraden samen met hun werkgroepen bijeen om gezamenlijk het JP-GKIN op te stellen, onder leiding van de landelijke kerkenraad.
- e. Het JP-GKIN wordt vastgesteld door de landelijke kerkenraad uiterlijk 1 (één) maand voordat het JP-GKIN in werking treedt.
- f. Het JP-GKIN wordt ten minste één keer per jaar geëvalueerd.
- g. Het JP-GKIN wordt één keer per jaar opgesteld.
- h. Het JP-GKIN treedt in werking op 1 januari.

h. RKLK-GKIN dimulai pada tanggal 1 Januari.

3. Rencana Kerja Tahunan GKIN (RKT-GKIN)

- a. RKLK-GKIN dijabarkan menjadi Rencana Kerja Tahunan (selanjutnya disebut sebagai “RKT”) GKIN.
- b. RKT-GKIN terdiri atas RKT setiap regio dan RKT umum yang menyangkut GKIN secara keseluruhan.
- c. Proses penyusunan RKT-GKIN diawali dengan penyusunan RKT Regio di regio-regio oleh kelompok kerja yang terdiri atas anggota jemaat regio yang bersangkutan, di bawah pimpinan Majelis Regio.
- d. Kemudian Majelis-Majelis Regio bersama kelompok-kelompok kerja mereka berkumpul untuk bersama-sama melaksanakan penyusunan RKT-GKIN, di bawah pimpinan Majelis GKIN.
- e. RKT-GKIN ditetapkan oleh Majelis GKIN selambat-lambatnya 1 (satu) bulan sebelum RKT-GKIN mulai dilaksanakan.
- f. RKT-GKIN dievaluasikan sekurang-kurangnya setahun sekali.
- g. RKT-GKIN disusun setiap 1 (satu) tahun sekali.
- h. RKT-GKIN dimulai pada tanggal 1 Januari.

Het schema algemeen beleid en het werkplan van de GKIN staan in **Bijlage VI**.

Bagan Pola Kebajikan dan Rencana Kerja GKIN dimuat dalam **Lampiran VI**.

ARTIKEL 09 DE EREDIENST

De godsdienstoefening of eredienst is een gemeenschapsoefening van gelovigen in Christus, waar zij de Heer eren, waar het Woord verkondigd wordt en Zijn zegen wordt gegeven.

PASAL 09 KEBAKTIAN

Ibadat atau kebaktian adalah persekutuan orang percaya di dalam Kristus, di mana mereka beribadat kepada Tuhan, dan di mana Firman Tuhan diberitakan, serta berkat-Nya dikaruniakan.

ARTIKEL 10 SOORTEN VAN EREDIENSTEN

Godsdienstoefeningen of erediensten die worden gehouden in de GKIN bestaan uit:

1. De zondagse eredienst.
2. Erediensten op kerkelijke feestdagen, deze zijn: Kerst, Goede Vrijdag, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren.
3. Bijzondere erediensten, zoals:
  - a. eredienst op oudejaarsdag;
  - b. eredienst op nieuwjaarsdag;
  - c. eredienst voor het instellen van een regio, het opheffen van een regio, het opnemen van een gemeente of christelijke gemeenschap die zich aansluiten;
  - d. eredienst voor het inzegenen van een predikant;
  - e. eredienst voor het bevestigen van een predikant;
  - f. eredienst voor emeritering van een predikant;
  - g. eredienst voor het bevestigen van ouderlingen;
  - h. eredienst voor het installeren van het bestuur van organen van dienst;
  - i. opwekkingsdienst;
  - j. oecumenische dienst;
  - k. eredienst voor het bevestigen en inzegenen van een huwelijk;
  - l. eredienst voor begrafenis of crematie;
  - m. troostdienst;
  - n. eredienst in verband met een speciaal programma, bijvoorbeeld retraite en vormingswerk;
  - o. dankdienst;
  - p. Bidstond/gebedssamenkomst.
4. Huissamenkomsten.
5. Andere erediensten die worden vastgesteld door de landelijke kerkenraad.

PASAL 10 JENIS KEBAKTIAN

Ibadat atau kebaktian yang diselenggarakan di GKIN terdiri dari:

1. Kebaktian hari Minggu.
2. Kebaktian pada hari-hari raya gerejawi, yaitu: Natal, Jumat Agung, Paskah, Kenaikan Tuhan Yesus ke Surga dan Pentakosta.
3. Kebaktian-kebaktian khusus, yaitu:
  - a. kebaktian akhir tahun;
  - b. kebaktian tahun baru;
  - c. kebaktian penetapan regio, pembubaran regio, penerimaan jemaat atau persekutuan Kristen yang menggabungkan diri;
  - d. kebaktian penahbisan pendeta;
  - e. kebaktian peneguhan pendeta;
  - f. kebaktian emeritasi pendeta;
  - g. kebaktian peneguhan penatua;
  - h. kebaktian pelantikan pengurus perangkat pelayanan;
  - i. kebaktian penyegaran iman;
  - j. kebaktian oikumene;
  - k. kebaktian peneguhan dan pemberkatan nikah;
  - l. kebaktian pemakaman atau perabuan;
  - m. kebaktian penghiburan;
  - n. kebaktian dalam rangka acara khusus, misalnya ritret dan acara pembinaan;
  - o. kebaktian pengucapan syukur;
  - p. Kebaktian/persekutuan doa.
4. Kebaktian rumah-tangga.
5. Kebaktian-kebaktian lain yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.

ARTIKEL 11
ORDE VAN DIENST EN HET LIEDBOEK

De orde van dienst en het liedboek die worden gebruikt in de erediensten in de GKIN worden vastgesteld door de landelijke kerkenraad.

ARTIKEL 12
UITVOERING VAN DE EREDIENST

1. De landelijke kerkenraad is verantwoordelijk voor alle erediensten die worden gehouden binnen de GKIN.
2. De verkondiging van het Woord in de erediensten van de GKIN wordt bediend door een predikant van de GKIN of iemand anders die aangewezen wordt door de landelijke kerkenraad.
3. De regionale kerkenraad is verplicht om de zondagse eredienst, erediensten op kerkelijke feestdagen en andere erediensten naar behoefte te organiseren.
4. De organen van dienst kunnen erediensten houden in verband met hun dienstopdracht.

PASAL 11
TATA KEBAKTIAN DAN BUKU NYANYIAN

Tata kebaktian dan buku nyanyian yang digunakan dalam kebaktian-kebaktian di lingkungan GKIN ditetapkan oleh Majelis GKIN.

PASAL 12
PELAKSANAAN KEBAKTIAN

1. Majelis GKIN adalah penanggung jawab atas seluruh kebaktian yang diselenggarakan di lingkungan GKIN.
2. Pemberitaan Firman Tuhan dalam kebaktian-kebaktian GKIN dilayankan oleh pendeta GKIN atau oleh orang lain yang ditunjuk oleh Majelis GKIN.
3. Majelis Regio berkewajiban untuk menyelenggarakan kebaktian Minggu, kebaktian pada hari-hari raya gerejawi, dan kebaktian-kebaktian lain sesuai dengan kebutuhan.
4. Perangkat-perangkat pelayanan gerejawi dapat menyelenggarakan kebaktian yang berhubungan dengan tugas pelayanan mereka.

ARTIKEL 13

BEVESTIGING EN INZEGENING VAN HET HUWELIJK

1. Grondslag

Aangezien het huwelijk een wezenlijke gebeurtenis is in het leven van een mens, is de GKIN geroepen om een eredienst in de gemeente te houden, waarin het huwelijk van haar leden wordt bevestigd en ingezegend.

2. Voorwaarden

- a. Eén of beide huwelijkskandidaten zijn belijdende leden van de GKIN, die niet onder bijzonder herderlijke zorg staan.
- b. Indien één van beide huwelijkskandidaten belijdend lid is van een andere gemeente of kerk dan moet hij/zij een begeleidende brief meenemen van de kerkenraad van zijn/haar gemeente of kerk. Indien om één of andere geldige reden hij/zij zo'n begeleidende brief niet kan krijgen, dan moet hij/zij een doopakte kunnen tonen en/of een bewijs van geloofsbelijdenis, of een andere geldige verklaring.
- c. Indien één van beide huwelijkskandidaten lid is van de katholieke kerk, dan kan de bevestiging en inzegening van hun huwelijk gezamenlijk oecumenisch uitgevoerd worden met de katholieke kerk.
- d. Indien één van beide huwelijkskandidaten niet of nog niet gelooft, dan moet hij/zij aan de regionale kerkenraad beloven en een formulier van belofte ondertekenen, dat vastgesteld wordt door de landelijke kerkenraad, waarin hij/zij verklaart dat:
  - (1) hij/zij er mee instemt dat zijn/haar huwelijk alleen op christelijke wijze wordt bevestigd en ingezegend;
  - (2) hij/zij zijn/haar echtgenote/echtgenoot niet zal belemmeren of verhinderen om te leven en de godsdienstplichten te vervullen volgens het christelijke geloof;
  - (3) hij/zij niet zal belemmeren of verhinderen dat hun kinderen worden gedoopt en christelijk worden opgevoed.
- e. Beide huwelijkskandidaten dienen een schriftelijk verzoek in bij de landelijke kerkenraad, door een formulier in te vullen, dat vastgesteld is door de landelijke kerkenraad, uiterlijk 3 maanden vóór de datum van bevestiging en inzegening van hun huwelijk.

PASAL 13

PENEGUHAN DAN PEMBERKATAN NIKAH

1. Dasar

Karena pernikahan adalah hal yang hakiki dalam perjalanan hidup seseorang, GKIN terpanggil untuk menyelenggarakan kebaktian jemaat di mana pernikahan anggota-anggotanya diteguhkan dan diberkati.

2. Persyaratan

- a. Salah seorang atau kedua calon mempelai adalah anggota baptisan dewasa/sidi GKIN yang tidak berada di bawah pengembalaan khusus.
- b. Bila salah seorang dari kedua calon mempelai adalah anggota baptisan dewasa/sidi dari jemaat atau gereja lain, ia harus membawa surat pengantar dari Majelis jemaat/gerejanya. Bila karena suatu hal yang dapat dipertanggungjawabkan ia tidak dapat memperoleh surat pengantar itu, ia harus dapat menunjukkan surat baptisan dan/atau surat pengakuan percaya, atau surat keterangan lain yang dapat dipertanggungjawabkan.
- c. Bila salah seorang dari kedua calon mempelai adalah anggota Gereja Katolik, peneguhan dan pemberkatan nikah mereka dapat dilaksanakan bersama secara oikumenis dengan Gereja Katolik.
- d. Bila salah seorang dari kedua calon mempelai tidak atau belum percaya, maka yang bersangkutan di depan Majelis Regio harus berjanji dan menandatangani formulir perjanjian yang ditetapkan oleh Majelis GKIN, yang menyatakan bahwa:
  - (1) ia menyetujui pernikahannya hanya diteguhkan dan diberkati secara Kristen;
  - (2) ia tidak akan menghambat atau menghalangi suami/istrinya untuk tetap hidup dan beribadat menurut iman Kristen;
  - (3) ia tidak akan menghambat atau menghalangi anak-anak mereka untuk dibaptiskan dan dididik secara Kristen.
- e. Kedua calon mempelai mengajukan permohonan secara tertulis kepada Majelis GKIN, dengan mengisi formulir yang ditetapkan oleh Majelis GKIN, selambat-lambatnya 3 (tiga) bulan sebelum tanggal peneguhan dan pemberkatan nikah mereka.

- f. Beide huwelijkskandidaten volgen en voltooiën de huwelijks catechisatie.
- g. Aan het eind van de huwelijks catechisatie heeft de regionale kerkenraad een gesprek met beide huwelijkskandidaten waarin zij hun instemming betuigen met de basisprincipes van het christelijke huwelijk.
- h. Hun huwelijk moet gewettigd en geregistreerd zijn volgens het geldende recht.

3. Uitvoering

- a. Op 3 (drie) opeenvolgende zondagen kondigt de landelijke kerkenraad in alle regio's van de GKIN de bevestiging en inzegening van het huwelijk van beide huwelijkskandidaten aan, onder het noemen van hun naam en adres. Via deze mededeling wordt aan alle leden van de GKIN verzocht om voor hen te bidden en dit voornemen mee te overwegen.
- b. Als er 7 (zeven) dagen na de laatste aankondiging geen wettig bezwaar van een lid is ingekomen, kan het huwelijk van beide kandidaten worden bevestigd en ingezegend.
In principe is een bezwaar wettig, als het:
  - (1) afkomstig is van een belijdend lid;
  - (2) schriftelijk wordt ingediend met duidelijke vermelding van naam en adres en ondertekend door betrokkene;
  - (3) is ingediend binnen de termijn van aankondiging, d.w.z. vanaf de eerste aankondiging van het voornemen tot bevestiging en inzegening van het huwelijk tot 7 (zeven) dagen na de laatste aankondiging;
  - (4) betreft het niet voldoen aan één of meerdere voorwaarden voor bevestiging en inzegening van het huwelijk, zoals vermeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 13, lid 2;**
  - (5) waar blijkt te zijn.
- c. De eredienst voor bevestiging en inzegening van het huwelijk wordt uitgevoerd door de regionale kerkenraad en geleid door een predikant met gebruikmaking van de orde voor de bevestiging van het huwelijk die zijn vastgesteld door de landelijke kerkenraad.
- d. Aan beide echtelieden overhandigt de regionale kerkenraad het kerkelijke huwelijksboekje, dat vastgesteld is door de landelijke kerkenraad.

- f. Kedua calon mempelai mengikuti dan menyelesaikan katekisasi pernikahan.
- g. Pada akhir katekisasi pernikahan Majelis Regio mengadakan percakapan dengan kedua calon mempelai, di mana mereka menyatakan persetujuan mereka atas prinsip-prinsip dasar pernikahan Kristen.
- h. Pernikahan mereka telah disahkan dan dicatat menurut Hukum yang berlaku.

3. Pelaksanaan

- a. Selama 3 (tiga) hari Minggu berturut-turut Majelis GKIN mewartakan rencana peneguhan dan pemberkatan nikah kedua calon mempelai di semua regio GKIN, dengan menyebutkan nama dan alamat mereka. Melalui pewartaan ini segenap anggota GKIN diminta untuk mendukung dan ikut mempertimbangkan rencana itu.
- b. Bila tidak ada keberatan yang sah dari anggota 7 (hari) sesudah warta terakhir dilakukan, pernikahan kedua calon mempelai itu dapat diteguhkan dan diberkati.
Pada prinsipnya suatu keberatan adalah sah apabila:
  - (1) berasal dari anggota baptisan dewasa/sidi GKIN;
  - (2) diajukan secara tertulis dengan mencantumkan nama dan alamat yang jelas, serta ditandatangani oleh yang bersangkutan;
  - (3) diajukan dalam batasan waktu pewartaan, yaitu mulai rencana peneguhan dan pemberkatan nikah itu diwartakan hingga 7 (tujuh) hari sesudah pewartaan yang terakhir;
  - (4) isinya mengenai tidak terpenuhinya salah satu atau lebih dari persyaratan peneguhan dan pemberkatan nikah sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 13, ayat 2;**
  - (5) isinya terbukti benar.
- c. Kebaktian peneguhan dan pemberkatan nikah dilaksanakan oleh Majelis Regio dan dipimpin oleh pendeta dengan menggunakan tata kebaktian dan formulir pernikahan yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- d. Kepada kedua mempelai Majelis Regio memberikan surat nikah gerejawi yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.

4. Bevestiging en inzegening van het huwelijk op verzoek van een andere kerk

De regionale kerkenraad kan een bevestiging en inzegening van een huwelijk uitvoeren op verzoek van een andere kerk, in zover deze niet in strijd is met de bepalingen voor bevestiging en inzegening van het huwelijk in de GKIN, onder de volgende bepalingen:

- a. De landelijke kerkenraad ontvangt een verzoekschrift met een begeleidende brief van de betrokken kerk/gemeente.
- b. De catechisatie, het gesprek en de afkondiging van het huwelijk worden gerealiseerd in overeenstemming met de overeenkomst tussen de landelijke kerkenraad en de kerkenraad van de verzoekende kerk/gemeente.
- c. De regionale kerkenraad verstrekt aan het echtpaar het kerkelijke huwelijksboekje dat is vastgesteld door de landelijke kerkenraad.

ARTIKEL 14 HUISSAMENKOMSTEN

De GKIN houdt huissamenkomsten met het doel:

1. Gelegenheid te geven aan alle gelovigen, ook zij die geen lid zijn van de GKIN om God te eren en gemeenschap te hebben met geloofsgenoten.
2. Gelegenheid te geven aan alle gelovigen, die om de een of andere reden niet naar de kerk kunnen gaan om God te eren en gemeenschap te hebben met geloofsgenoten.
3. De deur te openen voor niet-gelovigen, opdat zij kennis maken met God via een eredienst voor Hem, in gemeenschap met anderen.
4. Gemeenschap te bevorderen tussen GKIN leden.

4. Peneguhan dan Pemberkatan Nikah Titipan dari Gereja Lain

Majelis Regio dapat melaksanakan peneguhan dan pemberkatan nikah titipan dari gereja lain sejauh hal itu tidak bertentangan dengan ketentuan peneguhan dan pemberkatan nikah GKIN, dengan ketentuan sebagai berikut:

- a. Majelis GKIN mendapatkan surat permohonan dan pengantar dari gereja/jemaat penitip.
- b. Katekisasi, percakapan, dan pewartaan pernikahan dilaksanakan sesuai dengan kesepakatan antara Majelis GKIN dengan majelis gereja/jemaat penitip.
- c. Kepada kedua mempelai Majelis Regio memberikan surat nikah gerejawi yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.

PASAL 14 KEBAKTIAN RUMAH-TANGGA

GKIN melaksanakan kebaktian rumah tangga dengan tujuan:

1. Menyediakan kesempatan bagi semua orang percaya, juga mereka yang bukan anggota GKIN, untuk beribadat kepada Tuhan dan bersekutu dengan saudara-saudara seiman.
2. Menyediakan kesempatan bagi semua orang percaya, yang karena satu atau lain hal tidak dapat beribadat di gereja, untuk beribadat kepada Tuhan dan bersekutu dengan saudara-saudara seiman.
3. Membuka pintu bagi mereka yang belum percaya, untuk mengenal Tuhan dalam beribadat kepadaNya dan bersekutu dengan orang lain.
4. Menggalang persekutuan antar anggota GKIN.

ARTIKEL 15 VERKONDIGING VAN HET WOORD

1. De verkondiging van Gods Woord is een vorm van overbrengen van het Woord van God die uitgevoerd wordt in en gericht is op de gemeente, te weten:
  - a. de preek of overdenking in een eredienst en huissamenkomst;
  - b. bijbelstudie;
  - c. Zondagsschool.
2. De verkondiging van het Woord in de eredienst en de bijbelstudie in de kring van de GKIN vallen onder de verantwoordelijkheid van de landelijke kerkenraad en worden bediend door:
  - a. een predikant van de GKIN;
  - b. een predikant van een andere kerk met dezelfde grondslag als de GKIN;
  - c. een predikant van een andere kerk die niet dezelfde grondslag heeft als de GKIN, met toestemming van de landelijke kerkenraad;
  - d. zij die aangesteld zijn door de landelijke kerkenraad.
3. De verkondiging van het Woord op de zondagsschool wordt bediend door hen die zijn aangesteld door de regionale kerkenraad.

ARTIKEL 16 DE SACRAMENTEN

De sacramenten die door de GKIN erkend zijn en worden bediend, zijn:

1. De Heilige Doop die zowel aan volwassenen wordt bediend (genoemd volwassendoop) als aan kinderen (genoemd kinderdoop).
2. Het Heilig Avondmaal.

PASAL 15 PEMBERITAAN FIRMAN

1. Pemberitaan Firman Tuhan adalah bentuk penyampaian Firman Tuhan yang dilakukan di dalam dan ditujukan kepada persekutuan, yaitu:
  - a. khotbah atau renungan dalam kebaktian dan kebaktian rumah tangga;
  - b. pemahaman Alkitab;
  - c. cerita Sekolah Minggu.
2. Pemberitaan Firman dalam kebaktian dan pemahaman Alkitab di lingkungan GKIN adalah tanggung jawab Majelis GKIN dan dilayankan oleh:
  - a. pendeta GKIN;
  - b. pendeta gereja lain yang searas dengan GKIN;
  - c. pendeta gereja lain yang tidak searas dengan GKIN atas persetujuan Majelis GKIN;
  - d. mereka yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
3. Pemberitaan Firman di Sekolah Minggu dilayankan oleh mereka yang ditetapkan oleh Majelis Regio.

PASAL 16 SAKRAMEN

Sakramen yang dikenal dan dilaksanakan oleh GKIN adalah:

1. Baptisan kudus yang dilayankan baik bagi orang dewasa, (disebut sebagai baptisan dewasa), maupun bagi anak-anak, (disebut sebagai baptisan anak).
2. Perjamuan kudus.

ARTIKEL 17 DE VOLWASSEENDOOP

1. Voorwaarden

Aan iemand die bewust bereid is om de Heer Jezus Christus aan te nemen als Verlosser, kan de volwassendoop bediend worden, met als voorwaarden:

- a. De doopkandidaat is ten minste 16 (zestien) jaar oud.
- b. De doopkandidaat volgt en voltooit een belijdeniscatechisatie in de GKIN of een andere kerk met dezelfde leer als de GKIN. Iemand die al belijdeniscatechisatie of soortgelijks gevolgd en voltooid heeft in een andere kerk, moet een aanvulling krijgen door kennismaking met de GKIN en voorlichting over de hoofdzaken van de leer van de GKIN, die verschillen van bovengenoemde kerk.
- c. De doopkandidaat dient een verzoekschrift in bij de landelijke kerkenraad, door een formulier in te vullen, dat vastgesteld is door de landelijke kerkenraad.

Aan het eind van de catechisatie heeft de doopkandidaat een doopgesprek over de volwassendoop/belijdenis met de regionale kerkenraad, waarna die op grond van zijn begrip, bewustzijn en beleving van zijn geloof, verklaart dat hij het sacrament van de volwassendoop kan ontvangen.

2. Uitvoering

- a. Nadat het gesprek over de volwassendoop/belijdenis heeft plaatsgevonden, wordt in alle regio's van de GKIN gedurende 3 (drie) opeenvolgende zondagen het voornemen tot volwassendoop aangekondigd, waarbij naam en adres van de doopkandidaat worden genoemd. Door deze aankondiging wordt aan alle leden van de GKIN verzocht om voor hem te bidden en dit voornemen mee te overwegen.
- b. Als er geen wettig bezwaar is ingekomen van een lid, 7 (zeven) dagen na de laatste aankondiging, kan de volwassendoop worden uitgevoerd. In principe is een bezwaar wettig als het:
  - (1) afkomstig is van een belijdend lid;
  - (2) schriftelijk wordt ingediend met vermelding van naam en adres, en door betrokkene is ondertekend;

PASAL 17 BAPTISAN DEWASA

1. Persyaratan

Kepada seseorang yang dengan sadar bersedia menerima Tuhan Yesus Kristus sebagai Juruselamat dapat dilayankan baptisan dewasa, dengan persyaratan:

- a. Calon baptisan telah berusia serendah-rendahnya 16 (enambelas) tahun.
- b. Calon baptisan mengikuti dan menyelesaikan katekisasi sisi di GKIN atau di gereja lain yang seasas dengan GKIN. Seseorang yang telah mengikuti dan menyelesaikan katekisasi sisi atau yang sejenis di gereja yang tidak seasas dengan GKIN, harus dilengkapi dengan pengenalan akan GKIN dan penjelasan tentang pokok-pokok ajaran GKIN yang berbeda dengan yang dianut oleh gereja tersebut.
- c. Calon baptisan mengajukan permohonan secara tertulis kepada Majelis GKIN dengan mengisi formulir yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.

Pada akhir katekisasi calon baptisan mengikuti percakapan baptisan dewasa/sidi dengan Majelis Regio di mana berdasarkan pemahaman, kesadaran dan penghayatan imannya, ia dinyatakan dapat menerima sakramen baptisan dewasa.

2. Pelaksanaan

- a. Sesudah terjadi percakapan baptisan dewasa/sidi rencana baptisan dewasa diwartakan di semua regio GKIN selama 3 (tiga) hari Minggu berturut-turut, dengan menyebutkan nama dan alamat jelas dari calon baptisan. Melalui pewartaan ini segenap anggota GKIN diminta untuk mendoakan dan ikut mempertimbangkan rencana itu.
- b. Bila tidak ada keberatan yang sah dari anggota 7 (tujuh) hari sesudah warta terakhir dilakukan, baptisan dewasa itu dapat dilaksanakan. Pada prinsipnya suatu keberatan adalah sah apabila:
  - (1) berasal dari anggota baptisan dewasa/sidi GKIN;
  - (2) diajukan secara tertulis dengan mencantumkan nama dan alamat yang jelas, serta ditandatangani oleh yang bersangkutan;

- (3) is ingediend binnen de termijn van aankondiging, d.w.z. vanaf het moment dat het voornemen van de doop wordt aangekondigd tot 7 (zeven) dagen na de laatste aankondiging;
  - (4) betreft het niet voldoen aan één of meerdere voorwaarden voor volwassendoop, zoals vermeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 17, lid 1;**
  - (5) waar blijkt te zijn.
- c. De volwassendoop wordt bediend in de Naam van God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, door besprenkeling met water.
  - d. De volwassendoop wordt gerealiseerd door de regionale kerkenraad en geleid door een predikant in een zondagse eredienst of kerkelijke feestdag, met gebruikmaking van de orde voor de openbare geloofsbelijdenis en de bediening van de heilige doop die zijn vastgesteld door de landelijke kerkenraad.
  - e. De namen van hen die de volwassendoop ontvangen worden opgetekend in het ledenregister als belijdend lid en aan hen wordt een volwassendoopakte verstrekt die is vastgesteld door de landelijke kerkenraad.

3. De volwassendoop in een noodsituatie

- a. De volwassendoop in een noodsituatie kan (op eigen verzoek aan de landelijke kerkenraad) worden bediend aan hen, die op gevorderde leeftijd of ernstig ziek zijn en bewust de Heer Jezus Christus aan nemen als Verlosser.
- b. Indien de omstandigheden het niet toelaten om de regels voor volwassendoop zoals bovengenoemd te volgen, hoeven zij niet te voldoen aan de voorwaarden zoals vermeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 17, lid 1**. De enige voorwaarde is, dat zij bewust hun geloof kunnen belijden voor de kerkenraad.
- c. De volwassendoop in een noodsituatie wordt gerealiseerd door de regionale kerkenraad in de woning van betrokkene of op een andere plaats, op een dag vastgesteld door de regionale kerkenraad en geleid door een predikant.
- d. De bekendmaking van de volwassendoop in een noodsituatie kan gedaan worden op een zondag voordat de doop is gerealiseerd, of erna.

- (3) diajukan dalam batasan waktu pewartaan, yaitu mulai rencana baptisan dewasa itu diwartakan hingga 7 (tujuh) hari sesudah pewartaan yang terakhir;
  - (4) isinya mengenai tidak terpenuhinya salah satu atau lebih dari persyaratan baptisan dewasa sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 17, ayat 1;**
  - (5) isinya terbukti benar.
- c. Baptisan dewasa dilayankan dalam Nama Allah Bapa, Anak dan Roh Kudus, dengan cara percikan air.
  - d. Baptisan dewasa dilaksanakan oleh Majelis Regio dan dilayankan oleh pendeta dalam kebaktian Minggu atau hari raya gerejawi, dengan menggunakan tata kebaktian dan formulir baptisan dewasa yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
  - e. Nama mereka yang menerima baptisan dewasa dicatat dalam buku induk keanggotaan sebagai anggota baptisan dewasa/sidi, dan kepada mereka diberikan surat baptisan dewasa yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.

3. Baptisan Dewasa Dalam Keadaan Darurat

- a. Baptisan dewasa dalam keadaan darurat dapat dilayankan bagi mereka yang berusia lanjut atau mereka yang menderita sakit berat, yang dengan sadar bersedia menerima Tuhan Yesus Kristus sebagai Juru selamat, atas permintaan mereka sendiri kepada Majelis GKIN.
- b. Karena keadaan yang tidak memungkinkan mereka untuk mengikuti tata-cara baptisan dewasa di atas, mereka tidak perlu memenuhi persyaratan baptisan dewasa sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 17, ayat 1**. Satu-satunya persyaratan adalah bahwa mereka dapat dengan sadar di depan Majelis GKIN mengakui imannya.
- c. Baptisan dewasa dalam keadaan darurat dilaksanakan oleh Majelis Regio di kediaman yang bersangkutan atau di tempat lain pada hari yang ditetapkan oleh Majelis Regio, dan dilayankan oleh pendeta.
- d. Pewartaan baptisan dewasa dalam keadaan darurat dapat dilakukan pada hari Minggu baik sebelum maupun sesudah baptisan dilaksanakan.

- e. De namen van hen die de volwassendoop in een noodsituatie hebben ontvangen, worden opgetekend in het ledenregister als belijdende leden en aan hen wordt een volwassendoopakte verstrekt, die is vastgesteld door de landelijke kerkenraad.

ARTIKEL 18 DE KINDERDOOP

1. Voorwaarden

Aan een kind mag de doop worden bediend onder de volgende voorwaarden:

- a. Beide of één van de ouders van het kind dat gedoopt zal worden zijn belijdende leden/is belijdend lid van de GKIN, die/dat niet onder bijzonder herderlijke zorg zijn/is gesteld. Bij geadopteerde kinderen gelden deze voorwaarden voor de wettelijke adoptieouders. In gevallen waarbij de ouders/adoptieouders verhinderd of overleden zijn, gelden deze voorwaarden voor de voogd van het kind dat gedoopt zal worden.
- b. Het kind dat gedoopt zal worden is maximaal 12 (twaalf) jaren oud.
- c. Beide of één van de ouders of de voogd van het kind dat gedoopt zal worden, dienen/dient een schriftelijk verzoek in bij de landelijke kerkenraad door het formulier in te vullen dat is vastgesteld door de landelijke kerkenraad.
- d. Beide of één van de ouders of de voogd van het kind dat gedoopt zal worden, nemen/neemt deel aan een gesprek over de kinderdoop, over de betekenis van de kinderdoop, en beloven/beloofd het kind groot te brengen en op te voeden volgens Gods Woord.

2. Uitvoering

- a. Na het gesprek over de kinderdoop wordt het voornemen van de kinderdoop in alle regio's van de GKIN gedurende 3 (drie) opeenvolgende zondagen aangekondigd, waarbij de naam van het kind, dat gedoopt zal worden, en de naam van de ouders of voogd, en hun volledige adres worden vermeld. Door deze aankondiging wordt aan alle leden van de GKIN gevraagd om te bidden voor het voornemen van de doop van dat

- e. Nama mereka yang menerima baptisan dewasa dalam keadaan darurat dicatat dalam buku induk keanggotaan sebagai anggota baptisan dewasa/sidi, dan kepada mereka diberikan surat baptisan dewasa yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.

PASAL 18 BAPTISAN ANAK

1. Persyaratan

Kepada seorang anak dapat dilayankan baptisan, dengan persyaratan:

- a. Kedua atau salah satu orangtua anak yang hendak dibaptiskan itu adalah anggota baptisan dewasa/sidi GKIN yang tidak berada di bawah pengembalaan khusus. Dalam hal anak pungut, persyaratan ini berlaku bagi orangtua pungutnya yang sah. Dalam hal orangtua atau orangtua pungut berhalangan atau meninggal dunia, persyaratan ini berlaku bagi wali anak yang hendak dibaptiskan.
- b. Anak yang hendak dibaptiskan itu berusia setinggi-tingginya 12 (dua belas) tahun.
- c. Kedua atau salah satu orang tua atau wali anak yang hendak dibaptiskan itu mengajukan permohonan tertulis kepada Majelis GKIN dengan mengisi formulir yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- d. Kedua atau salah satu orang tua atau wali anak yang hendak dibaptiskan itu mengikuti percakapan baptisan anak tentang makna baptisan anak, serta berjanji untuk membesarkan dan mendidik anaknya menurut Firman Tuhan.

2. Pelaksanaan

- a. Sesudah terjadi percakapan baptisan anak rencana baptisan anak diwartakan di semua regio GKIN selama 3 (tiga) hari Minggu berturut-turut, dengan menyebutkan nama anak yang hendak dibaptiskan dan nama orangtua/walinya, dan alamat jelas mereka. Melalui pewartaan ini segenap anggota GKIN diminta untuk mendoakan rencana baptisan anak itu

kind.

- b. De kinderdoop wordt uitgevoerd in de naam van God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, door besprenkeling met water.
- c. De kinderdoop wordt gerealiseerd door de regionale kerkenraad en geleid door een predikant in een zondagse eredienst of kerkelijke feestdag, met gebruikmaking van de orde van dienst en het formulier voor de kinderdoop die zijn vastgesteld door de landelijke kerkenraad.
- d. De naam van het kind dat de kinderdoop ontvangt, wordt opgetekend in het ledenregister als dooplid, en aan de ouders/voogd wordt een doopakte verstrekt, die is vastgesteld door de landelijke kerkenraad.

3. De kinderdoop in een noodsituatie

- a. De kinderdoop in een noodsituatie kan bediend worden aan kinderen die ernstig ziek zijn, op verzoek van hun ouders/voogd waarvan er ten minste één lid is van de GKIN.
- b. Door de situatie die het niet mogelijk maakt voor de ouders/voogd om de orde van de kinderdoop te volgen als boven omschreven, hoeven zij niet te voldoen aan de voorwaarden voor de kinderdoop zoals vermeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 18, lid 1**.
- c. De kinderdoop in een noodsituatie wordt gerealiseerd door de regionale kerkenraad in de woning van betrokkene of op een andere plaats, op een dag die bepaald wordt door de regionale kerkenraad, en wordt geleid door een predikant.
- d. De bekendmaking van de kinderdoop in een noodsituatie kan gedaan worden op de zondag voordat de doop is gerealiseerd, of erna.
- e. De naam van het kind dat de kinderdoop in een noodsituatie heeft ontvangen wordt opgetekend in het ledenregister als dooplid en aan zijn ouders/voogd wordt een doopakte verstrekt die is vastgesteld door de landelijke kerkenraad.

4. De kinderdoop op verzoek van een andere kerk

De regionale kerkenraad kan een kinderdoop voor een andere kerk uitvoeren, voorzover die niet in strijd is met de regels voor de kinderdoop van de GKIN, onder de volgende voorwaarden:

- a. De landelijke kerkenraad ontvangt een verzoekschrift en een begeleidende brief van de betreffende kerk/gemeente.
- b. Het doopgesprek en de bekendmaking van de kinderdoop worden gerealiseerd in overeenstemming met de overeenkomst tussen de lande-

- b. Baptisan anak dilayankan dalam Nama Allah Bapa, Anak dan Roh Kudus, dengan cara percikan air.
- c. Baptisan anak dilaksanakan oleh Majelis Regio dan dilayankan oleh pendeta dalam kebaktian Minggu atau hari raya gerejawi, dengan menggunakan tata kebaktian dan formulir baptisan anak yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- d. Nama anak yang menerima baptisan anak dicatat dalam buku induk keanggotaan sebagai anggota baptisan, dan kepada orangtua/wali diberikan surat baptisan anak yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.

3. Baptisan Anak Dalam Keadaan Darurat

- a. Baptisan anak dalam keadaan darurat dapat dilayankan bagi anak-anak yang menderita sakit berat, atas permintaan orangtua/wali mereka yang adalah anggota GKIN.
- b. Karena keadaan yang tidak memungkinkan orangtua/wali mereka untuk mengikuti tata-cara baptisan anak di atas, maka mereka tidak perlu memenuhi persyaratan baptisan anak sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 18, ayat 1**.
- c. Baptisan anak dalam keadaan darurat dilaksanakan oleh Majelis Regio di kediaman yang bersangkutan atau di tempat lain pada hari yang ditetapkan oleh Majelis Regio, dan dilayankan oleh pendeta.
- d. Pewartaan baptisan anak dalam keadaan darurat dapat dilakukan pada hari Minggu baik sebelum maupun sesudah baptisan dilaksanakan.
- e. Nama anak yang menerima baptisan anak dalam keadaan darurat dicatat dalam buku induk keanggotaan sebagai anggota baptisan, dan kepada orangtua/wali mereka diberikan surat baptisan anak yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.

4. Baptisan Anak Titipan

Majelis Regio dapat melaksanakan baptisan anak titipan dari gereja lain sejauh hal itu tidak bertentangan dengan tata-cara baptisan anak GKIN, dengan ketentuan sebagai berikut:

- a. Majelis GKIN mendapatkan surat permohonan dan pengantar dari gereja/jemaat penitip.
- b. Percakapan dan pewartaan baptisan anak dilaksanakan sesuai dengan kesepakatan antara Majelis GKIN dengan majelis gereja/jemaat peni-

- lijke kerkenraad en de kerkenraad van de andere kerk/gemeente.
- c. Aan de ouders/voogd van het kind overhandigt de regionale kerkenraad de doopakte die is vastgesteld door de landelijke kerkenraad.
  - d. Nadat de kinderdoop is uitgevoerd, deelt de landelijke kerkenraad deze mee aan de kerkenraad van de andere kerk/gemeente, opdat de naam van het kind dat gedoopt is, wordt opgetekend in het ledenregister van de andere kerk/gemeente.

ARTIKEL 19 GELOOFSBELIJDENIS

1. Voorwaarden

Iemand die de kinderdoop reeds ontvangen heeft en die bewust bereid is, de Heer Jezus Christus te aanvaarden als Verlosser, kan geloofsbelijdenis afleggen onder de volgende voorwaarden:

- a. De kandidaat die zijn geloof wil belijden moet ten minste 16 (zestien) jaar oud zijn.
- b. De kandidaat die zijn geloof wil belijden, heeft de kinderdoop ontvangen. Als hij de kinderdoop anders dan in de GKIN ontvangen heeft, moet hij een attestatie of een verhuisbrief van de kerk waar hij als dooplid is ingeschreven, overleggen. Als hij om een verantwoorde reden bovengenoemd bewijs niet kan krijgen, dan moet hij zijn doopakte of een andere verantwoorde verklaring tonen.
- c. De kandidaat heeft belijdeniscatechisatie gevolgd en voltooid in de GKIN of in een andere kerk met dezelfde grondslag als de GKIN. Iemand die belijdeniscatechisatie gevolgd en voltooid heeft in een kerk die niet dezelfde grondslag heeft als de GKIN, moet die aanvullen met kennis betreffende de GKIN en een uitleg van de hoofdzaken van de leer van de GKIN die verschillen van bovengenoemde kerk.
- d. De kandidaat dient zijn verzoek schriftelijk in bij de landelijke kerkenraad, door een formulier in te vullen dat vastgesteld is door de landelijke kerkenraad.
- e. Aan het eind van de belijdeniscatechisatie heeft de kandidaat een gesprek over de belijdenis met de regionale kerkenraad die op grond

tip.

- c. Kepada orangtua/wali anak Majelis Regio memberikan surat baptisan anak yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- d. Setelah baptisan anak dilaksanakan Majelis GKIN memberitahukan kepada majelis gereja/jemaat penitip, agar nama anak yang dibaptiskan itu dicatat dalam buku induk keanggotaan gereja/ jemaat penitip.

PASAL 19 PENGAKUAN PERCAYA/SIDI

1. Persyaratan

Seseorang yang telah menerima baptisan anak dan yang dengan sadar bersedia menerima Tuhan Yesus Kristus sebagai Juruselamat, dapat mengakui percayanya/sidi, dengan persyaratan:

- a. Calon sidi telah berusia serendah-rendahnya 16 (enambelas) tahun.
- b. Calon sidi telah menerima baptisan anak. Dalam hal calon sidi menerima baptisan anak bukan di GKIN, ia harus memperoleh surat atestasi atau surat pindah dari gereja di mana ia terdaftar sebagai anggota baptisan. Bila karena suatu hal yang dapat dipertanggungjawabkan ia tidak dapat memperoleh surat tersebut, ia harus dapat menunjukkan surat baptisan atau surat keterangan lain yang dapat dipertanggungjawabkan.
- c. Calon sidi mengikuti dan menyelesaikan katekisasi sidi di GKIN atau di gereja lain yang seasas dengan GKIN. Seseorang yang telah mengikuti dan menyelesaikan katekisasi sidi di gereja yang tidak seasas dengan GKIN, harus diperlengkapi dengan pengenalan akan GKIN dan penjelasan tentang pokok-pokok ajaran GKIN yang berbeda dengan yang dianut oleh gereja tersebut.
- d. Calon sidi mengajukan permohonan secara tertulis kepada Majelis GKIN dengan mengisi formulir yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- e. Pada akhir katekisasi calon sidi mengikuti percakapan baptisan dewasa/sidi dengan Majelis Regio di mana berdasarkan pemahaman, ke-

van zijn begrip, bewustzijn en beleving van zijn geloof verklaart dat hij zijn geloof kan belijden.

2. Uitvoering

- a. Na het gesprek over de belijdenis wordt het voornemen tot belijdenis in alle regio's van de GKIN gedurende 3 (drie) opeenvolgende zondagen aangekondigd, met duidelijke vermelding van naam en adres van de kandidaat. Via deze aankondiging wordt aan alle leden van de GKIN verzocht om voor hem te bidden en dit voornemen mee te overwegen.
- b. Als er geen wettig bezwaar is binnengekomen van een lid, 7 (zeven) dagen na de laatste mededeling, dan kan de geloofsbelijdenis gerealiseerd worden.
In principe is een bezwaar wettig als het:
  - (1) afkomstig is van een belijdend lid,
  - (2) schriftelijk is ingediend met duidelijke vermelding van naam en adres, en ondertekend door betrokkene;
  - (3) wordt ingediend binnen de termijn van aankondiging, d.w.z. vanaf het moment dat het voornemen tot geloofsbelijdenis wordt aangekondigd tot 7 (zeven) dagen na de laatste aankondiging;
  - (4) Betreft het niet voldoen aan één of meer van de voorwaarden voor geloofsbelijdenis, zoals vermeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 19, lid 1;**
  - (5) waar blijkt te zijn.
- c. De geloofsbelijdenis wordt gerealiseerd door de regionale kerkenraad en geleid door een predikant in een zondagse eredienst of op een kerkelijke feestdag met gebruikmaking van de orde van dienst en het formulier voor geloofsbelijdenis zoals zijn vastgesteld door de landelijke kerkenraad.
- d. De namen van hen die geloofsbelijdenis hebben afgelegd worden opgetekend in het ledenregister als belijdende leden en aan hen wordt een belijdenisakte verstrekt die is vastgesteld door de landelijke kerkenraad.

sadaran dan penghayatan imannya, ia dinyatakan dapat mengakui percayanya/sidi.

2. Pelaksanaan

- a. Sesudah terjadi percakapan baptisan dewasa/sidi rencana pengakuan percaya/sidi diwartakan di semua regio GKIN selama 3 (tiga) hari Minggu berturut-turut, dengan menyebutkan nama dan alamat jelas dari calon sidi. Melalui pewartaan ini segenap anggota GKIN diminta untuk mendoakan dan ikut mempertimbangkan rencana itu.
- b. Bila tidak ada keberatan yang sah dari anggota 7 (tujuh) hari sesudah warta terakhir dilakukan, pengakuan percaya/sidi itu dapat dilaksanakan.
Pada prinsipnya suatu keberatan adalah sah apabila:
  - (1) berasal dari anggota baptisan dewasa/sidi GKIN;
  - (2) diajukan secara tertulis dengan mencantumkan nama dan alamat yang jelas, serta ditandatangani oleh yang bersangkutan;
  - (3) diajukan dalam batasan waktu pewartaan, yaitu mulai rencana pengakuan percaya/sidi itu diwartakan hingga 7 (tujuh) hari sesudah pewartaan yang terakhir;
  - (4) isinya mengenai tidak terpenuhinya salah satu atau lebih dari persyaratan pengakuan percaya/sidi sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 19, ayat 1;**
  - (5) isinya terbukti benar.
- c. Pengakuan percaya/sidi dilaksanakan oleh Majelis Regio dan dilayani oleh pendeta dalam kebaktian Minggu atau hari raya gerejawi, dengan menggunakan tata kebaktian dan formulir pengakuan percaya/sidi yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- d. Nama mereka yang mengaku percaya/sidi dicatat dalam buku induk keanggotaan sebagai anggota baptisan dewasa/sidi, dan kepada mereka diberikan surat pengakuan percaya/sidi yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.

ARTIKEL 20

HET HEILIG AVONDMAAL

1. Grondslag

Het Heilig Avondmaal wordt gevierd op uitnodiging van de Heer aan alle gelovigen die bereid zijn om steeds vernieuwd te worden en hun levenswijze concreet te veranderen voor het aangezicht van de Heer.

2. Voorwaarden

- a. De viering van het Heilig Avondmaal staat open voor ieder lid dat belijdenis heeft afgelegd en dat niet onder bijzonder herderlijke zorg staat.
- b. De viering van het Heilig Avondmaal staat ook open voor een lid van een andere kerk dat belijdenis heeft afgelegd en dat niet onder bijzonder herderlijke zorg van zijn kerk staat.

3. Frequentie

Het Heilig Avondmaal wordt ten minste 4 (vier) maal per jaar gevierd.

4. Uitvoering

- a. Gedurende 3 (drie) opeenvolgende zondagen kondigt de regionale kerkenraad het voornemen aan om het Heilig Avondmaal te vieren. Via deze aankondiging wordt aan alle leden van de GKIN verzocht zichzelf voor te bereiden op deelname aan de viering van het Heilig Avondmaal. Daarvoor wordt gedurende de zondagen waarop de aankondiging wordt voorgelezen in de eredienst, het formulier voor de voorbereiding van het Heilig Avondmaal gelezen dat is vastgesteld door de landelijke kerkenraad.
- b. In die voorbereidingstijd bereiden de leden van de regionale kerkenraad zich ook voor om aan het Heilig Avondmaal deel te nemen in een bidstond.
- c. Het Heilig Avondmaal wordt uitgevoerd door de regionale kerkenraad en geleid door een predikant in een zondagse eredienst of een dienst op Goede Vrijdag en andere bijzondere gelegenheden met gebruikmaking van de orde van dienst en het formulier voor het Heilig Avondmaal die zijn vastgesteld door de landelijke kerkenraad.

PASAL 20

PERJAMUAN KUDUS

1. Dasar

Perjamuan kudus dirayakan atas undangan Tuhan bagi setiap orang yang percaya, yang bersedia untuk terus-menerus dibaharui dan mengubah cara hidupnya secara kongkret di hadapan Tuhan.

2. Persyaratan

- a. Perayaan perjamuan kudus di GKIN dilayankan bagi setiap anggota baptisan dewasa/sidi GKIN, yang tidak berada di bawah pengembalaan khusus.
- b. Perayaan perjamuan kudus di GKIN juga terbuka bagi anggota gereja lain yang telah menerima baptisan dewasa atau mengakui percayanya/sidi, dan tidak berada di bawah pengembalaan khusus gerejanya.

3. Frekuensi

Perjamuan kudus dirayakan di GKIN sekurang-kurangnya 4 (empat) kali dalam setahun.

4. Pelaksanaan

- a. Selama 3 (tiga) hari Minggu berturut-turut Majelis Regio mewartakan rencana perayaan perjamuan kudus. Melalui pewartaan ini segenap anggota GKIN diminta untuk mempersiapkan diri bagi keikutsertaan dalam perayaan perjamuan kudus. Untuk itu selama hari-hari Minggu pewartaan itu dibacakan dalam kebaktian formulir persiapan perjamuan kudus yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- b. Dalam masa persiapan itu anggota-anggota Majelis Regio juga mempersiapkan diri untuk ikut serta dan melayankan perjamuan kudus, dalam suatu kebaktian doa.
- c. Perjamuan kudus dilaksanakan oleh Majelis Regio dan dilayankan oleh pendeta dalam kebaktian Minggu atau kebaktian Jumat Agung, dan kesempatan-kesempatan khusus lainnya, dengan menggunakan tata kebaktian dan formulir perjamuan kudus yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.

- d. Het Heilig Avondmaal wordt gevierd met gebruik van brood en wijn. Als om verantwoorde redenen een deelnemer aan het Heilig Avondmaal geen alcohol bevattende drank kan drinken, dan kan aan hem een andere drank gegeven worden die geen alcohol bevat, als vervanging van wijn.

5. Het Heilig Avondmaal in een noodsituatie.

Het Heilig Avondmaal in een noodsituatie kan bediend worden aan hen die door omstandigheden niet kunnen deelnemen aan het Heilig Avondmaal in de kerk, op verzoek van henzelf of hun familie, met de volgende bepalingen:

- a. Zij moeten bewust aan het Heilig Avondmaal kunnen deelnemen.
- b. Het Heilig Avondmaal in een noodsituatie wordt gerealiseerd door de regionale kerkenraad in de woning van betrokkene of op een andere plaats, op een door de regionale kerkenraad vastgestelde dag, en wordt geleid door een predikant.
- c. De bekendmaking van het Heilig Avondmaal in een noodsituatie kan worden gedaan op de zondag zowel vòòr als nadat het Heilig Avondmaal is gerealiseerd.

ARTIKEL 21 CATECHISATIE

1. Begrip

Catechisatie is onderwijs omtrent de basis van het christelijk geloof en toepassing ervan in het dagelijks leven.

GKIN houdt de volgende catechisaties:

- a. volwassendoop-/belijdeniscatechisatie;
- b. huwelijks catechisatie.

2. Volwassendoop-/belijdeniscatechisatie

- a. De volwassendoop-/belijdeniscatechisatie wordt gehouden om hen voor te bereiden, die de volwassendoop willen ontvangen of belijdenis willen afleggen.

- d. Perjamuan kudus dirayakan dengan menggunakan roti tawar dan anggur. Bila berdasarkan alasan yang dapat dipertanggungjawabkan peserta perjamuan kudus tidak dapat meminum minuman yang mengandung alkohol, maka kepadanya dapat diberikan minuman lain yang tidak mengandung alkohol sebagai ganti anggur.

5. Perjamuan Kudus Dalam Keadaan Darurat

Perjamuan kudus dalam keadaan darurat dapat dilayankan kepada mereka yang karena keadaan tidak memungkinkan mereka untuk mengikuti perjamuan kudus di gereja, atas permintaan mereka sendiri atau keluarganya, dengan ketentuan sebagai berikut:

- a. Mereka harus dapat mengikuti perjamuan kudus dalam keadaan sadar.
- b. Perjamuan kudus dalam keadaan darurat dilaksanakan oleh Majelis Regio di kediaman yang bersangkutan atau di tempat lain pada hari yang ditetapkan oleh Majelis Regio, dan dilayankan oleh pendeta.
- c. Pewartaan perjamuan kudus dalam keadaan darurat dapat dilakukan pada hari Minggu baik sebelum maupun sesudah perjamuan kudus itu dilaksanakan.

PASAL 21 KATEKISASI

1. Pengertian

Katekisasi adalah kegiatan pengajaran pokok-pokok iman Kristen dan penerapannya dalam kehidupan sehari-hari. GKIN menyelenggarakan:

- a. katekisasi baptisan dewasa/sidi;
- b. katekisasi pernikahan.

2. Katekisasi baptisan dewasa/sidi

- a. Katekisasi baptisan dewasa/sidi diselenggarakan guna mempersiapkan mereka yang hendak menerima baptisan dewasa atau mengaku percaya/sidi.

- b. De volwassendoop-/belijdeniscatechisatie wordt gerealiseerd door de regionale kerkenraad en geleid door een predikant of iemand anders die door de landelijke kerkenraad is aangesteld.
- c. De leerstof voor de volwassendoop-/belijdeniscatechisatie wordt door de landelijke kerkenraad vastgesteld.
- d. De duur van de volwassendoop-/belijdeniscatechisatie is afhankelijk van de gebruikte leerstof en de frequentie. Opdat de kandidaten voldoende gelegenheid krijgen het kerkelijk leven in hun regio te leren kennen, is de duur van de catechisatie ten minste 6 maanden. In bijzondere gevallen, die te verantwoorden zijn, kan de regionale kerkenraad de gebruikte catechisatie leerstof en duur zelf bepalen, met de bepaling dat de gebruikte leerstof niet in strijd is met de leerstof die vastgesteld is door de landelijke kerkenraad.

3. Huwelijks catechisatie

- a. De huwelijks catechisatie wordt gehouden om leden van de GKIN, die het huwelijk willen ingaan, voor te bereiden.
- b. De huwelijks catechisatie wordt gerealiseerd door de regionale kerkenraad en geleid door een predikant of iemand anders die door de landelijke kerkenraad is aangesteld.
- c. De leerstof voor de huwelijks catechisatie wordt door de landelijke kerkenraad vastgesteld.
- d. De duur van de huwelijks catechisatie is afhankelijk van de gebruikte leerstof en de frequentie, maar mag niet langer dan 2 (twee) maanden duren. De leerstof voor de huwelijks catechisatie moet helemaal doorgenomen worden.

- b. Katekisasi baptisan dewasa/sidi dilaksanakan oleh Majelis Regio dan dilayankan oleh pendeta atau oleh mereka yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- c. Bahan katekisasi baptisan dewasa/sidi yang digunakan ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- d. Lamanya katekisasi baptisan dewasa/sidi berlangsung bergantung pada bahan yang dipakai dan frekuensi katekisasi. Namun agar calon baptisan dewasa/sidi mendapatkan kesempatan yang cukup untuk mengenal kehidupan bergereja di regionya, lamanya katekisasi berlangsung adalah sesingkat-singkatnya 6 (enam) bulan. Dalam hal khusus yang dapat dipertanggungjawabkan Majelis Regio dapat menentukan sendiri bahan katekisasi yang digunakan dan lamanya katekisasi, dengan ketentuan bahwa bahan katekisasi yang digunakan tidak bertentangan dengan bahan katekisasi yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.

3. Katekisasi Pernikahan

- a. Katekisasi pernikahan diselenggarakan guna mempersiapkan anggota GKIN yang hendak memasuki kehidupan pernikahan.
- b. Katekisasi pernikahan dilaksanakan oleh Majelis Regio dan dilayankan oleh pendeta atau oleh mereka yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- c. Bahan katekisasi pernikahan yang digunakan ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- d. Lamanya katekisasi pernikahan berlangsung bergantung pada bahan yang dipakai dan frekuensi katekisasi, namun tidak lebih lama daripada 2 (dua) bulan, dan bahan katekisasi pernikahan harus diselesaikan.

ARTIKEL 22 DE HERDERLIJKE ZORG

1. Begrip

De GKIN voert de herderlijke zorg, zowel individueel als groepsgewijs, uit in de vorm van een liefdevolle activiteit om haar leden te leiden, troosten, vermanen en versterken. Zo kunnen zij als gelovigen hun leven leiden volgens Gods Woord, in relatie met God en hun naasten.

2. Vormen van herderlijke zorg

De GKIN kent 2 vormen van herderlijke zorg: de algemeen herderlijke zorg en de bijzonder herderlijke zorg.

ARTIKEL 23 DE ALGEMEEN HERDERLIJKE ZORG

1. De algemeen herderlijke zorg is de voortdurende zorg aan alle leden van de GKIN, de landelijke kerkenraad en de regionale kerkenraden.
2. De algemeen herderlijke zorg wordt gerealiseerd door middel van preken, huisbezoeken, kerkvisitaties, pastorale gesprekken, herderlijke brieven en samenkomsten.
3. De algemeen herderlijke zorg aan de leden van de GKIN wordt gerealiseerd door de leden onderling, de regionale kerkenraad en de landelijke kerkenraad.
4. De algemeen herderlijke zorg aan de regionale kerkenraad wordt gerealiseerd door de landelijke kerkenraad.
5. De algemeen herderlijke zorg aan de landelijke kerkenraad en het ministerium wordt onderling geregeld.

PASAL 22 PENGEMBALAN

1. Pengertian

GKIN melaksanakan pengembalaan yang adalah tindakan kasih untuk membimbing, menghibur, mengingatkan dan menguatkan anggota-anggotanya, baik sebagai pribadi maupun kelompok, agar mereka sebagai orang yang beriman mewujudkan kehidupan yang sesuai dengan Firman Tuhan dalam hubungan mereka dengan Tuhan dan sesama.

2. Jenis Pengembalaan

GKIN mengenal 2 (dua) jenis pengembalaan, yaitu pengembalaan umum dan pengembalaan khusus.

PASAL 23 PENGEMBALAN UMUM

1. Pengembalaan umum adalah pengembalaan yang dilaksanakan secara terus-menerus kepada segenap anggota GKIN, segenap anggota Majelis GKIN dan kepada Majelis Regio.
2. Pengembalaan umum dilaksanakan melalui: khotbah, perkunjungan rumah-tangga, pelawatan gerejawi, percakapan pastoral, surat pengembalaan dan pertemuan-pertemuan pengembalaan.
3. Pengembalaan umum kepada anggota GKIN dapat dilaksanakan antar anggota dan oleh Majelis Regio serta Majelis GKIN.
4. Pengembalaan umum kepada Majelis Regio dilaksanakan oleh Majelis GKIN.
5. Pengembalaan umum kepada Majelis GKIN dan Ministerium dilaksanakan antar anggota. *(Ditambah)*

ARTIKEL 24 DE BIJZONDER HERDERLIJKE ZORG

1. Begrip van de bijzonder herderlijke zorg

De bijzonder herderlijke zorg is de herderlijke zorg, die uitgeoefend wordt in bijzondere gevallen aan leden van de GKIN (belijdende leden en doopleden) en aan ambtsdragers (ouderlingen en predikanten).

2. De bijzonder herderlijke zorg aan een belijdend lid

a. De bijzonder herderlijke zorg aan een belijdend lid wordt uitgeoefend aan een belijdend lid wiens leven, d.w.z. gedrag en/of leer, in strijd is met Gods Woord en een steen des aanstoets is voor anderen.

b. Uitvoering

- (1) Het betrokken lid wordt vermaand door een lid dat goed inzicht heeft in het probleem.
- (2) Indien de vermaning geen resultaat oplevert, wordt deze voortgezet door het meenemen van 1 (één) of 2 (twee) andere leden, of een ouderling of predikant als medeleden die geacht worden te kunnen helpen.
- (3) Indien ook deze vermaning geen resultaat oplevert, wordt het probleem overgedragen aan de regionale kerkenraad. Vervolgens vermaant de regionale kerkenraad het betrokken lid en gezamenlijk wordt het probleem besproken.
- (4) Indien het betrokken lid nog altijd niet bereid is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, terwijl het probleem reeds aan veel andere leden bekend is, rapporteert de regionale kerkenraad dit aan de landelijke kerkenraad. De landelijke kerkenraad berispt officieel het betrokken lid.
- (5) Indien ook dit geen resultaat oplevert, kan de landelijke kerkenraad aan het betrokken lid meedelen, dat hij geen toestemming krijgt deel te nemen aan het sacrament van het Heilig Avondmaal, niet gekozen kan worden voor het ambt, en, als het betrokken lid een echtpaar is, geen toestemming krijgt hun kind te laten dopen. Indien betrokkene lid is van één of meerdere organen van dienst van de GKIN, deelt de kerkenraad aan het betrokken lid mee, dat het hem niet toegestaan is lid te zijn van de

PASAL 24 PENGEMBALAN KHUSUS

1. Pengertian Pengembalaan khusus

Pengembalaan khusus adalah pengembalaan yang dilaksanakan dalam hal khusus kepada anggota GKIN (anggota baptisan dewasa/sidi dan anggota baptisan) dan kepada pejabat gerejawi (penatua dan pendeta).

2. Pengembalaan Khusus kepada Anggota Baptisan Dewasa/Sidi

a. Pengembalaan khusus kepada anggota baptisan dewasa/sidi dilaksanakan kepada anggota baptisan dewasa/sidi GKIN yang kehidupannya, yaitu kelakuan dan/atau paham pengajarannya bertentangan dengan Firman Tuhan dan menjadi batu sandungan bagi orang lain.

b. Pelaksanaan:

- (1) Anggota yang bersangkutan ditegur oleh anggota yang lain yang benar-benar mengetahui persoalannya.
- (2) Jika teguran itu tidak membawa hasil, teguran itu dilanjutkan dengan mengajak 1 (satu) atau 2 (dua) anggota yang lain, atau seorang penatua atau pendeta, sebagai sesama anggota yang dianggap dapat membantu.
- (3) Jika teguran itupun tidak membawa hasil, maka persoalan itu diteruskan dan diserahkan kepada Majelis Regio. Majelis Regio kemudian menegur anggota yang bersangkutan dan bersamanya menggumuli persoalannya.
- (4) Jika setelah itu anggota yang bersangkutan tetap tidak bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, serta persoalannya telah diketahui oleh banyak anggota yang lain, maka Majelis Regio melaporkan hal ini kepada Majelis GKIN. Majelis GKIN secara resmi menegur anggota yang bersangkutan.
- (5) Jika itupun tidak membawa hasil, maka Majelis GKIN dapat menyampaikan kepada anggota yang bersangkutan, bahwa ia tidak diperkenankan mengikuti sakramen perjamuan kudus, tidak dapat dipilih menjadi pejabat gerejawi, dan apabila yang bersangkutan adalah pasangan suami-istri, mereka tidak diperkenankan membaptiskan anak mereka. Apabila anggota yang bersangkutan adalah anggota salah satu atau lebih perangkat pelayanan GKIN, maka Majelis GKIN menyampaikan kepada

organen van dienst van de GKIN.

- (6) Indien in dit stadium het betrokken lid genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, houdt de regionale kerkenraad een gesprek met hem, waarin het betrokken lid zijn spijt betuigt en tot inkeer komt. Daarna, gebaseerd op het rapport van de regionale kerkenraad, deelt de landelijke kerkenraad aan het betrokken lid mee, dat hij weer toestemming krijgt deel te nemen aan het sacrament van het Heilig Avondmaal, gekozen kan worden tot ouderling en indien het een echtpaar betreft, hun kind te dopen.
- (7) Indien in dit stadium het betrokken lid niet genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, deelt de landelijke kerkenraad aan de regionale kerkenraad mee om contact op te nemen met dit betrokken lid. Indien dit geen resultaat oplevert, maakt de regionale kerkenraad de naam van het betrokken lid bekend zonder over het probleem te spreken gedurende 1 (één) zondag, opdat er voor hem gebeden wordt, zowel door ieder lid in de betrokken regio alsook in de zondagse eredienst en andere erediensten in die regio.
- (8) Indien het betrokken lid in dit stadium gedurende een periode die geacht wordt lang genoeg te zijn, nog steeds niet genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, verzoekt de landelijke kerkenraad aan de regionale kerkenraad om nogmaals het betrokken lid te benaderen. Indien dat geen resultaat oplevert, zal op de zondag voor het volgende Heilig Avondmaal de naam bekendgemaakt worden van het betrokken lid met vermelding van het probleem, opdat voor hem gebeden wordt zowel door ieder lid van de betrokken regio alsook in de zondagse eredienst en andere erediensten in die regio.
- (9) Indien in dit stadium het betrokken lid genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, dan treedt in werking **de uitvoeringsbepalingen, artikel 24, lid 2, sub b (6)**. Tevens bericht de regionale kerkenraad gedurende 1 (één) zondag dat het probleem van het betrokken lid opgelost is.
- (10) Indien al deze inspanningen geen resultaat opleveren, dan verklaart de landelijke kerkenraad het betrokken lid als “verloren lid”. Hiermee is de bijzonder herderlijke zorg voor dit betrok-

anggota yang bersangkutan, bahwa ia tidak diperkenankan menjadi anggota dari perangkat-perangkat pelayanan GKIN.

- (6) Jika pada tahap ini anggota yang bersangkutan bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, Majelis Regio mengadakan percakapan dengannya, di mana yang bersangkutan menyatakan penyesalan dan pertobatannya. Kemudian berdasarkan pelapor-an Majelis Regio Majelis GKIN menyampaikan kepada anggota yang bersangkutan bahwa ia diperkenankan kembali mengikuti sakramen perjamuan kudus, dapat dipilih menjadi pejabat gerejawi, dan apabila yang bersangkutan adalah pasangan suami-istri, mereka diperkenankan membaptiskan anak mereka.
- (7) Jika anggota yang bersangkutan pada tahap ini tidak bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, Majelis GKIN menyampaikan kepada Majelis Regio untuk menghubungi anggota yang bersangkutan. Jika hal itu tidak membawa hasil Majelis Regioewartakan nama anggota yang bersangkutan tanpa menyebutkankan persoalannya selama 1 (satu) hari Minggu, agar didoakan baik oleh tiap anggota di regio yang bersangkutan, maupun dalam kebaktian Minggu dan kebaktian-kebaktian lain di regio itu.
- (8) Jika anggota yang bersangkutan pada tahap ini sampai pada waktu yang dianggap cukup lama tetap tidak bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, Majelis GKIN menyampaikan kepada Majelis Regio untuk kembali menghubungi anggota yang bersangkutan. Jika hal itu tidak membawa hasil maka pada hari Minggu sebelum Perjamuan Kudus yang berikut, nama anggota yang bersangkutan diwartakan dengan menyebutkan persoalannya, agar didoakan baik oleh tiap anggota di regio yang bersangkutan, maupun dalam kebaktian Minggu dan kebaktian-kebaktian lain di regio itu.
- (9) Jika pada tahap ini anggota yang bersangkutan bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat maka diberlakukan **Tata Laksana GKIN, Pasal 24, ayat 2, butir b (6)**, serta Majelis Regioewartakan selama 1(satu) hari Minggu bahwa persoalan anggota yang bersangkutan telah selesai.
- (10) Jika seluruh usaha ini tetap tidak membawa hasil, maka Majelis GKIN menyatakan bahwa anggota yang bersangkutan adalah “anggota yang hilang”. Dengan demikian tugas pengembalaan

ken lid beëindigd. Dit wordt gedurende 1 (één) zondag bericht en tegelijkertijd wordt aan alle leden verzocht steeds voor hem te bidden.

- (11) Indien daarna uiteindelijk het "verloren lid" genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, dan treedt in werking **de uitvoeringsbepalingen, artikel 24, lid 2, sub b (6)**. Tegelijkertijd maakt de regionale kerkenraad gedurende 3 (drie) zondagen het voornemen bekend hem als lid van de GKIN weder aan te nemen.

Indien er geen wettig bezwaar is ontvangen van de leden, 7 (zeven) dagen na de laatste mededeling, wordt "het verloren lid" weder aangenomen als lid van de GKIN, en dit feit wordt gedurende 1 (één) zondag bekendgemaakt.

In principe is een bezwaar wettig als het:

- (a) afkomstig is van een belijdend lid;
- (b) schriftelijk is ingediend met duidelijke vermelding van naam en adres, en door betrokkene ondertekend;
- (c) ingediend wordt binnen de termijn van bekendmaking, d.w.z. vanaf het moment dat het voornemen tot weder-aanname wordt bekend gemaakt tot 7 (zeven) dagen na de laatste bekendmaking;
- (d) toont dat het leven van het "verloren lid" nog in strijd is met Gods Woord en een steen des aanstoots is voor anderen.
- (e) waar blijkt te zijn.

3. De bijzonder herderlijke zorg aan een dooplid

- a. De bijzonder herderlijke zorg aan een dooplid wordt uitgeoefend aan een dooplid wiens leven, d.w.z. gedrag en/of leer, in strijd is met Gods Woord en een steen des aanstoots is voor anderen.
- b. Uitvoering:
  - (1) Het betrokken lid wordt vermaand door een lid dat goed inzicht heeft in het probleem.
  - (2) Indien de vermaning geen resultaat oplevert, wordt deze voortgezet door het meenemen van 1 (één) of 2 (twee) andere leden, of een ouderling of predikant als medeleden die geacht worden

khusus kepada anggota yang bersangkutan selesai. Hal ini diwartakan selama 1 (satu) hari Minggu sambil meminta agar segenap anggota tetap mendoakannya.

- (11) Jika kemudian akhirnya "anggota yang hilang" itu bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, maka diberlakukan **Tata Laksana GKIN, Pasal 24, ayat 2, butir b (6)**, serta Majelis Regio mewartakan selama 3 (tiga) hari Minggu mengenai rencana penerimaannya kembali sebagai anggota GKIN. Bila tidak ada keberatan yang sah dari anggota 7 (tujuh) hari sesudah warta terakhir dilakukan, "anggota yang hilang" itu diterima kembali sebagai anggota GKIN, dan hal itu diwartakan selama 1 (satu) hari Minggu.

Pada prinsipnya suatu keberatan adalah sah apabila:

- (a) berasal dari anggota baptisan dewasa/sidi GKIN;
- (b) diajukan secara tertulis dengan mencantumkan nama dan alamat yang jelas, serta ditandatangani oleh yang bersangkutan;
- (c) diajukan dalam batasan waktu pewartaan, yaitu mulai rencana penerimaan kembali itu diwartakan hingga 7 (tujuh) hari sesudah pewartaan yang terakhir;
- (d) isinya menyatakan bahwa kehidupan "anggota yang hilang" itu masih bertentangan dengan Firman Tuhan dan masih menjadi batu sandungan bagi orang lain.
- (e) isinya terbukti benar.

3. Penggembalaan Khusus kepada Anggota Baptisan

- a. Penggembalaan khusus kepada anggota baptisan dilaksanakan kepada anggota baptisan GKIN yang kehidupannya, yaitu kelakuan dan/atau paham pengajarannya bertentangan dengan Firman Tuhan dan menjadi batu sandungan bagi orang lain.
- b. Pelaksanaan:
  - (1) Anggota yang bersangkutan ditegur oleh anggota yang lain yang benar-benar mengetahui persoalannya.
  - (2) Jika teguran itu tidak membawa hasil, teguran itu dilanjutkan dengan mengajak 1 (satu) atau 2 (dua) anggota yang lain, atau seorang penatua atau pendeta, sebagai sesama anggota yang di-

- te kunnen helpen.
- (3) Indien ook deze vermaning geen resultaat oplevert, wordt het probleem overgedragen aan de regionale kerkenraad. Vervolgens vermaant de regionale kerkenraad het betrokken lid en gezamenlijk wordt het probleem besproken.
  - (4) Indien het betrokken lid nog altijd niet bereid is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, terwijl het probleem reeds aan veel andere leden bekend is, rapporteert de regionale kerkenraad dit aan de landelijke kerkenraad. De landelijke kerkenraad berispt officieel het betrokken lid.
  - (5) Indien ook dit geen resultaat oplevert, en betrokkene is lid van één of meerdere organen van dienst van de GKIN, deelt de kerkenraad aan het betrokken lid mee, dat het hem niet toegestaan is lid te zijn van de organen van dienst van de GKIN.
  - (6) Indien in dit stadium het betrokken lid genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, houdt de regionale kerkenraad een gesprek met hem, waarin het betrokken lid zijn spijt betuigt en berouw toont. Daarna, gebaseerd op het rapport van de regionale kerkenraad, deelt de landelijke kerkenraad aan het betrokken lid mee, dat hij weer toestemming krijgt lid te worden van de organen van dienst van de GKIN.
  - (7) Indien in dit stadium het betrokken lid niet genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, verzoekt de landelijke kerkenraad aan de regionale kerkenraad om contact op te nemen met dit betrokken lid. Indien dit geen resultaat oplevert, maakt de regionale kerkenraad de naam van het betrokken lid bekend zonder over het probleem te spreken gedurende 1 (één) zondag, opdat er voor hem gebeden wordt, zowel door ieder lid in de betrokken regio alsook in de zondagse erediensten en andere erediensten in die regio.
  - (8) Indien in dit stadium het betrokken lid genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, treedt in werking **de uitvoeringsbepalingen, artikel 24, lid 3, sub b (6)**. Tevens maakt de regionale kerkenraad gedurende 1 (één) zondag bekend dat het probleem van het betrokken lid opgelost is.
  - (9) Indien al deze inspanningen geen resultaat opleveren, dan verklaart de landelijke kerkenraad het betrokken lid als “verloren

anggap dapat membantu.

- (3) Jika teguran itupun tidak membawa hasil, maka persoalan itu diteruskan dan diserahkan kepada Majelis Regio. Majelis Regio kemudian menegur anggota yang bersangkutan dan bersamanya menggumuli persoalannya.
- (4) Jika setelah itu anggota yang bersangkutan tetap tidak bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, serta persoalannya telah diketahui oleh banyak anggota yang lain, maka Majelis Regio melaporkan hal ini kepada Majelis GKIN. Majelis GKIN secara resmi menegur anggota yang bersangkutan.
- (5) Jika itupun tidak membawa hasil, dan anggota yang bersangkutan adalah anggota salah satu atau lebih perangkat pelayanan GKIN, maka Majelis GKIN menyampaikan kepada anggota yang bersangkutan, bahwa ia tidak diperkenankan menjadi anggota dari perangkat-perangkat pelayanan GKIN.
- (6) Jika pada tahap ini anggota yang bersangkutan bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, Majelis Regio mengadakan percakapan dengannya, di mana yang bersangkutan menyatakan penyesalan dan pertobatannya. Kemudian berdasarkan pelaporan Majelis Regio, Majelis GKIN menyampaikan kepada anggota yang bersangkutan bahwa ia diperkenankan kembali menjadi anggota dari perangkat-perangkat pelayanan GKIN.
- (7) Jika anggota yang bersangkutan pada tahap ini tidak bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, Majelis GKIN menyampaikan kepada Majelis Regio untuk menghubungi anggota yang bersangkutan. Jika hal itu tidak membawa hasil Majelis Regio mewartakan nama anggota yang bersangkutan tanpa menyebutkan persoalannya selama 1 (satu) hari Minggu, agar didoakan baik oleh tiap anggota di regio yang bersangkutan, maupun dalam kebaktian Minggu dan kebaktian-kebaktian lain di regio itu.
- (8) Jika pada tahap ini anggota yang bersangkutan bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat maka diberlakukan **Tata Laksana GKIN, Pasal 24, ayat 3, butir b (6)**, serta Majelis Regio mewartakan selama 1(satu) hari Minggu bahwa persoalan anggota yang bersangkutan telah selesai.
- (9) Jika seluruh usaha ini tetap tidak membawa hasil, maka Majelis GKIN menyatakan bahwa anggota yang bersangkutan adalah

lid”. Hiermee is de bijzonder herderlijke zorg voor dit betrokken lid beëindigd. Dit wordt gedurende 1 (één) zondag bekendgemaakt en tegelijkertijd wordt aan alle leden verzocht steeds voor hem te bidden.

- (10) Indien daarna uiteindelijk het “verloren lid” genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, dan treedt in werking **de uitvoeringsbepalingen, artikel 24, lid 3, sub b (6)**. Tegelijkertijd maakt de regionale kerkenraad gedurende 1 (één) zondag bekend hem als dooplid van de GKIN weder aan te nemen.

4. De bijzonder herderlijke zorg aan een ambtsdrager

- a. De bijzonder herderlijke zorg aan een ambtsdrager wordt uitgeoefend aan een ambtsdrager wiens leven, d.w.z. gedrag en/of leer, in strijd is met Gods Woord en een steen des aanstoets is voor anderen.
- b. De uitvoering van de bijzonder herderlijke zorg aan een ouderling
  - (1) De betrokken ouderling wordt vermaand door een lid of een andere ouderling, dat/die goed inzicht heeft in het probleem.
  - (2) Indien de vermaning geen resultaat oplevert, wordt deze voortgezet door het meenemen van 1 (één) of 2 (twee) andere leden of ouderlingen, of predikant als medeleden die geacht worden te kunnen helpen.
  - (3) Indien ook deze vermaning geen resultaat oplevert, wordt het probleem overgedragen aan de regionale kerkenraad. Vervolgens vermaant de regionale kerkenraad de betrokken ouderling en gezamenlijk wordt het probleem besproken.
  - (4) Indien de betrokken ouderling niet bereid is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, rapporteert de regionale kerkenraad dit aan de landelijke kerkenraad. De landelijke kerkenraad berispt officieel de betrokken ouderling en tegelijkertijd wordt zijn ambt opgeschort.
  - (5) Indien in dit stadium de betrokken ouderling genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, houdt de regionale kerkenraad een gesprek met hem, waarin de betrokkene zijn spijt betuigt en berouw toont. Daarna, gebaseerd op het rapport van de regionale kerkenraad, deelt de landelijke kerkenraad aan het betrokken lid mee dat hij weer toestemming

“anggota yang hilang”. Dengan demikian tugas pengembalaan khusus kepada anggota yang bersangkutan selesai. Hal ini diwartakan selama 1 (satu) hari Minggu sambil meminta agar segenap anggota tetap mendoakannya.

- (10) Jika kemudian akhirnya “anggota yang hilang” itu bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, maka diberlakukan **Tata Laksana GKIN, Pasal 24, ayat 3, butir b (6)**, serta Majelis Regio mewartakan selama 1 (satu) hari Minggu mengenai penerimaannya kembali sebagai anggota baptisan GKIN.

4. Pengembalaan Khusus kepada Pejabat Gerejawi

- a. Pengembalaan khusus kepada pejabat gerejawi dilaksanakan kepada pejabat gerejawi GKIN yang kehidupannya, yaitu kelakuan dan/atau paham pengajarannya bertentangan dengan Firman Tuhan, dan menjadi batu sandungan bagi orang lain.
- b. Pelaksanaan Pengembalaan Khusus kepada Penatua
  - (1) Penatua yang bersangkutan ditegur oleh seorang anggota atau penatua yang lain, yang benar-benar mengetahui persoalannya.
  - (2) Jika teguran itu tidak membawa basil, teguran itu dilanjutkan dengan mengajak 1 (satu) atau 2 (dua) anggota atau penatua yang lain, atau pendeta, sebagai sesama anggota yang dianggap dapat membantu.
  - (3) Jika teguran itupun tidak membawa hasil, maka persoalan itu diteruskan dan diserahkan kepada Majelis Regio. Majelis Regio kemudian menegur penatua yang bersangkutan dan bersamanya menggumuli persoalannya.
  - (4) Jika setelah itu penatua yang bersangkutan tetap tidak bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, maka Majelis Regio melaporkan hal ini kepada Majelis GKIN. Majelis GKIN secara resmi menegur penatua yang bersangkutan, dan sekaligus membekukan jabatan gerejawinya.
  - (5) Jika pada tahap ini penatua yang bersangkutan bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, Majelis Regio mengadakan percakapan dengannya, di mana yang bersangkutan menyatakan penyesalan dan pertobatannya. Kemudian berdasarkan pelaporan Majelis Regio, Majelis GKIN menyampaikan kepada anggota yang bersangkutan bahwa ia diperkenankan kembali berfungsi

- krijgt als ouderling te functioneren.
- (6) Indien meerdere vermaningen toch geen resultaat opleveren en het probleem reeds aan veel andere leden bekend is, deelt de landelijke kerkenraad aan de betrokken ouderling mee, dat hij geen toestemming krijgt deel te nemen aan het sacrement van het Heilig Avondmaal en dat hij ontheven is van zijn ambt als ouderling.
  - (7) Indien in dit stadium de betrokken ex-ouderling genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, houdt de landelijke kerkenraad een gesprek met hem, waarin betrokkene zijn spijt betuigt en berouw toont. Daarna, gebaseerd op het resultaat van het gesprek, deelt de landelijke kerkenraad aan de betrokken ex-ouderling mee dat hij toestemming krijgt weer aan het sacrament van het Heilig Avondmaal deel te nemen.
  - (8) Indien in dit stadium de betrokken ex-ouderling nog niet genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, verzoekt de landelijke kerkenraad de regionale kerkenraad de betrokken ex-ouderling te benaderen. Indien dit geen resultaat oplevert, maakt de regionale kerkenraad de naam van de betrokken ex-ouderling bekend, zonder over het probleem te spreken gedurende 1 (één) zondag, opdat er voor hem gebeden wordt, zowel door ieder lid in de betrokken regio alsook in de zondagse eredienst en andere erediensten in die regio.
  - (9) Indien de betrokken ex-ouderling in dit stadium gedurende een periode die geacht wordt lang genoeg te zijn, nog steeds niet genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, verzoekt de landelijke kerkenraad de regionale kerkenraad nogmaals de betrokken ex-ouderling te benaderen. Indien dit geen resultaat oplevert, zal op de zondag voor het volgende Heilig Avondmaal de naam bekend gemaakt worden van de betrokken ex-ouderling met vermelding van het probleem, opdat voor hem gebeden wordt zowel door elk lid van de betrokken regio alsook in de zondagse eredienst en andere erediensten in die regio.
  - (10) Indien in dit stadium de betrokken ex-ouderling genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, treedt in werking **de uitvoeringsbepalingen, artikel 24, lid 4, sub b (7)**. Tevens maakt de regionale kerkenraad gedurende 1 (één) zondag be-
- sebagai penatua.
- (6) Jika peneguran yang dilakukan beberapa kali setelah itu tidak juga membawa hasil dan persoalannya telah diketahui oleh banyak anggota yang lain, maka Majelis GKIN menyampaikan kepada penatua yang bersangkutan, bahwa ia tidak diperkenankan mengikuti sakramen perjamuan kudus, dan jabatan gerejanya sebagai penatua ditanggalkan.
  - (7) Jika pada tahap ini mantan penatua yang bersangkutan bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, Majelis GKIN mengadakan percakapan dengannya, di mana yang bersangkutan menyatakan penyesalan dan pertobatannya. Kemudian berdasarkan hasil percakapan itu Majelis GKIN menyampaikan kepada mantan penatua yang bersangkutan bahwa ia diperkenankan kembali mengikuti sakramen perjamuan kudus.
  - (8) Jika mantan penatua yang bersangkutan pada tahap ini tidak juga bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, Majelis GKIN menyampaikan kepada Majelis Regio untuk menghubungi mantan penatua yang bersangkutan. Jika hal itu tidak membawa hasil Majelis Regio mewartakan nama mantan penatua yang bersangkutan tanpa menyebutkan persoalannya selama 1 (satu) hari Minggu, agar didoakan baik oleh tiap anggota di regio yang bersangkutan, maupun dalam kebaktian Minggu dan kebaktian-kebaktian lain di regio itu.
  - (9) Jika mantan penatua yang bersangkutan pada tahap ini sampai pada waktu yang dianggap cukup lama tetap tidak bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, Majelis GKIN menyampaikan kepada Majelis Regio untuk kembali menghubungi anggota yang bersangkutan. Jika hal itu tidak membawa hasil maka pada hari Minggu sebelum Perjamuan Kudus yang berikut, nama mantan penatua yang bersangkutan diwartakan dengan menyebutkan persoalannya, agar didoakan baik oleh tiap anggota di regio yang bersangkutan, maupun dalam kebaktian Minggu dan kebaktian-kebaktian lain di regio itu.
  - (10) Jika pada tahap ini mantan penatua yang bersangkutan bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat maka diberlakukan **Tata Laksana GKIN, Pasal 24, ayat 4, butir b (7)**, serta Majelis Regio mewartakan selama 1 (satu) hari Minggu bahwa persoalan

kend dat het probleem van de betrokken ex-ouderling opgelost is.

(11) Indien al deze inspanningen nog steeds geen resultaat opleveren, dan verklaart de landelijke kerkenraad de betrokken ex-ouderling als “verloren lid”. Hiermee is de bijzonder herderlijke zorg aan deze betrokken ex-ouderling beëindigd. Dit wordt gedurende 1 (één) zondag bekendgemaakt en tegelijkertijd wordt aan alle leden verzocht steeds voor hem te bidden.

(12) Indien daarna uiteindelijk het “verloren lid” genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, dan treedt in werking **de uitvoeringsbepalingen artikel 24, lid 4, sub b, punt (7)**. Tegelijkertijd maakt de regionale kerkenraad gedurende 3 (drie) zondagen het voornemen bekend hem weder aan te nemen als lid van de GKIN.

Indien er geen wettig bezwaar is ontvangen van de leden, 7 (zeven) dagen na de laatste mededeling, wordt het “verloren lid” weder aangenomen als lid van de GKIN, en dit feit wordt gedurende 1 (één) zondag bekendgemaakt.

In principe is een bezwaar wettig als het:

- (a) afkomstig is van een belijdend lid;
- (b) schriftelijk is ingediend met duidelijke vermelding van naam en adres, en ondertekend door betrokkene;
- (c) wordt ingediend binnen de termijn van de bekendmaking, d.w.z. vanaf het moment dat het voornemen tot weder aanneming bekendgemaakt wordt tot 7 (zeven) dagen na de laatste bekendmaking;
- (d) toont dat het leven van het “verloren lid” nog in strijd is met Gods Woord en een steen des aanstoots is voor anderen;
- (e) waar blijkt te zijn.

c. De uitvoering van de bijzonder herderlijke zorg aan een predikant

- (1) De betrokken predikant wordt vermaand door een lid, of een ouderling, of een andere predikant dat/die goed inzicht heeft in het probleem.
- (2) Indien de vermaning geen resultaat oplevert, wordt deze voortgezet door het meenemen van 1 (één) of 2 (twee) leden of ouderlingen of andere predikanten, als medeleden die geacht

anggota yang bersangkutan telah selesai.

(11) Jika seluruh usaha ini tetap tidak membawa hasil, maka Majelis GKIN menyatakan bahwa mantan penatua yang bersangkutan adalah “anggota yang hilang”. Dengan demikian tugas pengembalaan khusus kepada mantan penatua yang bersangkutan selesai. Hal ini diwartakan selama 1 (satu) hari Minggu sambil meminta agar segenap anggota tetap mendoakannya.

(12) Jika kemudian akhirnya “anggota yang hilang” itu bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, maka diberlakukan **Ta-ta Laksana GKIN, Pasal 24, ayat 4, butir b (7)**, serta Majelis Regio mewartakan selama 3 (tiga) hari Minggu mengenai rencana penerimaannya kembali sebagai anggota GKIN.

Bila tidak ada keberatan yang sah dari anggota 7 (hari) sesudah warta terakhir dilakukan, “anggota yang hilang” itu diterima kembali sebagai anggota GKIN, dan hal itu diwartakan selama 1 (satu) hari Minggu.

Pada prinsipnya suatu keberatan adalah sah apabila:

- (a) berasal dari anggota baptisan dewasa/sidi GKIN;
- (b) diajukan secara tertulis dengan mencantumkan nama dan alamat yang jelas, serta ditandatangani oleh yang bersangkutan;
- (c) diajukan dalam batasan waktu pewartaan, yaitu mulai rencana penerimaan kembali itu diwartakan hingga 7 (tujuh) hari sesudah pewartaan yang terakhir;
- (d) isinya menyatakan bahwa kehidupan “anggota yang hilang” itu masih bertentangan dengan Firman Tuhan dan masih menjadi batu sandungan bagi orang lain;
- (e) isinya terbukti benar.

c. Pelaksanaan Pengembalaan Khusus kepada Pendeta

- (1) Pendeta yang bersangkutan ditegur oleh seorang anggota, atau penatua, atau pendeta yang lain, yang benar-benar mengetahui persoalannya.
- (2) Jika teguran itu tidak membawa hasil, teguran itu dilanjutkan dengan mengajak 1 (satu) atau 2 (dua) anggota, atau penatua, atau pendeta yang lain, sebagai sesama anggota yang dianggap

worden te kunnen helpen.

- (3) Indien ook deze vermaning geen resultaat oplevert, wordt het probleem overgedragen aan de landelijke kerkenraad. Vervolgens vermaant de landelijke kerkenraad de betrokken predikant en gezamenlijk wordt het probleem besproken.
- (4) Indien meerdere vermaningen nog steeds geen resultaten opleveren en het probleem reeds aan veel andere leden bekend is, deelt de landelijke kerkenraad aan de betrokken predikant mee, dat zijn taken, rechten en bijzondere bevoegdheden opgeschort worden. Tevens krijgt de betrokken predikant geen toestemming deel te nemen aan het sacrament van het Heilig Avondmaal. In deze schorsingsperiode worden de kosten van levensonderhoud van de betrokken predikant doorbetaald.
- (5) Indien in dit stadium de betrokken predikant genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, houdt de regionale kerkenraad een gesprek met hem, waarin betrokkene zijn spijt betuigt en berouw toont. Daarna, gebaseerd op het resultaat van het gesprek, deelt de landelijke kerkenraad aan de betrokken predikant mee dat hij toestemming krijgt weer aan het sacrament van het Heilig Avondmaal deel te nemen en volledig als predikant te functioneren.
- (6) Indien de betrokken predikant in dit stadium tot een periode die geacht wordt lang genoeg te zijn, ten minste 6 (zes) maanden, zijn houding niet verandert en tot inkeer komt, benadert de landelijke kerkenraad de betrokken predikant. Indien dit geen resultaat oplevert, maakt de landelijke kerkenraad gedurende 1 (één) zondag de naam van de betrokken predikant bekend met vermelding van het probleem, opdat er voor hem gebeden wordt, zowel door ieder lid in alle regio's alsook in de zondagse eredienst en andere erediensten in alle regio's.
- (7) Indien in dit stadium de betrokken predikant genegen is zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, treedt in werking **de uitvoeringsbepalingen, artikel 24, lid 4, sub c (5)**. Tevens bericht de landelijke kerkenraad gedurende 1 (één) zondag dat het probleem van de betrokken predikant opgelost is.
- (8) Indien meerdere aanmaningen nog steeds geen resultaat opleveren en het probleem reeds aan veel andere leden bekend is, deelt de landelijke kerkenraad aan de betrokken predikant mee,

dapat membantu.

- (3) Jika teguran itupun tidak membawa hasil, maka persoalan itu diteruskan dan diserahkan kepada Majelis GKIN. Majelis GKIN kemudian menegur pendeta yang bersangkutan dan bersamanya menggumuli persoalannya.
- (4) Jika peneguran yang dilakukan beberapa kali tidak juga membawa hasil dan persoalannya telah diketahui oleh banyak anggota yang lain, maka Majelis GKIN menyampaikan kepada pendeta yang bersangkutan, bahwa tugas, hak dan wewenang khususnya dibekukan, serta pendeta yang bersangkutan tidak diperkenankan mengikuti sakramen perjamuan kudus. Dalam periode peneguran ini biaya kebutuhan hidup pendeta yang bersangkutan itu tetap diberikan.
- (5) Jika pada tahap ini pendeta yang bersangkutan bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, Majelis Regio mengadakan percakapan dengannya, di mana yang bersangkutan menyatakan penyesalan dan pertobatannya. Kemudian berdasarkan hasil percakapan itu Majelis GKIN menyampaikan kepada pendeta yang bersangkutan bahwa ia diperkenankan kembali mengikuti sakramen perjamuan kudus dan berfungsi penuh sebagai pendeta.
- (6) Jika pendeta yang bersangkutan pada tahap ini sampai pada waktu yang dianggap cukup lama, sedikitnya 6 (enam) bulan, tetap tidak bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, Majelis GKIN menghubungi pendeta yang bersangkutan. Jika hal itu tidak membawa hasil, maka Majelis GKIN selama 1 (satu) hari Mingguewartakan nama pendeta yang bersangkutan dengan menyebutkan persoalannya, agar didoakan baik oleh tiap anggota di semua regio, maupun dalam kebaktian Minggu dan kebaktian-kebaktian lain di semua regio.
- (7) Jika pada tahap ini pendeta yang bersangkutan bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat maka diberlakukan **Tata Laksana GKIN, Pasal 24, ayat 4, butir c (5)**, serta Majelis GKINewartakan selama 1 (satu) hari Minggu bahwa persoalan pendeta yang bersangkutan telah selesai.
- (8) Jika peneguran yang dilakukan beberapa kali setelah itu tidak juga membawa hasil dan persoalannya telah diketahui oleh banyak anggota yang lain, maka Majelis GKIN menyampaikan

dat hij als “verloren lid” is verklaard en hij van zijn ambt van predikant is ontheven met de volgende bepalingen:

- (a) Ontheffing van het ambt van predikant van betrokkene wordt gedurende 3 (drie) zondagen in alle regio’s bericht, compleet met een toelichting over het probleem en de reden van de ontheffing. Aan alle leden wordt gevraagd te blijven bidden voor betrokkene.
- (b) De praktische aspecten van deze ontheffing worden uitgevoerd in overeenstemming met de gangbare procedure.

Indien uiteindelijk het “verloren lid” genegen is om zijn houding te veranderen en tot inkeer te komen, dan houdt de regionale kerkenraad een gesprek met hem, waarin betrokkene zijn spijt betuigt en berouw toont. Daarna, gebaseerd op het resultaat van het gesprek, maakt de landelijke kerkenraad gedurende 3 (drie) zondagen het voornemen bekend hem weder aan te nemen als lid van de GKIN.

Indien er geen wettig bezwaar is ontvangen van de leden 7 (zeven) dagen na de laatste mededeling, wordt het “verloren lid” weder aangenomen als GKIN lid, en dit feit wordt gedurende 1 (één) zondag bericht.

In principe is een bezwaar wettig als het:

- (a) afkomstig is van een belijdend lid;
- (b) schriftelijk is ingediend met duidelijke vermelding van naam en adres, en ondertekend door betrokkene;
- (c) wordt ingediend binnen de termijn van de bekendmaking, d.w.z. vanaf het moment dat het voornemen tot weder aanneming bekendgemaakt wordt tot 7 (zeven) dagen na de laatste bekendmaking;
- (d) toont dat het leven van het “verloren lid” nog in strijd is met Gods Woord en een steen des aanstoets is voor anderen;
- (e) waar blijkt te zijn.

d. De uitvoering van de bijzonder herderlijke zorg voor een emeritus predikant.

De uitvoering van de bijzonder herderlijke zorg voor een emeritus predikant is in principe gelijk aan de uitvoering van de bijzonder her-

kepada pendeta yang bersangkutan, bahwa ia dinyatakan sebagai “anggota yang hilang” dan jabatan gerejainya sebagai pendeta ditanggalkan dengan ketentuan sebagai berikut:

- (a) Penanggalan jabatan gerejawi sebagai pendeta dari yang bersangkutan diwartakan selama 3 (tiga) hari Minggu di semua regio, lengkap dengan penjelasan mengenai persoalan dan alasan penanggalan itu. Segenap anggota diminta untuk tetap mendoakan yang bersangkutan.
- (b) Segi-segi praktis dari penanggalan jabatan pendeta ini dilaksanakan sesuai prosedur yang lazim berlaku.

Jika kemudian akhirnya “anggota yang hilang” itu bersedia untuk mengubah sikapnya dan bertobat, maka Majelis Regio mengadakan percakapan dengannya, di mana yang bersangkutan menyatakan penyesalan dan pertobatannya. Kemudian berdasarkan hasil percakapan itu Majelis GKIN mewartakan se-lama 3 (tiga) hari Minggu mengenai rencana penerimaannya kembali sebagai anggota GKIN.

Bila tidak ada keberatan yang sah dari anggota 7 (tujuh) hari sesudah warta terakhir dilakukan, “anggota yang hilang” itu diterima kembali sebagai anggota GKIN, dan hal itu diwartakan selama 1 (satu) hari Minggu.

Pada prinsipnya suatu keberatan adalah sah apabila:

- (a) berasal dari anggota baptisan dewasa/sidi GKIN;
- (b) diajukan secara tertulis dengan mencantumkan nama dan alamat yang jelas, serta ditandatangani oleh yang bersangkutan;
- (c) diajukan dalam batasan waktu pewartaan, yaitu mulai rencana penerimaan kembali itu diwartakan hingga 7 (tujuh) hari sesudah pewartaan yang terakhir;
- (d) isinya menyatakan bahwa kehidupan “anggota yang hilang” itu masih bertentangan dengan Firman Tuhan dan masih menjadi batu sandungan bagi orang lain.
- (e) isinya terbukti benar.

d. Pelaksanaan Penggembalaan Khusus kepada Pendeta Emeritus.

Pelaksanaan penggembalaan khusus kepada pendeta emeritus pada prinsipnya sama dengan pelaksanaan penggembalaan khusus kepada

derlijke zorg voor een predikant, met de uitzondering voor wat betreft “taken” en “kosten dagelijkse levensbehoeften” zoals vermeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 24, lid 4, sub c (4) en (8)**. Deze zijn niet van toepassing op een emeritus predikant.

ARTIKEL 25 KERKELIJKE VISITATIES

1. Begrip

De GKIN voert kerkelijke visitaties uit in alle GKIN regio's en regio's in wording met het doel:

- a. Het gemeentelven en de groei van de regio te kennen.
- b. Het gemeentelven in de regio te stimuleren, te bemoedigen en te adviseren.
- c. Het helpen oplossen en opvangen van problemen die niet door de regionale kerkenraad zelf kunnen worden opgelost.
- d. De eenheid en gemeenschap tussen de GKIN regio's te stimuleren.

2. Soorten kerkelijke visitaties

De GKIN kent 2 (twee) soorten kerkelijke visitaties, te weten de algemeen kerkelijke visitatie en de bijzonder kerkelijke visitatie.

ARTIKEL 26 DE ALGEMEEN KERKELIJKE VISITATIE

De algemeen kerkelijke visitatie wordt regelmatig in alle regio's uitgevoerd door de landelijke kerkenraad onder de volgende bepalingen:

1. Het team visitatoren bestaat uit ten minste 2 (twee) kerkenraadsleden die niet uit de betreffende regio afkomstig zijn.

pendeta, kecuali yang menyangkut “tugas” dan “biaya kebutuhan hidup” dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 24, ayat 4, butir c (4) dan (8)** yang tidak berlaku pada pendeta emeritus.

PASAL 25 PELAWATAN GEREJAWI

1. Pengertian

GKIN melaksanakan pelawatan gerejawi terhadap regio-regio dan bakal regio GKIN dengan tujuan:

- a. Mengenal kehidupan dan pertumbuhan regio.
- b. Mendorong, menghibur dan menasihati regio dalam kehidupan berjemaat regio.
- c. Membantu menyelesaikan dan menangani masalah-masalah yang tidak dapat diselesaikan oleh Majelis Regio.
- d. Menggalang persatuan dan persekutuan antar regio GKIN.

2. Jenis Pelawatan Gerejawi

GKIN mengenal 2 (dua) jenis pelawatan gerejawi, yaitu pelawatan gerejawi umum dan pelawatan gerejawi khusus.

PASAL 26 PELAWATAN GEREJAWI UMUM

Pelawatan gerejawi umum dilakukan secara teratur oleh Majelis GKIN terhadap setiap regio GKIN, dengan ketentuan sebagai berikut:

1. Pelawat terdiri atas sekurang-kurangnya 2 (dua) orang anggota Majelis GKIN yang tidak berasal dari regio yang dilawat.

2. De gevisiteerden zijn de leden en de kerkenraad van een regio.
3. Het materiaal dat gebruikt wordt bij de algemeen kerkelijke visitatie wordt vastgesteld door de landelijke kerkenraad. Dit materiaal bevat richtlijnen en algemene vragen over het gemeentelven en de groei van de betreffende regio.
4. Uitvoering:
  - a. De algemeen kerkelijke visitatie wordt ten minste 1 (één) maal per jaar uitgevoerd, in het derde trimester van het betreffende jaar voorafgaand aan de landelijke kerkenraadsvergadering.
  - b. De visitatie vindt plaats in een gemeentevergadering.
  - c. Het moderamen benoemt de visitatoren uit leden van de landelijke kerkenraad.
  - d. De agenda van de visitatie wordt opgesteld door de regionale kerkenraad en de visitatoren.
  - e. De regionale kerkenraad deelt het voornemen van de visitatie gedurende 2 (twee) zondagen aan de gemeente mee, opdat de gemeentelven dit ter harte nemen en voorbede kunnen doen.
  - f. Uiterlijk 1 (één) maand voor de visitatie krijgt de regionale kerkenraad de bekendmaking en het materiaal van de visitatie van de landelijke kerkenraad.
  - g. Wanneer gemeenteleden nog een probleem hebben dat nog niet geheel is opgelost samen met de regionale kerkenraad en wanneer zij hun probleem in de visitatie besproken willen zien, kunnen zij dit schriftelijk aan de regionale kerkenraad meedelen, uiterlijk 2 (twee) weken vóór de visitatie, met een afschrift aan de landelijke kerkenraad.
  - h. Het resultaat van de algemeen kerkelijke visitatie wordt tijdens de landelijke kerkenraadsvergadering besproken.
2. Yang dilawat adalah anggota dan majelis suatu regio GKIN.
3. Bahan yang digunakan dalam pelawatan gerejawi umum ditetapkan oleh Majelis GKIN, yang berisi pengarahan dan pertanyaan-pertanyaan yang sifatnya umum mengenai kehidupan dan pertumbuhan regio yang bersangkutan.
4. Pelaksanaan:
  - a. Pelawatan gerejawi umum dilakukan sekurang-kurangnya 1 (satu) tahun sekali dalam catur wulan yang ketiga dari tahun yang bersangkutan, sebelum rapat Majelis GKIN.
  - b. Pelawatan dilakukan dalam rapat jemaat regio.
  - c. Moderamen GKIN menunjuk para pelawat dari antara anggota Majelis GKIN.
  - d. Acara pelawatan disusun bersama oleh Majelis Regio dan para pelawat.
  - e. Majelis Regio mewartakan rencana pelawatan itu selama 2 (dua) hari Minggu, agar para anggota memperhatikan dan mendoakannya.
  - f. Selambat-lambatnya 1 (satu) bulan sebelum pelawatan dilakukan Majelis Regio telah menerima pemberitahuan dan bahan pelawatan dari Majelis GKIN.
  - g. Anggota yang memiliki masalah yang belum mendapat penyelesaian tuntas dengan Majelis Regio dan menginginkan agar masalahnya itu dibicarakan di dalam pelawatan, dapat menyampaikannya secara tertulis kepada Majelis Regio 2 (dua) minggu sebelum pelawatan, dengan tembusan kepada Majelis GKIN.
  - h. Hasil pelawatan gerejawi umum dibicarakan dalam rapat Majelis GKIN.

ARTIKEL 27 DE BIJZONDER KERKELIJKE VISITATIE

De bijzonder kerkelijke visitatie wordt incidenteel uitgevoerd door de landelijke kerkenraad naar de behoefte van de regio of de regio in wording onder de volgende bepalingen:

1. Het team visitatoren bestaat uit ten minste 2 (twee) kerkenraadsleden die niet uit de betreffende regio afkomstig zijn.
2. De gevisiteerden zijn de gemeenteleden en/of de kerkenraad van een regio of een regio in wording en zijn begeleidende regionale kerkenraad.
3. Uitvoering:
  - a. Bijzonder kerkelijke visitaties kunnen zowel op verzoek van de regionale kerkenraad als op initiatief van de landelijke kerkenraad plaatsvinden.
  - b. Van te voren maakt de landelijke kerkenraad aan de regionale kerkenraad de aanstaande bijzonder kerkelijke visitatie bekend, opdat de regionale kerkenraad de gelegenheid heeft de gemeenteleden uit te nodigen deze visitatie bij te wonen.
  - c. Bijzonder kerkelijke visitaties voor een regio vinden plaats in een gemeentevergadering die speciaal hiervoor wordt gehouden.
  - d. Indien nodig kan een bijzonder kerkelijke visitatie worden gehouden alleen gericht op de regionale kerkenraad.
  - e. Indien nodig kunnen de visitatoren opheldering vragen aan degenen die het voorliggende probleem mogelijk kunnen helpen oplossen.
  - f. Het resultaat van een bijzonder kerkelijke visitatie wordt schriftelijk gerapporteerd aan de landelijke kerkenraad met een afschrift aan de betreffende regionale kerkenraad.

PASAL 27 PELAWATAN GEREJAWI KHUSUS

Pelawatan gerejawi khusus dilakukan oleh Majelis GKIN secara insidental sesuai kebutuhan terhadap setiap regio dan bakal regio GKIN, dengan ketentuan sebagai berikut:

1. Pelawat terdiri atas sekurang-kurangnya 2 (dua) orang anggota Majelis GKIN yang tidak berasal dari regio yang dilawat.
2. Yang dilawat adalah jemaat dan/atau majelis suatu regio GKIN, atau bakal regio dan Majelis Regio pembimbingnya.
3. Pelaksanaan:
  - a. Pelawatan gerejawi khusus dapat dilakukan baik atas permintaan Majelis Regio maupun atas prakarsa Majelis GKIN.
  - b. Majelis GKIN memberitahukan sebelumnya kepada Majelis Regio mengenai pelawatan gerejawi khusus yang akan dilakukan, agar Majelis Regio sempat mengundang anggota untuk menghadirinya.
  - c. Pelawatan gerejawi khusus bagi regio dilakukan dalam rapat jemaat regio yang khusus diadakan untuk itu.
  - d. Jika dibutuhkan pelawatan gerejawi khusus dapat dilakukan hanya terhadap Majelis Regio.
  - e. Jika dibutuhkan pelawat dapat meminta keterangan dari pihak-pihak yang dianggap dapat membantu penyelesaian masalah yang dihadapi.
  - f. Hasil pelawatan gerejawi khusus dilaporkan oleh pelawat secara tertulis kepada Majelis GKIN dengan tembusan kepada Majelis Regio yang dilawat.

ARTIKEL 28

GEMEENSCHAPSBEVORDERENDE ACTIVITEITEN

1. Voor de ontwikkeling van de interne gemeenschap, organiseert de GKIN samenkomsten om de gemeenschap tussen de leden van de GKIN en tussen de regio's te bevorderen.
2. Voor de ontwikkeling van de gemeenschap naar buiten, organiseert de GKIN samenkomsten zodat ieder lid van de GKIN toegerust wordt en hij zich zijn opdracht tot gemeenschap met de medemens bewust wordt en realiseert.

ARTIKEL 29

OECUMENISCHE CONTACTEN EN SAMENWERKING

1. Grondslag

In de uitvoering van de taak om gemeenschap met de gelovige medemens en andere kerken te hebben, speelt de GKIN een actieve rol in het leggen van oecumenische contacten en/of oecumenische samenwerking met kerken en/of oecumenische organen op plaatselijk, regionaal, nationaal en internationaal niveau.

2. Oecumenische relaties en samenwerking op lokaal en regionaal niveau

- a. De regionale kerkenraad speelt een actieve rol in gemeenschap, getuigenis en dienstbetoon samen met andere kerken en/of oecumenische organen zowel op plaatselijk als regionaal niveau.
- b. De regionale kerkenraad kan aan oecumenische samenwerking vormgeven met kerken en/of oecumenische organen op lokaal en regionaal niveau volgens de grondslagen voor oecumenische samenwerking die door de landelijke kerkenraad zijn vastgesteld.

PASAL 28

KEGIATAN-KEGIATAN PERSEKUTUAN

1. Dalam rangka melaksanakan tugas persekutuan ke dalam, GKIN menyelenggarakan kegiatan-kegiatan persekutuan yang bertujuan menggalang persekutuan antar anggota GKIN dan antar regio GKIN.
2. Dalam rangka melaksanakan tugas persekutuan ke luar, GKIN menyelenggarakan kegiatan-kegiatan persekutuan yang membina setiap anggota GKIN agar menyadari dan melaksanakan tugas persekutuannya terhadap sesama manusia.

PASAL 29

HUBUNGAN DAN KERJASAMA OIKUMENIS

1. Dasar

Dalam rangka melaksanakan tugas persekutuan dengan sesama orang percaya dan gereja lain, GKIN berperan aktif dalam menjalin hubungan-hubungan oikumenis dan/atau kerjasama oikumenis dengan gereja-gereja dan/atau lembaga-lembaga oikumenis dalam lingkup setempat, dalam lingkup wilayah, dalam lingkup nasional, dan dalam lingkup internasional.

2. Hubungan dan Kerjasama Oikumenis dalam Lingkup Setempat dan Wilayah

- a. Majelis Regio berperan aktif dalam persekutuan, kesaksian dan pelayanan bersama dengan gereja-gereja lain dan/atau lembaga-lembaga oikumenis dalam lingkup setempat dan wilayah.
- b. Majelis Regio dapat menjalin kerjasama oikumenis dengan gereja dan/atau lembaga oikumenis dalam lingkup setempat dan wilayah, seturut dengan asas-asas kerjasama oikumenis yang ditetapkan Majelis GKIN.

3. Oecumenische relaties en samenwerking op nationaal en internationaal niveau

- a. De landelijke kerkenraad speelt een actieve rol in gemeenschap, getuigenis en dienstbetoon samen met andere kerken en/of oecumenische organen zowel op nationaal als internationaal niveau.
- b. De landelijke kerkenraad kan aan oecumenische samenwerking met kerken en/of oecumenische organen vormgeven op nationaal en internationaal niveau volgens de grondslagen voor oecumenische samenwerking die door de landelijke kerkenraad zijn vastgesteld.

ARTIKEL 30 HET APOSTOLAAT

1. Door het verkondigen van het Evangelie en het dienstbetoon presenteert de GKIN Gods vrede en heil voor heel de wereld en heel de mens, opdat de mens Jezus Christus kent en aanneemt als Heer en Verlosser.
2. Hiervoor worden de volgende activiteiten ontwikkeld:
  - a. **Getuigenis** afleggen aan mensen die nog niet in onze Heer Jezus Christus geloven door middel van persoonlijke gesprekken, huissamenkomsten en andere activiteiten om het Woord van onze Heer Jezus Christus te verkondigen.
  - b. **Dienstbetoon** op alle gebieden om de waarden en normen van de mens te ontwikkelen volgens de fundamentele rechten en plichten in het leven van deze wereld.
3. Uitvoerder van de verkondiging van het Evangelie en het dienstbetoon van de GKIN is ieder lid, de landelijke kerkenraad, de regionale kerkenraad en alle organen van dienst van de GKIN.
4. Uitvoering:
  - a. De leden van de GKIN voeren, individueel en gezamenlijk, in het dagelijks leven hun getuigenis en dienstbetoon uit als verwezenlijking van hun dankbetuiging en gehoorzaamheid aan God.

3. Hubungan dan Kerjasama Oikumenis dalam Lingkup Nasional dan Internasional

- a. Majelis GKIN berperan aktif dalam persekutuan, kesaksian dan pelayanan bersama dengan gereja-gereja lain dan/atau lembaga-lembaga oikumenis dalam lingkup nasional dan internasional.
- b. Majelis GKIN dapat menjalin kerjasama oikumenis dengan gereja dan/atau lembaga oikumenis dalam lingkup nasional, seturut dengan asas-asas kerjasama oikumenis yang ditetapkan Majelis GKIN.

PASAL 30 TUGAS PENGUTUSAN

1. Melalui pemasyhuran Injil dan pelayanan kasih GKIN berusaha untuk menghadirkan damai sejahtera Allah bagi dunia dan manusia seutuhnya, agar manusia mengenal dan menerima Yesus Kristus sebagai Tuhan dan Juruselamatnya.
2. Untuk itu dilaksanakan usaha-usaha sebagai berikut:
  - a. Melakukan **kesaksian** kepada orang-orang yang belum percaya kepada Tuhan Yesus Kristus melalui percakapan pribadi, kebaktian rumah-tangga, dan usaha-usaha lain dalam rangka pemasyhuran Injil Tuhan Yesus Kristus.
  - b. Melakukan **pelayanan** di segala bidang dalam rangka meningkatkan harkat dan martabat manusia sesuai dengan hak-hak asasi dan kewajibannya dalam kehidupan di dunia ini.
3. Pelaksana dari pemasyhuran Injil dan pelayanan kasih GKIN adalah setiap anggota, Majelis GKIN, Majelis Regio dan segenap perangkat pelayanan GKIN.
4. Pelaksanaan:
  - a. Anggota GKIN, baik secara sendiri-sendiri maupun bersama-sama, melakukan kesaksian dan pelayanan dalam kehidupan sehari-hari, sebagai wujud pengucapan syukur dan ketaatan kepada Tuhan.

- b. De regionale kerkenraad voert zijn getuigenis en dienstbetoon als volgt uit:
- (1) Het opstellen van getuigenis en dienstbetoon van de regio in zijn totaliteit in de samenstelling van het regionale VJP en het JP met inachtneming van het SAB-, het VJP- en het JP-GKIN (**de uitvoeringsbepalingen, artikel 8**).
  - (2) Het realiseren van getuigenis en dienstbetoon in de regio door de leden en de regionale organen van dienst er bij te betrekken en een en ander te coördineren.
- c. De landelijke kerkenraad voert zijn getuigenis en dienstbetoon als volgt uit:
- (1) Het opstellen van een integraal plan voor getuigenis en dienstbetoon van de GKIN bij de samenstelling van het SAB-, het VJP- en JP-GKIN, met inachtneming van de regionale VJP's en JP's (**de uitvoeringsbepalingen, artikel 8**).
  - (2) Het realiseren van getuigenis en dienstbetoon van de GKIN door de regionale organen van dienst er bij te betrekken en een en ander te coördineren.

ARTIKEL 31 GEMEENTETOERUSTING

1. De GKIN ontwikkelt gemeentetoerusting door de leden voor te bereiden, toe te rusten en in staat te stellen om verantwoordelijke leden te worden van het Lichaam van Christus die actief-creatief participeren in het realiseren van gemeenschapsvorming en apostolaat.
2. De gemeentetoerusting wordt uitgevoerd door middel van:
  - a. Activiteiten zoals genoemd in de **Kerkorde, artikel 8 en artikel 9**.
  - b. Toerustingsbijeenkomsten zoals: workshops, trainingen, cursussen en retraites.
3. De uitvoerders van de gemeentetoerusting zijn de landelijke kerkenraad, de regionale kerkenraden en alle organen van dienst.

- b. Majelis Regio melakukan kesaksian dan pelayanan dengan cara:
- (1) Merencanakan kesaksian dan pelayanan regionya secara menyeluruh dalam penyusunan RKLK dan RKT regio, dengan memperhatikan PKU, RKLK dan RKT GKIN (**Tata Laksana GKIN, Pasal 8**).
  - (2) Melaksanakan kesaksian dan pelayanan regio dengan melibatkan dan mengkoordinasikan anggota dan perangkat-perangkat pelayanan regio.
- c. Majelis GKIN melakukan kesaksian dan pelayanan dengan cara:
- (1) Merencanakan kesaksian dan pelayanan GKIN secara menyeluruh dalam penyusunan PKU, RKLK dan RKT GKIN, dengan memperhatikan RKLK dan RKT regio-regio (**Tata Laksana GKIN, Pasal 8**).
  - (2) Melaksanakan kesaksian dan pelayanan GKIN dengan melibatkan dan mengkoordinasikan regio-regio dan perangkat-perangkat pelayanan GKIN.

PASAL 31 PEMBINAAN WARGA GEREJA

1. GKIN melaksanakan pembinaan warga gereja, yaitu mempersiapkan, memperlengkapi dan memampukan anggota supaya menjadi anggota Tubuh Kristus yang bertanggungjawab dan berperan secara aktif-kreatif mewujudkan persekutuan dan melaksanakan tugas pengutusan.
2. Pembinaan warga gereja GKIN dilaksanakan melalui:
  - a. Kegiatan-kegiatan yang disebutkan dalam **Tata Gereja, Pasal 8 dan Pasal 9**.
  - b. Pertemuan-pertemuan pembinaan seperti misalnya: lokakarya, latihan, kursus-kursus, ritret.
3. Pelaksana pembinaan warga gereja GKIN adalah Majelis GKIN, Majelis Regio dan segenap perangkat pelayanan GKIN.

4. De gemeentetoerusting wordt verwezenlijkt met inachtneming van het volgende:
  - a. Gemeentetoerusting moet een kernactiviteit zijn die opgenomen is in de SAB-, VJP- en JP-GKIN, en in de regionale VJP's en JP's, omdat gemeentetoerusting een geplande en voortdurende activiteit is.
  - b. Het programma voor gemeentetoerusting wordt opgesteld met inachtneming van de regionale behoeften en de uitdagingen van de samenleving.
  - c. Het programma voor gemeentetoerusting wordt opgesteld met inachtneming van verzoeken van de leden, organen van dienst, regionale kerkenraden en de landelijke kerkenraad.
4. Pembinaan warga gereja GKIN dilaksanakan dengan memperhatikan hal-hal berikut:
  - a. Pembinaan warga gereja GKIN harus merupakan pokok yang selalu ada dalam PKU, RKLK dan RKT GKIN, serta RKLK dan RKT regio-regio, karena pembinaan warga gereja adalah usaha yang terencana dan sinambung.
  - b. Program pembinaan disusun dengan memperhatikan kebutuhan regio-regio dan tantangan-tantangan dalam masyarakat.
  - c. Program pembinaan disusun dengan mempertimbangkan usulan-usulan anggota, perangkat pelayanan, Majelis Regio dan Majelis GKIN.

ARTIKEL 32 BELIJDENDE LEDEN

1. Begrip

Belijdende leden zijn leden zoals genoemd in de **Kerkorde, artikel 11, lid 2.1**, te weten leden die:

- a. de kinderdoop hebben ontvangen in de GKIN ofwel in een andere gemeente, catechisatie hebben gevolgd en belijdenis hebben afgelegd voor God en Zijn gemeente in een gemeente van de GKIN (**de uitvoeringsbepalingen, artikel 19**).
- b. op volwassen leeftijd catechisatie hebben gevolgd, zijn gedoopt en belijdenis hebben afgelegd voor God en Zijn gemeente in de GKIN (**de uitvoeringsbepalingen, artikel 19**).
- c. belijdenis hebben afgelegd in een andere gemeente die dezelfde leer heeft als de GKIN, of op eigen verzoek of door verhuizing ingeschreven zijn als belijdend lid van de GKIN (**de uitvoeringsbepalingen, artikel 35, lid 4**).
- d. gedoopt zijn en belijdenis hebben afgelegd in een gemeente die niet dezelfde leer heeft als de GKIN, en de belofte hebben afgelegd de leer van de GKIN te accepteren endoor verhuizing of op eigen verzoek ingeschreven zijn als belijdend lid van de GKIN (**de uitvoeringsbepalingen, artikel 32, lid 2**).

PASAL 32 ANGGOTA BAPTISAN DEWASA/SIDI

1. Pengertian

Anggota baptisan dewasa/sidi GKIN adalah anggota GKIN sebagaimana disebutkan dalam **Tata Gereja GKIN, Pasal 11, ayat 2.1**, yaitu anggota yang:

- a. telah menerima baptisan anak baik di jemaat GKIN maupun di jemaat gereja lain, telah mengikuti katekisasi dan mengaku percaya/sidi di hadapan Tuhan dan jemaat-Nya di jemaat GKIN (**Tata Laksana GKIN, Pasal 19**);
- b. pada saat dewasa mengikuti katekisasi, dibaptiskan dan mengaku percaya/sidi di hadapan Tuhan dan jemaat-Nya di jemaat GKIN (**Tata Laksana GKIN, Pasal 19**);
- c. telah dibaptiskan dan mengaku percaya/sidi di jemaat gereja lain yang seases dengan GKIN, dan tercatat sebagai anggota baptisan dewasa/sidi GKIN karena perpindahan atau atas permintaan sendiri (**Tata Laksana, Pasal 35, ayat 4**);
- d. telah dibaptiskan dan mengaku percaya/sidi di jemaat gereja lain yang tidak seases dengan GKIN, yang telah berjanji untuk menerima asas GKIN, dan tercatat sebagai anggota baptisan dewasa/sidi GKIN karena perpindahan atau atas permintaan sendiri (**Tata Laksana GKIN, Pasal 32, ayat 2**).

2. Belijdende leden van een andere kerk die niet dezelfde leer hebben

Degenen die reeds gedoopt zijn en belijdenis hebben afgelegd in een andere kerk die niet dezelfde leer heeft als de GKIN kunnen belijdend lid worden van de GKIN met de volgende bepalingen:

- a. Betrokkenen komen met een attestatie van hun kerk of dienen een schriftelijk verzoek in bij de landelijke kerkenraad door het formulier in te vullen dat door de landelijke kerkenraad is vastgesteld.
- b. Betrokkenen tonen hun doop-/belijdenisakte. Indien zij door omstandigheden die te verantwoorden zijn de betreffende akten niet kunnen tonen, dan dienen zij een verklaring te tonen die te verantwoorden is.
- c. Betrokkenen hebben een paar ontmoetingen met de regionale kerkenraad waarbij zij informatie krijgen over de GKIN en er uitleg gegeven wordt over de hoofdzaken van de leer van de GKIN, in het bijzonder de onderwerpen die verschillen met die van hun oorspronkelijke kerk.
- d. Bij de laatste ontmoeting hebben de betrokkenen een gesprek met de regionale kerkenraad waarbij zij een formulier ondertekenen dat door de landelijke kerkenraad is opgesteld, waarin zij beloven de grondslag van de GKIN aan te nemen, te weten de leer, de belijdenis, de Kerkorde en Uitvoeringsbepalingen. Verder geldt de uitvoering van de geloofsbelijdenis zoals geregeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 19, lid 2.**

3. Rechten

- a. Herderlijke zorg en onderricht ontvangen.
- b. Ambtsdrager en/of bestuurslid van een orgaan van dienst worden.

4. Verantwoordelijkheden

- a. Gezamenlijk of individueel vorm te geven aan het gemeenschapsleven en de missionaire taak van de kerk.
- b. Zijn kind te laten dopen en een christelijke opvoeding te geven.
- c. Deelnemen en medeverantwoordelijkheid dragen in de opbouw van de GKIN met activiteiten en fondsen.
- d. Begrip hebben van de kerkorde en de uitvoeringsbepalingen.

2. Anggota Baptisan Dewasa/Sidi dari Gereja Lain yang Tidak Seasas

Mereka yang telah dibaptiskan dan mengaku percaya/sidi di jemaat gereja lain yang tidak seasas dengan GKIN dapat menjadi anggota baptisan dewasa/sidi GKIN dengan ketentuan sebagai berikut:

- a. Yang bersangkutan membawa surat keterangan pindah dari gerejanya, atau mengajukan permohonan secara tertulis kepada Majelis GKIN dengan mengisi formulir yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- b. Yang bersangkutan menunjukkan surat baptisan dan/atau surat pengakuan percaya/sidi. Bila karena suatu hal yang dapat dipertanggungjawabkan ia tidak dapat menunjukkan surat tersebut, ia harus dapat menunjukkan surat keterangan lain yang dapat dipertanggungjawabkan.
- c. Yang bersangkutan telah menghadiri beberapa pertemuan dengan Majelis Regio di mana kepada yang bersangkutan diberikan pengenalan mengenai GKIN dan penjelasan mengenai pokok-pokok ajaran GKIN, terutama pokok-pokok yang berbeda dengan yang dianut oleh gereja asalnya.
- d. Pada akhir pertemuan itu yang bersangkutan mengikuti percakapan dengan Majelis Regio di mana yang bersangkutan menandatangani formulir perjanjian yang ditetapkan oleh Majelis GKIN, yang menyatakan bahwa ia berjanji untuk menerima asas GKIN, yaitu paham pengajaran, pengakuan, Tata Gereja dan Tata Laksana. Selanjutnya berlaku tata-cara pelaksanaan pengakuan percaya/sidi sebagaimana diatur dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 19, ayat 2.**

3. Hak

- a. Mendapatkan pelayanan penggembalaan dan pembinaan.
- b. Menjadi pejabat gerejawi dan/atau pengurus perangkat pelayanan GKIN.

4. Tanggung Jawab

- a. Secara bersama-sama atau sendiri-sendiri mewujudkan persekutuan dan melaksanakan tugas pengutusan.
- b. Membaptiskan anaknya dan mendidiknya secara Kristen.
- c. Berperanserta dan turut mengemban tanggung jawab dalam membangun GKIN dengan daya dan dana.
- d. Memahami Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN.

ARTIKEL 33 DOOPLEDEN

1. Begrip

Doopleden zijn leden zoals genoemd in de uitvoeringsbepalingen, artikel 11, lid 2, sub 2, te weten leden die:

- a. reeds de kinderdoop hebben ontvangen zowel in de GKIN als in een andere kerk, maar nog geen belijdenis hebben afgelegd;
- b. reeds gedoopt zijn en belijdenis hebben afgelegd in een kerk die niet dezelfde leer heeft als de GKIN doch nog niet beloofd hebben de leer van de GKIN aan te nemen en ingeschreven staan als dooplid ten gevolge van verhuizing of op eigen verzoek.

2. Rechten

- a. Het krijgen van herderlijke zorg en onderricht.
- b. Bestuurslid van organen van dienst worden, behalve voorzitter, secretaris of penningmeester.

3. Verantwoordelijkheden

- a. Gezamenlijk of individueel vormgeven aan het gemeenschapsleven en de missionaire taak van de kerk.
- b. Deelnemen en medeverantwoordelijkheid dragen in de opbouw van de GKIN met activiteiten en fondsen.
- c. Te zijner tijd uit eigen verantwoordelijkheid catechisatie volgen en geloofsbelijdenis af leggen.

ARTIKEL 34 SYMPATHISANTEN

1. Begrip

Sympathisanten zijn zij die nog geen lid zijn en die:

- a. catechisatie volgen;

PASAL 33 ANGGOTA BAPTISAN

1. Pengertian

Anggota baptisan GKIN adalah anggota GKIN sebagaimana disebutkan dalam Tata Gereja GKIN, Pasal 11, ayat 2, butir 2, yaitu anggota yang:

- a. telah menerima baptisan anak baik di jemaat GKIN maupun di jemaat gereja lain, namun belum mengaku percaya/sidi;
- b. telah dibaptiskan dan mengaku percaya/sidi di jemaat gereja lain yang tidak seasas dengan GKIN, namun belum berjanji untuk menerima asas GKIN, dan tercatat sebagai anggota baptisan GKIN karena perpindahan atau atas permintaan sendiri.

2. Hak

- a. Mendapatkan pelayanan penggembalaan dan pembinaan.
- b. Menjadi pengurus perangkat pelayanan GKIN, kecuali sebagai ketua, sekretaris atau bendahara.

3. Tanggung Jawab

- a. Secara bersama-sama atau sendiri-sendiri mewujudkan persekutuan dan melaksanakan tugas pengutusan.
- b. Berperanserta dan turut mengemban tanggung jawab dalam membangun GKIN dengan daya dan dana.
- c. Pada saatnya atas kesadaran sendiri mengikuti katekisasi dan mengaku percaya.

PASAL 34 SIMPATISAN

1. Pengertian

Yang disebut sebagai simpatisan adalah mereka yang belum menjadi anggota GKIN, yang:

- a. sedang mengikuti katekisasi;

- b. regelmatig de zondagse erediensten bijwonen en/of actief meedoen aan andere activiteiten.

2. Deelname

- a. Sympathisanten kunnen deelnemen in het gemeenschapsleven en de uitvoering van de missionaire taak van de kerk.
- b. Sympathisanten kunnen bestuurslid worden van organen van dienst, behalve als voorzitter, secretaris of penningmeester.

- b. secara tetap mengunjungi kebaktian Minggu maupun kegiatan-kegiatan lain GKIN.

2. Peranserta

- a. Simpatisan dapat berperanserta dalam mewujudkan persekutuan dan melaksanakan tugas pengutusan.
- b. Simpatisan dapat berperanserta dalam kepengurusan perangkat pelayanan GKIN, kecuali sebagai ketua, sekretaris dan bendahara.

ARTIKEL 35 VERHUIZING VAN LEDEN

1. Begrip

Onder verhuizing van een lid wordt verstaan: de administratieve verhuizing van de ene regio naar de andere, of verhuizing van het lidmaatschap van de GKIN naar een andere kerk en omgekeerd, veroorzaakt door verandering van woonplaats, door familieomstandigheden, kerkelijke beoiening of andere verantwoorde redenen.

2. Verhuizing van een lid van de ene regio naar de andere

- a. Het lid dat naar een andere regio wil verhuizen dient een schriftelijk verzoek in bij zijn regionale kerkenraad, vergezeld van een duidelijke motivering.
- b. De regionale kerkenraad geeft een attestatie of een ander door de landelijke kerkenraad vastgestelde verhuisbrief aan de regionale kerkenraad van de regio waarheen betrokkene wil verhuizen.
- c. Indien betrokkene zich onder bijzonder herderlijke zorg bevindt, wordt dit feit in de attestatie vermeld, vergezeld van het verzoek om de bijzonder herderlijke zorg voort te zetten.
- d. In de oorspronkelijke regio van het lid wordt gedurende 1 (één) zondag de verhuizing bekendgemaakt en zijn naam wordt uit het ledenregister van deze regio verwijderd.
- e. Aanvaarding van het lid in de nieuwe regio vindt plaats door gedurende 1 (één) zondag zijn komst bekend te maken, met duidelijke vermelding van naam en adres. De naam van het betrokken lid wordt

PASAL 35 PERPINDAHAN ANGGOTA

1. Pengertian

Perpindahan anggota adalah perpindahan pencatatan administratif anggota dari sebuah regio ke regio yang lain di dalam GKIN, atau perpindahan keanggotaan dari GKIN ke gereja yang lain dan sebaliknya, karena pindah tempat tinggal, karena alasan keluarga, pelayanan gerejawi atau alasan lain yang dapat di pertanggung-jawabkan.

2. Perpindahan Anggota antar Regio GKIN

- a. Anggota yang hendak pindah ke regio yang lain mengajukan permohonan tertulis kepada Majelis Regionya, dengan dilengkapi alasan yang jelas.
- b. Majelis Regio memberikan surat atestasi atau surat keterangan pindah lain yang ditetapkan oleh Majelis GKIN kepada Majelis Regio dari regio ke mana yang bersangkutan akan pindah.
- c. Jika yang bersangkutan berada di bawah pengembalaan khusus, hal itu disebutkan dalam surat atestasi itu, dengan disertai permohonan agar pengembalaan khusus itu dilanjutkan.
- d. Di regio asal perpindahan anggota itu diwartakan selama 1 (satu) hari Minggu, dan nama yang bersangkutan dicoret dari buku induk keanggotaan regio itu.
- e. Penerimaan anggota di regio yang baru dilakukan dengan mewartakan datangnya anggota itu selama 1 (satu) hari Minggu, dengan menyebutkan nama dan alamat jelas. Nama anggota yang bersangkutan

ingeschreven in het ledenregister van deze regio.

3. Verhuizing van een lid van de GKIN naar een andere kerk

- a. Het lid dat naar een andere kerk wil verhuizen dient een schriftelijk verzoek in bij de landelijke kerkenraad met een afschrift naar de regionale kerkenraad, vergezeld van een duidelijke motivering van de verhuizing.
- b. De landelijke kerkenraad geeft een attestatie of een door de landelijke kerkenraad vastgestelde verhuisbrief aan de kerkenraad van de kerk waarnaar betrokkene wil verhuizen met een afschrift aan de betrokkene.
- c. Indien betrokkene zich onder bijzonder herderlijke zorg bevindt wordt dit geval ook vermeld in de attestatie vergezeld van het verzoek om de bijzonder herderlijke zorg voort te zetten.
- d. Indien de kerk waarheen betrokkene wil verhuizen niet dezelfde leer heeft als de GKIN, houdt de regionale kerkenraad een herderlijk gesprek met betrokkene. En als na dit gesprek betrokkene toch aangeeft te willen verhuizen, geeft de landelijke kerkenraad een attestatie of een door de landelijke kerkenraad vastgestelde verhuisbrief aan de kerkenraad van de kerk waarnaar betrokkene gaat verhuizen, met een afschrift aan betrokkene.
- e. In alle regio's wordt de verhuizing bekendgemaakt gedurende 1 (één) zondag, en de naam van betrokkene wordt uit het ledenregister van de oorspronkelijke regio verwijderd.

4. Verhuizing van een lid van een andere kerk die dezelfde leer heeft als de GKIN

- a. Het lid, dat verhuist van een kerk met dezelfde leer als de GKIN brengt een attestatie of verhuisbewijs mee van de oorspronkelijke kerk.
- b. Indien betrokkene om redenen die te verantwoorden zijn geen attestatie of verhuisbewijs van de oorspronkelijke kerk heeft, dient betrokkene een schriftelijk verzoek in bij de landelijke kerkenraad met een afschrift naar de kerkenraad van de oorspronkelijke kerk, vergezeld van een duidelijke motivatie.
- c. Gebaseerd op dat verzoekschrift wordt de toelating van betrokkene als volgt uitgevoerd:

dicatat di buku induk keanggotaan regio itu.

3. Perpindahan Anggota GKIN ke Gereja Lain

- a. Anggota yang hendak pindah ke gereja yang lain mengajukan permohonan tertulis kepada Majelis GKIN yang ditembuskan kepada Majelis Regio, dengan dilengkapi alasan pindah yang jelas.
- b. Majelis GKIN memberikan surat atestasi atau surat keterangan pindah yang ditetapkan oleh Majelis GKIN kepada majelis dari gereja ke mana yang bersangkutan akan pindah, dengan tembusan kepada yang bersangkutan.
- c. Jika yang bersangkutan berada di bawah pengembalaan khusus, hal itu juga disebutkan dalam surat atestasi itu, dengan disertai permohonan agar pengembalaan khusus itu dilanjutkan.
- d. Jika gereja ke mana anggota yang bersangkutan hendak pindah, tidak sejasas dengan GKIN, maka Majelis Regionya mengadakan percakapan pengembalaan dengannya. Dan apabila setelah percakapan itu yang bersangkutan tetap bermaksud untuk pindah, maka Majelis GKIN memberikan surat atestasi atau surat keterangan pindah yang ditetapkan oleh Majelis GKIN kepada majelis dari gereja ke mana yang bersangkutan akan pindah, dengan tembusan kepada yang bersangkutan.
- e. Di semua regio perpindahan anggota itu diwartakan selama 1 (satu) hari Minggu, dan nama yang bersangkutan dicoret dari buku induk keanggotaan regio asal.

4. Perpindahan Seorang Anggota dari Gereja Lain yang Sejasas dengan GKIN

- a. Mereka yang pindah dari gereja yang lain yang sejasas dengan GKIN membawa surat atestasi atau surat keterangan pindah dari gereja asalnya.
- b. Bila yang bersangkutan karena alasan yang dapat dipertanggungjawabkan tidak dapat memperoleh surat atestasi atau surat keterangan pindah dari gereja asalnya, yang bersangkutan mengajukan permohonan tertulis kepada Majelis GKIN yang ditembuskan kepada majelis gereja asalnya, dengan dilengkapi alasan yang jelas.
- c. Atas dasar surat permohonan tersebut penerimaan yang bersangkutan diproses sebagai berikut:

- (1) De betrokken regionale kerkenraad houdt een gesprek met betrokkene.
- (2) Betrokkene toont de doopakte en/of de belijdenisakte. Indien, om redenen die te verantwoorden zijn, betrokkene deze bewijzen niet kan overleggen, moet hij een andere te verantwoorden verklaring tonen.
- (3) Indien na het gesprek betrokkene als lid geaccepteerd kan worden, geeft de regionale kerkenraad dit door aan de landelijke kerkenraad. De landelijke kerkenraad bericht de oorspronkelijke kerk dat betrokkene als lid van de GKIN is aangenomen.

- d. Indien betrokkene zich onder bijzonder herderlijke zorg bevindt van de oorspronkelijke kerk, zet de regionale kerkenraad dit voort.
- e. Betrokkene wordt als lid aanvaard door zijn komst gedurende 1 (één) zondag bekend te maken met duidelijke vermelding van naam en adres. De naam van het nieuwe lid wordt ingeschreven in het ledenregister van de regio.

5. Verhuizing van een lid van een andere kerk die niet dezelfde leer heeft als de GKIN

- a. Het lid dat verhuist van een kerk die niet dezelfde leer heeft als de GKIN, brengt een attestatie of een verhuisbewijs mee van de oorspronkelijke kerk.
- b. Indien betrokkene om redenen die te verantwoorden zijn geen attestatie of verhuisbewijs van de oorspronkelijke kerk heeft, dient betrokkene een schriftelijk verzoek in bij de landelijke kerkenraad met een afschrift naar de kerkenraad van de oorspronkelijke kerk, vergezeld van een duidelijke motivatie.
- c. Gebaseerd op het betreffende verzoekschrift wordt de aanname als volgt uitgevoerd:
  - (1) De betrokken regionale kerkenraad houdt een gesprek met betrokkene.
  - (2) Betrokkene toont de doopakte en/of de belijdenisakte. Indien om redenen die te verantwoorden zijn, betrokkene deze brieven niet kan tonen, moet betrokkene andere verklaringen tonen die te verantwoorden zijn.

- (1) Majelis Regio yang bersangkutan mengadakan percakapan dengan yang bersangkutan.
- (2) Yang bersangkutan menunjukkan surat baptisan dan/atau surat pengakuan percaya/sidi. Bila karena suatu hal yang dapat dipertanggungjawabkan ia tidak dapat menunjukkan surat tersebut, ia harus dapat menunjukkan surat keterangan lain yang dapat dipertanggungjawabkan.
- (3) Jika berdasarkan percakapan itu yang bersangkutan dapat diterima sebagai anggota, Majelis Regio memberitahukan hal ini kepada Majelis GKIN. Majelis GKIN kemudian memberitahu gereja asal yang bersangkutan mengenai penerimaannya sebagai anggota GKIN.

- d. Jika yang bersangkutan berada di bawah pengembalaan khusus di gereja asalnya, Majelis Regio melanjutkannya.
- e. Penerimaan anggota di regio yang bersangkutan dilakukan dengan mewartakan datangnya anggota itu selama 1 (satu) hari Minggu, dengan menyebutkan nama dan alamat yang jelas. Nama anggota yang bersangkutan dicatat di buku induk keanggotaan regio itu.

5. Perpindahan Anggota dari Gereja Lain yang Tidak Seasas dengan GKIN

- a. Mereka yang pindah dari gereja yang lain yang tidak seasas dengan GKIN membawa surat atestasi atau surat keterangan pindah dari gereja asalnya.
- b. Bila yang bersangkutan karena alasan yang dapat dipertanggungjawabkan tidak dapat memperoleh surat atestasi atau surat keterangan pindah dari gereja asalnya, yang bersangkutan mengajukan permohonan tertulis kepada Majelis GKIN yang ditembuskan kepada majelis gereja asalnya, dengan dilengkapi alasan yang jelas.
- c. Atas dasar surat permohonan tersebut penerimaan yang bersangkutan diproses sebagai berikut:
  - (1) Majelis Regio yang bersangkutan mengadakan percakapan dengan yang bersangkutan.
  - (2) Yang bersangkutan menunjukkan surat baptisan dan/atau surat pengakuan percaya/sidi. Bila karena suatu hal yang dapat dipertanggungjawabkan ia tidak dapat menunjukkan surat tersebut, ia harus dapat menunjukkan surat keterangan lain yang da-

- (3) Indien betrokkene in zijn oorspronkelijke kerk reeds de kinderdoop heeft ontvangen of belijdenis heeft afgelegd, maar nog niet bereid is te beloven de leer van de GKIN te accepteren, kan betrokkene als dooplid worden aangenomen.
  - (4) Indien betrokkene reeds belijdenis heeft afgelegd in de oorspronkelijke kerk en bereid is te beloven de leer van de GKIN te accepteren, wordt de procedure gestart om een nieuwe lid te ontvangen dat belijdenis heeft afgelegd bij een kerk waarvan de leer afwijkt van de GKIN (**de uitvoeringsbepalingen, artikel 32, lid 2**).
  - (5) Indien betrokkene de doop heeft ontvangen die niet is uitgevoerd met water en niet in de naam van God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, moet betrokkene de belijdeniscatechisatie afmaken, zoals geregeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 17**.
  - (6) Indien uit het gesprek met betrokkene blijkt dat hij aangenomen kan worden als lid, geeft de regionale kerkenraad dit door aan de landelijke kerkenraad. De landelijke kerkenraad bericht de oorspronkelijke kerk van betrokkene over zijn aanname als lid van de GKIN
- d. Aanname als lid van de betreffende regio wordt gerealiseerd door de komst van dit lid gedurende 1 (één) zondag bekend te maken, met duidelijke vermelding van naam en adres. De naam van het betrokken lid wordt opgetekend in het ledenregister van de regio.

ARTIKEL 36 DE AMBTEN

1. Het ambt in de GKIN manifesteert zich in de uitoefening van leiderschap voor de opbouw van de gemeente.
2. De GKIN kent twee ambten, te weten het ambt van ouderling en van predikant.

- (2) pat dipertanggungjawabkan.
  - (3) Jika yang bersangkutan telah menerima baptisan anak, atau telah menerima baptisan dewasa/sidi di gereja asalnya namun belum bersedia berjanji untuk menerima asas GKIN, maka yang bersangkutan dapat diterima sebagai anggota baptisan.
  - (4) Jika yang bersangkutan telah menerima baptisan dewasa/sidi di gereja asalnya dan bersedia berjanji untuk menerima asas GKIN, maka baginya diberlakukan tata-cara penerimaan anggota yang telah menerima baptisan dewasa/sidi di gereja yang tidak seasas dengan GKIN (**Tata Laksana GKIN, Pasal 32, ayat 2**).
  - (5) Jika yang bersangkutan telah menerima baptisan yang tidak dilayankan dengan air dan tidak dalam Nama Allah Bapa, Anak dan Roh Kudus, maka yang bersangkutan harus menyelesaikan katekisasi baptisan dewasa/sidi, sebagaimana diatur dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 17**.
  - (6) Jika berdasarkan percakapan itu yang bersangkutan dapat diterima sebagai anggota, Majelis Regio memberitahukan hal ini kepada Majelis GKIN. Majelis GKIN kemudian memberitahu gereja asal yang bersangkutan mengenai penerimaannya sebagai anggota GKIN.
- d. Penerimaan anggota di regio yang bersangkutan dilakukan dengan mewartakan datangnya anggota itu selama 1 (satu) hari Minggu, dengan menyebutkan nama dan alamat yang jelas. Nama anggota yang bersangkutan dicatat di buku induk keanggotaan regio itu.

PASAL 36 JABATAN GEREJAWI

1. Jabatan gerejawi dalam GKIN adalah wujud pelayanan kepemimpinan bagi pembangunan jemaat GKIN.
2. GKIN mengenal dua jabatan gerejawi, yaitu jabatan gerejawi sebagai penatua dan sebagai pendeta.

3. De ambtsdragers voeren de taak van het leiderschap gezamenlijk uit in de landelijke kerkenraad als één lichaam, en zijn tevens verantwoordelijk voor de uitvoering van:
  - a. de verkondiging en de bediening van het Woord en de sacramenten;
  - b. het apostolaat en pastoraat;
  - c. de gemeenschap;
  - d. toerustingsactiviteiten van de gemeenteleden;
  - e. het rentmeesterschap over de materiële zaken;
  - f. ander opbouwwerk in de gemeente.
3. Para pejabat gerejawi GKIN melaksanakan tugas kepemimpinannya secara bersama-sama sebagai satu tubuh dalam Majelis GKIN, serta bertanggungjawab atas pelaksanaan :
  - a. pemberitaan serta pelayanan Firman dan sakramen;
  - b. tugas pengutusan dan penggembalaan;
  - c. persekutuan;
  - d. kegiatan pembinaan warga gereja;
  - e. penatalayanan atas harta benda;
  - f. upaya pembangunan jemaat lainnya.

ARTIKEL 37 DE OUDERLING

1. Taken van de ouderling

- a. Verzorgen van de gemeente als een gemeenschap door:
  - (1) het bevorderen en verdiepen van de eenheid en de gemeenschap in de gemeente;
  - (2) het bezoeken van de gemeenteleden.
- b. Medeverantwoordelijkheid dragen voor de verkondiging en bediening van het Woord en de sacramenten door:
  - (1) aanwezig te zijn in de erediensten als ambtsdrager;
  - (2) de predikant bij te staan en ondersteunen in de bediening van het Woord en de sacramenten;
  - (3) samen met de predikant aandacht te schenken aan de kennis en de leer die zich in de gemeente ontwikkelen en die te bewaken, zodat deze in overeenstemming zijn met het Woord van God en de inzichten van de leer van de GKIN.
- c. De dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in de gemeente en in de wereld uitoefenen door:
  - (1) hulp en steun beschikbaar te stellen zowel materieel als moreel voor hen die het nodig hebben;
  - (2) initiatieven te nemen of te ondersteunen in het kader van de verhoging van het welzijn van de samenleving;
  - (3) het dienen van de gemeente en de kerk in haar rol als zout en licht der wereld, het handhaven van de waarheid, gerechtigheid, vrede

PASAL 37 PENATUA

1. Tugas Penatua

- a. Memelihara jemaat sebagai persekutuan dengan:
  - (1) membina dan menggalang kesatuan dan persekutuan jemaat;
  - (2) mengunjungi anggota jemaat.
- b. Turut mengembang tanggung jawab pemberitaan serta pelayanan Firman dan sakramen dengan:
  - (1) hadir dalam kebaktian-kebaktian sebagai pejabat gerejawi;
  - (2) mendampingi dan mendukung pendeta dalam pelayanan Firman dan sakramen;
  - (3) bersama dengan pendeta memperhatikan dan menjaga pemahaman dan ajaran yang berkembang di jemaat agar sesuai dengan Firman Tuhan dan paham pengajaran GKIN.
- c. Melaksanakan pelayanan kasih dan keadilan di dalam jemaat dan di dunia dengan:
  - (1) menyediakan bantuan dan sokongan baik material maupun moril bagi mereka yang membutuhkannya;
  - (2) mengambil atau mendukung prakarsa-prakarsa dalam rangka meningkatkan kesejahteraan masyarakat;
  - (3) melayani jemaat dan gereja dalam peranannya sebagai garam dan terang dunia dalam menegakkan kebenaran dan keadilan,

en de heelheid van de schepping.

- d. Samen met de predikant:
  - (1) de gemeente leiden en hoeden;
  - (2) de gemeente toerusten in de uitvoering van haar roeping tot het apostolaat, de verkondiging van het evangelie en de uitoefening van het dienstbetoon.

2. Voorwaarden voor de ouderling

De voorwaarden voor het ambt van ouderling zijn:

- a. Ten minste 2 (twee) jaar tevoren belijdenis hebben afgelegd.
- b. Ten minste 2 (twee) jaar belijdend lid van de GKIN zijn.
- c. Zijn leer en levenswandel komen overeen met Gods Woord en met de leer van de GKIN.
- d. De Kerkorde en de uitvoeringsbepalingen aanvaarden en realiseren.
- e. Bereid zijn met vreugde en verantwoordelijkheidsgevoel God te dienen, en dit reeds getoond te hebben in zijn bediening in de gemeente.
- f. In staat en bereid zijn samen te werken met anderen.
- g. Geen familiebanden hebben zoals ouder-kind, broer-zus, echtgenoot-echtgenote, of schoonouder-schoonkind, met één of meerdere ambtsdragers van de GKIN.
- h. Bereid en in staat zijn het ambtsgeheim te bewaren.

3. Ambtstermijn van de ouderling

- a. De ambtstermijn van een ouderling is 3 (drie) jaar.
- b. Nadat de ambtstermijn is geëindigd, kan deze, indien de diensten van de ouderling nog nodig zijn, verlengd worden met 1 (één) ambtstermijn. Na deze periode kan hij niet meer herkozen en bevestigd worden als ouderling binnen een periode van ten minste 1 (één) jaar.

4. Verkiezing en bevestiging tot ouderling

- a. Overeenkomstig de behoefte in de regio, bespreekt de regionale kerkenraad het voornemen een ouderling te kiezen en gaat daarna over tot een besluit.

perdamaian serta keutuhan ciptaan.

- d. Bersama dengan pendeta:
  - (1) Memimpin dan mengembalikan jemaat;
  - (2) Membina jemaat dalam memenuhi tugas panggilannya dalam pengembalaan, pemasyhuran Injil dan pelayanan kasih.

2. Persyaratan Penatua

Persyaratan bagi mereka yang menjabat jabatan gerejawi sebagai penatua adalah:

- a. Sekurang-kurangnya telah 2 (dua) tahun sejak menerima baptisan dewasa/sidi.
- b. Sekurang-kurangnya telah 2 (dua) tahun menjadi anggota baptisan dewasa/sidi GKIN.
- c. Paham pengajaran dan kelakuan hidupnya sesuai dengan Firman Tuhan dan – paham pengajaran GKIN.
- d. Menyetujui dan melaksanakan Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN.
- e. Bersedia melayani dalam pekerjaan Tuhan dengan sukacita dan bertanggungjawab, serta telah menampakkan pelayanannya di dalam jemaat.
- f. Dapat dan bersedia bekerjasama dengan orang lain.
- g. Tidak mempunyai hubungan orangtua-anak, saudara kandung, suami-istri, atau mertua-menantu, dengan salah satu atau lebih pejabat gerejawi GKIN.
- h. Bersedia dan mampu memegang rahasia jabatan.

3. Masa Jabatan Penatua

- a. Masa jabatan seorang penatua adalah 3 (tiga) tahun.
- b. Setelah masa jabatannya berakhir, jika dibutuhkan pelayanan seorang penatua dapat diperpanjang dengan 1 (satu) masa jabatan. Setelah itu dalam waktu sekurang-kurangnya 1 (satu) tahun, ia tidak dapat dipilih dan diangkat kembali sebagai penatua.

4. Pemilihan dan Peneguhan Penatua

- a. Sesuai dengan kebutuhan di regio Majelis Regio membicarakan dan memutuskan rencana pemilihan dan peneguhan penatua.

- b. Het voornemen een ouderling te kiezen en te bevestigen wordt bekend gemaakt, zodat binnen uiterlijk 2 (twee) weken na de bekendmaking de leden in de regio een kandidaat kunnen voorstellen om gekozen en bevestigd te worden, met inachtneming van de verkiezingsprocedure zoals bepaald door de landelijke kerkenraad.
- c. Gebaseerd op de voorstellen uit de gemeente alsook van de regionale kerkenraad zelf, bepaalt de regionale kerkenraad de kandidaat ouderling(en), zonder de betreffende perso(o)n(en) eerder te benaderen. De na(a)m(en) van de regionale kandida(a)t(en) word(t)(en) daarna doorgegeven aan het moderamen.
- d. In zijn vergadering overweegt het moderamen om de kandidaat ouderling(en) af te wijzen of goed te keuren.
- e. Indien de kandidaat ouderling door het moderamen afgewezen wordt, draagt de regionale kerkenraad nieuwe kandidaten voor conform de procedure zoals geregeld in **sub b en c** hierboven.
- f. De regionale kerkenraad benadert de kandida(a)t(en) die door het moderamen goedgekeurd zijn om te vragen of ze beschikbaar zijn en om hen voor te bereiden op hun roeping als ouderling.
- g. Gedurende 3 (drie) opeenvolgende zondagen wordt het voornemen voor de bevestiging van de ouderling in alle regio's bekendgemaakt, zodat de leden meebidden en dit overwegen.
- h. Indien er geen wettige bezwaren zijn van de leden binnen 7 (zeven) dagen na de laatste aankondiging, kunnen de kandidaat onderling(en) als ouderling bevestigd worden.
- In principe is een bezwaar wettig indien het:
- (1) afkomstig is van een belijdend lid;
  - (2) schriftelijk is ingediend met vermelding van naam en adres, en door betrokkene ondertekend;
  - (3) is ingediend binnen de termijn van bekendmaking, d.w.z. vanaf het moment dat het voornemen voor de bevestiging wordt bekendgemaakt tot 7 (zeven) dagen na de laatste bekendmaking;
  - (4) betreft het niet voldoen aan één of meer van de voorwaarden voor ouderling zoals geregeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 37, lid 2;**
  - (5) waar blijkt te zijn.
- i. De bevestigingsdienst wordt uitgevoerd door de regionale kerkenraad en geleid door de predikant in de zondagse eredienst of een christelijke feestdag met gebruikmaking van de orde van dienst en het bevesti-
- b. Rencana pemilihan dan peneguhan penatua itu diwartakan, agar dalam waktu selambat-lambatnya 2 (dua) minggu sejak pewartaan itu, anggota regio dapat mengajukan calon untuk dipilih dan diteguhkan sebagai penatua, dengan mengikuti tata-cara pencalonan penatua yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- c. Berdasarkan usulan jemaat maupun dari Majelis Regio sendiri, dalam rapatnya Majelis Regio menentukan calon (-calon) penatua, tanpa terlebih dahulu menghubungi yang bersangkutan. Nama (-nama) calon (-calon) penatua regio itu kemudian diajukan kepada Moderamen GKIN.
- d. Dalam rapatnya Moderamen GKIN mempertimbangkan untuk menolak atau menyetujui calon (-calon) penatua itu
- e. Jika calon (-calon) penatua itu ditolak oleh Moderamen GKIN, maka Majelis Regio mengusulkan calon (-calon) baru seturut prosedur sebagaimana diatur dalam **butir b dan c** di atas.
- f. Majelis Regio menghubungi calon(-calon) yang disetujui Moderamen GKIN untuk meminta kesediaan mereka serta mempersiapkan mereka bagi tugas panggilan sebagai penatua.
- g. Selama 3 (tiga) hari Minggu berturut-turut rencana peneguhan penatua itu diwartakan di semua regio, agar anggota ikut mendoakan dan mempertimbangkannya.
- h. Jika tidak ada keberatan yang sah dari anggota 7 (tujuh) hari sesudah warta terakhir dilakukan, calon (-calon) penatua dapat diteguhkan ke dalam jabatannya
- Pada prinsipnya suatu keberatan adalah sah apabila:
- (1) berasal dari anggota baptisan dewasa/sidi GKIN;
  - (2) diajukan secara tertulis dengan mencantumkan nama dan alamat yang jelas, serta ditanda-tangani oleh yang bersangkutan;
  - (3) diajukan dalam batasan waktu pewartaan, yaitu mulai rencana peneguhan penatua itu diwartakan hingga 7(tujuh) hari sesudah pewartaan yang terakhir;
  - (4) isinya mengenai tidak terpenuhi salah satu atau lebih dari persyaratan penatua, sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, pasal 37, ayat 2;**
  - (5) isinya terbukti benar.
- i. Kebaktian peneguhan penatua dilaksanakan oleh Majelis Regio dan dilayani oleh pendeta dalam kebaktian Minggu atau hari raya gerejawi, dengan menggunakan tata kebaktian dan formulir peneguhan pe-

gingsformulier voor een ouderling dat door de landelijke kerkenraad is vastgesteld.

5. Terugtrekken uit het ambt van ouderling

Het terugtrekken uit het ambt van ouderling voordat de ambtsperiode is beëindigd vindt plaats als:

- a. betrokkene naar een andere kerk gaat verhuizen;
- b. betrokkene zich onder bijzonder herderlijke zorg bevindt fase (6) zoals geregeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 24, lid 4, sub b**;
- c. betrokkene een verzoek om zich terug te trekken met een verantwoorde reden heeft ingediend;
- d. betrokkene zijn taak niet kan uitvoeren wegens zijn gezondheid;
- e. betrokkene is overleden.

ARTIKEL 38 DE PREDIKANT

1. Taken van de predikant

- a. Bedienen van het Woord en de sacramenten.
- b. Leiden van de eredienst.
- c. Leiden van de catechisatie.
- d. Verkondigen van het evangelie in de wereld.
- e. Samen met de ouderlingen:
  - (1) leiden en hoeden van de gemeente
  - (2) leiden van de opbouw van de gemeente in het kader van zijn herderlijke taak, verkondiging van het evangelie en het dienstbetoon
  - (3) toezicht houden op en waken over de kennis en leer die zich in de gemeente ontwikkelt opdat die in overeenstemming zijn met Gods Woord en leer van de GKIN.

2. Bijzondere rechten en bevoegdheden van de predikant

In het kader van de uitoefening van zijn taak heeft de predikant de volgende bijzondere rechten en bevoegdheden, te weten:

natua yang ditetapkan oleh majelis GKIN.

5. Penanggalan Jabatan Penatua

Penanggalan jabatan gerejawi sebagai penatua sebelum masa jabatan berakhir terjadi bila:

- a. yang bersangkutan pindah ke gereja lain;
- b. yang bersangkutan berada di bawah pengembalaan khusus tahap (6) sebagai diatur dalam **Tata Laksana GKIN Pasal 24, ayat 4, butir b**;
- c. yang bersangkutan mengajukan permintaan untuk mengundurkan diri karena alasan yang dapat dipertanggungjawabkan;
- d. yang bersangkutan tidak dapat melaksanakan tugasnya karena alasan kesehatan;
- e. yang bersangkutan meninggal dunia.

PASAL 38 PENDETA

1. Tugas Pendeta

- a. Melayani pemberitaan Firman dan sakramen.
- b. Memimpin kebaktian.
- c. Memimpin katekisasi.
- d. Memberitakan Injil di dunia.
- e. Bersama dengan penatua:
  - (1) memimpin dan mengembalakan jemaat
  - (2) membina jemaat dalam memenuhi tugas panggilannya dalam pengembalaan, pemsyukuran Injil dan pelayanan kasih
  - (3) memperhatikan dan menjaga pemahaman dan ajaran yang berkembang di jemaat agar sesuai dengan Firman Tuhan dan paham pengajaran GKIN.

2. Hak dan wewenang Khusus Pendeta

Dalam rangka melaksanakan tugasnya pendeta mempunyai hak dan wewenang khusus yaitu:

- a. Uitspreken van Gods zegen met opgeheven handen in de erediensten.
- b. Bedienen van de sacramenten van de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal en het afnemen van de geloofsbelijdenis.
- c. Bevestigen en inzegenen van het huwelijk.
- d. Bevestigen van ambtsdragers en het bestuur van organen van dienst.

3. Voorwaarden voor de predikant

De voorwaarden voor diegenen die het ambt van predikant uitoefenen zijn, dat hij:

- a. Ten minste 2 (twee) jaar tevoren de geloofsbelijdenis heeft afgelegd.
- b. Ten minste Bachelor of Theology van een theologische hogeschool of faculteit in Indonesië heeft verkregen of een gelijkwaardig diploma van een theologische universiteit of faculteit in Nederland of een ander land, wiens leer niet in strijd is met de leer van de GKIN.
- c. Leer en levenswandel heeft in overeenstemming met het Woord van God en leer van de GKIN.
- d. De Kerkorde en de uitvoeringsbepalingen van de GKIN begrijpt, er mee akkoord gaat en die uitvoert.
- e. In staat is tot en toegewijd aan de bediening van het werk van God in de gemeente.
- f. In staat en bereid is met anderen samen te werken.
- g. Bereid en in staat is het ambtsgeheim te bewaren.
- h. Geen familiebanden heeft zoals ouder-kind, broer-zus, man-vrouw of schoonouder-schoonkind, met één of meerdere ambtsdragers van de GKIN.

4. Status van de predikant

In principe is de predikant van de GKIN beschikbaar voor alle regio's. Zijn basisbediening voor de regio of regio's geschiedt volgens de beschikking van de landelijke kerkenraad.

5. Ambtstermijn van de predikant

- a. In principe is de ambtstermijn van de predikant levenslang, uitgezonderd als hij zijn ambt neerlegt, zoals geregeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 38, lid 13.**

- a. Mengucapkan berkat Tuhan dengan penumpangan tangan dalam ke-baktian-kebaktian.
- b. Melayankan sakramen baptisan kudus dan perjamuan kudus, dan pe-ngakuan percaya/sidi.
- c. Melayankan peneguhan dan pemberkatan nikah.
- d. Meneguhkan pejabat gerejawi dan melantik pengurus perangkat pelayanan.

3. Persyaratan Pendeta

Persyaratan bagi mereka yang menjabat jabatan gerejawi sebagai pendeta adalah:

- a. Sekurang-kurangnya telah 2 (dua) tahun sejak menerima baptisan dewasa/sidi.
- b. Berijazah paling rendah Sarjana Theologia dari sekolah tinggi atau fakultas theologia di Indonesia, atau yang sederajat dari universitas atau fakultas theologia di Belanda atau negara lain, yang tidak bertentangan dengan paham pengajaran GKIN.
- c. Paham pengajaran dan kelakuan hidupnya sesuai dengan firman Tuhan dan paham pengajaran GKIN.
- d. Memahami, menyetujui dan melaksanakan Tata Gereja dan Tata Laksana GKIN.
- e. Mampu dan berdedikasi untuk melayani dalam pekerjaan Tuhan dalam jemaat.
- f. Dapat dan bersedia bekerjasama dengan orang lain.
- g. Bersedia dan mampu memegang rahasia jabatan.
- h. Tidak mempunyai hubungan orangtua-anak, saudara kandung, suami-istri, atau mertua-menantu, dengan salah satu atau lebih pejabat gerejawi GKIN.

4. Status Kependetaan

Pada dasarnya pendeta GKIN adalah pendeta untuk seluruh GKIN, dengan dasar pelayanan bagi regio atau regio-regio GKIN menurut ketetapan Majelis GKIN.

5. Masa Jabatan Pendeta

- a. Pada prinsipnya jabatan pendeta berlaku seumur hidup, kecuali jabatan gerejawi sebagai pendeta itu ditanggalkan, sebagaimana diatur dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 38, ayat 13.**

- b. In overeenstemming met de behoefte en de omstandigheden kan een predikant beroepen worden:
  - (1) voor ten minste 4 (vier) jaar, welke verlengd kan worden gebaseerd op onderlinge overeenstemming met de betrokken predikant, geregeld in een overeenkomst of contract;
  - (2) voor onbepaalde tijd.

6. Beroeping van de predikant

a. Verkiezingsfase

- (1) In overeenstemming met de behoefte beslist de landelijke kerkenraad in zijn vergadering een nieuwe predikant te beroepen, en stelt een beroepingscommissie (in het vervolg BC genoemd) in.
- (2) Het voornemen een predikant te beroepen wordt in alle regio's bekendgemaakt zodat de gemeente hiervoor kan bidden en tevens input geeft aan de BC.
- (3) De BC stelt een profielschets van de predikant op.
- (4) Gebaseerd op de profielschets bepaalt de BC namen van beroepbare predikanten en stelt tegelijkertijd een voorkeurslijst op van te beroepen predikanten, Zij rapporteert deze lijst aan de landelijke kerkenraad. In overleg met het moderamen wordt aan de BC het mandaat gegeven de nodige stappen te nemen.
- (5) Gebaseerd op de rapportage van de BC bepaalt de landelijke kerkenraad de kandidaat-predikanten en stelt tevens een voorkeurslijst op.

b. Kennismakingsfase

- (1) Gebaseerd op deze voorkeurslijst benadert de BC één voor één de kandidaat-predikanten om kennis te maken met de gemeente.
- (2) Indien de betrokken kandidaat-predikant akkoord gaat om met de gemeente van de GKIN kennis te maken, wordt dit bekend gemaakt in alle regio's.
- (3) In overleg met het moderamen en de betrokken kandidaat, stelt de BC het kennismakingsprogramma op en voert dit uit zodat zij een goed beeld van elkaar krijgen.

- b. Sesuai dengan kebutuhan dan keadaan pendeta GKIN dapat dipanggil:
  - (1) untuk jangka waktu sekurang-kurangnya 4 (empat) tahun, yang dapat diperpanjang berdasarkan kesepakatan dengan pendeta yang bersangkutan, yang diatur dalam perjanjian atau kontrak pelayanan;
  - (2) tanpa batasan waktu.

6. Pemanggilan Pendeta

a. Tahap Pemilihan

- (1) Sesuai dengan kebutuhan Majelis GKIN dalam rapatnya memutuskan untuk melaksanakan pemanggilan pendeta, dan membentuk Komisi Pemanggilan Pendeta (selanjutnya disebut dengan "KPP").
- (2) Rencana pemanggilan pendeta ini diwartakan di semua regio, agar jemaat mendoakan rencana ini, serta memberikan masukan-masukan kepada KPP.
- (3) KPP menyusun sketsa profil pendeta yang dibutuhkan.
- (4) Berdasarkan sketsa tersebut KPP menentukan nama calon-calon pendeta sekaligus peringkat pilihan untuk pemanggilan, serta melaporkannya kepada Majelis GKIN. Untuk itu, dalam konsultasi dengan Moderamen GKIN, kepada KPP diberikan keluasan untuk melakukan tindakan-tindakan yang diperlukan.
- (5) Berdasarkan laporan-laporan KPP Majelis GKIN menentukan calon-calon pendeta sekaligus peringkat pilihan untuk pemanggilan.

b. Tahap Perkenalan

- (1) Berdasarkan peringkat tersebut KPP mengadakan pendekatan kepada calon-calon itu satupersatu, untuk mengusahakan terjadinya perkenalan antara jemaat GKIN dengan yang bersangkutan.
- (2) Bila yang bersangkutan setuju untuk berkenalan dengan jemaat GKIN, maka rencana perkenalan ini diwartakan di semua regio.
- (3) Dalam konsultasi dengan Moderamen GKIN dan dengan calon yang bersangkutan, KPP menyusun dan melaksanakan acara perkenalan yang sedapatnya untuk memberikan gam-

- (4) De duur van de kennismakingsperiode hangt af van de situatie en de behoefte, maar zal niet langer duren dan 2 (twee) maanden.
- (5) Overeenkomstig de kennismakingsperiode evalueert de BC samen met het moderamen de betrokken kandidaat, met gebruikmaking van de input van de regionale kerkenraden en de gemeente en de indrukken en reacties van de betrokken kandidaat zelf.
- (6) Gebaseerd op het resultaat van bovengenoemde evaluatie maakt de BC een aanbeveling aan de landelijke kerkenraad om de betrokken kandidaat wel of niet te beroepen als predikant van de GKIN.
- (7) Indien de landelijke kerkenraad beslist om de betrokken kandidaat niet te beroepen als predikant van de GKIN, organiseert de BC een kennismaking met de volgende kandidaat volgens dezelfde procedure.
- (8) Indien de landelijke kerkenraad beslist om de betrokken kandidaat als predikant van de GKIN te beroepen, wordt de vervolprocedure door de landelijke kerkenraad uitgevoerd.
- (9) Indien de betrokken kandidaat nog niet als predikant in het ambt is, is de volgende fase de oriëntatiefase.
- (10) Indien de betrokken kandidaat reeds als predikant in het ambt is, is de volgende fase de beroepingsfase.

c. Oriëntatiefase

- (1) Gedurende 3 (drie) opeenvolgende zondagen wordt in alle regio's het voornemen bekendgemaakt om de betrokken kandidaat als kandidaat-predikant van de GKIN te beroepen, met vermelding van naam en adres van de betrokken kandidaat, zodat de gemeenteleden hiervoor bidden en de beroeping overwegen.
- (2) Indien er geen wettig bezwaar van de gemeenteleden ontvangen is na de laatste mededeling, schrijft de landelijke kerkenraad een beroepingsbrief aan de betrokken kandidaat.
In principe is een bezwaar wettig als het:
  - (a) afkomstig is van een belijdend lid;
  - (b) schriftelijk is ingediend met duidelijke vermelding van naam en adres, en ondertekend door betrokkene;

baran umum tentang dan bagi kedua belah pihak.

- (4) Lamanya masa perkenalan bergantung kepada keadaan dan kebutuhan, namun tidak lebih dari 2 (dua) bulan.
- (5) Sesuai masa perkenalan itu, dengan memanfaatkan masukan-masukan dari Majelis-Majelis Regio dan jemaat, serta dengan mendengar kesan dan masukan dari calon yang bersangkutan, KPP bersama dengan Moderamen GKIN melakukan evaluasi atas calon yang bersangkutan.
- (6) Berdasarkan hasil evaluasi itu KPP membuat rekomendasi kepada Majelis GKIN untuk memanggil calon yang bersangkutan sebagai pendeta GKIN atau tidak.
- (7) Bila Majelis GKIN memutuskan untuk tidak memanggil calon yang bersangkutan sebagai pendeta GKIN, KPP mengusahakan perkenalan dengan calon yang berikutnya seturut prosedur di atas.
- (8) Bila Majelis GKIN memutuskan untuk memanggil calon yang bersangkutan sebagai pendeta GKIN, proses selanjutnya ditangani oleh Majelis GKIN.
- (9) Bila calon yang bersangkutan belum berjabatan pendeta, maka tahap selanjutnya adalah tahap orientasi.
- (10) Bila calon yang bersangkutan sudah berjabatan pendeta, maka tahap selanjutnya adalah tahap pemanggilan.

c. Tahap Orientatie

- (1) Selama 3 (tiga) hari Minggu berturut-turut diwartakan di semua regio mengenai rencana pemanggilan calon yang bersangkutan sebagai calon pendeta GKIN, dengan menyebutkan nama dan alamat yang bersangkutan agar anggota men-doakan dan mempertimbangkannya.
- (2) Bila tidak ada keberatan yang sah dari anggota jemaat sesudah warta terakhir dilakukan, Majelis GKIN menulis surat pemanggilan kepada calon yang bersangkutan.
Pada prinsipnya suatu keberatan adalah sah apabila:
  - (a) berasal dari anggota baptisan dewasa/sidi GKIN;
  - (b) diajukan secara tertulis dengan mencantumkan nama dan alamat yang jelas, serta ditandatangani oleh yang

- (c) ingediend wordt binnen de termijn van bekendmaking, d.w.z. vanaf het moment dat het voornemen tot beroeping van de kandidaat-predikant wordt bekendgemaakt tot 7 (zeven) dagen na de laatste bekendmaking;
  - (d) betreft het niet voldoen aan één of meerdere voorwaarden voor predikant, zoals vermeld in de **uitvoeringsbepalingen artikel 38, lid 3**;
  - (e) waar blijkt te zijn.
- (3) Indien de kandidaat de beroeping accepteerd dient hij dit binnen 2 (twee) maanden na ontvangst van de beroepingsbrief van de landelijke kerkenraad schriftelijk te bevestigen.
  - (4) Voordat de betrokken kandidaat de bediening begint als kandidaat-predikant van de GKIN, heeft de landelijke kerkenraad een kerkelijk gesprek met de betrokken kandidaat waarvan de inhoud door de landelijke kerkenraad bepaald is.
  - (5) Indien de betrokken kandidaat afkomstig is uit een kerk die niet dezelfde leer heeft als de GKIN, of afgestudeerd is aan een theologische hogeschool waarvan de leer niet overeenkomt met de leer van de GKIN, wordt aan de betrokken kandidaat eerst de leer van de GKIN uiteengezet door de landelijke kerkenraad. Daarna ondertekent de betrokken kandidaat een schriftelijke verklaring, waarin hij zich bereid verklaart de leer van de GKIN te begrijpen, hiermee akkoord te gaan en deze uit te voeren.
  - (6) De oriëntatiefase duurt 1 (een) jaar, en in onderling overleg tussen de landelijke kerkenraad en de betrokken kandidaat kan deze verlengd worden met 1 (één) of maximaal 2 (twee) jaren.
  - (7) Gedurende de oriëntatiefase wordt de betrokken kandidaat bevestigd als ouderling, zonder te hoeven voldoen aan de regels betreffende het ouderlingschap zoals geregeld in de **uitvoeringsbepalingen, artikel 37**.
  - (8) Aan het eind van de oriëntatiefase maakt de landelijke kerkenraad een evaluatie van de betrokken kandidaat-predikant met gebruikmaking van de inputs van de regionale kerkenraden en de gemeente, samen met de indrukken en reacties van

- bersangkutan;
- (c) diajukan dalam batas waktu perawatan, yaitu mulai rencana pemanggilan calon pendeta itu diwartakan hingga 7 (tujuh) hari sesudah perawatan yang terakhir;
  - (d) isinya mengenai tidak terpenuhinya salah satu atau lebih dari persyaratan pendeta, sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 38, ayat 3**;
  - (e) isinya terbukti benar.
- (3) Bila calon yang bersangkutan menerima panggilan itu ia harus menyatakannya secara tertulis dalam waktu 2 (dua) bulan sejak calon yang bersangkutan menerima surat pemanggilan dari Majelis GKIN.
  - (4) Sebelum calon yang bersangkutan memulai pelayanannya sebagai calon pendeta GKIN, Majelis GKIN mengadakan percakapan gerejawi dengan yang bersangkutan yang isinya ditetapkan oleh Majelis GKIN.
  - (5) Bila calon yang bersangkutan berasal dari gereja lain yang tidak seasas dengan GKIN, atau lulusan dari sekolah tinggi theologia yang tidak seasas dengan paham pengajaran GKIN, kepada calon yang bersangkutan diberikan penjelasan tentang paham pengajaran GKIN oleh Majelis GKIN. Setelah itu calon yang bersangkutan harus menandatangani kesediaannya untuk memahami, menyetujui dan melaksanakan paham pengajaran GKIN.
  - (6) Tahap orientasi berlangsung selama 1 (satu) tahun, dan sesuai kesepakatan antara Majelis GKIN dengan calon yang bersangkutan dapat diperpanjang hingga 1 (satu) atau maksimal 2 (dua) tahun.
  - (7) Selama tahap orientasi calon yang bersangkutan diteguhkan ke dalam jabatan penatua, tanpa perlu menuruti ketentuan mengenai penatua sebagaimana diatur dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 37**.
  - (8) Pada akhir tahap orientasi, dengan memanfaatkan masukan-masukan dari Majelis-Majelis Regio dan jemaat, serta dengan mendengar kesan dan masukan dari calon yang bersangkutan, Majelis GKIN melakukan evaluasi atas calon pendeta yang

de betrokken kandidaat zelf om de kandidaat-predikant wel of niet als predikant van de GKIN te beroepen.

- (9) Indien de landelijke kerkenraad beslist de betrokken kandidaat als predikant van de GKIN te beroepen, gaat de beroepingsfase in.

d. De beroepingsfase

- (1) Gedurende 3 (drie) opeenvolgende zondagen wordt in alle regio's het voornemen bekendgemaakt om de betrokken kandidaat als predikant van de GKIN te beroepen met vermelding van naam en adres van betrokkene, zodat de leden hiervoor bidden en de beroeping overwegen.
- (2) Indien er geen wettig bezwaar van de gemeenteleden is ontvangen na de laatste mededeling, schrijft de landelijke kerkenraad een beroepingsbrief als predikant van de GKIN aan de betrokken kandidaat. Indien de betrokken kandidaat een predikant is van een andere kerk in Indonesië, wordt een afschrift van de beroepingsbrief aan de kerkenraad, waar de kandidaat op dat moment dient en aan zijn synode gestuurd.

In principe is een bezwaar wettig als het:

- (a) afkomstig is van een belijdend lid;
  - (b) schriftelijk is ingediend met duidelijke vermelding van naam en adres en ondertekend door betrokkene;
  - (c) ingediend is binnen de termijn van bekendmaking, d.w.z. vanaf het moment dat het voornemen om een predikant te beroepen wordt bekendgemaakt tot 7 (zeven) dagen na de laatste bekendmaking;
  - (d) betreft het niet voldoen aan één of meerdere voorwaarden voor een predikant, zoals vermeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 38, lid 3**;
  - (e) waar blijkt te zijn.
- (3) Indien de betrokken kandidaat de beroeping ontvangt moet hij binnen 2 (twee) maanden na ontvangst van de beroepingsbrief van de landelijke kerkenraad schriftelijk bevestigen. Indien de kandidaat een predikant is van een kerk in Indonesië, moet een afschrift van zijn antwoord ook aan de kerkenraad van de kerk waar de betrokken kandidaat dient en aan het bestuur van zijn synode gestuurd worden.

bersangkutan, dalam mempertimbangkan untuk memanggilnya sebagai pendeta GKIN atau tidak.

- (9) Bila Majelis GKIN memutuskan untuk memanggil calon yang bersangkutan sebagai pendeta GKIN, maka dilaksanakan tahap pemanggilan.

d. Tahap Pemanggilan

- (1) Selama 3 (tiga) hari Minggu berturut-turut diwartakan di semua regio mengenai rencana pemanggilan calon yang bersangkutan sebagai pendeta GKIN, dengan menjabarkan nama dan alamat yang bersangkutan agar anggota mendoakan dan mempertimbangkannya.
- (2) Bila tidak ada keberatan yang sah dari anggota jemaat sesudah warta terakhir dilakukan, Majelis GKIN menulis surat pemanggilan sebagai pendeta GKIN kepada calon yang bersangkutan. Bila calon yang bersangkutan adalah pendeta dari gereja lain di Indonesia, tembusan surat pemanggilan itu dikirim kepada Majelis dimana calon yang bersangkutan melayani, dan kepada sinodenya.

Pada prinsipnya suatu keberatan adalah sah apabila:

- (a) berasal dari anggota baptisan dewasa/sidi GKIN;
  - (b) diajukan secara tertulis dengan mencantumkan nama dan alamat yang jelas, serta ditandatangani oleh yang bersangkutan;
  - (c) diajukan dalam batasan waktu pewartaan, yaitu mulai rencana pemanggilan pendeta itu diwartakan hingga 7 (tujuh) hari sesudah pewartaan yang terakhir;
  - (d) isinya mengenai tidak terpenuhinya salah satu atau lebih dari persyaratan pendeta, sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 38, ayat 3**;
  - (e) isinya terbukti benar.
- (3) Bila calon yang bersangkutan menerima panggilan itu ia harus menyatakannya secara tertulis dalam waktu 2 (dua) bulan setelah calon yang bersangkutan menerima surat pemanggilan dari Majelis GKIN. Bila calon yang bersangkutan adalah pendeta dari gereja lain di Indonesia, tembusan surat jawaban itu juga dikirimkan kepada Majelis di mana calon yang bersangkutan melayani, dan kepada pimpinan sinodenya.

c. Inzegenings- / bevestigingsfase

- (1) Voordat de bevestiging als predikant uitgevoerd wordt, houdt de landelijke kerkenraad een kerkelijk gesprek met de betrokken kandidaat, waarvan de inhoud door de landelijke kerkenraad is bepaald.
- (2) Indien de betrokken kandidaat afkomstig is uit een kerk die niet dezelfde leer heeft als de GKIN, of afgestudeerd is aan een theologische hogeschool waarvan de leer niet overeenkomt met de leer van de GKIN, wordt aan de betrokken kandidaat eerst de leer van de GKIN uiteengezet door de landelijke kerkenraad. Daarna ondertekent de betrokken kandidaat een schriftelijke verklaring, waarin hij zich bereid verklaart de leer van de GKIN te begrijpen, hiermee akkoord te gaan en deze uit te voeren.
- (3) Gedurende 3 (drie) opeenvolgende zondagen wordt in alle regio's bericht over het voornemen om de betrokken kandidaat als predikant van de GKIN te bevestigen, met vermelding van naam en adres van betrokkene, zodat de leden hiervoor bidden en de beroeping overwegen
- (4) Indien er geen wettig bezwaar van de gemeenteleden is ontvangen na de laatste bekendmaking, kan de inzegening van de kandidaat die nog geen predikant is of de bevestiging van de kandidaat die reeds predikant is, als predikant van de GKIN plaatsvinden.

In principe is een bezwaar wettig indien het:

- (a) afkomstig is van een belijdend lid;
- (b) schriftelijk wordt ingediend met duidelijke vermelding van naam en adres, en ondertekend door betrokkene;
- (c) ingediend is binnen de termijn van bekendmaking, d.w.z. vanaf het moment dat het voornemen een predikant te beroepen wordt bekendgemaakt tot 7 (zeven) dagen na de laatste bekendmaking;
- (d) betreft het niet voldoen aan één of meerdere voorwaarden zoals vermeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 38, lid 3;**
- (e) waar blijkt te zijn.

c. Tahap Penahbisan/Peneguhan

- (1) Sebelum penahbisan/peneguhan pendeta dilaksanakan, Majelis GKIN mengadakan percakapan gerejawi dengan calon yang bersangkutan, yang isinya ditetapkan oleh Majelis GKIN
- (2) Bila calon yang bersangkutan berasal dari gereja lain yang tidak seasas dengan GKIN, atau lulusan dari sekolah tinggi theologia yang tidak selaras dengan paham pengajaran GKIN, kepada calon yang bersangkutan diberikan penjelasan tentang paham pengajaran GKIN oleh Majelis GKIN. Setelah itu calon yang bersangkutan harus menandatangani kesediaannya untuk memahami, menyetujui dan melaksanakan paham pengajaran GKIN.
- (3) Selama 3 (tiga) hari Minggu berturut-turut diwartakan di semua regio mengenai rencana penahbisan/peneguhan calon yang bersangkutan sebagai pendeta GKIN, dengan menyebutkan nama dan alamat yang bersangkutan agar anggota mendoakan dan mempertimbangkannya.
- (4) Bila tidak ada keberatan yang sah dari anggota jemaat sesudah warta terakhir dilakukan, penahbisan dapat dilaksanakan bagi calon yang belum berjabatan pendeta atau peneguhan bagi calon yang sudah berjabatan pendeta, sebagai pendeta GKIN.

Pada prinsipnya suatu keberatan adalah sah apabila:

- (a) berasal dari anggota baptisan dewasa/sidi GKIN;
- (b) diajukan secara tertulis dengan mencantumkan nama dan alamat yang jelas, serta ditandatangani oleh yang bersangkutan;
- (c) diajukan dalam batasan waktu pewartaan, yaitu mulai rencana pemanggilan pendeta itu diwartakan hingga 7 (tujuh) hari sesudah pewartaan yang terakhir;
- (d) isinya mengenai tidak terpenuhinya salah satu atau lebih dari persyaratan pendeta, sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 38, ayat 3;**
- (e) Isinya terbukti benar.

- (5) De inzegening/bevestiging van de predikant wordt uitgevoerd door de regionale kerkenraad die door de landelijke kerkenraad is aangewezen en geleid door de predikant in een bijzondere dienst met gebruikmaking van de orde van dienst en de inzegnings-/bevestigingsformulieren die door de landelijke kerkenraad zijn bepaald.

7. Verhuizing van de predikant

De predikant van de GKIN kan beroepen worden door en verhuizen naar een andere kerk na de GKIN gedurende ten minste 4 (vier) jaren te hebben bediend.

8. De zendingspredikant

Om het kerkelijke werk en de kerkelijke bediening van de GKIN te ondersteunen, kan de GKIN in het kader van oecumenische samenwerking met een andere kerk, een zendingspredikant beroepen met de volgende bepalingen:

- a. De landelijke kerkenraad besluit in zijn vergadering in het kader van oecumenische samenwerking een zendingspredikant te beroepen alsmede de criteria te bepalen waaraan de zendingspredikant moet voldoen.
- b. Het voornemen een zendingspredikant te beroepen wordt in alle regio's bekendgemaakt, zodat de gemeente dit voornemen in haar gebeden meeneemt en input geeft aan de landelijke kerkenraad.
- c. De landelijke kerkenraad stelt een verzoek op aan de zusterkerk om een zendingspredikant uit te zenden die aan bovengenoemde criteria voldoet, met in achtneming van de inputs uit de gemeente en de voorwaarden voor een predikant van de GKIN zoals vermeld in **de uitvoeringsbepalingen artikel 38, lid 3**.
- d. Indien de zusterkerk haar bereidheid toont om de zendingspredikant te zenden, zal de betrokken kandidaat-zendingspredikant uitgenodigd worden om kennis te maken met de gemeenten in de regio's en de landelijke kerkenraad gedurende maximaal 3 (drie) maanden.
- e. In overeenstemming met de kennismakingsperiode met gebruikmaking van de inputs van de regionale kerkenraden en gemeenten, alsmede van de betrokken kandidaat-zendingspredikant, evalueert de landelijke kerkenraad de betrokken kandidaat.

- (5) Penahbisan/peneguhan pendeta dilaksanakan oleh Majelis Regio yang ditunjuk oleh Majelis GKIN dan dilayani oleh pendeta dalam kebaktian khusus, dengan menggunakan tata kebaktian dan formulir penahbisan/peneguhan pendeta yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.

7. Perpindahan Pendeta

Pendeta GKIN dapat dipanggil dan pindah ke gereja lain setelah sekurang-kurangnya melayani GKIN selama 4 (empat) tahun berturut-turut.

8. Pendeta Utusan

Untuk membantu pekerjaan dan pelayanan gerejawi, GKIN dalam rangka kerjasama oikumenis dengan gereja lain, dapat memanggil pendeta utusan dengan ketentuan sebagai berikut:

- a. Majelis GKIN dalam rapatnya memutuskan untuk dalam rangka kerjasama oikumenis memanggil pendeta utusan, serta menentukan kriteria yang harus dipenuhi pendeta utusan.
- b. Rencana pemanggilan pendeta utusan ini diwartakan di semua regio, agar jemaat mendoakan rencana ini, serta memberikan masukan-masukan kepada Majelis GKIN.
- c. Majelis GKIN mengajukan permohonan kepada gereja mitra untuk mengirimkan pendeta utusan yang memenuhi kriteria di atas serta dengan memperhatikan masukan-masukan dari jemaat, dengan memperhatikan persyaratan pendeta GKIN sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 38, ayat 3**.
- d. Apabila gereja mitra menyatakan kesediaannya untuk mengirimkan pendeta utusan, maka calon pendeta utusan tersebut diundang untuk mengadakan perkenalan dengan jemaat-jemaat regio dan dengan Majelis GKIN selama maksimal 3 (tiga) bulan.
- e. Sesuai dengan masa perkenalan itu, dengan memanfaatkan masukan-masukan dari Majelis-Majelis Regio dan jemaat, serta dengan mendengar kesan dan masukan dari calon pendeta utusan yang bersangkutan, majelis GKIN melakukan evaluasi atas calon yang bersangkutan.

- f. Gebaseerd op het resultaat van deze evaluatie besluit de landelijke kerkenraad om al of niet met het proces van de inzegening/ bevestiging van de betrokken kandidaat als predikant van de GKIN door te gaan.
- g. Indien de landelijke kerkenraad besluit om het proces van de inzegening/bevestiging als predikant van de GKIN voort te zetten, bespreekt de landelijke kerkenraad dit met de zusterkerk.
- h. Indien de landelijke kerkenraad besluit om het proces van de inzegening/bevestiging van de betrokken kandidaat als predikant van de GKIN voort te zetten, terwijl de kandidaat het ambt van predikant nog niet bekleedt, is de volgende fase de oriëntatiefase (**de uitvoeringsbepalingen, artikel 38, lid 6, sub c**).
- i. Indien de landelijke kerkenraad besluit om het proces van inzegening/bevestiging van de betrokken kandidaat als predikant van de GKIN voort te zetten, en de betrokken kandidaat reeds het ambt van predikant bekleedt, is de volgende fase de inzegening-/bevestigingsfase (**de uitvoeringsbepalingen artikel 38, lid 6, sub e**).
- j. Het dienstverband van de reeds genoemde zendingspredikant als predikant van de GKIN wordt geregeld in een schriftelijke overeenkomst ('memorandum of understanding') die ondertekend wordt door de kerkenraad van de zusterkerk, de landelijke kerkenraad en betrokkene zelf.

9. Part-time predikant

Om het kerkelijk werk en de kerkelijke bediening van de GKIN te ondersteunen, kan de GKIN part-time predikanten beroepen, met de volgende bepalingen:

- a. De landelijke kerkenraad in zijn vergadering besluit om een part-time predikant te beroepen, alsmede de criteria te bepalen waaraan de part-time predikant moet voldoen.
- b. Het voornemen een part-time predikant te beroepen wordt in alle regio's bekendgemaakt, zodat de gemeente dit voornemen in haar gebieden meeneemt en inputs geeft aan de kerkenraad.
- c. De landelijke kerkenraad kiest een aantal part-time kandidaat-predikanten en stelt tegelijkertijd een voorkeurslijst samen met inachtneming van de inputs van de gemeente en voorwaarden voor het beroepen van een predikant van de GKIN zoals vermeld in de **uitvoeringsbepalingen artikel 38, lid 3**.

- f. Berdasarkan hasil evaluasi itu Majelis GKIN memutuskan untuk meneruskan proses penahbisan/peneguhan calon yang bersangkutan sebagai pendeta GKIN atau tidak.
- g. Bila Majelis GKIN memutuskan untuk meneruskan proses penahbisan/peneguhan sebagai pendeta GKIN, maka Majelis GKIN membicarakan hal ini dengan gereja mitra.
- h. Bila Majelis GKIN memutuskan untuk meneruskan proses penahbisan/peneguhan calon yang bersangkutan sebagai pendeta GKIN, sedangkan calon yang bersangkutan belum berjabatan pendeta, maka tahap selanjutnya adalah tahap orientasi (**Tata Laksana GKIN, pasal 38, ayat 6, butir c**).
- i. Bila Majelis GKIN memutuskan untuk meneruskan proses penahbisan/peneguhan calon yang bersangkutan sebagai pendeta GKIN, dan calon yang bersangkutan sudah berjabatan pendeta, maka tahap selanjutnya adalah tahap penahbisan/peneguhan (**Tata Laksana GKIN, pasal 38, ayat 6, butir e**).
- j. Penugasan pendeta utusan tersebut sebagai pendeta GKIN dan segala sesuatu yang berkenaan dengan hal itu diatur dalam akad kesepakatan ("*memorandum of understanding*") yang ditanda tangani oleh Majelis gereja mitra, Majelis GKIN dan yang bersangkutan.

9. Pendeta "Part-time"

Untuk membantu pekerjaan dan pelayanan gerejawi, GKIN dapat memanggil pendeta "part-time", dengan ketentuan sebagai berikut:

- a. Majelis GKIN dalam rapatnya memutuskan untuk memanggil pendeta "part-time", serta menentukan kriteria pendeta "part-time" yang dibutuhkan.
- b. Rencana pemanggilan pendeta "part-time" ini diwartakan di semua regio, agar jemaat mendoakan rencana ini, serta memberikan masukan-masukan kepada Majelis GKIN.
- c. Berdasarkan kriteria di atas serta dengan memperhatikan masukan-masukan dari jemaat, Majelis GKIN memilih calon-calon pendeta "part-time" sekaligus peringkat pilihan untuk pemanggilan, dengan memperhatikan persyaratan pendeta GKIN sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 38, ayat 3**.

- d. Het moderamen benadert één voor één officieel de kandidaten om hen te vragen of ze beschikbaar zijn voor de GKIN als part-time predikant.
- e. Indien de betrokken kandidaat zich beschikbaar stelt, zal dit voornemen om hem als part-time predikant te beroepen gedurende 3 (drie) opeenvolgende zondagen in alle regio's bekendgemaakt worden, met het noemen van naam en adres van de betrokkene, zodat de leden voor hem bidden en dit voornemen overwegen.
- f. Indien er geen wettige bezwaren zijn ontvangen van de gemeente na de laatste bekendmaking, stuurt de landelijke kerkenraad een beroepingsbrief aan de betrokken kandidaat om part-time predikant van de GKIN te worden. In deze brief moet duidelijk omschreven worden: de periode van de bediening, het aantal dagen/uren van de bediening, de taakomschrijving, het honorarium met betrekking tot deze bediening van betrokkene als part-time predikant van de GKIN. In principe is een bezwaar wettig indien het:
- (1) Afkomstig is van een belijdend lid;
  - (2) schriftelijk is ingediend met duidelijke vermelding van naam en adres, en ondertekend door de betrokkene;
  - (3) ingediend is binnen de periode van de berichtgeving, d.w.z. vanaf het moment dat het voornemen een predikant te beroepen wordt bekendgemaakt tot 7 (zeven) dagen na de laatste bekendmaking;
  - (4) betreft het niet voldoen aan één of meerdere voorwaarden zoals vermeld in **de uitvoeringsbepalingen artikel 38, lid 3;**
  - (5) waar blijkt te zijn.
- g. Indien de kandidaat de beroeping accepteert, moet hij binnen 1 (één) maand na ontvangst van de beroepingsbrief van de landelijke kerkenraad dit schriftelijk bevestigen.
- h. Na ontvangst van de brief waarin hij zich bereid verklaart, stelt de landelijke kerkenraad samen met de betrokken kandidaat een overeenkomst op betreffende het dienstverband als part-time predikant van de GKIN. Zij ondertekenen deze.
- i. De acceptatie van betrokkene als part-time predikant van de GKIN wordt aan alle regio's bekendgemaakt met de duur van het dienstverband, het aantal dagen/uren van de bediening en de omschrijving van
- d. Moderamen GKIN mengadakan pendekatan resmi kepada calon-calon itu satupersatu, menanyakan kesediaan yang bersangkutan untuk melayani GKIN sebagai pendeta “part-time”.
- e. Bila calon yang bersangkutan menyatakan kesediaannya, maka rencana pemanggilannya sebagai pendeta “part-time” GKIN diwartakan di semua regio selama 3 (tiga) hari Minggu berturut-turut, dengan menyebutkan nama dan alamat yang bersangkutan agar anggota mendoakan dan mempertimbangkannya.
- f. Bila tidak ada keberatan yang sah dari anggota jemaat sesudah warta terakhir dilakukan, Majelis GKIN menulis surat pemanggilan untuk bekerja sebagai pendeta “part-time” GKIN kepada calon yang bersangkutan. Dalam surat pemanggilan itu harus disebutkan secara jelas: masa pelayanan, jumlah hari/jam pelayanan, uraian tugas, serta honorarium yang terkait dengan pelayanan yang bersangkutan sebagai pendeta “part-time” GKIN. Pada prinsipnya suatu keberatan adalah sah apabila:
- (1) berasal dari anggota baptisan dewasa/sidi GKIN;
  - (2) diajukan secara tertulis dengan mencantumkan nama dan alamat yang jelas, serta ditandatangani oleh yang bersangkutan;
  - (3) diajukan dalam batasan waktu pewartaan, yaitu mulai rencana pemanggilan pendeta itu diwartakan hingga 7 (tujuh) hari sesudah pewartaan yang terakhir;
  - (4) Isinya mengenai tidak terpenuhinya salah satu atau lebih dari persyaratan pendeta, sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 38, ayat 3;**
  - (5) Isinya terbukti benar.
- g. Bila calon yang bersangkutan menerima panggilan itu ia harus menyatakannya secara tertulis dalam waktu 1 (satu) bulan sejak calon yang bersangkutan menerima surat pemanggilan dari Majelis GKIN.
- h. Setelah menerima surat kesediaan itu Majelis GKIN bersama dengan calon yang bersangkutan menyusun perjanjian/kontrak pelayanan yang bersangkutan sebagai pendeta “part-time” GKIN, serta menandatangani.
- i. Penerimaan yang bersangkutan sebagai pendeta “part-time” GKIN diwartakan di semua regio dilengkapi dengan keterangan masa pelayanan, jumlah hari/djam pelayanan, dan uraian tugasnya.

zijn taak.

- j. De betrokken part-time predikant wordt officieel aan de gemeente voorgesteld in een zondagse dienst in de regio ('s) die zal (zullen) worden bediend.

10. Levensonderhoud van de predikant

- a. Omdat een predikant of een kandidaat-predikant zich ten volle inzet voor de GKIN, is de GKIN ook verplicht in zijn levensonderhoud te voorzien volgens de richtlijnen die door de landelijke kerkenraad zijn bepaald, met inachtneming van de algemeen geldende salarisschaal van een predikant in Nederland
- b. Het salaris van een part-time predikant wordt naar rato berekend volgens dezelfde richtlijn.

11. Ambtskleding van de predikant

- a. De ambtskleding van de predikant bestaat uit:
  - (1) een zwarte toga aangevuld met een stola volgens de liturgische kleuren van het kerkelijk jaar
  - (2) een kostuum, het liefst zwart met een *clerical collar*
  - (3) een kostuum, het liefst zwart, met een stropdas.
- b. De zwarte toga wordt gebruikt tijdens:
  - (1) de bediening van de sacramenten van de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal
  - (2) het leiden van een inzegnings-, bevestigings-, emeritaatsdienst
  - (3) het leiden van een bevestigingsdienst van een ouderling
  - (4) het leiden van een openings- en een afsluitingsdienst van een regio
  - (5) het leiden van een dienst om een gemeente of een christelijke gemeenschap die zich aansluit, te ontvangen
  - (6) het leiden van een huwelijksbevestiging- en inzegningsdienst.
- c. Een kostuum met een *clerical collar* of stropdas wordt gebruikt tijdens het leiden van diensten, in het bijzonder:
  - (1) zondagse erediensten
  - (2) erediensten op kerkelijke feestdagen

- j. Pendeta "part-time" yang bersangkutan diperkenalkan secara resmi dalam suatu kebaktian hari Minggu di regio (-regio) yang akan dilayani.

10. Jaminan Hidup Pendeta

- a. Karena pendeta atau calon pendeta secara penuh melayani GKIN, maka GKIN wajib memberikan jaminan hidup kepadanya menurut pedoman jaminan hidup yang ditetapkan oleh Majelis GKIN, dengan memperhatikan skala jaminan hidup pendeta yang berlaku umumnya di negeri Belanda.
- b. Jaminan hidup bagi pendeta "part-time" diperhitungkan menurut jumlah hari/jam pelayanannya dari pedoman jaminan hidup yang sama.

11. Pakaian jabatan Pendeta

- a. Pakaian jabatan pendeta adalah
  - (1) toga berwarna hitam dilengkapi stola dengan warna liturgi sesuai tahun gerejawi
  - (2) setelan jas, sebaiknya berwarna hitam, dengan *clerical collar*
  - (3) setelan jas, sebaiknya berwarna hitam, dengan dasi.
- b. Toga berwarna hitam dikenakan pada waktu:
  - (1) melayani sakramen baptisan kudus dan perjamuan kudus dalam kebaktian
  - (2) memimpin kebaktian penahbisan, peneguhan, emeritasi pendeta
  - (3) memimpin kebaktian peneguhan penatua
  - (4) memimpin kebaktian penetapan dan pembubaran regio
  - (5) memimpin kebaktian penerimaan jemaat atau persekutuan Kristen yang menggabungkan diri
  - (6) memimpin kebaktian peneguhan dan pemberkatan nikah.
- c. Setelan jas dengan *clerical collar* atau dengan dasi dikenakan pada waktu memimpin kebaktian kebaktian terutama:
  - (1) kebaktian hari Minggu
  - (2) kebaktian pada hari-hari raya gerejawi

- (3) oudejaars- en nieuwjaarsdiensten
  - (4) oecumenische erediensten
  - (5) bevestigingsdiensten voor het bestuur van organen van dienst
  - (6) begrafenis-/crematiediensten
  - (7) troostdiensten.
- d. Attributen zoals een broche in de vorm van een kruis of ander kerkelijk symbool kunnen gebruikt worden samen met de ambtskleding.
- e. De ambtskleding van de predikant wordt door de landelijke kerkenraad ter beschikking gesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de landelijke kerkenraad.

12. Emeritaat van de predikant

- a. Een emeritus predikant is een predikant die niet meer volledig werkzaam is voor de gemeente of op ander kerkelijk terrein.
- b. Een predikant gaat met emeritaat als:
  - (1) Hij de leeftijd van 65 (vijf en zestig) jaar heeft bereikt.
  - (2) Hij nog niet de leeftijd van 65 (vijf en zestig) jaar heeft bereikt, maar reeds 40 (veertig) jaar als predikant gediend heeft en een schriftelijk verzoek ingediend heeft bij de landelijke kerkenraad om met emeritaat te gaan.
  - (3) Hij niet meer volledig als predikant kan functioneren door ziekte of andere verantwoorde redenen en een schriftelijk verzoek heeft ingediend bij de landelijke kerkenraad om met emeritaat te gaan.
- c. Indien noodzakelijk kan een predikant die de 65 (vijf en zestig) jarige leeftijd heeft bereikt, maar de gemeente nog volwaardig kan dienen, zijn emeritaat met maximaal 5 (vijf) jaar uitstellen.
- d. De uitvoering van het emeritaat wordt als volgt geregeld:
  - (1) In zijn vergadering besluit de landelijke kerkenraad de status van emeritaat te verlenen aan een predikant gebaseerd op **de uitvoeringsbepalingen, artikel 38, lid 12, sub b en c.**
  - (2) In de uitvoering van het emeritaat vanwege het bereiken van de 65 (vijf en zestig) jarige leeftijd, moet uiterlijk 1 (één) jaar voordat betrokkene 65 (vijf en zestig) jaar wordt, de landelijke kerkenraad het besluit reeds genomen hebben en voor-

- (3) kebaktian akhir tahun dan kebaktian tahun baru
  - (4) kebaktian oikumene
  - (5) kebaktian pelantikan pengurus perangkat pelayanan
  - (6) kebaktian pemakaman/perabuan
  - (7) kebaktian hiburan.
- d. Atribut berupa bros salib atau bros lambang gerejawi lainnya dapat dipakai bersama dengan pakaian jabatan.
- e. Pakaian jabatan pendeta disediakan oleh Majelis GKIN sesuai dengan ketetapan Majelis GKIN.

12. Emeritasi Pendeta

- a. Pendeta emeritus adalah pendeta yang tidak lagi secara penuh melayani jemaat atau bekerja dalam bidang pelayanan gerejawi yang lain.
- b. Seorang pendeta memasuki masa emeritasi bila:
  - (1) Ia telah mencapai usia 65 (enam puluh lima) tahun.
  - (2) Ia belum mencapai usia 65 (enam puluh lima) tahun, namun telah melayani sebagai pendeta selama 40 (empat puluh) tahun dan mengajukan permohonan secara tertulis kepada Majelis GKIN untuk memasuki masa emeritasi.
  - (3) Ia tidak dapat melayani sebagai pendeta secara penuh karena sakit atau disebabkan oleh hal lain yang dapat dipertanggungjawabkan, dan mengajukan permohonan secara tertulis kepada Majelis GKIN untuk memasuki masa emeritasi.
- c. Bagi pendeta GKIN yang sudah mencapai usia 65 (enam puluh lima) tahun namun masih dapat melayani jemaat secara penuh, bila dibutuhkan masa emeritasinya dapat ditunda hingga maksimal 5 (lima) tahun.
- d. Pelaksanaan emeritasi diatur sebagai berikut:
  - (1) Dalam rapatnya Majelis GKIN memutuskan untuk memberikan status emeritus kepada pendeta GKIN atas dasar **Tata Laksana GKIN, Pasal 38, ayat 12, butir b dan c.**
  - (2) Dalam pelaksanaan emeritasi karena pendeta yang bersangkutan mencapai usia 65 (enam puluh lima) tahun, selambat-lambatnya 1 (satu) tahun sebelum yang bersangkutan mencapai usia 65 (enam puluh lima) tahun, majelis GKIN telah ha-

bereidingen treffen, zodat zowel de betrokken predikant als de GKIN genoeg tijd hebben zich voor te bereiden.

- (3) Zodra het voornemen voor het emeritaat van de betrokken predikant vastgesteld is, deelt de landelijke kerkenraad dit aan alle regio's mee.
  - (4) Op het tijdstip dat onderling tussen de predikant en de landelijke kerkenraad is beslist, wordt de status van emeritaat verleend door de regionale kerkenraad die door de landelijke kerkenraad is aangewezen in een bijzondere dienst die geleid wordt door de predikant, met gebruikmaking van de orde van dienst en het formulier van emeritaat dat door de landelijke kerkenraad is bepaald.
  - (5) Het voornemen voor de emeritaatsdienst van de betrokken predikant wordt in alle regio's bericht.
- e. De praktische aspecten bij het verlenen van de status van emeritaat worden uitgevoerd volgens de algemeen geldende procedure.
  - f. De emeritus predikant heeft het recht op de bijzondere rechten en bevoegdheden voor predikanten zoals vermeld in de **uitvoeringsbepalingen artikel 38, lid 2**.

13. Neerleggen van het ambt van predikant

- a. Het ambt van predikant wordt neergelegd indien:
  - (1) De betrokken predikant verandert van werk naar een niet-kerkelijke werkring of wil om andere verantwoorde redenen zijn ambt neerleggen. Hij dient een schriftelijk verzoek in bij de landelijke kerkenraad.
  - (2) De betrokken predikant moet zijn ambt van predikant neerleggen omdat hij zich onder bijzonder herderlijke zorg bevindt zoals vermeld in de **uitvoeringsbepalingen, artikel 24, lid 4, sub c (8)**.
- b. Het neerleggen van het ambt van predikant wordt besloten en vastgesteld door de landelijke kerkenraad in zijn vergadering.
- c. Het neerleggen van het ambt van predikant wordt bekendgemaakt in alle regio's.

rus memutuskan dan merencanakan pelaksanaan emeritasi, agar baik pendeta yang bersangkutan maupun GKIN mempunyai cukup waktu untuk mempersiapkan diri.

- (3) Begitu rencana emeritasi pendeta yang bersangkutan ditetapkan, Majelis GKIN mewartakannya di semua regio.
  - (4) Pada waktu yang disepakati bersama antara pendeta yang bersangkutan dengan Majelis GKIN, pemberian status emeritus dilaksanakan oleh Majelis Regio yang ditunjuk oleh Majelis GKIN dan dilayankan oleh pendeta dalam kebaktian khusus, dengan menggunakan tata kebaktian dan formulir emeritasi pendeta yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
  - (5) Rencana kebaktian emeritus pendeta yang bersangkutan diwartakan di semua regio.
- e. Segi-segi praktis pemberian status emeritus dilaksanakan sesuai prosedur yang lazim berlaku.
  - f. Pendeta emeritus ditetapkan berhak atas hak dan wewenang khusus pendeta sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 38, ayat 2**.

13. Penanggalan Jabatan Pendeta

- a. Jabatan pendeta ditanggalkan bila:
  - (1) Pendeta yang bersangkutan beralih lapangan pekerjaan yang tidak gerejawi atau disebabkan oleh hal lain yang dapat dipertanggungjawabkan, dan mengajukan permohonan secara tertulis kepada Majelis GKIN untuk menanggalkan jabatan kependetaannya.
  - (2) Pendeta yang bersangkutan harus menanggalkan jabatan kependetaannya karena berada di bawah penggembalaan khusus sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 24, ayat 4, butir c (8)**
- b. Penanggalan jabatan pendeta diputuskan dan ditetapkan oleh Majelis GKIN dalam rapatnya.
- c. Penanggalan jabatan pendeta diwartakan di semua regio GKIN.

ARTIKEL 39

AMBTSGEHEIM EN FUNCTIEGEHEIM ^{*)}

1. Onder ambtsgeheim wordt verstaan alle zaken die men tijdens het uitoefenen van de kerkelijke taak te weten is gekomen. Dit betreft ook zaken m.b.t. het privéleven van één of meerdere personen, die bekend zijn geworden zowel bij de uitoefening van de algemeen en bijzonder herderlijke zorg alsook bij andere gelegenheden.
2. Onder functiegeheim wordt verstaan alle zaken die men te weten is gekomen tijdens het uitoefenen van een bepaalde functie.
3. Ambtsdragers zijn verplicht zich te houden aan het ambtsgeheim.
4. Ieder gemeentelid is verplicht zich te houden aan het functiegeheim.

^{*)} Dit Artikel herschrijven als "GEHEIMHOUDINGSPLICHT"

ARTIKEL 40

DE ORGANISATIE VAN DE GKIN

1. De organisatie van de GKIN is ontwikkeld om de GKIN ten dienste te zijn opdat de GKIN als gemeente in zijn totaliteit en de leden individueel hun algemene roeping vervullen.
2. De organisatie van de GKIN bestaat uit de landelijke kerkenraad, de regionale kerkenraden, het ministerium en organen van dienst, te weten de Commissie voor Gemeenteopbouw en Toerusting, Commissie Liturgie en Gemeenschap, Commissie van Beheer, andere commissies en werkgroepen.
3. Op regionaal niveau bestaat de organisatie van de GKIN uit de regionale kerkenraad en de organen van dienst, te weten commissies en werkgroepen.

PASAL 39

RAHASIA JABATAN DAN RAHASIA FUNGSI

1. Jang dimaksudkan dengan rahasia jabatan adalah hal-hal yang diketahui dalam rangka pengemban jabatan gerejawi, termasuk yang menyangkut pribadi seseorang atau lebih, baik dalam pengembalaan umum dan khusus maupun dalam kesempatan yang lain.
2. Yang dimaksudkan dengan rahasia fungsi adalah hal-hal yang diketahui dalam rangka mengemban fungsi tertentu.
3. Para pejabat gerejawi wajib memegang rahasia jabatan.
4. Setiap anggota jemaat wajib memegang rahasia fungsi.

PASAL 40

ORGANISASI GKIN

1. Organisasi GKIN diadakan untuk melayani GKIN agar anggota jemaat GKIN baik secara keseluruhan maupun secara pribadi melaksanakan tugas panggilan umumnya.
2. Organisasi GKIN terdiri atas Majelis GKIN, Majelis Regio, Ministerium dan perangkat-perangkat pelayanan, yaitu: Komisi Pembangunan dan Pembinaan Jemaat, Komisi Ibadah dan Persekutuan, Komisi Penatalayanan, komisi-komisi lain dan kelompok-kelompok kerja atau panitia.
3. Di tingkatan regio organisasi GKIN terdiri atas Majelis Regio dan perangkat-perangkat pelayanan, yaitu: komisi-komisi dan kelompok-kelompok kerja atau panitia.

4. De organisatie van de GKIN wordt ondersteund door het algemeen secretariaat en het kerkelijk bureau.
4. Organisasi GKIN didukung oleh sekretariat dan kantor gereja GKIN.

ARTIKEL 41 DE LANDELIJKE KERKENRAAD

1. De landelijke kerkenraad is het bestuur van de GKIN; waarvan de leden bestaan uit alle ouderlingen, predikanten en part-time predikanten.
2. De landelijke kerkenraad bestaat uit een voorzitter, een vice-voorzitter, een algemeen secretaris, een plaatsvervangend algemeen secretaris, een penningmeester die tegelijkertijd de voorzitter is van de Commissie van Beheer en de leden.
3. Om de werkzaamheden te bevorderen wordt de landelijke kerkenraad vertegenwoordigd/geleid door:
  - a. Het moderamen, dat handelt namens de landelijke kerkenraad in gevallen en problemen die geen routine karakter hebben en niet beleidsvormend zijn.
  - b. Het dagelijks bestuur (DB), dat handelt namens de landelijke kerkenraad in de periode tussen de landelijke kerkenraadsvergaderingen en de moderamenvergaderingen voor routine zaken en zaken die niet beleidsvormend zijn.

PASAL 41 MAJELIS GKIN

1. Majelis GKIN adalah badan yang memimpin GKIN, yang anggotanya adalah segenap penatua, pendeta dan pendeta “part-time” GKIN.
2. Majelis GKIN terdiri dari seorang Ketua, seorang Wakil Ketua, seorang Sekretaris Umum, seorang Wakil Sekretaris Umum, seorang Bendahara yang sekaligus adalah Ketua Komisi Penatalayanan, dan para anggota.
3. Untuk memudahkan dan melancarkan tugasnya, Majelis GKIN dipimpin oleh:
  - a. Moderamen Majelis GKIN, yang bertindak atas nama Majelis GKIN untuk hal dan masalah yang sifatnya bukan harian, dan yang tidak menetapkan kebijakan.
  - b. Badan Pimpinan Harian (BPH) Majelis GKIN, yang berfungsi dan bertindak atas nama Majelis GKIN, dalam masa selang di antara rapat-rapat Majelis dan Moderamen Majelis GKIN, untuk hal dan masalah yang sifatnya harian, dan yang tidak menetapkan kebijakan.

ARTIKEL 42 HET MINISTERIUM

1. Het ministerium bestaat uit de gemeenschap van predikanten die de GKIN dienen.
2. Het ministerium bestaat uit de predikanten en part-time predikanten.
3. Taken en bevoegdheden van het ministerium
  - a. Overlegt en ontwikkelt de taken die tot zijn dienst behoren en bevordert de samenwerking tussen de predikanten.
  - b. Voert de opdrachten van de landelijke kerkenraad uit die betrekking hebben op de bediening van de predikant en andere zaken die betrekking hebben op de leer van de GKIN en andere theologische onderwerpen.
  - c. Ondersteunt het opstellen, de uitvoering en de evaluatie van het SAB-GKIN, het VJP-GKIN en het JP-GKIN.
  - d. Indien nodig kan, gevraagd of ongevraagd, advies worden gegeven aan de landelijke kerkenraad, het moderamen, het dagelijks bestuur en de regionale kerkenraad.

ARTIKEL 43 VERANTWOORDING VAN DE LANDELIJKE KERKENRAAD

1. De landelijke kerkenraad is verantwoording schuldig aan de gehele gemeente van de GKIN.
2. Deze verantwoording wordt verwezenlijkt door:
  - a. Eenmaal per jaar een verslag op te stellen en uit te delen aan de gemeente tijdens gemeentevergaderingen.

PASAL 42 MINISTERIUM

1. Ministerium GKIN adalah persekutuan para pendeta yang melayani GKIN.
2. Ministerium GKIN terdiri dari para pendeta dan pendeta “part-time” GKIN.
3. Tugas dan Wewenang Ministerium GKIN
  - a. Merundingkan dan mengembangkan tugas pelayanan dan kerjasama kependetaan.
  - b. Melaksanakan penugasan dari Majelis GKIN baik yang menyangkut tugas pelayanan kependetaan, maupun yang menyangkut pengajaran GKIN dan hal-hal teologis lainnya.
  - c. Mendukung proses penyusunan, pelaksanaan dan evaluasi PKU-GKIN, RKLK-GKIN dan RKT-GKIN.
  - d. Bila diperlukan, baik diminta maupun tidak, memberikan nasihat kepada Majelis GKIN, Moderamen Majelis GKIN, BPH Majelis GKIN, dan Majelis Regio.

PASAL 43 PERTANGGUNGJAWABAN MAJELIS GKIN

1. Majelis GKIN bertanggungjawab kepada segenap jemaat GKIN.
2. Pertanggungjawaban itu diwujudkan dalam:
  - a. Laporan kerja/pertanggungjawaban Majelis GKIN yang disusun dan disampaikan kepada jemaat GKIN setahun sekali dalam rapat-rapat jemaat.

- b. Het jaarlijkse algemene JP-GKIN en regionale JP aan de gemeente te presenteren in de eerste gemeentevergadering van het kalenderjaar.
- c. De activiteiten en het beleid van de GKIN in vergaderingen te bespreken.

- b. Presentasi tahunan RKT-GKIN dan RKT regio dalam rapat jemaat yang pertama dari tahun kalender.
- c. Pembahasan mengenai kegiatan dan kebijakan GKIN dalam rapat-rapat.

ARTIKEL 44

TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN DE LANDELIJKE KERKENRAAD

1. Leiding geven aan het opstellen en evalueren van het SAB-GKIN, het VJP-GKIN en het JP-GKIN en tevens het vastleggen ervan.
2. Ontvangen en evalueren van het verslag van het VJP-GKIN en het JP-GKIN.
3. Plannen en uitvoeren van het werkplan van de landelijke kerkenraad.
4. De opbouw van de regio's.
5. Instituieren en ontbinden van een regio.
6. Aandacht schenken aan en bewaken van het onderricht van de GKIN.
7. Realiseren van het pastoraat.
8. Aanstellen van ouderlingen op voorstel van de regio's.
9. Realiseren van beroeping, bevestiging, inzegening en emeritering van een predikant.
10. Beëindigen van ambten.

PASAL 44

TUGAS DAN WEWENANG MAJELIS GKIN

1. Memimpin proses penyusunan dan evaluasi PKU-GKIN, RKLK-GKIN dan RKT-GKIN, serta menetapkannya.
2. Menerima dan mengevaluasi laporan pelaksanaan RKLK-GKIN dan RKT-GKIN.
3. Merencanakan dan melaksanakan rencana kerja Majelis GKIN.
4. Membina regio-regio.
5. Menetapkan dan membubarkan regio.
6. Memperhatikan dan menjaga pengajaran GKIN.
7. Melaksanakan penggembalaan.
8. Menetapkan calon penatua berdasarkan usulan dari regio-regio.
9. Melaksanakan pemanggilan, peneguhan/penahbisan, emeritasi pendeta.
10. Menanggalkan jabatan gerejawi.

11. Kiezen en aanstellen van de voorzitter, de vice-voorzitter, de algemeen secretaris, de plaatsvervangend algemeen secretaris en de penningmeester (voorzitter commissie van beheer) van de landelijke kerkenraad.	11. Memilih dan menetapkan Ketua-, Wakil Ketua-, Sekretaris Umum-, Wakil Sekretaris Umum- dan Bendahara/Ketua Komisi Penatalayanan-Majelis GKIN.
12. Ontvangen en bespreken van de rapporten van het moderamen en het DB.	12. Menerima dan membicarakan laporan pertanggungjawaban dari Moderamen dan BPH Majelis GKIN.
13. Instellen, begeleiden en opheffen van de organen van dienst en ontvangen en bespreken van de rapporten van deze organen van dienst.	13. Mengangkat, membina dan memberhentikan/membubarkan perangkat-perangkat pelayanan GKIN, serta menerima dan membicarakan laporan pertanggungjawaban perangkat-perangkat itu.
14. Samen met de Commissie Gemeenteopbouw en Toerusting de opbouw van de GKIN realiseren, zowel in haar geheel als op regionaal niveau.	14. Bersama dengan Komisi Pembangunan dan Pembinaan Jemaat melaksanakan pembinaan bagi GKIN, baik secara keseluruhan maupun di tingkatan regio.
15. Samen met de Commissie Eredienst en Gemeenschap ontwikkelen en realiseren van de eredienst en versterken van de gemeenschap van de GKIN in haar geheel en op regionaal niveau.	15. Bersama dengan Komisi Ibadah dan Persekutuan mengembangkan dan melaksanakan ibadah GKIN, serta menggalang persekutuan GKIN baik secara keseluruhan maupun di tingkatan regio.
16. Samen met de Commissie Getuigenis en Dienst ontwikkelen en realiseren van getuigenis en dienst van de GKIN in haar geheel en op regionaal niveau.	16. Bersama dengan Komisi Kesaksian dan Pelayanan mengembangkan dan melaksanakan kesaksian dan pelayanan GKIN, baik secara keseluruhan maupun di tingkatan regio.
17. Samen met de Commissie van Beheer verantwoordelijk zijn voor en vaststellen van het beleid voor het beheer van de eigendommen van de GKIN.	17. Bersama dengan Komisi Penatalayanan GKIN bertanggungjawab atas dan menetapkan kebijakan dalam pengelolaan harta milik GKIN.
18. Organiseren van vergaderingen.	18. Menyelenggarakan rapat-rapat.
19. Vertegenwoordigen van de GKIN naar buiten.	19. Mewakili GKIN ke luar.

ARTIKEL 45 HET MODERAMEN

1. Verantwoording

- a. Het moderamen is verantwoording schuldig aan de landelijke kerkenraad.

Deze verantwoording wordt vorm gegeven door:

- (1) Een verslag in de landelijke kerkenraadsvergadering.
- (2) Een verslag over de genomen besluiten door een vertegenwoordiger van de regio die lid is van het moderamen in de regionale kerkenraadsvergadering.

2. Samenstelling

Het moderamen bestaat uit leden van het DB, plaatsvervangend algemeen secretaris, de voorzitter van de regionale kerkenraad of zijn plaatsvervanger en de vaste predikanten.

3. Taken en bevoegdheden

- a. Besluiten en maatregelen nemen over niet routine zaken die noodzakelijk zijn binnen de grenzen van het beleid, vastgesteld door de landelijke kerkenraad.
- b. Besluiten of maatregelen nemen van beleidsmatige aard op grond van het mandaat van de landelijke kerkenraad.
- c. Observeren van de uitvoering van het VJP-GKIN en het JP-GKIN, interveniëren indien nodig.
- d. Observeren van de ontwikkeling in de regio's en de nodige maatregelen nemen in het belang van de opbouw in de regio.
- e. Observeren van de activiteit van de organen van dienst en de nodige maatregelen nemen in het belang van hun opbouw.
- f. Voor dringende en belangrijke zaken op het gebied van het beleid kan het moderamen een besluit nemen waarna men een memorandum opstelt dat als volgt tot stand komt:

PASAL 45 MODERAMEN MAJELIS GKIN

1. Pertanggungjawaban

- a. Moderamen Majelis GKIN bertanggungjawab kepada Majelis GKIN.

Pertanggungjawaban itu diwujudkan dalam:

- (1) Laporan kerja/pertanggungjawaban dalam rapat Majelis GKIN.
- (2) Laporan dari wakil Majelis Regio yang duduk dalam Moderamen Majelis GKIN, yang disampaikan dalam rapat Majelis Regio, mengenai keputusan-keputusan yang diambil oleh Moderamen Majelis GKIN.

2. Susunan

Moderamen Majelis GKIN terdiri dari BPH Majelis GKIN, Wakil Sekretaris Umum, para Ketua atau wakil Majelis Regio, dan pendeta tetap.

3. Tugas dan Wewenang

- a. Mengambil keputusan-keputusan dan melakukan tindakan-tindakan yang diperlukan yang sifatnya bukan harian, dalam batasan kebijakan yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- b. Mengambil keputusan atau melakukan tindakan yang sifatnya menetapkan kebijakan, berdasarkan mandat yang diberikan oleh Majelis GKIN.
- c. Memantau pelaksanaan RKLK-GKIN dan RKT-GKIN, serta melakukan intervensi bila diperlukan.
- d. Memantau perkembangan regio-regio serta melakukan tindakan yang dibutuhkan dalam rangka membina regio-regio.
- e. Memantau kegiatan perangkat-perangkat pelayanan serta melakukan tindakan yang dibutuhkan dalam rangka membina perangkat-perangkat itu.
- f. Untuk hal-hal yang mendesak dan penting serta yang menyangkut kebijakan, Moderamen Majelis GKIN dapat mengambil keputusan dengan mengadakan memorandum yang dilaksanakan sebagai berikut:

- (1) Het moderamen geeft mandaat aan het DB om het memorandum uit te voeren.
  - (2) Het DB overlegt met alle regio's over het onderwerp waarover snel besloten moet worden met redenen omkleed.
  - (3) In overeenstemming met de termijn die gegeven is door het DB, bespreekt iedere regio deze kwestie en bepaalt het standpunt van de regio. Indien noodzakelijk kan de regionale kerkenraad de mening vragen van de gemeente in een gemeentevergadering die speciaal voor dit onderwerp bijeen wordt geroepen.
  - (4) Het DB verzamelt de besluiten uit de regio's.
  - (5) Het besluit wordt genomen met meerderheid van stemmen.
  - (6) In gevallen waarin geen meerderheid van stemmen is verkregen wordt de besluitvorming verdaagd en overgedragen aan de landelijke kerkenraadsvergadering.
  - (7) De gehele procedure en het resultaat van het memorandum wordt gemeld aan het moderamen en de landelijke kerkenraad.
- g. De resultaten van de vergaderingen, besluiten en genomen maatregelen worden gemeld aan de landelijke kerkenraadsvergadering.

ARTIKEL 46

HET DAGELIJKS BESTUUR (DB)

1. Verantwoording

- a. Het dagelijks bestuur (DB) is verantwoording verschuldigd aan het moderamen en de landelijke kerkenraad.
- b. Deze verantwoording wordt verwezenlijkt door:
  - (1) Een verslag in de landelijke kerkenraadsvergadering.
  - (2) Een verslag in de moderamenvergadering.

- (1) Moderamen Majelis GKIN memberikan mandat kepada BPH Majelis GKIN untuk melaksanakan memorandum.
  - (2) BPH Majelis GKIN mengkomunikasikan kepada semua regio mengenai hal yang harus segera diputuskan dilengkapi dengan alasannya.
  - (3) Sesuai dengan batasan waktu yang diberikan oleh BPH Majelis GKIN, setiap Majelis Regio membicarakan dan menetapkan sikap/pendapat regionya mengenai hal itu. Apabila diperlukan Majelis Regio dapat meminta pertimbangan jemaat dalam rapat jemaat yang khusus diadakan untuk itu.
  - (4) BPH Majelis GKIN mengumpulkan keputusan regio-regio.
  - (5) Keputusan diambil berdasarkan suara terbanyak.
  - (6) Dalam hal tidak terdapat suara terbanyak, pengambilan keputusan ditunda dan diserahkan kepada Rapat Majelis GKIN.
  - (7) Seluruh prosedur memorandum dan hasilnya dilaporkan kepada Moderamen dan Majelis GKIN.
- g. Melaporkan hasil rapat, keputusan dan tindakan yang telah diambil, kepada rapat Majelis GKIN.

PASAL 46

BADAN PIMPINAN HARIAN MAJELIS GKIN

1. Pertanggungjawaban

- a. Badan Pimpinan Harian (BPH) Majelis GKIN bertanggungjawab kepada Moderamen dan Majelis GKIN.
- b. Pertanggungjawaban itu diwujudkan dalam:
  - (1) Laporan kerja/pertanggungjawaban BPH Majelis GKIN dalam rapat Majelis GKIN.
  - (2) Laporan kerja/pertanggungjawaban BPH Majelis GKIN dalam rapat Moderamen Majelis GKIN.

2. Samenstelling

Het DB bestaat uit de voorzitter, de vice-voorzitter, de algemeen secretaris en de voorzitter van de commissie van beheer als ex officio lid.

3. Taken en bevoegdheden

- a. Besluiten en maatregelen nemen over dagelijkse zaken die noodzakelijk zijn binnen de grenzen van het beleid, vastgesteld door de landelijke kerkenraad.
- b. Besluiten of maatregelen nemen over niet routine zaken gebaseerd op het mandaat van de landelijke kerkenraad of het moderamen.
- c. Observeren van de uitvoering van het VJP-GKIN en het JP-GKIN.
- d. Observeren van de ontwikkeling van de regio's.
- e. Observeren van de activiteiten van de dienstorganen.
- f. Coördineren van de uitvoering van het werkplan van de landelijke kerkenraad.
- g. Uitnodigen voor en leiden van moderamen- en landelijke kerkenraadsvergaderingen.
- h. De landelijke kerkenraad naar buiten vertegenwoordigen of een kerkenraadslid of gemeentelid hiervoor aanwijzen.
- i. Rapporteren van reeds genomen besluiten en maatregelen in de moderamen- of de landelijke kerkenraadsvergadering.

4. Taken van de voorzitter

- a. Bij toerbeurt met de vice-voorzitter de moderamen- en de landelijke kerkenraadsvergaderingen leiden.
- b. In samenwerking met de algemeen secretaris het initiatief nemen in de uitvoering van de taken en bevoegdheden van het DB.
- c. Namens de landelijke kerkenraad samen met de algemeen secretaris documenten of belangrijke brieven ondertekenen.
- d. Regelt de taakverdeling en bevordert de samenwerking tussen de leden van het DB.

5. Taken van de vice-voorzitter

- a. Bij toerbeurt met de voorzitter de moderamen- en de landelijke kerkenraadsvergaderingen leiden.
- b. De voorzitter ondersteunen en helpen in de uitoefening van zijn taak.

2. Susunan

BPH Majelis GKIN terdiri dari Ketua, Wakil Ketua, Sekretaris Umum, dan Ketua Komisi Penatalayanan GKIN sebagai anggota ex officio.

3. Tugas dan Wewenang

- a. Mengambil keputusan-keputusan dan melakukan tindakan-tindakan yang diperlukan yang sifatnya harian, dalam batasan kebijakan yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- b. Mengambil keputusan atau melakukan tindakan yang sifatnya bukan harian, berdasarkan mandat yang diberikan oleh Majelis GKIN atau Moderamen Majelis GKIN.
- c. Memantau pelaksanaan RKLK-GKIN dan RKT-GKIN.
- d. Memantau perkembangan regio-regio.
- e. Memantau kegiatan perangkat-perangkat pelayanan.
- f. Mengkoordinasikan pelaksanaan rencana kerja Majelis GKIN.
- g. Mengundang dan memimpin rapat Moderamen Majelis GKIN dan Majelis GKIN.
- h. Mewakili Majelis GKIN ke luar atau menunjuk anggota Majelis GKIN atau anggota jemaat untuk itu.
- i. Melaporkan keputusan dan tindakan yang telah diambil, kepada rapat Moderamen Majelis GKIN dan Majelis GKIN.

4. Tugas Ketua

- a. Secara bergiliran dengan Wakil Ketua memimpin rapat Moderamen Majelis GKIN dan Majelis GKIN.
- b. Dalam kerjasama dengan Sekretaris Umum mengambil prakarsa dalam melaksanakan tugas dan wewenang BPH Majelis GKIN.
- c. Atas nama Majelis GKIN, bersama Sekretaris Umum menandatangani dokumen-dokumen atau surat-surat penting.
- d. Mengatur pembagian tugas dan menggalang kerjasama di antara anggota BPH Majelis GKIN.

5. Tugas Wakil Ketua

- a. Secara bergiliran dengan Ketua memimpin rapat Moderamen Majelis GKIN dan Majelis GKIN.
- b. Mendukung dan membantu Ketua dalam melaksanakan tugasnya.

- c. In onderling overleg of als de voorzitter verhinderd is hem vertegenwoordigen in het DB.

6. Taken van de algemeen secretaris

- a. Samen met de plaatsvervangend algemeen secretaris is hij verantwoordelijk voor het secretariaat van de GKIN.
- b. Samen met de plaatsvervangend algemeen secretaris bereidt hij belangrijke brieven, documenten, rapporten en verslagen van de moderamen- en landelijke kerkenraadsvergadering voor en is hij er voor verantwoordelijk.
- c. In samenwerking met de voorzitter neemt hij het initiatief in de uitvoering van de taken en bevoegdheden van het DB.
- d. Hij regelt de taakverdeling en bevordert de samenwerking met de plaatsvervangend algemeen secretaris.

7. Taken van de voorzitter van de Commissie van Beheer

Hij ondersteunt het DB in de uitvoering van zijn taak met bijzondere verantwoording op het gebied van de fondsen en het vermogen.

8. Ambtstermijn

- a. De ambtstermijn van een lid van het DB, uitgezonderd de voorzitter van de commissie van beheer, is 2 (twee) jaar.
- b. Na beëindiging van de ambtstermijn kan die, indien de diensten van een lid van het DB nog nodig zijn, uitgezonderd de voorzitter van de commissie van beheer, verlengd worden met 1 (één) ambtsperiode.
- c. De ambtstermijn van de voorzitter van de commissie van beheer als lid van het DB is dezelfde als de ambtstermijn in de commissie van beheer.
- d. Het lidmaatschap van alle leden van het DB eindigt van zelf als de ambtstermijn als kerkelijke functionaris van de GKIN eindigt.

9. De verkiezing

- a. Uiterlijk 3 (drie) maanden voordat de ambtstermijn van een of meerdere leden eindigt, uitgezonderd de voorzitter van de commissie van beheer, stelt het DB een verkiezing voor aan het Moderamen.

- c. Mewakili Ketua sesuai dengan kesepakatan dalam BPH Majelis GKIN atau bila Ketua berhalangan.

6. Tugas Sekretaris Umum

- a. Bersama dengan Wakil Sekretaris Umum menyelenggarakan dan bertanggungjawab atas sekretariat GKIN.
- b. Bersama dengan Wakil Sekretaris Umum mempersiapkan dan bertanggungjawab atas surat-surat penting, dokumen-dokumen, laporan-laporan serta risalah rapat Moderamen Majelis GKIN dan rapat Majelis GKIN.
- c. Dalam kerjasama dengan Ketua mengambil prakarsa dalam melaksanakan tugas dan wewenang BPH Majelis GKIN.
- d. Mengatur pembagian tugas dan menggalang kerjasama dengan Wakil Sekretaris Umum.

7. Tugas Ketua Komisi Penatalayanan

Mendukung BPH Majelis GKIN dalam melaksanakan tugas dan wewenangnya khususnya dalam bidang dana dan daya.

8. Masa Jabatan

- a. Masa jabatan anggota BPH Majelis GKIN, kecuali Ketua Komisi Penatalayanan, adalah 2 (dua) tahun.
- b. Setelah masa jabatannya berakhir, jika dibutuhkan pelayanan seorang anggota BPH Majelis GKIN, kecuali Ketua Komisi Penatalayanan, dapat diperpanjang dengan 1 (satu) masa jabatan.
- c. Masa jabatan Ketua Komisi Penatalayanan sebagai anggota BPH Majelis GKIN, adalah sesuai dengan masa jabatan dalam Komisi Penatalayanan.
- d. Keanggotaan semua BPH Majelis GKIN berakhir dengan sendirinya bila masa jabatan yang bersangkutan sebagai pejabat gerejawi GKIN berakhir.

9. Pemilihan

- a. Selambat-lambatnya 3 (tiga) bulan sebelum masa jabatan salah satu atau lebih dari anggotanya berakhir, kecuali Ketua Komisi Penatalayanan, BPH Majelis GKIN mengajukannya kepada Moderamen Majelis GKIN.

- b. Als de betrokkene pas één ambtstermijn zitting heeft in het DB, en verlenging van de functie noodzakelijk is, verzoekt het DB om verlenging aan het moderamen volgens de volgende procedure:
- (1) Vóór de moderamenvergadering deelt het DB dit voorstel mee aan alle regionale kerkenraden.
  - (2) De regionale kerkenraden bespreken dit voorstel en doen verslag aan het moderamen.
  - (3) In zijn vergadering beslist het moderamen om dit voorstel goed te keuren of te verwerpen.
  - (4) Als het moderamen dit voorstel goedkeurt, kan de betrokkene zijn functie continueren als lid van het DB. Dit besluit wordt bekrachtigd in de volgende landelijke kerkenraadsvergadering.
  - (5) Als het moderamen dit voorstel verwerpt, treedt de bestaande procedure van kandidatering en verkiezing van een lid van het DB in werking.
- c. Kandidatering en verkiezing van een lid van het DB worden uitgevoerd volgens de volgende procedure:
- (1) Vóór de moderamenvergadering vraagt het DB aan alle regionale kerkenraden om na(a)m(en) van kandida(a)t(en) voor te dragen voor de vacature(s).
  - (2) Het DB kan ook namen van kandidaten voorstellen.
  - (3) In de moderamenvergadering word(t)(en) de kandida(a)t(en) vastgesteld.
  - (4) De regionale kerkenraden bespreken de kandida(a)t(en) om hun keuze te bepalen. De landelijke kerkenraadsvergadering kiest en besluit wie van de betreffende kandidaten in het DB zitting zullen nemen. Zo nodig wordt dit gerealiseerd in een bijzondere landelijke kerkenraadsvergadering.
- b. Bila yang bersangkutan baru menjabat sebagai anggota BPH Majelis GKIN selama 1 (satu) masa jabatan, dan perpanjangan jabatannya dibutuhkan, BPH Majelis GKIN mengusulkan perpanjangan itu kepada Moderamen Majelis GKIN, dengan prosedur sebagai berikut:
- (1) Sebelum rapat Moderamen Majelis GKIN, BPH Majelis GKIN menyampaikan usulan tersebut kepada semua Majelis Regio.
  - (2) Majelis-majelis Regio membahas usulan tersebut dan melaporkan hasilnya kepada Moderamen Majelis GKIN.
  - (3) Dalam rapatnya Moderamen Majelis GKIN memutuskan untuk menyetujui atau menolak usulan tersebut.
  - (4) Bila Moderamen Majelis GKIN menyetujui usulan itu maka yang bersangkutan dapat melanjutkan fungsinya sebagai anggota BPH Majelis GKIN, dan keputusan itu dikokohkan dalam rapat Majelis GKIN berikutnya.
  - (5) Bila Moderamen Majelis GKIN menolak usulan itu, maka dijalankan prosedur pencalonan dan pemilihan anggota BPH Majelis GKIN yang berlaku.
- c. Pencalonan dan pemilihan anggota BPH Majelis GKIN dilaksanakan menurut prosedur berikut:
- (1) Sebelum rapat Moderamen Majelis GKIN, BPH Majelis GKIN menyampaikan kepada semua Majelis Regio untuk mengajukan nama (-nama) untuk menjadi calon (-calon) guna menduduki posisi yang harus diisi tersebut.
  - (2) BPH Majelis GKIN juga dapat mengajukan nama untuk calon (-calon) tersebut.
  - (3) Dalam rapatnya Moderamen Majelis GKIN menetapkan calon (-calon) yang resmi.
  - (4) Majelis-majelis Regio membahas calon (-calon) tersebut untuk menentukan pilihannya. Dalam rapatnya Majelis GKIN memilih dan menetapkan dari antara calon (-calon) yang bersangkutan, siapa yang akan menjabat sebagai anggota (-anggota) BPH Majelis GKIN yang baru. Bila diperlukan hal ini dilaksanakan dalam rapat Majelis GKIN yang khusus diadakan untuk hal itu.

ARTIKEL 47 DE REGIONALE KERKENRAAD

1. Verantwoording

- a. De regionale kerkenraad is verantwoording schuldig aan de landelijke kerkenraad en aan haar regionale gemeente.
- b. Deze verantwoording wordt verwezenlijkt door:
  - (1) Een verslag van de regionale kerkenraad in de moderamenvergadering.
  - (2) Een jaarverslag van de regionale kerkenraad in de landelijke kerkenraadsvergadering.
  - (3) Een verslag van de regionale kerkenraad in een gemeentevergadering van de betrokken gemeente.

2. Samenstelling

- a. De regionale kerkenraad bestaat uit alle kerkenraadsleden uit de betrokken regio en de predikant of part-time predikant, die aangewezen is door de landelijke kerkenraad om de regio te begeleiden en te dienen.
- b. De regionale kerkenraad wordt ten minste geleid door een voorzitter, secretaris en penningmeester, die gekozen zijn door de regionale kerkenraad uit de betreffende regio en worden vastgesteld door de landelijke kerkenraad.
- c. Overeenkomstig de behoefte en situatie kunnen worden gekozen en benoemd een vice-voorzitter, een plaatsvervangend secretaris en een plaatsvervangend penningmeester die respectievelijk de voorzitter, de secretaris en de penningmeester helpen in het uitvoeren van hun taak.

3. Taken en bevoegdheden

- a. Besluiten en maatregelen nemen in de regio, binnen de grenzen van het door de landelijke kerkenraad vastgestelde beleid.
- b. Noodzakelijke besluiten en maatregelen nemen in de regio, die nog (niet) geregeld zijn in het beleid van de landelijke kerkenraad en deze verantwoorden aan de landelijke kerkenraad.

PASAL 47 MAJELIS REGIO

1. Pertanggungjawaban

- a. Majelis Regio GKIN bertanggungjawab kepada Majelis GKIN dan jemaat regionya.
- b. Pertanggungjawaban itu diwujudkan dalam:
  - (1) Laponan kerja dalam rapat Moderamen Majelis GKIN.
  - (2) Laporan pertanggungjawaban tahunan Majelis Regio dalam rapat Majelis GKIN.
  - (3) Laporan kerja/pertanggungjawaban Majelis Regio dalam rapat jemaat regio yang bersangkutan.

2. Susunan

- a. Majelis Regio terdiri dari segenap anggota Majelis di regio yang bersangkutan dan pendeta atau pendeta “part-time” yang ditunjuk oleh Majelis GKIN untuk membimbing dan melayani regio yang bersangkutan.
- b. Majelis Regio dipimpin sedikitnya oleh Ketua, Sekretaris dan Bendahara, yang dipilih oleh Majelis Regio yang bersangkutan dan ditetapkan oleh Majelis GKIN dalam rapatnya.
- c. Sesuai dengan kebutuhan dan keadaan dapat dipilih dan ditetapkan Wakil Ketua, Wakil Sekretaris dan Wakil Bendahara untuk membantu secara berurutan Ketua, Sekretaris dan Bendahara dalam melaksanakan tugasnya.

3. Tugas dan Wewenang

- a. Mengambil keputusan-keputusan dan melakukan tindakan-tindakan dalam regionya, dalam batasan kebijakan yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
- b. Mengambil keputusan-keputusan dan melakukan tindakan-tindakan yang diperlukan dalam regionya, yang tidak atau belum diatur dalam kebijakan Majetis GKIN, serta mempertanggungjawabkannya kepada Majelis GKIN.

- c. Het proces van samenstellen en evalueren van het SAB-GKIN, het VJP-GKIN en het JP-GKIN van de regio leiden.
- d. Het VJP-GKIN en het JP-GKIN van de regio realiseren.
- e. Aanstellen en beëindigen/ontbinden van organen van dienst van de regio, tevens ontvangen en bespreken van hun verslagen.
- f. Observeren van de activiteiten van de regio en tevens de noodzakelijke maatregelen nemen die nodig zijn voor de ontwikkeling van de organen van dienst.
- g. Realiseren van het pastoraat in de regio.
- h. Voordragen van kandidaat-ouderlingen voor de regio aan het moderamen/landelijke kerkenraad en uitvoeren van de verkiezing en de bevestiging.
- i. Organiseren van regionale kerkenraadsvergaderingen, coördineren van vergaderingen van de organen van dienst en gemeentevergaderingen in zijn regio.
- j. Vertegenwoordigen van de GKIN naar buiten op mandaat van de landelijke kerkenraad.

4. Taken van de voorzitter

- a. Initiatief nemen in het uitvoeren van de taken en bevoegdheden van de regionale kerkenraad.
- b. Leiden van de regionale kerkenraadsvergaderingen.
- c. Samen met de secretaris worden documenten of belangrijke brieven, die van de regionale kerkenraad uitgaan, uit naam van de regionale kerkenraad ondertekend.
- d. Regelen van de taakverdeling van en ondersteunen van de samenwerking tussen de leden van de regionale kerkenraad.

5. Taken van de secretaris

- a. Verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het secretariaat van de regio.
- b. Bij verhindering van de (vice) voorzitter zijn taken waarnemen in overeenstemming met het besluit van de regionale kerkenraad.

6. Taken van de penningmeester

- a. In samenwerking met de commissie van beheer verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het financiële beheer en de financiële admini-

- c. Memimpin proses penyusunan dan evaluasi PKU, RKLK dan RKT regionya.
- d. Melaksanakan RKLK dan RKT regionya.
- e. Mengangkat dan memberhentikan/membubarkan perangkat-perangkat pelayanan regionya, serta menerima dan membicarakan laporan pertanggungjawaban perangkat-perangkat itu.
- f. Memantau kegiatan perangkat-perangkat pelayanan regionya serta melakukan tindakan-tindakan yang dibutuhkan dalam rangka membina perangkat-perangkat itu.
- g. Melaksanakan penggembalaan di regionya.
- h. Mengusulkan calon penatua (-penatua) di regionya kepada Moderamen Majelis GKIN/Majelis GKIN, serta melaksanakan pemilihan dan peneguhannya.
- i. Menyelenggarakan rapat Majelis Regio, rapat koordinasi kerja dengan penangkat-perangkat pelayanan, dan rapat jemaat regionya.
- j. Berdasarkan mandat dari Majelis GKIN mewakili GKIN ke luar.

4. Tugas Ketua

- a. Mengambil prakansa dalam melaksanakan tugas dan wewenang Majelis Regio.
- b. Memimpin rapat Majelis Regio.
- c. Atas nama Majelis Regio, bersama Sekretaris menandatangani dokumen-dokumen atau surat-surat penting yang dikeluarkan oleh Majelis Regio.
- d. Mengatur pembagian tugas dan menggalang kerjasama di antara anggota Majelis Regio.

5. Tugas Sekretaris

- a. Menyelenggarakan dan bertanggungjawab atas sekretariat regionya.
- b. Bila Ketua berhalangan menggantikan tugas Ketua sesuai dengan keputusan Majelis Regio.

6. Tugas Bendahara

- a. Dalam kerjasama dengan Komisi Penatalayanan GKIN melaksanakan dan bertanggungjawab atas pengelolaan dan administrasi keuangan

- stratie van de regio.
- b. Verantwoordelijk zijn voor de inventarisatie van de bezittingen van de GKIN in de regio.
- c. Ondersteunen van de regionale kerkenraad in het uitvoeren van de taken en bevoegdheden in het bijzonder op het gebied van fondsen en vermogen.
- d. Een verslag opstellen van de regionale financiën en de inventaris.
  - (1) Iedere 3 maanden een korte samenvatting.
  - (2) Eenmaal per jaar een compleet en omvattend verslag aan het eind van het begrotingsjaar doch op zijn laatst aan het eind van de maand januari.

7. Ambtstermijn

- a. De ambtstermijn van de regionale kerkenraad stemt overeen met de ambtstermijn van de ambtsdragers van de GKIN.
- b. De ambtstermijn van de voorzitter, secretaris en penningmeester en indien aanwezig, de vice-voorzitter, plaatsvervangend secretaris en plaatsvervangend penningmeester is 2 (twee) jaar.
- c. Na afloop van de ambtstermijn kan, indien nodig, de ambtstermijn van de voorzitter, secretaris en penningmeester en indien aanwezig, de vice-voorzitter, plaatsvervangend secretaris en plaatsvervangend penningmeester met 1 (één) ambtstermijn verlengd worden.

8. Verkiezing

- a. In zijn vergadering kiest de regionale kerkenraad een voorzitter, secretaris en penningmeester en indien nodig, een vice-voorzitter, plaatsvervangend secretaris en plaatsvervangend penningmeester.
- b. Het resultaat van de regionale verkiezing wordt vastgesteld in de landelijke kerkenraadsvergadering en bekendgemaakt in de regio's.

ARTIKEL 48 COMMISSIES

1. Verantwoording

- a. De commissies leggen verantwoording af aan de landelijke kerkenraad.

- regionya.
- b. Bertanggungjawab atas inventarisasi harta-milik GKIN di regionya.
- c. Mendukung Majelis Regio dalam melaksanakan tugas dan wewenangnya khususnya dalam bidang dana dan daya.
- d. Menyusun laporan keuangan dan inventaris regio:
  - (1) Secara ringkas setiap 3 (tiga) bulan sekali.
  - (2) Secara lengkap dan menyeluruh 1 (satu) tahun sekali pada akhir tahun anggaran dan menyelesaikannya selambat-lambatnya akhir bulan Januari.

7. Masa Jabatan

- a. Masa jabatan Majelis Regio adalah sesuai dengan masa jabatan sebagai pejabat gerejawi GKIN.
- b. Masa jabatan Ketua, Sekretaris, Bendahara, serta bila ada Wakil Ketua, Wakil Sekretaris dan Wakil Bendahara, adalah 2 (dua) tahun.
- c. Setelah masa jabatannya berakhir, jika dibutuhkan pelayanan Ketua, Sekretaris, Bendahara, serta bila ada Wakil Ketua, Wakil Sekretaris dan Wakil Bendahara, dapat diperpanjang dengan 1 (satu) masa jabatan.

8. Pemilihan

- a. Dalam rapatnya Majelis Regio memilih Ketua, Sekretaris dan Bendahara, serta bila perlu Wakil Ketua, Wakil Sekretaris dan Wakil Bendahara.
- b. Hasil pemilihan Majelis Regio ditetapkan di dalam rapat Majelis GKIN, serta diwartakan di regio-regio.

PASAL 48 KOMISI

1. Pertanggungjawaban

- a. Komisi bertanggungjawab kepada Majelis GKIN.

- b. De verantwoording wordt vormgegeven door:
  - (1) Een werkverslag in de coördinerende werkvergadering.
  - (2) Een jaarverslag aan de landelijke kerkenraad.

2. Samenstelling

- a. Een commissie bestaat uit leden van de GKIN, die kerkelijk wel of geen functie hebben, en sympathisanten.
- b. Een commissie wordt in elk geval geleid door een voorzitter, secretaris en penningmeester die door de landelijke kerkenraad worden gekozen en benoemd in zijn vergadering.
- c. In overeenstemming met de behoefte en situatie kunnen worden gekozen en benoemd een vice-voorzitter, een plaatsvervangend secretaris en een plaatsvervangend penningmeester om respectievelijk de voorzitter, secretaris en penningmeester te helpen in de uitvoering van hun taken.
- d. Om de communicatie tussen de commissies en de landelijke kerkenraad te bevorderen, heeft een lid van de landelijke kerkenraad zitting in het bestuur van de commissie als een ex officio lid.

3. Taken en bevoegdheden

- a. Ondersteunt de landelijke kerkenraad in het proces van samenstellen en evalueren van het SAB-GKIN, het VJP-GKIN en het JP-GKIN.
- b. Ondersteunt de landelijke kerkenraad in de uitvoering van het VJP-GKIN en het JP-GKIN.
- c. Ondersteunt de regionale kerkenraad in het proces van samenstellen en evalueren van het SAB, VJP en het JP van de regio.
- d. Ondersteunt de regionale kerkenraad in de uitvoering van het VJP en JP van de regio.
- e. Organiseert commissievergaderingen.
- f. Draagt de samenstelling van het bestuur van de commissie voor.

4. Taken van de voorzitter

- a. Neemt het initiatief in de uitvoering van de taken en bevoegdheden van de commissie.
- b. Leidt de commissievergadering.
- c. Regelt de verdeling van taken en bevordert de samenwerking tussen de commissieleden.

- b. Pertanggungjawaban itu diwujudkan dalam:
  - (1) Laporan kerja dalam rapat Koordinasi Kerja.
  - (2) Laporan pertanggungjawaban tahunan kepada Majelis GKIN.

2. Susunan

- a. Komisi terdiri dari anggota GKIN, baik yang berjabatan gerejawi maupun tidak, dan para simpatisan.
- b. Komisi dipimpin sedikitnya oleh Ketua, Sekretaris dan Bendahara, yang dipilih dan ditetapkan oleh Majelis GKIN dalam rapatnya.
- c. Sesuai dengan kebutuhan dan keadaan dapat dipilih dan ditetapkan Wakil Ketua, Wakil Sekretaris dan Wakil Bendahara untuk membantu secara berurutan Ketua, Sekretaris dan Bendahara dalam melaksanakan tugasnya.
- d. Demi kelancaran komunikasi antara komisi-komisi dengan Majelis GKIN, di dalam kepengurusan komisi duduk seorang anggota Majelis GKIN sebagai anggota ex officio.

3. Tugas dan Wewenang

- a. Membantu Majelis GKIN dalam proses penyusunan dan evaluasi PKU-GKIN, RKLK-GKIN dan RKT-GKIN.
- b. Membantu Majelis GKIN dalam pelaksanaan RKLK-GKIN dan RKT-GKIN.
- c. Membantu Majelis Regio dalam proses penyusunan dan evaluasi PKU, RKLK dan RKT regio.
- d. Membantu Majelis Regio dalam pelaksanaan RKLK dan RKT regio.
- e. Menyelenggarakan rapat komisi.
- f. Mengusulkan susunan pengurus komisi.

4. Tugas Ketua

- a. Mengambil prakarsa dalam melaksanakan tugas dan wewenang komisi.
- b. Memimpin rapat komisi.
- c. Mengatur pembagian tugas dan menggalang kerjasama di antara anggota komisi.

5. Taken van de secretaris

- a. Verzorgt het secretariaat van de commissie en is er verantwoordelijk voor.
- b. Neemt bij verhindering van de voorzitter zijn taak over in overeenstemming met het besluit de commissie.

6. Taken van de penningmeester

- a. Voert het beheer uit en is verantwoordelijk voor de financiële administratie van de commissie.
- b. Is verantwoordelijk voor de inventarisatie van de bezittingen in de commissie.
- c. Stelt het financiële jaarverslag op en maakt een jaarlijkse inventarislijst van de commissie:
  - (1) Een korte samenvatting om de 3 (drie) maanden.
  - (2) Jaarlijks een compleet en omvattend verslag aan het eind van het begrotingsjaar, te voltooien uiterlijk aan het eind van de maand januari.

7. Ambtstermijn

- a. De ambtstermijn van het bestuur van een commissie is 3 (drie) jaar.
- b. Na beëindiging van de ambtstermijn, kan, zo nodig, de ambtstermijn van het bestuur verlengd worden met 1 (één) ambtsperiode. Na deze periode kan het bestuur voor ten minste 1 (een) jaar niet meer herkozen worden als bestuur van de commissie.

8. Verkiezing

- a. In haar vergadering wijst de commissie kandidaten aan voor voorzitter, secretaris, penningmeester en leden, zo nodig vice-voorzitter, plaatsvervangend secretaris en plaatsvervangend penningmeester.
- b. De kandidaatstelling wordt meegedeeld aan de landelijke kerkenraadsvergadering.
- c. De landelijke kerkenraadsvergadering bevestigt die of wijst die af.
- d. Wanneer de landelijke kerkenraad genoemde kandidaatstelling afwijst, stelt de commissie nieuwe kandidaten voor.
- e. Wanneer de kandidaatstelling wordt aangenomen wijst de landelijke kerkenraad een regio aan om een eredienst voor de installatie van de commissie te organiseren.

5. Tugas Sekretaris

- a. Menyelenggarakan dan bertanggungjawab atas sekretariat komisi.
- b. Bila Ketua berhalangan menggantikan tugas Ketua, sesuai dengan keputusan komisi.

6. Tugas Bendahara

- a. Melaksanakan dan bertanggungjawab atas pengelolaan dan administrasi keuangan komisi.
- b. Bertanggungjawab atas inventarisasi harta-milik GKIN di komisinya.
- c. Menyusun laporan keuangan dan inventaris tahunan komisi:
  - (1) Secara ringkas setiap 3 (tiga) bulan sekali.
  - (2) Secara lengkap dan menyeluruh 1 (satu) tahun sekali pada akhir tahun anggaran dan menyelesaikannya selambat-lambatnya akhir bulan Januari.

7. Masa Jabatan

- a. Masa jabatan pengurus komisi adalah 3 (tiga) tahun.
- b. Setelah masa jabatannya berakhir, jika dibutuhkan pelayanan pengurus komisi dapat diperpanjang dengan 1 (satu) masa jabatan. Setelah itu dalam waktu sekurang-kurangnya 1 (satu) tahun, ia tidak dapat dipilih dan diangkat kembali sebagai pengurus komisi.

8. Pemilihan

- a. Dalam rapatnya komisi menentukan calon-calon Ketua, Sekretaris dan Bendahara, dan anggota-anggota, serta bila perlu Wakil Ketua, Wakil Sekretaris dan Wakil Bendahara.
- b. Hasil pencalonan itu disampaikan kepada rapat Majelis GKIN.
- c. Dalam rapatnya Majelis GKIN memutuskan untuk menyetujui atau menolak pencalonan tersebut.
- d. Bila Majelis GKIN menolak pencalonan tersebut, komisi menentukan calon (-calon) baru.
- e. Bila pencalonan itu disetujui Majelis GKIN menentukan salah satu regio untuk melaksanakan kebaktian pelantikan pengurus komisi.

- f. Die gekozen kunnen worden als voorzitter, vice-voorzitter, secretaris, plaatsvervangend secretaris, penningmeester en plaatsvervangend penningmeester zijn belijdende leden van de GKIN.
- g. Het kerkenraadslid dat zitting heeft in het bestuur als ex officio lid wordt aangewezen door de landelijke kerkenraad.

ARTIKEL 49

COMMISSIE VOOR GEMEENTEOPBOUW EN TOERUSTING

1. De functie van de Commissie voor Gemeenteopbouw en Toerusting is het ondersteunen van de landelijke kerkenraad en de regionale kerkenraden in het gehele proces van plannen, uitvoeren en evalueren van de activiteiten van de GKIN.
2. Om dit uit te voeren heeft de Commissie voor Gemeenteopbouw en Toerusting de volgende taken en bevoegdheden:
  - a. Gevraagd en ongevraagd advies geven aan de landelijke kerkenraad, het moderamen, het DB en de regionale kerkenraden in de gehele procedure van opstellen, uitvoeren en evalueren van de activiteiten van de GKIN.
  - b. Het helpen van de landelijke kerkenraad in het toezicht op de uitvoering van het landelijke VJP-GKIN en het JP-GKIN.
  - c. Het helpen van de regionale kerkenraden in het toezicht op de uitvoering van het regionale VJP en het JP.
  - d. Op verzoek van de landelijke kerkenraad kan de commissie interveniëren in de uitvoering van het landelijke VJP-GKIN en het JP-GKIN.
  - e. Op verzoek van de regionale kerkenraad kan de commissie interveniëren bij de uitvoering van het regionale VJP en het JP.
  - f. Plannen en uitvoeren van de nodige opbouw activiteiten of trainingen om de kwaliteit en effectiviteit van de gemeente te verhogen.

- f. Yang dapat dipilih sebagai Ketua, Wakil Ketua, Sekretaris, Wakil Sekretaris, Bendahara dan Wakil Bendahara adalah anggota baptisan dewasa/sidi GKIN.
- g. Anggota Majelis GKIN yang duduk dalam pengurus komisi sebagai anggota ex officio ditunjuk oleh Majelis GKIN.

PASAL 49

KOMISI PEMBANGUNAN DAN PEMBINAAN JEMAAT

1. Fungsi dari Komisi Pembangunan dan Pembinaan Jemaat adalah sebagai pembantu Majelis GKIN dan Majelis Regio dalam segenap proses perencanaan, pelaksanaan dan evaluasi kegiatan GKIN.
2. Guna melaksanakan hal itu Komisi Pembangunan dan Pembinaan Jemaat mempunyai tugas dan wewenang sebagai berikut:
  - a. Bila diperlukan, baik diminta maupun tidak, memberikan nasihat kepada Majelis GKIN, Moderamen Majelis GKIN, BPH Majelis GKIN, dan Majelis Regio dalam segenap proses perencanaan, pelaksanaan dan evaluasi kegiatan GKIN.
  - b. Membantu Majelis GKIN dalam memantau pelaksanaan RKL-GKIN dan RKT-GKIN.
  - c. Membantu Majelis Regio dalam memantau pelaksanaan RKL dan RKT regio.
  - d. Berdasarkan permintaan Majelis GKIN melakukan intervensi dalam pelaksanaan RKL-GKIN dan RKT-GKIN.
  - e. Berdasarkan permintaan Majelis Regio melakukan intervensi dalam pelaksanaan RKL dan RKT regio.
  - f. Merencanakan dan melaksanakan kegiatan-kegiatan pembinaan atau latihan yang dibutuhkan untuk meningkatkan daya-guna dan hasil-guna jemaat GKIN.

ARTIKEL 50
COMMISSIE VOOR EREDIENST EN
GEMEENSCHAP

1. De Commissie voor Eredienst en Gemeenschap staat ten dienste van de landelijke kerkenraad en de regionale kerkenraden in het ontwikkelen van de erediensten en om de gemeenschapsvorming in de GKIN te ondersteunen.
2. Om dit doel te verwezenlijken heeft de Commissie voor Eredienst en Gemeenschap de volgende taken en bevoegdheden:
  - a. Gevraagd en ongevraagd advies geven aan de landelijke kerkenraad, het moderamen, het DB en de regionale kerkenraden met betrekking tot de eredienst en de gemeenschapsvorming in de GKIN.
  - b. Op verzoek van de landelijke kerkenraad interveniëren in de uitvoering van de eredienst en gemeenschapsvorming in de GKIN.
  - c. Op verzoek van de regionale kerkenraad interveniëren in de uitvoering van de eredienst en gemeenschapsvorming in de regio.
  - d. In samenwerking met de landelijke kerkenraad en de regionale kerkenraden initiatief nemen in het ontwikkelen van de eredienst zowel naar vorm als inhoud.
  - e. In samenwerking met de landelijke kerkenraad en de regionale kerkenraden initiatief nemen in het ondersteunen van de gemeenschapsvorming.
  - f. Plannen en uitvoeren van de nodige opbouw activiteiten of trainingen om de eredienst in de GKIN te ontplooien.
  - g. Plannen en uitvoeren van de nodige gemeenschapsvormende activiteiten en trainingen om de gemeenschapsvorming in de GKIN te ondersteunen.

PASAL 50
KOMISI IBADAH DAN PERSEKUTUAN

1. Fungsi dari Komisi Ibadah dan Persekutuan adalah sebagai pembantu Majelis GKIN dan Majelis Regio dalam mengembangkan ibadah dan menggalang persekutuan GKIN.
2. Guna melaksanakan hal itu Komisi Ibadah dan Persekutuan mempunyai tugas dan wewenang sebagai berikut:
  - a. Bila diperlukan, baik diminta maupun tidak, memberikan nasihat kepada Majelis GKIN, Moderamen Majelis GKIN, BPH Majelis GKIN, dan Majelis Regio dalam hal ibadah dan persekutuan GKIN.
  - b. Berdasarkan permintaan Majelis GKIN melakukan intervensi dalam pelaksanaan ibadah dan persekutuan GKIN.
  - c. Berdasarkan permintaan Majelis Regio melakukan intervensi dalam pelaksanaan ibadah dan persekutuan regio.
  - d. Dalam kerjasama dengan Majelis GKIN dan Majelis Regio mengambil prakarsa dalam mengembangkan ibadah GKIN baik dari segi bentuk maupun isi.
  - e. Dalam kerjasama dengan Majelis GKIN dan Majelis Regio mengambil prakarsa dalam menggalang persekutuan GKIN.
  - f. Merencanakan dan melaksanakan kegiatan-kegiatan pembinaan atau latihan yang dibutuhkan untuk mengembangkan ibadah GKIN.
  - g. Merencanakan dan melaksanakan kegiatan-kegiatan persekutuan atau latihan yang dibutuhkan untuk menggalang persekutuan GKIN.

ARTIKEL 51 COMMISSIE VOOR GETUIGENIS EN DIENSTBETOON

1. De functie van de Commissie voor Getuigenis en Dienstbetoon is het ondersteunen van de landelijke kerkenraad en de regionale kerkenraden in het ontwikkelen van getuigenis en dienstbetoon van de GKIN **(de uitvoeringsbepalingen, artikel 30)**.
2. Om dit uit te voeren heeft de Commissie voor Getuigenis en Dienstbetoon de volgende taken en bevoegdheden:
  - a. Gevraagd of ongevraagd advies geven aan de landelijke kerkenraad, het moderamen, het DB en de regionale kerkenraden in zaken met betrekking tot getuigenis en dienstbetoon in de GKIN.
  - b. Op verzoek van de landelijke kerkenraad interveniëren in de uitvoering van getuigenis en dienstbetoon in de GKIN.
  - c. Op verzoek van de regionale kerkenraad interveniëren in de uitvoering van getuigenis en dienstbetoon in de regio.
  - d. In samenwerking met de landelijke kerkenraad en de regionale kerkenraden initiatief nemen in het ontwikkelen van getuigenis en dienstbetoon in de GKIN.
  - e. Ontwikkelen van activiteiten of trainingen ten behoeve van getuigenis en dienstbetoon in de GKIN.

ARTIKEL 52 COMMISSIE VAN BEHEER

1. De functie van de Commissie van Beheer is het ondersteunen van de landelijke kerkenraad en regionale kerkenraden in het ontwikkelen en beheeren van fondsen en vermogen van de GKIN.
2. Om dit uit te voeren heeft de Commissie van Beheer de volgende taken en bevoegdheden:

PASAL 51 KOMISI KESAKSIAN DAN PELAYANAN

1. Fungsi dari Komisi Kesaksian dan Pelayanan adalah sebagai pembantu Majelis GKIN dan Majelis Regio dalam mengembangkan kesaksian dan pelayanan GKIN **(Tata Laksana GKIN, Pasal 30)**.
2. Guna melaksanakan hal itu Komisi Kesaksian dan Pelayanan mempunyai tugas dan wewenang sebagai berikut:
  - a. Bila diperlukan, baik diminta maupun tidak, memberikan nasihat kepada Majelis GKIN, Moderamen Majelis GKIN, BPH Majelis GKIN, dan Majelis Regio dalam hal kesaksian dan pelayanan GKIN.
  - b. Berdasarkan permintaan Majelis GKIN melakukan intervensi dalam pelaksanaan kesaksian dan pelayanan GKIN.
  - c. Berdasarkan permintaan Majelis Regio melakukan intervensi dalam pelaksanaan kesaksian dan pelayanan regio.
  - d. Dalam kerjasama dengan Majelis GKIN dan Majelis Regio mengambil prakarsa dalam mengembangkan kesaksian dan pelayanan GKIN.
  - e. Merencanakan dan melaksanakan kegiatan-kegiatan pembinaan atau latihan yang dibutuhkan untuk mengembangkan kesaksian dan pelayanan GKIN.

PASAL 52 KOMISI PENATALAYANAN

1. Fungsi dari Komisi Penatalayanan adalah sebagai pembantu Majelis GKIN dan Majelis Regio dalam mengembangkan dan mengelola dana dan daya GKIN.
2. Guna melaksanakan hal itu Komisi Penatalayanan mempunyai tugas dan wewenang sebagai berikut:

- a. Ontwikkelen en beheren van het vermogen van de GKIN en verwerven van fondsen voor de GKIN, binnen de grenzen van het beleid van de landelijke kerkenraad.
  - b. Verantwoordelijk zijn voor de inventarisatie van de bezittingen van de GKIN.
  - c. Gevraagd en ongevraagd advies geven aan de landelijke kerkenraad, het moderamen, het DB, de regionale kerkenraden en de organen van dienst op het gebied van fondsen en vermogen van de GKIN.
  - d. Op verzoek van de landelijke kerkenraad interveniëren op het gebied van fondsen en vermogen van de GKIN.
  - e. Op verzoek van de regionale kerkenraden interveniëren op het gebied van fondsen en vermogen van de regio.
  - f. In samenwerking met de landelijke kerkenraad en de regionale kerkenraden initiatief nemen tot het ontwikkelen van fondsen en vermogen van de GKIN.
  - g. In samenwerking met de landelijke kerkenraad een begroting opstellen voor de GKIN op zijn minst 3 maanden voordat het begrotingsjaar aanvangt.
  - h. Een financieel verslag opstellen en een verslag over de inventaris van de GKIN:
    - (1) Een kort verslag eenmaal per 4 (vier) maanden.
    - (2) Eenmaal per jaar een compleet en omvattend verslag aan het eind van het begrotingsjaar doch uiterlijk eind februari.
  - i. Ontwikkelen van activiteiten en trainingen ten behoeve van fondswerving en vermogensbeheer.
- a. Mengambil keputusan-keputusan dan melakukan tindakan-tindakan dalam mengembangkan dan mengelola dana dan daya GKIN, dalam batasan kebijakan yang ditetapkan oleh Majelis GKIN.
  - b. Bertanggungjawab atas inventarisasi harta-milik GKIN.
  - c. Bila diperlukan, baik diminta maupun tidak, memberikan nasihat kepada Majelis GKIN, Moderamen Majelis GKIN, BPH Majelis GKIN, Majelis Regio dan perangkat pelayanan GKIN dalam bidang dana dan daya GKIN.
  - d. Berdasarkan permintaan Majelis GKIN melakukan intervensi dalam bidang dana dan daya dalam lingkup GKIN.
  - e. Berdasarkan permintaan Majelis Regio melakukan intervensi dalam bidang dana dan daya dalam lingkup regio.
  - f. Dalam kerjasama dengan Majelis GKIN dan Majelis Regio mengambil prakarsa dalam mengembangkan dana dan daya GKIN.
  - g. Dalam kerjasama dengan Majelis GKIN menyusun rencana anggaran GKIN selambatnya-lambatnya 3 (tiga) bulan sebelum tahun anggaran dimulai.
  - h. Menyusun laporan keuangan dan inventaris GKIN:
    - (1) Secara ringkas setiap 4 (empat) bulan sekali.
    - (2) Secara lengkap dan menyeluruh 1 (satu) tahun sekali pada akhir tahun anggaran dan menyelesaikannya selambat-lambatnya akhir bulan Februari.
  - i. Merencanakan dan melaksanakan kegiatan-kegiatan pembinaan atau latihan yang dibutuhkan dalam bidang dana dan daya.

ARTIKEL 53 HET SECRETARIAAT EN HET KERKELIJK BUREAU

1. Het secretariaat

- a. Het secretariaat ondersteunt de GKIN op het gebied van administratie zowel extern als intern, verslaglegging, registratie en archivering.
- b. Het secretariaat wordt uitgevoerd door en valt onder de verantwoordelijkheid van de algemeen secretaris (scriba) en de plaatsvervangend algemeen secretaris.

2. Het kerkelijk bureau

- a. Ondersteunt het secretariaat.
- b. Is verantwoording schuldig aan de algemeen secretaris en de plaatsvervangend algemeen secretaris.
- c. Medewerkers van het kerkelijk bureau hebben met hun functie betrekking hebbende geheimhoudingsplicht, zoals geregeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 39.**

ARTIKEL 54 REGIONALE COMMISSIES

1. Verantwoording

- a. De regionale commissie is verantwoording schuldig aan de regionale kerkenraad.
- b. De verantwoording geschiedt door:
  - (1) Een werkverslag in een regionale gemeentevergadering.
  - (2) Een jaarverslag waarin verantwoording wordt afgelegd aan de regionale kerkenraad.

PASAL 53 SEKRETARIAT DAN KANTOR GEREJA

1. Sekretariat

- a. Sekretariat GKIN diselenggarakan guna menunjang organisasi dan pelayanan GKIN dalam bidang administrasi baik ke luar maupun ke dalam, pelaporan, pendataan dan pengarsipan.
- b. Sekretariat GKIN diselenggarakan oleh dan di bawah tanggung jawab Sekretaris Umum dan Wakil Sekretaris Umum Majelis GKIN.

2. Kantor Gereja

- a. Guna menunjang Sekretariat GKIN diadakan Kantor Gereja.
- b. Kantor Gereja bertanggungjawab kepada Sekretaris Umum dan Wakil Sekretaris Umum Majelis GKIN.
- c. Personalialia Kantor Gereja GKIN wajib memegang rahasia fungsi sebagaimana diatur dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 39.**

PASAL 54 KOMISI REGIO

1. Pertanggungjawaban

- a. Komisi Regio bertanggungjawab kepada Majelis Regio.
- b. Pertanggungjawaban itu diwujudkan dalam:
  - (1) Laporan kerja dalam rapat jemaat regio.
  - (2) Laporan pertanggungjawaban tahunan kepada Majelis Regio.

2. Samenstelling

- a. De regionale commissies bestaan uit leden van de GKIN, die al dan niet een kerkelijke functie bekleeden, en sympathisanten.
- b. Een commissie wordt ten minste geleid door een voorzitter, een secretaris en een penningmeester, die gekozen en aangesteld worden in de vergadering van de regionale kerkenraad.
- c. Naar behoefte kan gekozen en aangesteld worden een vice-voorzitter, een plaatsvervangend secretaris en een plaatsvervangend penningmeester.

3. Taken en bevoegdheden

- a. Voorstellen doen aan de regionale kerkenraad voor de opstelling en evaluatie van het SAB, het VJP en het JP van de regio.
- b. Voorstellen doen aan de regionale kerkenraad voor de uitvoering van het VJP en het JP van de regio.
- c. Organiseren van de regionale commissievergaderingen.
- d. Voorstellen doen voor de samenstelling van het bestuur van de regionale commissie.

4. Taken van de voorzitter

- a. Initiatief nemen voor de uitvoering van de taken en het uitoefenen van de bevoegdheden van de regionale commissie.
- b. Leiden van de regionale commissievergadering.
- c. Verdelen van de taken en ondersteunen van de samenwerking tussen de leden van de regionale commissie.

5. Taken van de secretaris

- a. Organiseren van en verantwoording nemen voor het secretariaat van de regionale commissie.
- b. Bij verhindering van de (vice-)voorzitter neemt hij zijn taken over in overeenstemming met het besluit van de regionale commissie.

2. Susunan

- a. Komisi Regio terdiri dari anggota GKIN, baik yang berjabatan gerejawi maupun tidak, dan para simpatisan.
- b. Komisi dipimpin sedikitnya oleh Ketua, Sekretaris dan Bendahara, yang dipilih dan ditetapkan oleh Majelis Regio dalam rapatnya.
- c. Sesuai dengan kebutuhan dan keadaan dapat dipilih dan ditetapkan Wakil Ketua, Wakil Sekretaris dan Wakil Bendahara untuk membantu secara berurutan Ketua, Sekretaris dan Bendahara dalam melaksanakan tugasnya.

3. Tugas dan Wewenang

- a. Memberi masukan bagi Majelis Regio dalam proses penyusunan dan evaluasi PKU, RKLK dan RKT regio.
- b. Memberi masukan bagi Majelis Regio dalam pelaksanaan RKLK dan RKT regio.
- c. Menyelenggarakan rapat komisi regio.
- d. Mengusulkan susunan pengurus komisi regio.

4. Tugas Ketua

- a. Mengambil prakarsa dalam melaksanakan tugas dan wewenang komisi regio.
- b. Memimpin rapat komisi regio.
- c. Mengatur pembagian tugas dan menggalang kerjasama di antara anggota komisi regio.

5. Tugas Sekretaris

- a. Menyelenggarakan dan bertanggungjawab atas sekretariat komisi regio.
- b. Bila Ketua berhalangan menggantikan tugas Ketua, sesuai dengan keputusan komisi regio.

6. Taken van de penningmeester

- a. Uitvoeren en verantwoordelijk zijn voor het beheer en de financiële administratie van de regionale commissie.
- b. Het financieel verslag en de inventarislijst van de regionale commissie opstellen:
  - (1) Een keer per 3 maanden een kort verslag.
  - (2) Een keer per jaar een compleet en omvattend verslag aan het eind van het begrotingsjaar doch uiterlijk half januari.

7. Ambtstermijn.

- a. De ambtstermijn van het bestuur van de regionale commissie is 3 (drie) jaar.
- b. Na het einde van de ambtstermijn, kan indien nodig, deze worden verlengd met één ambtsperiode. Na deze periode kan betrokkene ten minste voor 1 jaar niet herkozen worden als bestuurslid van een regionale commissie.

8. Verkiezing

- a. In haar vergadering stelt de commissie de kandidaten vast voor de voorzitter, de secretaris en de penningmeester alsook de leden en indien nodig ook de vice-voorzitter, plaatsvervangend secretaris en plaatsvervangend penningmeester.
- b. Het resultaat van de kandidaatstelling wordt megedeeld aan de regionale kerkenraad.
- c. In zijn vergadering besluit de regionale kerkenraad de kandidaatstelling goed te keuren of af te wijzen.
- d. Indien de genoemde kandidaatstelling wordt afgewezen, stelt de regionale commissie (een) nieuwe kandida(a)t(en) vast.
- e. Als de kandidaatstelling wordt goedgekeurd, organiseert de regionale kerkenraad een bevestigingsdienst voor het bestuur van de regionale commissie.

6. Tugas Bendahara

- a. Melaksanakan dan bertanggungjawab atas pengelolaan dan administrasi keuangan komisi regio.
- b. Menyusun laporan keuangan dan inventaris komisi regio:
  - (1) Secara ringkas setiap 3 (tiga) bulan sekali.
  - (2) Secara lengkap dan menyeluruh 1 (satu) tahun sekali pada akhir tahun anggaran dan menyelesaikannya selambat-lambatnya pertengahan bulan Januari.

7. Masa Jabatan

- a. Masa jabatan pengurus komisi regio adalah 3 (tiga) tahun.
- b. Setelah masa jabatannya berakhir, jika dibutuhkan pelayanan pengurus komisi regio dapat diperpanjang dengan 1 (satu) masa jabatan. Setelah itu dalam waktu sekurang-kurangnya 1 (satu) tahun, ia tidak dapat dipilih dan diangkat kembali sebagai pengurus komisi regio.

8. Pemilihan

- a. Dalam rapatnya komisi menentukan calon-calon Ketua, Sekretaris dan Bendahara, dan anggota-anggota, serta bila perlu Wakil Ketua, Wakil Sekretaris dan Wakil Bendahara.
- b. Hasil pencalonan itu disampaikan kepada rapat Majelis Regio.
- c. Dalam rapatnya Majelis Regio memutuskan untuk menyetujui atau menolak pencalonan tersebut.
- d. Bila Majelis Regio menolak pencalonan tersebut, komisi regio menentukan calon (-calon) baru.
- e. Bila pencalonan itu disetujui Majelis Regio melaksanakan kebaktian pelantikan pengurus komisi regio.

ARTIKEL 55 WERKGROEPEN

1. Verantwoording

- a. Werkgroepen worden gevormd naar gelang de noodzaak.
- b. In landelijk verband:
  - (1) Een landelijke werkgroep wordt aangesteld door en legt verantwoording af aan de landelijke kerkenraad.
  - (2) De verantwoording geschiedt door een werkverslag waarin verantwoording wordt afgelegd aan de landelijke kerkenraad.
- c. In regionaal verband:
  - (1) Een regionale werkgroep wordt aangesteld door en legt verantwoording af aan de regionale kerkenraad.
  - (2) De verantwoording geschiedt door een werkverslag waarin verantwoording wordt afgelegd aan de regionale kerkenraad.

2. Samenstelling

- a. Een werkgroep bestaat uit leden van de GKIN, die al dan niet een kerkelijke functie bekleden, en sympathisanten.
- b. Een werkgroep wordt gekozen en aangesteld door de kerkenraad.
- c. Een werkgroep wordt ten minste geleid door een voorzitter, een secretaris en een penningmeester.
- d. Naar behoefte kan een vice-voorzitter, plaatsvervangend secretaris en een plaatsvervangend penningmeester gekozen en benoemd worden om respectievelijk de voorzitter, de secretaris en de penningmeester te helpen in de uitvoering van hun taak

3. Taken en bevoegdheden

- a. Uitvoeren van de opdracht van de kerkenraad.
- b. Houden van de vergaderingen van de werkgroep.
- c. Voorstellen doen over de samenstelling van het bestuur van de werkgroep.

PASAL 55 KELOMPOK KERJA ATAU PANITIA

1. Pertanggungjawaban

- a. Kelompok kerja atau Panitia dibentuk sesuai dengan kebutuhan.
- b. Dalam lingkup keseluruhan GKIN:
  - (1) Kelompok kerja atau Panitia dalam lingkup GKIN, dibentuk oleh dan bertanggungjawab kepada Majelis GKIN.
  - (2) Pertanggungjawaban itu diwujudkan dalam bentuk laporan kerja dan pertanggungjawaban kepada Majelis GKIN.
- c. Dalam lingkup regio:
  - (1) Kelompok kerja atau Panitia dalam lingkup regio, dibentuk oleh dan bertanggungjawab kepada Majelis Regio.
  - (2) Pertanggungjawaban itu diwujudkan dalam bentuk laporan kerja dan pertanggungjawaban kepada Majelis Regio.

2. Susunan

- a. Kelompok kerja atau Panitia terdiri dari anggota GKIN, baik yang berjabatan gerejawi maupun tidak, dan para simpatisan.
- b. Kelompok kerja atau Panitia dipilih dan ditetapkan oleh Majelis dalam rapatnya.
- c. Kelompok kerja atau Panitia dipimpin sedikitnya oleh Ketua, Sekretaris dan Bendahara.
- d. Sesuai dengan kebutuhan dan keadaan dapat dipilih dan ditetapkan Wakil Ketua, Wakil Sekretaris dan Wakil Bendahara untuk membantu secara berurutan Ketua, Sekretaris dan Bendahara dalam melaksanakan tugasnya.

3. Tugas dan Wewenang

- a. Melaksanakan penugasan Majelis yang membentuknya.
- b. Menyelenggarakan rapat Kelompok kerja atau Panitia.
- c. Mengusulkan susunan pengurus Kelompok kerja atau Panitia.

4. Taken van de voorzitter

- a. Initiatief nemen in het uitvoeren van de taken en bevoegdheden van de werkgroep.
- b. Leiden van de vergadering van de werkgroep.
- c. Verdelen van taken en ondersteunen van de samenwerking tussen de leden van de werkgroep.

5. Taken van de secretaris

- a. Organiseren en verantwoording nemen voor het secretariaat van de werkgroep.
- b. Bij verhindering van de voorzitter zijn taken overnemen in overeenstemming met het besluit van de werkgroep.

6. Taken van de penningmeester

- a. Verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het beheer en de financiële administratie van de werkgroep.
- b. Opstellen van het financiële verslag en een inventarislijst van de werkgroep.

7. De ambtstermijn

De ambtstermijn van het bestuur van de werkgroep is vanaf de oprichting totdat de taak voltooid is.

8. Verkiezing

- a. In de kerkenraadsvergadering wordt besloten of een werkgroep gevormd wordt.
- b. In de kerkenraadsvergadering wordt de kandidaat voor de voorzitter, en indien nodig voor de secretaris en de penningmeester van de te vormen werkgroep benoemd.
- c. De kerkenraad die de werkgroep benoemt benadert de betreffende kandidaat/kandidaten om hem/hun te vragen of hij/zij hiertoe bereid is/zijn.
- d. Indien de betrokken kandidaat/kandidaten bereid is/zijn, wordt hem/hun gevraagd om het voltallige bestuur van de te vormen werkgroep samen te stellen.

4. Tugas Ketua

- a. Mengambil prakarsa dalam melaksanakan tugas dan wewenang Kelompok kerja atau Panitia.
- b. Memimpin rapat Kelompok kerja atau Panitia.
- c. Mengatur pembagian tugas dan menggalang kerjasama di antara anggota Kelompok kerja atau Panitia.

5. Tugas Sekretaris

- a. Menyelenggarakan dan bertanggungjawab atas sekretariat Kelompok kerja atau Panitia.
- b. Bila Ketua berhalangan menggantikan tugas Ketua, sesuai dengan keputusan Kelompok kerja atau Panitia.

6. Tugas Bendahara

- a. Melaksanakan dan bertanggungjawab atas pengelolaan dan administrasi keuangan Kelompok kerja atau Panitia.
- b. Menyusun laporan keuangan dan inventaris Kelompok kerja atau Panitia.

7. Masa Jabatan

Masa jabatan pengurus Kelompok kerja atau Panitia adalah sejak pembentukan hingga tugasnya selesai.

8. Pemilihan

- a. Dalam rapatnya Majelis yang membentuknya memutuskan untuk membentuk Kelompok kerja atau Panitia.
- b. Dalam rapatnya Majelis yang membentuknya menentukan calon (-calon) Ketua, dan bila perlu calon (-calon) Sekretaris dan Bendahara dari Kelompok kerja atau Panitia yang akan dibentuk.
- c. Majelis yang membentuknya mendekati calon (-calon) tersebut untuk menanyakan kesediaannya.
- d. Bila calon (-calon) yang bersangkutan bersedia, maka ia (mereka) diminta untuk menyusun susunan lengkap pengurus Kelompok kerja atau Panitia yang akan dibentuk.

- e. Indien de samenstelling goedgekeurd wordt, stelt de kerkenraad de oprichting van de werkgroep vast en zo nodig wordt dit bekend gemaakt aan alle regio's of aan de gemeente van de betreffende regio.

ARTIKEL 56 VERGADERINGEN

1. Begrippen

- a. Op basis van de geloofsovertuiging dat Christus de gemeente leidt door de Heilige Geest, en dat derhalve de leiding van de kerk in handen van de kerkelijke ambtsdragers is gegeven en collectief van aard is, kiest de GKIN voor de vergadering als vorm van leidinggeven en middel om besluiten te nemen.
- b. GKIN kent twee soorten vergaderingen:
- (1) Vergaderingen van ambtsdragers, bijgewoond door ambtsdragers van de GKIN, deze zijn:
    - De landelijke kerkenraadsvergadering;
    - De ministeriumvergadering;
    - De moderamenvergadering;
    - De regionale kerkenraadsvergadering.
  - (2) Andere kerkelijke vergaderingen, bijgewoond door zowel alle GKIN leden als sympathisanten, zijn:
    - De gemeentevergadering;
    - De werkcoördinatievergadering;
    - De commissievergadering.

2. Besluitvorming

- a. In principe worden in de vergaderingen besluiten na algemeen overleg in consensus genomen.
- b. Als er geen consensus bereikt kan worden maar direct een besluit genomen moet worden dan geschiedt dit met meerderheid van stem-

- e. Bila susunan itu disetujui, Majelis yang membentuknya menetapkan pembentukan Kelompok kerja atau Panitia itu dalam rapatnya, serta bila perlu diwartakan kepada segenap regio atau kepada jemaat regio yang bersangkutan.

PASAL 56 RAPAT-RAPAT

1. Pengertian

- a. Berdasarkan keyakinan bahwa Kristuslah yang memimpin jemaat melalui Roh Kudus, dan bahwa karena itu kepemimpinan gerejawi berada di tangan para pejabat gerejawi dan sifatnya kolektif, maka GKIN memilih rapat sebagai wujud kepemimpinan gerejawi dan sarana pengambilan keputusan.
- b. GKIN mengenal dua jenis rapat:
- (1) Sidang para pejabat gerejawi, yang dihadiri oleh para pejabat gerejawi GKIN, yaitu:
    - Rapat Majelis GKIN;
    - Rapat Ministerium;
    - Rapat Moderamen Majelis GKIN
    - Rapat Majelis Regio.
  - (2) Rapat gerejawi lainnya, yang dihadiri oleh segenap anggota maupun simpatisan GKIN, yaitu:
    - Rapat Jemaat;
    - Rapat Koordinasi Kerja;
    - Rapat Komisi.

2. Pengambilan Keputusan

- a. Pada dasarnya keputusan dalam rapat-rapat GKIN diambil secara musyawarah untuk mufakat.
- b. Bila mufakat tidak tercapai sedangkan keputusan harus segera diambil, maka dilakukan pemungutan suara terbanyak.

men.

- c. Zaken betreffende de leer van de GKIN, andere theologische en principiële zaken aangaande het kerkelijk leven, worden niet besloten door stemming. Voor deze zaken wordt, alvorens een besluit te nemen, een onderzoek en studie verricht en feedback vanuit de gehele gemeente verzameld. Daarna wordt een besluit genomen in een bijzonder landelijke kerkenraadsvergadering, die speciaal hiervoor bijeengeroepen wordt.

3. Vergaderreglement

a. Deelnemers

De vergadering wordt bijgewoond door:

- (1) De voorzitter van de vergadering.
- (2) Deelnemers van de vergadering: deze zijn zij die gerechtigd zijn de vergadering permanent bij te wonen.
- (3) Genodigden en resource persons.

b. Voorbereiding

- (1) De agenda bestaat uit:

- Vaste agendapunten: opening en sluiting, goedkeuring notulen, het controleren van de besluiten- en de actiepuntenlijst, rapporten, ingekomen en uitgaande stukken, controle op het werkprogramma, wat verder ter tafel komt en de rondvraag;
- Wisselende agendapunten: b.v. problemen of activiteiten die besproken moeten worden.

- (2) De agenda wordt vastgesteld door de voorzitter van de vergadering en de secretaris gebaseerd op de notulen, besluiten- en actiepuntenlijst, ingekomen en uitgaande stukken, het werkprogramma en input uit de regio of van gemeenteleden.
- (3) Onderwerpen die besproken zullen worden dienen uiterlijk 4 (vier) weken voor de datum van de vergadering door de voorzitter van de vergadering en de secretaris ontvangen te zijn. (Geldt voor de landelijke kerkenraadsvergadering en de moderamenvergadering).
- (4) De uitnodiging voor de vergadering en de schriftelijke stukken

- c. Bagi hal-hal yang menyangkut pengajaran GKIN hal-hal teologis lainnya, dan hal-hal prinsipial yang menyangkut kehidupan gereja, pengambilan keputusan tidak dilakukan dengan cara pemungutan suara. Untuk itu pengambilan keputusan harus didahului dengan penelitian, studi, dan pengumpulan masukan serta umpan balik dari segenap jemaat GKIN. Selanjutnya keputusan mengenai hal-hal itu diambil dalam rapat Majelis GKIN yang khusus diadakan untuk itu.

3. Tata Tertib Rapat

a. Peserta Rapat

Rapat dihadiri oleh peserta rapat yaitu:

- (1) Pemimpin rapat.
- (2) Anggota rapat, yaitu mereka yang berhak hadir secara tetap dalam rapat yang bersangkutan.
- (3) Undangan dan Nara Sumber.

b. Persiapan

- (1) Agenda rapat terdiri atas:

- Agenda tetap, misalnya pembukaan dan penutupan, pengesahan notulen, pengecekan daftar keputusan dan daftar tindakan, laporan-laporan, surat-surat masuk dan keluar, pengecekan program kerja, warnasari dan pertanyaan keliling;
- Agenda tidak tetap, misalnya masalah-masalah atau kegiatan-kegiatan yang perlu dibahas.

- (2) Agenda rapat ditetapkan oleh pemimpin rapat dan sekretaris berdasarkan notulen-notulen rapat, daftar keputusan dan daftar tindakan, surat-surat masuk, program kerja, dan masukan dari regio atau anggota jemaat.
- (3) Pokok-pokok yang hendak dibahas dalam rapat harus telah diterima oleh pemimpin rapat dan sekretaris selambatnya 4 (empat) minggu sebelum tanggal rapat. (Berlaku untuk rapat Majelis GKIN dan rapat Moderamen Majelis GKIN).
- (4) Undangan rapat dan bahan-bahan tertulis yang hendak dibi-

die besproken zullen worden - inclusief de notulen van de vorige vergadering - dienen uiterlijk 2 (twee) weken voor de datum van de vergadering conform het jaarrooster, door de deelnemers van de vergadering ontvangen te zijn,.

c. Quorum

- (1) De vergadering is rechtsgeldig als ten minste 60% (zestig procent) van de deelnemers van de vergadering aanwezig is.
- (2) Indien het quorum niet bereikt is kan de vergadering toch doorgaan. Besluiten kunnen alleen genomen worden op een volgende bijzondere vergadering.
- (3) De bijzondere vergadering dient minimaal 2 (twee) weken en maximaal 4 (vier) weken erna gehouden te worden.
- (4) Indien blijkt dat in deze bijzondere vergadering het quorum ook niet bereikt wordt, wordt deze bijzondere vergadering als rechtsgeldig beschouwd.

d. Bijzonder quorum

- (1) Naast bovengenoemde quorumregels zijn de moderamen- en de landelijke kerkenraadsvergaderingen rechtsgeldig als alle regio's vertegenwoordigd zijn.
- (2) De landelijke kerkenraadsvergadering die over principiële of essentiële onderwerpen vergadert en besluit, zoals zaken betreffende de leer of beroeping van een predikant, is rechtsgeldig als deze bijgewoond wordt door ten minste 75% (vijfenzeventig procent) van de gerechtigde deelnemers.

e. Taken en bevoegdheden van de voorzitter van de vergadering

- (1) De voorzitter van de vergadering heeft tot taak:
  - Het introduceren van de agendapunten.
  - Het stimuleren van de bespreking.
  - Het leiden van het overleg
  - Het bewaken van de richting, het onderwerp en de gesprekstijd.
  - Het samenvatten van de discussies en het formuleren van het te nemen besluit.

carakan dalam rapat, - termasuk notulen rapat sebelumnya - harus telah diterima oleh peserta rapat selambatnya 2 (dua) minggu sebelum tanggal rapat, sesuai dengan jadwal rapat tahunan.

c. Kuorum

- (1) Rapat adalah sah bila dihadiri oleh sedikitnya 60 % (enam puluh persen) dari jumlah anggota rapat.
- (2) Bila kuorum di atas tidak tercapai rapat dapat tetap berlangsung. Namun pengambilan keputusan baru dapat diambil dalam rapat khusus sesudahnya.
- (3) Rapat khusus itu harus diadakan 2 (dua) minggu dan selambatnya 4 (empat) minggu sesudahnya.
- (4) Bila dalam rapat khusus itu kuorum ternyata juga tidak tercapai, maka rapat khusus itu dianggap sah.

d. Kuorum Khusus

- (1) Selain harus memenuhi kuorum di atas, rapat Moderamen GKIN dan rapat Majelis GKIN adalah sah bila setiap regio terwakili di dalamnya.
- (2) Rapat Majelis GKIN yang membahas dan memutuskan hal-hal yang prinsipial dan esensial, misalnya masalah ajaran atau pemanggilan pendeta, adalah sah bila dihadiri oleh sedikitnya 75 % (tujuh puluh lima persen) dari jumlah anggota rapat.

e. Tugas dan Wewenang Pemimpin Rapat

- (1) Pemimpin rapat bertugas untuk:
  - Mengintroduksikan pokok-pokok agenda rapat.
  - Menstimulir percakapan.
  - Mengatur jalannya pembicaraan.
  - Menjaga arah, pokok dan waktu pembicaraan.
  - Menyimpulkan pembicaraan dan merumuskan keputusan untuk diambil oleh rapat.

- (2) Omdeze taken te realiseren heeft de voorzitter de bevoegdheden om:
- De vergadering te leiden en richting te geven, daarbij in het oog te houden zowel het doel als de aspiraties van de deelnemers van de vergadering.
  - De vergaderdiscipline te bewaken.
  - Conflict in de vergadering te beheersen.
  - De orde van de vergadering te handhaven.
- f. Rechten en verantwoordelijkheden van de deelnemers van de vergadering
- (1) De deelnemers van de vergadering hebben het recht om:
- Deel te nemen aan iedere discussie en aan het nemen van besluiten.
  - Gelegenheid te krijgen om te spreken.
  - Te spreken en hun mening naar voren te brengen zonder te worden geïnterrupteerd door de andere deelnemers.
- (2) In dit kader hebben deelnemers van de vergadering de verantwoordelijkheid om:
- De voorzitter van de vergadering te gehoorzamen.
  - Te spreken na toestemming van de voorzitter van de vergadering.
  - Alleen via de voorzitter van de vergadering te reageren.
  - Zich te houden aan het onderwerp.
  - Zich in te spannen om de emotie te beheersen tijdens de discussies.
  - Alleen via de voorzitter van de vergadering te interrupteren.
  - Genomen besluiten als een volwassene te accepteren.
- g. Verloop van de vergadering
- (1) *Opening*
De vergadering wordt geopend met gebed en/of een korte overdenking.

- (2) Guna melaksanakan tugas itu pemimpin berwenang untuk:
- Memimpin dan mengarahkan rapat dengan mementingkan baik tujuan maupun aspirasi peserta rapat.
  - Memelihara disiplin rapat.
  - Mengatasi konflik dalam rapat.
  - Menertibkan rapat.
- f. Hak dan Tanggung Jawab Peserta Rapat
- (1) Peserta rapat berhak untuk:
- Berpartisipasi dalam setiap pembicaraan dan pengambilan keputusan
  - Mendapatkan kesempatan berbicara
  - Berbicara dan mengemukakan pendapat tanpa diinterupsi oleh peserta yang lain.
- (2) Dalam rangka itu peserta rapat bertanggungjawab untuk:
- Mematuhi pemimpin rapat.
  - Berbicara setelah mendapatkan ijin dari pemimpin rapat.
  - Menanggapi hanya melalui pemimpin rapat.
  - Setia kepada pokok pembicaraan.
  - Berusaha untuk mengendalikan emosi dalam pembicaraan.
  - Melakukan interupsi hanya melalui pemimpin rapat.
  - Menerima keputusan rapat secara dewasa.
- g. Jalannya Rapat
- (1) *Pembukaan:*
Rapat dibuka dengan renungan pendek dan/atau doa.

- (2) *Vaststellen van de agenda:*
- Het agendavoorstel van de voorzitter van de vergadering en de secretaris wordt besproken om vastgesteld te worden.
  - De vergadering heeft het recht om agendapunten af te voeren, te wijzigen en nieuwe agendapunten voor te stellen.
  - De vastgestelde agenda wordt uitgevoerd door voor ieder onderwerp tijd te reserveren.
- (3) *Goedkeuring van de notulen:*
De notulen van de vorige vergadering(en) worden goedgekeurd nadat ze tekstueel en inhoudelijk zijn doorgenomen. Daarna worden de notulen gesorteerd op onderwerpen die besproken of gecontroleerd moeten worden. Tenslotte worden de actiepunten- en de besluitenlijst van de vorige vergadering(en) doorgenomen en gecontroleerd.
- (4) *Rapportage :*
Het DB of de vertegenwoordigers van de organen van dienst brengen rapport uit.
- (5) *Ingekomen en uitgaande stukken:*
De secretaris geeft een overzicht van de ingekomen en uitgaande stukken en zo nodig worden die besproken.
- (6) *De controle van het werkprogramma:*
Alle uitgevoerde, begonnen of komende activiteiten worden gecontroleerd en zo nodig besproken.
- (7) *Bespreking van andere agendapunten:*
Gezamenlijk wordt gezien wat het doel van de bespreking is, of er genoeg informatie en stukken beschikbaar zijn en resource persons aanwezig zijn. Als al deze zaken aanwezig zijn kan dit agendapunt besproken worden. Zo niet dan wordt de bespreking uitgesteld tot de volgende vergadering
- (8) *Wat verder ter tafel komt:*
Hier worden zaken behandeld die nog nader besproken moeten worden.

- (2) *Pengesahan agenda rapat:*
- Agenda rapat usulan pemimpin rapat dan sekretaris dibicarakan untuk disahkan.
  - Rapat berhak menolak, mengubah, atau mengusulkan pokok baru agenda rapat.
  - Agenda rapat yang disepakati dijalankan dengan mengalokasikan waktu bagi setiap pokoknya.
- (3) *Pengesahan notulen:*
Notulen rapat(-rapat) yang lalu disahkan, setelah dibahas baik tekstual maupun isi. Kemudian notulen dibicarakan untuk memilah hal-hal yang perlu diperhatikan atau yang perlu diagendakan untuk dibahas. Lalu dilakukan pengecekan daftar keputusan dan daftar tindakan yang telah ditetapkan dalam rapat(-rapat) yang lalu itu.
- (4) *Laporan- laporan:*
Pengurus harian atau perangkat pelayanan yang ditunjuk menyampaikan laporannya.
- (5) *Surat-surat masuk dan keluar:*
Sekretaris menyampaikan daftar surat-surat yang masuk dan keluar dan bila perlu dilakukan pembahasan atasnya.
- (6) *Pengecekan program kerja:*
Kegiatan-kegiatan yang sudah dilaksanakan atau dimulai, maupun kegiatan-kegiatan yang akan datang diperiksa dan bila perlu dibicarakan.
- (7) *Pembahasan pokok-pokok lain yang diagendakan:*
Untuk ini perlu ditetapkan secara bersama maksud pembahasan, serta dalam rangka itu apakah tersedia informasi yang cukup, nara sumber, dan bahan-bahan untuk melaksanakan pembahasan. Bila semua itu tersedia maka pembahasan dapat dilakukan. Bila tidak, pembahasan dapat ditunda hingga rapat berikutnya.
- (8) *Warnasari:*
Di sini dibahas hal-hal yang masih perlu dibicarakan.

- (9) *Rondvraag:*
Aan de deelnemers wordt gelegenheid geboden om vragen te stellen en voorstellen in te dienen.
- (10) *Vaststellen van de datum voor de volgende vergadering:*
Gebaseerd op het jaarrooster wordt de datum voor de volgende vergadering vastgesteld.
- (11) *Sluiting:*
De vergadering wordt gesloten met gebed.
- h. Besluitvormingsproces
- (1) Zo mogelijk worden besluiten unaniem genomen.
- (2) Indien besluiten niet unaniem genomen kunnen worden, worden ze na algemeen overleg in consensus genomen.
- (3) Hiervoor moet de bespreking in drie stappen uitgevoerd worden, deze zijn:
- Informatie van de voorzitter of andere resource persons
  - Discussie
  - Besluitvorming
- (4) Elke stap kan uit hoogstens 3 (drie) rondes bestaan.
- (5) Indien een besluit niet unaniem of via consensus genomen kan worden, en indien het onderwerp waarover besloten moet worden niet van essentiële of principiële aard is, dan kan de vergadering besluiten door stemming tot een besluit komen.
- (6) Indien een besluit niet unaniem of via consensus genomen kan worden, en indien het onderwerp waarover besloten moet worden wel van essentiële of principiële aard is, dan zal het besluit uitgesteld worden tot de volgende vergadering, volgens hetzelfde proces van algemeen overleg.
- i. Stemming
Met instemming van de vergadering zal het stemmen plaatsvinden als volgt:
- (1) Het stemmen wordt gehouden onder alle aanwezige deelnemers van de vergadering.
- (2) Iedere deelnemer van de vergadering heeft één (1) stem.
- (9) *Pertanyaan keliling:*
Bagi para peserta dibuka kesempatan untuk mengajukan pertanyaan-pertanyaan serta usulan.
- (10) *Penentuan tanggal rapat berikutnya:*
Berdasarkan jadwal rapat tahunan, tanggal rapat berikutnya ditentukan.
- (11) *Penutupan:*
Rapat ditutup dengan doa.
- h. Proses Pengambilan Keputusan
- (1) Sedapatnya keputusan diambil secara unaniem.
- (2) Bila tidak dapat secara unaniem, keputusan diambil secara konsensus melalui musyawarah.
- (3) Untuk itu pembicaraan perlu dilakukan dalam 3 (tiga) tahap, yaitu:
- Informasi baik dari pemimpin rapat maupun dari nara sumber
  - Diskusi
  - Pengambilan keputusan
- (4) Tiap tahap dapat terdiri dari sebanyak-banyaknya 3 (tiga) babak.
- (5) Apabila keputusan baik secara unaniem maupun konsensus tidak dapat diambil, dan apabila hal yang harus diputuskan sifatnya tidak prinsipial dan tidak esensial, maka rapat dapat memutuskan untuk melaksanakan pemungutan suara.
- (6) Apabila keputusan baik secara unaniem maupun konsensus tidak dapat diambil, dan apabila hal yang harus diputuskan sifatnya prinsipial dan esensial, maka pengambilan keputusan ditunda hingga rapat berikutnya, melalui proses musyawarah yang sama.
- i. Pemungutan Suara
Atas persetujuan rapat pemungutan suara dilaksanakan dengan ketentuan sebagai berikut:
- (1) Pemungutan suara diambil dari antara para anggota rapat yang hadir.
- (2) Tiap anggota rapat mempunyai 1 (satu) suara.

- (3) Indien de stemming een persoon betreft zal de stemming geheim zijn.
  - (4) De meerderheid van de stemmen is meer dan de helft van het aantal stemmen.
  - (5) Als de stemmen staken, zal een nieuwe stemming plaatsvinden.
  - (6) Indien bij de tweede stemming de stemmen weer staken, heeft de voorzitter van de vergadering het recht om een besluit te nemen.
- j. Herzien van een reeds genomen besluit (Amendement)
- (1) In principe kan een genomen besluit niet herzien worden.
  - (2) Zo nodig kan een genomen besluit herzien worden onder de volgende voorwaarden:
    - Het verzoek tot herziening wordt gedaan door één (1) deelnemer van de vergadering, gesteund door drie (3) andere deelnemers
    - De reden tot herziening moet onderbouwd worden. Het DB heeft het recht om de reden tot herziening gegrond te verklaren of niet.
    - De reden tot herziening moet geagendeerd en goedgekeurd worden door de vergadering.
  - (3) Het reeds genomen besluit kan niet herzien worden in dezelfde vergadering. Dit dient in de volgende vergadering geagendeerd te worden.
- k. Minderheidsstandpunt
- In geval een deelnemer van de vergadering niet eens is met het genomen besluit van de vergadering, kan op zijn verzoek zijn afwijkend standpunt in de notulen opgenomen worden.
- l. De notulen van de vergadering
- (1) De notulen van de vergadering worden op de volgende wijze opgesteld:
    - chronologisch volgens de agenda,
    - voor elk agendapunt worden alleen de essentie en de conclusie van de discussie weergegeven en het daarna genomen
- (3) Bila menyangkut perseorangan, pemungutan suara dilakukan secara tertutup dan rahasia.
  - (4) Suara terbanyak adalah lebih dari separuh dari jumlah suara.
  - (5) Bila hasil pemungutan suara berimbang, maka pemungutan suara dilakukan sekali lagi.
  - (6) Bila hasil pemungutan suara yang kedua tetap berimbang, pemimpin rapat berhak untuk mengambil keputusan.
- j. Peninjauan Keputusan yang Telah Diambil (Amandemen)
- (1) Pada dasarnya keputusan yang telah diambil tidak dapat ditinjau kembali.
  - (2) Apabila dibutuhkan keputusan yang telah diambil dapat ditinjau kembali dengan persyaratan sebagai berikut:
    - Permohonan peninjauan diajukan oleh salah seorang anggota rapat dengan dukungan dari 3 (tiga) anggota rapat yang lain.
    - Alasan peninjauan harus mendasar. Untuk itu BPH Majelis GKIN berhak menentukan apakah alasan peninjauan memenuhi syarat atau tidak
    - Alasan peninjauan harus diagendakan dan disetujui oleh rapat.
  - (3) Keputusan yang telah diambil tidak dapat ditinjau kembali dalam rapat yang sama. Peninjauan kembali atas keputusan itu diagendakan dalam rapat berikutnya.
- k. Pendirian yang Berbeda (*Minderheidsstandpunt*)
- Dalam hal seorang anggota rapat tidak menyetujui keputusan yang diambil oleh rapat, ia dapat meminta agar pendiriannya dicatat dalam notulen.
- l. Notulen Rapat
- (1) Notulen rapat disusun dengan cara:
    - kronologis mengikuti agenda rapat,
    - untuk tiap pokok hanya dicatat esensi dan kesimpulan pembicaraannya, kemudian keputusan yang diambil,

- besluit,
- voor essentiële of principiële punten wordt het proces tot besluitvorming compleet genotuleerd.
- (2) De notulen van de vergadering worden gecompleteerd met:
- een besluitenlijst die chronologisch de agenda volgt met het nummer, datum en inhoud van het besluit.
  - een actiepuntenlijst voorzien van nummer, datum, inhoud van de te nemen actie, de uitvoerder en de tijdslimiet.
- (3) De notulen moeten worden goedgekeurd in de volgende vergadering.
- m. Ambtsgeheim en functiegeheim
Elke deelnemer heeft de plicht het ambtsgeheim en het functiegeheim in acht te nemen zoals geregeld in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 39.**

- untuk pokok yang prinsipial dan esensial proses pengambilan keputusan dicatat dengan lengkap.
- (2) Notulen rapat dilengkapi dengan:
- “daftar keputusan” yang disusun secara khronologis mengikuti agenda rapat, yang meliputi nomor, tanggal dan isi keputusan,
  - “daftar tindakan” yang memuat nomor, tanggal dan isi tindakan, siapa yang melaksanakannya dan batasan waktunya.
- (3) Notulen rapat harus disahkan di dalam rapat berikutnya.

- m. Rahasia Jabatan/Fungsi
Setiap peserta rapat wajib memegang rahasia jabatan/fungsi sebagaimana diatur dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 39.**

ARTIKEL 57

LANDELIJKE KERKENRAADSVERGADERING

1. Deze vergadering worden bijgewoond door alle ouderlingen, predikanten en part-time predikanten.
2. Deze vergadering wordt 2 (twee) keer per jaar gehouden.
3. Zo nodig kan de landelijke kerkenraad een bijzondere vergadering houden.
4. Deze vergadering is rechtsgeldig indien:
  - a. Ten minste 60% (zestig procent) van de ouderlingen, predikanten en part-time predikanten aanwezig is;
  - b. Iedere regio vertegenwoordigd is.

PASAL 57

RAPAT MAJELIS GKIN

1. Rapat Majelis GKIN dihadiri oleh segenap anggota penatua, pendeta dan pendeta “part-time” GKIN.
2. Rapat Majelis GKIN diadakan 2 (dua) kali setahun.
3. Apabila dibutuhkan Majelis GKIN dapat mengadakan rapat khusus.
4. Rapat Majelis GKIN adalah sah apabila:
  - a. Dihadiri oleh sedikitnya 60 % (enam puluh persen) dari jumlah penatua, pendeta dan pendeta “part-time” GKIN;
  - b. Setiap regio GKIN terwakili di dalamnya.

5. Een bijzondere vergadering zal plaatsvinden om over principiële of essentiële zaken te spreken en te besluiten, bijvoorbeeld over de leer van de kerk of het beroepen van een predikant en zal rechtsgeldig zijn als: a. Ten minste 75% (vijfenzeventig procent) van de ouderlingen, predikanten en part-time predikanten aanwezig is; b. Iedere regio is vertegenwoordigd. 6. Deze vergadering wordt bij toerbeurt geleid door de voorzitter en de vicevoorzitter. 7 Naast de vaste agendapunten zoals beschreven in de uitvoeringsbepalingen, artikel 56, lid 3, sub b (1), komen de hieronder vermelde onderwerpen ook als vaste agendapunten aan de orde: a. Verslag van het moderamen. b. Verslag van het DB. c. Verslag van het ministerium. 8. Onderwerpen die besproken zullen worden in de vergadering dienen uiterlijk 4 weken voor de datum van de vergadering door de voorzitter van de vergadering en de secretaris ontvangen te zijn. 9. De uitnodiging voor de vergadering en de schriftelijke stukken die besproken zullen worden in de vergadering - inclusief de notulen van de vorige vergadering – dienen uiterlijk 2 (twee) weken voor de datum vergadering conform het jaarrooster door de deelnemers ontvangen te zijn.	5. Rapat Majelis GKIN yang khusus diadakan untuk membahas dan memutuskan hal-hal yang prinsipial dan esensial, misalnya masalah ajaran atau pemanggilan pendeta, adalah sah bila: a. Dihadiri oleh sedikitnya 75 % (tujuh puluh lima persen) dari jumlah penatua, pendeta dan pendeta “part-time” GKIN; b. Setiap regio GKIN terwakili di dalamnya. 6. Rapat Majelis GKIN dipimpin secara bergiliran oleh Ketua dan Wakil Ketua. 7. Selain yang tercantum sebagai agenda tetap rapat sebagaimana diatur dalam Tata Laksana GKIN, Pasal 56, ayat 3, butir b (1), pokok-pokok di bawah ini juga merupakan agenda tetap rapat Majelis GKIN: a. Laporan Moderamen Majelis GKIN. b. Laporan BPH Majelis GKIN. c. Laporan Ministerium GKIN. 8. Pokok-pokok yang hendak dibahas dalam rapat harus telah diterima oleh pemimpin rapat dan sekretaris selambatnya 4 (empat) minggu sebelum tanggal rapat. 9. Undangan rapat dan bahan-bahan tertulis yang hendak dibicarakan dalam rapat — termasuk notulen rapat sebelumnya — harus telah diterima oleh peserta rapat selambatnya 2 (dua) minggu sebelum tanggal rapat, sesuai dengan jadwal tahunan.

De voorgenomen vergadering wordt 2 (twee) zondagen achtereen vóór de te houden vergadering in alle regio's aangekondigd, opdat alle gemeenteleden hiervoor bidden.

Rencana rapat Majelis GKIN diwartakan di semua regio pada 2 (dua) hari Minggu sebelum rapat diadakan, agar segenap anggota jemaat mendoakannya.

ARTIKEL 58 MINISTERIUMVERGADERING

1. Deze vergadering wordt bijgewoond door de predikanten en part-time predikanten.
2. Deze vergadering wordt maandelijks gehouden.
3. Deze vergadering wordt bij toerbeurt door één van de predikanten geleid.
4. Deze vergadering wordt gehouden in het kader van de uitvoering van de taken en bevoegdheden zoals beschreven in de **uitvoeringsbepalingen, artikel 42, lid 3.**
5. Deze vergadering wordt gehouden in de geest van **de uitvoeringsbepalingen, artikel 56, lid 3.**

ARTIKEL 59 MODERAMENVERGADERING

1. Deze vergadering wordt bijgewoond door het DB, de plaatsvervangend algemeen secretaris, de voorzitters of een vertegenwoordiger van de regionale kerkenraden en de vaste predikant(en).
2. Deze vergadering wordt 1 (één) keer per kwartaal gehouden.
3. Indien nodig geacht kan een bijzondere vergadering bijeengeroepen worden.
4. Deze vergadering is rechtsgeldig indien:

PASAL 58 RAPAT MINISTERIUM

1. Rapat Ministerium GKIN dihadiri oleh segenap pendeta dan pendeta “part-time” GKIN.
2. Rapat Ministerium GKIN diadakan 1 (satu) kali sebulan.
3. Rapat Ministerium dipimpin secara bergiliran oleh para anggota rapat.
4. Rapat Ministerium dilaksanakan dalam rangka melaksanakan tugas dan wewenangnya sebagaimana tercantum dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 42, ayat 3.**
5. Rapat Ministerium dilaksanakan sesuai dengan jiwa **Tata Laksana GKIN, Pasal 56, ayat 3.**

PASAL 59 RAPAT MODERAMEN MAJELIS GKIN

1. Rapat Moderamen Majelis GKIN dihadiri oleh BPH Majelis GKIN, Wakil Sekretaris Umum, para Ketua atau wakil Majelis Regio, dan pendeta.
2. Rapat Moderamen GKIN diadakan 1 (satu) kali setiap 3 (tiga) bulan, yang berarti 4 (empat) kali setahun.
3. Apabila dibutuhkan Moderamen Majelis GKIN dapat mengadakan rapat khusus.
4. Rapat Moderamen Majelis GKIN adalah sah apabila:

- a. Deze bijgewoond wordt door ten minste 60% (zestig procent) van het aantal leden;
  - b. Elke regio vertegenwoordigd is.
5. Deze vergadering wordt bij toerbeurt voorgezeten door de voorzitter en de vice-voorzitter.
  6. Naast de vaste agendapunten zoals beschreven in de **uitvoeringsbepalingen, artikel 56, lid 3, sub b punt (1)**, komen de hieronder vermelde onderwerpen ook als vaste agendapunten aan de orde:
    - a. Verslag van het DB.
    - b. Verslag van het Ministerium.
    - c. Verslag van de regio's.
    - d. Commissieverslagen.
  7. Onderwerpen die besproken moeten worden in de vergadering dienen uiterlijk 4 weken voor de datum van de vergadering door de voorzitter en de secretaris ontvangen te zijn.
  8. De uitnodiging voor en de stukken die zullen worden besproken tijdens de vergadering, inclusief de notulen van de vorige vergadering, dienen uiterlijk 2 (twee) weken voor de datum van de vergadering conform het jaar-rooster, door de deelnemers ontvangen te zijn.
  9. De voorgenomen vergadering wordt in alle regio's 2 (twee) zondagen achtereenvolgens vóór de te houden vergadering aangekondigd, opdat alle gemeentelieden hiervoor bidden.
- a. Dihadiri oleh sedikitnya 60 % (enam puluh persen) dari jumlah anggota rapat;
  - b. Setiap regio GKIN terwakili di dalamnya.
5. Rapat Moderamen Majelis GKIN dipimpin secara bergiliran oleh Ketua dan Wakil Ketua.
  6. Selain yang tercantum sebagai agenda tetap rapat sebagaimana diatur dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 56, ayat 3, butir b (1)**, pokok-pokok di bawah ini juga merupakan agenda tetap rapat Moderamen Majelis GKIN:
    - a. Laporan BPH Majelis GKIN.
    - b. Laporan Ministerium GKIN.
    - c. Laporan regio-regio GKIN.
    - d. Laporan komisi-komisi GKIN.
  7. Pokok-pokok yang hendak dibahas dalam rapat harus telah diterima oleh pemimpin rapat dan sekretaris selambatnya 4 (empat) minggu sebelum tanggal rapat.
  8. Undangan rapat dan bahan-bahan tertulis yang hendak dibicarakan dalam rapat, termasuk notulen rapat sebelumnya, harus telah diterima oleh peserta rapat selambatnya 2 (dua) minggu sebelum tanggal sesuai dengan jadwal rapat tahunan.
  9. Rencana rapat Moderamen Majelis GKIN diwartakan di semua regio pada 2 (dua) hari Minggu sebelum rapat diadakan, agar segenap anggota jemaat mendoakannya.

ARTIKEL 60

REGIONALE KERKENRAADSVERGADERING

1. Deze vergadering wordt bijgewoond door alle ouderlingen van de betreffende regio en de predikant of part-time predikant die door de landelijke kerkenraad is aangewezen voor het begeleiden en bedienen van de betrokken regio.
2. Deze vergadering wordt 1 (één) keer per maand gehouden.
3. Indien nodig geacht kan de regionale kerkenraad een bijzondere vergadering houden.
4. Deze vergadering is rechtsgeldig wanneer deze wordt bijgewoond door ten minste 60 % (zestig procent) van de ouderlingen alsmede de predikant of part-time predikant die door de landelijke kerkenraad is aangewezen voor het begeleiden en bedienen van de betrokken regio.
5. Deze vergadering wordt geleid door de voorzitter van de regionale kerkenraad of door een daartoe door de regionale kerkenraad aangewezen ouderling.
6. Naast de vaste agendapunten zoals beschreven in **de uitvoeringsbepalingen, artikel 56, lid 3, sub b (1)**, komen de hieronder vermelde onderwerpen ook als vaste agendapunten aan de orde:
  - a. Verslag van de regiovoorzitter
  - b. Verslag van de moderamenvergadering
  - c. Verslagen van de regionale commissies.
7. Onderwerpen die besproken moeten worden in de vergadering dienen uiterlijk 2 (twee) weken voor de datum van de vergadering door de voorzitter van de vergadering en de secretaris ontvangen zijn.

PASAL 60

RAPAT MAJELIS REGIO

1. Rapat Majelis Regio GKIN dihadiri oleh segenap penatua di regio yang bersangkutan dan pendeta atau pendeta “part-time” yang ditunjuk oleh Majelis GKIN untuk membimbing dan melayani regio yang bersangkutan.
2. Rapat Majelis Regio GKIN diadakan 1 (satu) kali sebulan.
3. Apabila dibutuhkan Majelis Regio GKIN dapat mengadakan rapat khusus.
4. Rapat Majelis Regio GKIN adalah sah apabila dihadiri oleh sedikitnya 60 % (enam puluh persen) dari jumlah penatua di regio yang bersangkutan dan pendeta atau pendeta “part-time” yang ditunjuk oleh Majelis GKIN untuk membimbing dan melayani regio yang bersangkutan.
5. Rapat Majelis Regio GKIN dipimpin oleh Ketua Majelis Regio GKIN atau oleh seorang penatua sesuai keputusan Majelis Regio.
6. Selain yang tercantum sebagai agenda tetap rapat sebagaimana diatur dalam **Tata Laksana GKIN, Pasal 56, ayat 3, butir b (1)**, pokok-pokok di bawah ini juga merupakan agenda tetap rapat Majelis Regio GKIN:
  - a. Laporan Ketua Majelis Regio GKIN
  - b. Laporan hasil rapat Moderamen GKIN
  - c. Laporan komisi-komisi regio.
7. Pokok-pokok yang hendak dibahas dalam rapat harus telah diterima oleh pemimpin rapat dan sekretaris selambatnya 2 (dua) minggu sebelum tanggal rapat.

8. De uitnodiging voor en de stukken die zullen worden besproken tijdens de vergadering, inclusief de notulen van de vorige vergadering, dienen uiterlijk 2 (twee) weken voor de datum van de vergadering conform het jaarrooster, door de deelnemers ontvangen te zijn.
9. De voorgenomen vergadering wordt in de zondagse eredienst voor de vergadering aangekondigd, opdat alle gemeenteleden hiervoor bidden.
8. Undangan rapat dan bahan-bahan tertulis yang hendak dibicarakan dalam rapat, termasuk notulen rapat sebelumnya, harus telah diterima oleh peserta rapat selambatnya 2 (dua) minggu sebelum tanggal rapat sesuai dengan jadwal rapat tahunan.
9. Rencana rapat Majelis Regio GKIN diwartakan di regio yang bersangkutan pada hari Minggu sebelum rapat diadakan, agar segenap anggota jemaat regio mendoakannya.

ARTIKEL 61 GEMEENTEVERGADERING

1. Deze vergadering wordt in elke regio gehouden.
2. Deze vergadering wordt gehouden als middel om de gemeenteleden aan te horen en hun aspiraties voor het gemeentelven een plaats te geven zowel in de regio als in de gehele GKIN.
3. In overeenstemming met het besluit van de landelijke kerkenraad of de betreffende regionale kerkenraad, kan deze vergadering besluiten nemen voor zaken die gezamenlijk dienen te worden genomen door de regionale kerkenraad en de gemeenteleden van de betreffende regio.
4. Deze vergadering wordt bijgewoond door alle gemeenteleden. Deze zijn: doopleden, belijdende leden en sympathisanten, de betreffende regionale kerkenraad, de predikant of part-time predikant die door de landelijke kerkenraad is aangewezen voor het begeleiden en bedienen van deze regio.
5. Deze vergadering wordt ten minste 2 (twee) keer per jaar gehouden..

PASAL 61 RAPAT JEMAAT

1. Rapat jemaat diselenggarakan di setiap regio GKIN.
2. Rapat jemaat diselenggarakan sebagai sarana untuk mendengar dan menampung aspirasi anggota jemaat bagi kehidupan jemaat baik di lingkup regio maupun secara keseluruhan di lingkup GKIN.
3. Sesuai dengan keputusan Majelis GKIN maupun Majelis Regio GKIN yang bersangkutan, rapat jemaat dapat memutuskan hal-hal yang harus diputuskan bersama oleh Majelis Regio dan anggota jemaat di regio yang bersangkutan.
4. Rapat jemaat dihadiri oleh segenap anggota jemaat, yaitu anggota sidi, baptisan dan simpatisan, Majelis regio yang bersangkutan dan pendeta atau pendeta “part-time” yang ditunjuk oleh Majelis GKIN untuk membimbing dan melayani regio itu.
5. Rapat jemaat diadakan sedikitnya 2 (dua) kali setahun.

6. Deze vergadering wordt geleid door de voorzitter van de regionale kerkenraad of door een daartoe door de regionale kerkenraad aangewezen ouderling.
7. Het verloop van de vergadering is als volgt:
  - a. Opening.
  - b. Goedkeuring van de agenda voor de vergadering.
  - c. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering.
  - d. Verslagen van:
    - (1) de regionale kerkenraad.
    - (2) de regionale commissies.
  - e. Ingekomen en uitgegane stukken waarvan de gemeente op de hoogte gesteld moet worden.
  - f. Bespreking van andere onderwerpen die geagendeerd zijn.
  - g. Wat verder ter tafel komt.
  - h. Rondvraag.
  - i. Vaststellen van de datum voor de volgende vergadering.
  - j. Sluiting.
8. In deze vergadering wordt niet gestemd.
9. De voorgenomen vergadering wordt 4 (vier) zondagen vóór de te houden vergadering aangekondigd, zodat alle gemeenteleden hiervoor bidden en zich voorbereiden op deelname aan de vergadering.
10. Stukken voor de vergadering dienen een week vóór de te houden vergadering uitgedeeld te worden aan de gemeenteleden.
6. Rapat jemaat dipimpin oleh Ketua Majelis regio yang bersangkutan atau oleh seorang Penatua sesuai keputusan rapat Majelis Regio.
7. Jalannya rapat jemaat adalah sebagai berikut:
  - a. Pembukaan.
  - b. Pengesahan agenda rapat.
  - c. Pengesahan notulen.
  - d. Laporan-laporan:
    - (1) Majelis Regio.
    - (2) Komisi-komisi regio.
  - e. Surat-surat masuk dan keluar yang perlu untuk disampaikan dalam rapat jemaat.
  - f. Pembahasan pokok-pokok lain yang diagendakan.
  - g. Warnasari.
  - h. Pertanyaan keliling.
  - i. Penentuan tanggal rapat berikutnya.
  - j. Penutupan.
8. Di dalam rapat jemaat tidak dilakukan pemungutan suara.
9. Rencana rapat jemaat diwartakan di regio yang bersangkutan pada 4 (empat) hari Minggu sebelum rapat diadakan, agar segenap anggota jemaat regio mendoakannya dan mempersiapkan diri untuk menghadirinya.
10. Bahan-bahan rapat harus sudah dibagikan kepada anggota jemaat seminggu sebelumnya.

ARTIKEL 62 COÖRDINERENDE WERKVERGADERING

1. Landelijk coördinerende Werkvergadering

- a. Deze vergadering wordt op landelijk niveau gehouden.
- b. Deze vergadering wordt gehouden om de uitvoering van het JP-GKIN te coördineren en deze daadkrachtig en resultaatgericht te realiseren.
- c. Deze vergadering wordt bijgewoond door alle landelijke commissies en het DB.
- d. Deze vergadering wordt ten minste 2 (twee) keer per jaar gehouden: aan het begin en halverwege de uitvoering van het JP-GKIN.
- e. Deze vergadering wordt bij toerbeurt geleid door de voorzitter en de vice-voorzitter van de landelijke kerkenraad.
- f. Het verloop van de vergadering is als volgt:
  - (1) Opening.
  - (2) Goedkeuring van de agenda voor de vergadering.
  - (3) Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering.
  - (4) Rapportage van de landelijke commissies.
  - (5) Evaluatie van de uitvoering van het JP-GKIN over de afgelopen periode.
  - (6) Controle van de uitvoering van het JP-GKIN voor de komende periode.
  - (7) Bespreking van de overige geagendeerde onderwerpen.
  - (8) Wat verder ter tafel komt.
  - (9) Rondvraag.
  - (10) Vaststellen van de datum voor de volgende vergadering.
  - (11) Sluiting.
- g. De voorgenomen vergadering wordt in alle regio's 2 (twee) zondagen achtereenvóór de te houden vergadering aangekondigd, opdat de gemeentelieden hiervoor bidden.

2. Regionaal coördinerende werkgroepvergadering

- a. Deze vergadering wordt gehouden in elke regio.

PASAL 62 RAPAT KOORDINASI KERJA

1. Rapat Koordinasi Kerja GKIN

- a. Rapat Koordinasi Kerja GKIN diselenggarakan di lingkup GKIN.
- b. Rapat Koordinasi Kerja GKIN diselenggarakan sebagai sarana untuk mengkoordinasikan pelaksanaan RKT di lingkup GKIN, agar berdayaguna dan berhasilguna.
- c. Rapat Koordinasi Kerja GKIN dihadiri oleh komisi-komisi GKIN dan BPH Majelis GKIN.
- d. Rapat Koordinasi Kerja GKIN diadakan sedikitnya 2 (dua) kali setahun, pada awal dan pertengahan pelaksanaan RKT-GKIN.
- e. Rapat Koordinasi Kerja GKIN dipimpin secara bergantian oleh Ketua dan Wakil Ketua Majelis GKIN.
- f. Jalannya Rapat Koordinasi Kerja GKIN adalah sebagai berikut:
  - (1) Pembukaan.
  - (2) Pengesahan agenda rapat.
  - (3) Pengesahan notulen.
  - (4) Laporan Komisi-komisi GKIN.
  - (5) Evaluasi pelaksanaan RKT paruh yang telah lewat.
  - (6) Pengecekan pelaksanaan RKT paruh berikutnya.
  - (7) Pembahasan pokok-pokok lain yang diagendakan.
  - (8) Warnasari.
  - (9) Pertanyaan keliling.
  - (10) Penentuan tanggal rapat berikutnya.
  - (11) Penutupan.
- g. Rencana rapat Koordinasi Kerja GKIN diwartakan di semua regio, pada 2 (dua) hari Minggu sebelum rapat diadakan, agar anggota jemaat mendoakannya.

2. Rapat Koordinasi Kerja Regio

- a. Rapat Koordinasi Kerja Regio diselenggarakan di setiap regio GKIN.

- b. Deze vergadering wordt gehouden om de uitvoering van het regionale JP in elke regio te coördineren en daadkrachtig en resultaatgericht te realiseren.
  - c. Deze vergadering wordt bijgewoond door alle regionale commissies, de regionale kerkenraad en de predikant of part-time predikant die door de landelijke kerkenraad is aangewezen voor het begeleiden en bedienen van deze regio.
  - d. Deze vergadering wordt ten minste 2 (twee) keer per jaar gehouden: aan het begin en halverwege de uitvoering van het regionale JP.
  - e. Deze vergadering wordt geleid door de voorzitter van de regionale kerkenraad of door een daartoe door de regionaal kerkenraad aangewezen ouderling.
  - f. Het verloop van deze vergadering is als volgt:
    - (1) Opening.
    - (2) Goedkeuring van de agenda voor de vergadering.
    - (3) Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering.
    - (4) Verslag van de regionale commissies.
    - (5) Evaluatie van de uitvoering van het regionale JP over de afgelopen periode.
    - (6) Controle van de uitvoering van het regionale JP voor de komende periode.
    - (7) Bespreking van de overige geagendeerde onderwerpen.
    - (8) Wat verder ter tafel komt.
    - (9) Rondvraag.
    - (10) Vaststellen van de datum voor de volgende vergadering.
    - (11) Sluiting.
  - g. De voorgenomen vergadering wordt in de regio 2 (twee) zondagen achtereenvóór de te houden vergadering aangekondigd, opdat de gemeenteleden hiervoor bidden.
- b. Rapat Koordinasi Kerja Regio diselenggarakan sebagai sarana untuk mengkoordinasikan pelaksanaan RKT di setiap regio GKIN, agar berdayaguna dan berhasilguna.
  - c. Rapat Koordinasi Kerja Regio dihadiri oleh komisi-komisi regio, Majelis Regio GKIN dan pendeta atau pendeta “part-time” yang ditunjuk oleh Majelis GKIN untuk membimbing dan melayani regio itu.
  - d. Rapat Koordinasi Kerja Regio diadakan sedikitnya 2 (dua) kali setahun, pada awal dan pertengahan pelaksanaan RKT Regio.
  - e. Rapat Koordinasi Kerja Regio dipimpin oleh Ketua Majelis Regio atau oleh seorang Penatua sesuai keputusan rapat Majelis Regio.
  - f. Jalannya Rapat Koordinasi Kerja Regio adalah sebagai berikut:
    - (1) Pembukaan.
    - (2) Pengesahan agenda rapat.
    - (3) Pengesahan notulen.
    - (4) Laporan Komisi-komisi Regio.
    - (5) Evaluasi pelaksanaan RKT paruh yang telah lewat.
    - (6) Pengecekan pelaksanaan RKT paruh berikutnya.
    - (7) Pembahasan pokok-pokok lain yang diagendakan.
    - (8) Warnasari.
    - (9) Pertanyaan keliling.
    - (10) Penentuan tanggal rapat berikutnya.
    - (11) Penutupan.
  - g. Rencana rapat Koordinasi Kerja Regio diwartakan di regio yang bersangkutan, pada 2 (dua) hari Minggu sebelum rapat diadakan, agar anggota jemaat mendoakannya.

ARTIKEL 63 COMMISSIE VERGADERINGEN

1. Landelijke Commissievergaderingen

- a. Deze vergaderingen worden op landelijk niveau gehouden.
- b. Deze vergaderingen worden bijgewoond door alle commissieleden en een lid van de landelijke kerkenraad die optreedt als ex officio lid.
- c. Deze vergaderingen worden 1 (een) keer per 3 (drie) maanden gehouden.
- d. Deze vergaderingen worden geleid door de commissievoorzitters of diens plaatsvervangers.
- e. Het verloop van de vergadering is als volgt:
  - (1) Opening.
  - (2) Goedkeuring van de agenda voor de vergadering.
  - (3) Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering.
  - (4) Verslagen.
  - (5) Evaluatie van de uitvoering van het jaarplan van de commissie over de afgelopen 3 (drie) maanden.
  - (6) Controle (op de uitvoering) van het jaarplan van de commissie voor de komende 3 (drie) maanden.
  - (7) Bespreken van de overige geagendeerde onderwerpen.
  - (8) Wat verder ter tafel komt.
  - (9) Rondvraag.
  - (10) Vaststellen van de datum voor de volgende vergadering.
  - (11) Sluiting.

2. Regionale commissievergaderingen

- a. Deze vergaderingen worden gehouden in elke regio.
- b. Deze vergaderingen worden bijgewoond door alle commissieleden.
- c. Deze vergaderingen worden 1 (een) keer per 4 (vier) maanden gehouden.
- d. Deze vergadering wordt geleid door de voorzitter van de commissie.

PASAL 63 RAPAT KOMISI

1. Rapat Komisi GKIN

- a. Rapat Komisi GKIN diselenggarakan di lingkup GKIN.
- b. Rapat Komisi GKIN dihadiri oleh segenap anggota Komisi dan anggota Majelis GKIN yang bertindak sebagai anggota ex officio Komisi.
- c. Rapat Komisi GKIN diadakan 1 (satu) kali setiap 3 (tiga) bulan.
- d. Rapat Komisi GKIN dipimpin oleh Ketua Komisi GKIN atau wakilnya.
- e. Jalannya Rapat Komisi GKIN adalah sebagai berikut:
  - (1) Pembukaan.
  - (2) Pengesahan agenda rapat.
  - (3) Pengesahan notulen.
  - (4) Laporan-laporan.
  - (5) Evaluasi pelaksanaan RKT Komisi dalam 3 (tiga) bulan yang telah lewat.
  - (6) Pengecekan pelaksanaan RKT Komisi dalam 3 (tiga) bulan berikutnya.
  - (7) Pembahasan pokok-pokok lain yang diagendakan.
  - (8) Warnasari.
  - (9) Pertanyaan keliling.
  - (10) Penentuan tanggal rapat berikutnya.
  - (11) Penutupan.

2. Rapat Komisi Regio

- a. Rapat Komisi Regio diselenggarakan di setiap regio GKIN.
- b. Rapat Komisi Regio dihadiri oleh segenap anggota Komisi Regio.
- c. Rapat Komisi Regio diadakan 1 (satu) kali setiap 4 (empat) bulan.
- d. Rapat Komisi Regio dipimpin oleh Ketua Komisi Regio.

e. Het verloop van de vergadering is als volgt:

- (1) Opening.
- (2) Goedkeuring van de agenda.
- (3) Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering.
- (4) Verslagen.
- (5) Evaluatie van de uitvoering van het jaarplan van de commissie over de afgelopen 4 (vier) maanden.
- (6) Controle (op de uitvoering) van het jaarplan van de commissie voor de komende 4 maanden.
- (7) Bespreken van de overige geagendeerde onderwerpen.
- (8) Wat verder ter tafel komt.
- (9) Rondvraag.
- (10) Vaststellen van de datum voor de volgende vergadering.
- (11) Sluiting.

e. Jalannya Rapat Regio adalah sebagai berikut:

- (1) Pembukaan.
- (2) Pengesahan agenda rapat.
- (3) Pengesahan notulen.
- (4) Laporan-laporan.
- (5) Evaluasi pelaksanaan RKT Komisi dalam 4 (empat) bulan yang telah lewat.
- (6) Pengecekan pelaksanaan RKT Komisi dalam 4 (empat) bulan berikutnya.
- (7) Pembahasan pokok-pokok lain yang diagendakan.
- (8) Warnasari.
- (9) Pertanyaan keliling.
- (10) Penentuan tanggal rapat berikutnya.
- (11) Penutupan.

ARTIKEL 64 BEZITTINGEN

1. Begrippen

- a. In wezen zijn de bezittingen van de GKIN eigendom van de Heer die zijn toevertrouwd aan de GKIN om te voldoen aan haar roeping en haar zendingstaak.
- b. De bezittingen van de GKIN bestaan uit:
  - (1) Geld, waardevolle zaken en waardepapieren
  - (2) Roerende goederen, zoals voertuigen, meubilair, kantoorbenedigheden, muziekinstrumenten, en ander materiaal.
  - (3) Onroerende goederen, zoals grond, gebouwen en andere opstallen

2. Aanschaf

De bezittingen van de GKIN worden verkregen door:

- a. Schenkingen van de gemeenteleden via collecten, maandelijks

PASAL 64 HARTA BENDA

1. Pengertian

- a. Pada hakikatnya harta benda GKIN adalah milik Tuhan yang dipercayakan kepada GKIN guna memenuhi panggilan dan tugas pengu-tusannya.
- b. Harta benda GKIN terdiri dari:
  - (1) Uang, barang-barang berharga dan surat-surat berharga.
  - (2) Barang-barang bergerak yaitu kendaraan, mebel, peralatan kantor, peralatan musik, dan peralatan lainnya.
  - (3) Barang-barang tidak bergerak yaitu tanah, gedung dan bangunan lainnya

2. Perolehan

Harta benda GKIN diperoleh dari:

- a. Persembahan anggota jemaat melalui kantong persembahan, persem-

schenken, schenkingen uit dankbaarheid en andere schenkingen.

- b. Rente van Giro-, Bank-, Deposito- en andere rekeningen die verkregen wordt binnen de wettelijk bepalingen en die niet in strijd zijn met Gods Woord.
- c. Andere opbrengsten uit activiteiten die op wettige wijze verkregen zijn en niet in strijd zijn met de Gods Woord.

3. Beheer

a. Begrippen

- (1) De bezittingen van de GKIN worden beheerd om te voldoen aan haar roeping en haar zendingstaak.
- (2) Het beheer van de bezittingen van de GKIN bestaat uit het verwerven van, zorgdragen voor en het ontwikkelen en aanwenden van de middelen.
- (3) Het beheer van de bezittingen van de GKIN geschiedt volgens de geldende wetten en in overeenstemming met Gods Woord.

b. Taken en Bevoegdheden

- (1) Taken en bevoegdheden betreffende het beheer van de bezittingen van de GKIN berusten bij de landelijke kerkenraad.
- (2) Het beheer van de bezittingen van de GKIN wordt uitgevoerd door de Commissie van Beheer
- (3) Taken en bevoegdheden betreffende het beheer van de bezittingen van de GKIN in de regio's berusten bij de regionale kerkenraden in samenwerking met de Commissie van Beheer.

c. Verantwoording

- (1) De landelijke kerkenraad legt verantwoording af aan de gemeente over het beheer van de bezittingen van de GKIN in het financieel jaarverslag en de jaarlijkse inventarislijst die opgesteld worden door de Commissie van Beheer.
- (2) De regionale kerkenraad legt verantwoording af aan de landelijke kerkenraad en aan de gemeente in de regio over het beheer van de bezittingen van de GKIN in de regio in het finan-

bahan bulanan, persembahan syukur dan persembahan-persembahan lainnya.

- b. Bunga giro, bank, deposito dan yang lainnya, yang sesuai dengan ketentuan hukum yang berlaku, dan yang tidak bertentangan dengan Firman Tuhan.
- c. Hasil usaha lainnya yang sesuai dengan ketentuan hukum yang berlaku, dan yang tidak bertentangan dengan Firman Tuhan.

3. Pengelolaan

a. Pengertian

- (1) Harta benda GKIN dikelola guna memenuhi kebutuhan GKIN dalam rangka memenuhi panggilan dan tugas pengutusannya.
- (2) Pengelolaan harta benda GKIN dilaksanakan dengan mengadakan, memelihara, mengembangkan dan mempergunakannya.
- (3) Pengelolaan harta benda GKIN dilaksanakan sesuai dengan ketentuan hukum yang berlaku, dan sesuai dengan prinsip penatalayanan dalam Firman Tuhan.

b. Tugas dan Wewenang

- (1) Tugas dan wewenang untuk mengelola harta benda GKIN berada pada Majelis GKIN.
- (2) Tugas pengelolaan harta benda GKIN dilaksanakan oleh Komisi Penatalayanan GKIN.
- (3) Tugas dan wewenang untuk mengelola harta benda GKIN di regio-regio dilaksanakan oleh Majelis Regio dalam kerja sama dengan Komisi Penatalayanan GKIN.

c. Pertanggungjawaban

- (1) Majelis GKIN mempertanggungjawabkan pengelolaan harta benda GKIN kepada jemaat dalam laporan keuangan dan inventaris tahunan yang disusun oleh Komisi Penatalayanan GKIN.
- (2) Majelis Regio mempertanggungjawabkan pengelolaan harta benda GKIN di regionya kepada Majelis GKIN dan kepada jemaat regionya, dalam laporan keuangan dan inventaris tahun-

cieel jaarverslag en de jaarlijkse inventarislijst die opgesteld worden door de regionale penningmeester.

- (3) Landelijke commissies leggen verantwoording af aan de landelijke kerkenraad over het beheer van de bezittingen van de GKIN bij de betreffende commissie in het financieel jaarverslag en de jaarlijkse inventarislijst die opgesteld worden door de penningmeester van de commissie.
- (4) Regionale commissies leggen verantwoording af aan de regionale kerkenraad over het beheer van de bezittingen van de GKIN bij de betreffende commissie in het financieel jaarverslag en de jaarlijkse inventarislijst die opgesteld worden door de penningmeester van de commissie.
- (5) Landelijke werkgroepen leggen verantwoording af aan de landelijke kerkenraad over het beheer van de bezittingen van de GKIN bij die betreffende werkgroep in een financieel verslag en een inventarislijst die opgesteld worden door de penningmeester van de werkgroep.
- (6) Regionale werkgroepen leggen verantwoording af aan de regionale kerkenraad over het beheer van bezittingen van de GKIN bij de betreffende werkgroep in een financieel verslag en een inventarislijst die opgesteld worden door de penningmeester van de werkgroep.

d. Verificatie

Het financieel jaarverslag en de jaarlijkse inventarislijst van de GKIN worden gecontroleerd door een verificateur die aangesteld wordt door de landelijke kerkenraad.

ARTIKEL 65 WIJZIGINGEN

1. Wijzigingen van de Kerkorde en de Uitvoeringsbepalingen kunnen alleen uitgevoerd worden door en in een daartoe speciaal bijeengeroepen andelijke kerkenraadsvergadering.

an yang disusun oleh Bendahara Majelis Regio.

- (3) Komisi-komisi GKIN bertanggungjawabkan pengelolaan harta benda GKIN di komisinya kepada Majelis GKIN dalam laporan keuangan dan inventaris tahunan yang disusun oleh Bendahara Komisi GKIN.
  - (4) Komisi-komisi Regio bertanggungjawabkan pengelolaan harta benda GKIN di komisinya kepada Majelis Regio, dalam laporan keuangan dan inventaris tahunan yang disusun oleh Bendahara Komisi Regio.
  - (5) Kelompok Kerja atau Panitia GKIN bertanggungjawabkan pengelolaan harta benda GKIN di Kelompok Kerja atau Panitia kepada Majelis GKIN dalam laporan keuangan dan inventaris yang disusun oleh Bendahara Kelompok Kerja atau Panitia GKIN.
  - (6) Kelompok Kerja atau Panitia Regio bertanggungjawabkan pengelolaan harta benda GKIN di Kelompok Kerja atau Panitia kepada Majelis Regio dalam laporan keuangan dan inventaris yang disusun oleh Bendahara Kelompok Kerja atau Panitia Regio.
- d. Pemeriksaan
- Laporan keuangan dan inventaris GKIN tahunan diperiksa oleh Verifikator yang ditunjuk oleh Majelis GKIN.

PASAL 65 PERUBAHAN

1. Perubahan pada Tata Gereja dan Tata Laksana hanya dapat dilakukan oleh dan dalam Rapat Majelis GKIN yang khusus diadakan untuk itu.

2. Een voorstel tot wijziging van de Kerkorde en de Uitvoeringsbepalingen kan afkomstig zijn van:
  - a. Een regionale kerkenraad
  - b. Het moderamen
3. De procedure van het voorstel tot wijziging van de Kerkorde en de Uitvoeringsbepalingen is als volgt:
  - a. In zijn vergadering besluit de regionale kerkenraad of het moderamen om een voorstel tot wijziging in te dienen bij de landelijke kerkenraad.
  - b. De regionale kerkenraad of het moderamen dient het voorstel tot wijziging schriftelijk in met duidelijke en gedetailleerde onderbouwing uiterlijk 4 (vier) weken voor de landelijke kerkenraadsvergadering opdat het voorstel tot wijziging tijdig op de agenda geplaatst kan worden.
  - c. In de landelijke kerkenraadsvergadering wordt het besluit genomen of het voorstel tot wijziging aangenomen dan wel afgewezen wordt. Indien de landelijke kerkenraad besluit om het voorstel tot wijziging aan te nemen, dan geeft hij het DB opdracht voor het het bijeenroepen van een bijzondere landelijke kerkenraadsvergadering om het wijzigingsvoorstel van de Kerkorde en de Uitvoeringsbepalingen af te handelen.
2. Usul perubahan pada Tata Gereja dan Tata Laksana dapat berasal dari:
  - a. Majelis Regio GKIN
  - b. Moderamen Majelis GKIN
3. Prosedur pengusulan perubahan pada Tata Gereja dan Tata Laksana adalah sebagai berikut:
  - a. Dalam rapatnya Majelis Regio GKIN atau Moderamen Majelis GKIN memutuskan untuk mengajukan usul perubahan kepada Majelis GKIN.
  - b. Majelis Regio GKIN atau Moderamen Majelis GKIN mengajukan usul perubahan secara tertulis dengan alasan yang jelas dan terinci, selambat-lambatnya 4 (empat) minggu sebelum rapat majelis GKIN agar dapat diagendakan pada waktunya.
  - c. Dalam rapatnya Majelis GKIN memutuskan untuk menerima atau menolak usul perubahan itu. Bila Majelis GKIN memutuskan untuk menerima usul perubahan itu, maka Majelis GKIN menugaskan BPH Majelis GKIN untuk menyelenggarakan rapat Majelis GKIN khusus untuk membahas usul perubahan pada Tata Gereja dan Tata Laksana.

ARTIKEL 66 SLOT

1. Zodra de Uitvoeringsbepalingen rechtsgeldig verklaard zijn zullen de Kerkorde en de Uitvoeringsbepalingen gelijktijdig in werking treden.
2. Zaken die nog niet in de Kerkorde en de Uitvoeringsbepalingen geregeld zijn worden beslist in een landelijke kerkenraadsvergadering.
1. Begitu Tata Laksana disahkan, maka secara serentak Tata Gereja dan Tata Laksana dinyatakan berlaku.
2. Hal-hal yang belum diatur dalam Tata Gereja dan Tata Laksana diputuskan di dalam rapat Majelis GKIN.

PASAL 66 PENUTUP

Bijlagen

Lampiran-Lampiran

BIJLAGE I APOSTOLISCHE GELOOFSBELIJDENIS

Ik geloof in God de Vader,
de Almachtige,
Schepper van hemel en aarde.
En in Jezus Christus,
Zijn eniggeboren Zoon, onze Here;
Die ontvangen is van de Heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria;
Die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
nedergedaald naar het dodenrijk;
op de derde dag is opgestaan uit de doden,
opgevaren naar de hemel,
en zit aan de rechterhand van God,
de Almachtige Vader.
Vandaar zal Hij komen om te oordelen
de levenden en de doden.
Ik geloof in de Heilige Geest, één heilige, algemene, christelijke kerk;
de gemeenschap der heiligen,
vergeving van de zonden;
opstanding van de doden,
en een eeuwig leven.
Amen.

LAMPIRAN I PENGAKUAN IMAN RASULI

Aku percaya kepada Allah, Bapa
Yang Maha Kuasa,
Khalik langit dan bumi.
Dan kepada Yesus Kristus,
AnakNya yang tunggal, Tuhan kita;
Yang dikandung dari pada Roh Kudus,
Lahir dari anak dara Maria;
Yang menderita sengsara di bawah pemerintahan Pontius Pilatus,
Disalibkan, mati dan dikuburkan,
Turun ke dalam Kerajaan Maut;
Pada hari yang ketiga, bangkit dari antara orang mati,
Naik kesurga,
Duduk di sebelah kanan Allah,
Bapa yang Maha Kuasa.
Dari sana Ia akan datang untuk menghakimi
Orang yang hidup dan yang mati;
Aku percaya kepada Roh Kudus, gereja yang kudus dan am;
Persekutuan orang kudus;
Pengampunan dosa;
Kebangkitan orang mati
Dan hidup yang kekal.
Amin.

Bijlage II

GELOOFSBELIJDENIS VAN ATHANASIUS

1. Wie behouden wil worden, heeft voor alles nodig, dat hij het algemeen geloof vasthoudt.
2. Wie dit niet geheel en ongeschonden bewaart, zal zonder twijfel voor eeuwig verloren gaan.
3. Het algemeen geloof is nu: wij aanbidden één God in de Drieheid en de Drieheid in de Eénheid;
4. zonder de Personen te vermengen of het Wezen te delen;
5. want de Persoon van de Vader, die van de Zoon en die van de Heilige Geest zijn ieder een andere Persoon,
6. maar één is de Godheid van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, gelijk is hun heerlijkheid en gelijk van eeuwigheid hun majesteit.
7. Zoals de Vader is, zo is de Zoon, zo is ook de Heilige Geest.
8. Ongeschapen is de Vader, ongeschapen de Zoon, ongeschapen de Heilige Geest.
9. Onmetelijk is de Vader, onmetelijk de Zoon, onmetelijk de Heilige Geest.
10. Eeuwig is de Vader, eeuwig de Zoon, eeuwig de Heilige Geest.
11. En toch zijn zij niet drie eeuwigen, maar één Eeuwige.
12. Zoals zij niet drie ongeschapenen zijn of drie onmetelijken, maar één Ongeschapene en één Onmetelijke.
13. Evenzo is de Vader almachtig, almachtig de Zoon, almachtig de Heilige Geest.
14. En toch zijn zij niet drie almachtigen, maar één Almachtige.

Lampiran II

PENGAKUAN IMAN ATHANASIUS

1. Barangsiapa ingin diselamatkan haruslah ia berpegang pada asas kepercayaan Gereja yang am.
2. Barangsiapa tidak memelihara asas kepercayaan itu secara murni maka ia sesungguhnya akan binasa.
3. Dan inilah asas kepercayaan kita itu: Kita menyembah Allah yang Mahaesa itu dalam ke-Tritunggalan-Nya;
4. dengan tidak mencampurbaurkan kepribadian-kepribadian-Nya dan tidak memisahkan-misahkan hakekat-Nya;
5. sebab ada satu kepribadian yang adalah Bapa, satu kepribadian yang adalah Anak dan satu kepribadian yang adalah Roh Kudus,
6. namun ke-Allah-an terdiri dari Sang Bapa, Sang Anak dan Sang Roh Kudus – yang adalah Esa – dengan kemuliaan yang sama dan berkerajaan yang sama kekalnya.
7. Seperti Sang Bapa ada, demikian pula Sang Anak ada dan Sang Roh Kudus ada.
8. Sang Bapa tidak diciptakan, Sang Anak tidak diciptakan dan Sang Roh Kudus tidak diciptakan.
9. Sang Bapa melebihi segala akal manusia, Sang Anak melebihi segala akal manusia dan Sang Roh Kudus melebihi segala akal manusia.
10. Sang Bapa adalah kekal, Sang Anak adalah kekal dan Sang Roh Kudus adalah kekal.
11. Namun tidak ada tiga Allah yang kekal, melainkan hanya ada satu Allah yang kekal.
12. Demikian pula tidak ada tiga Allah yang melebihi segala akal manusia, atau tiga Allah yang diciptakan, melainkan hanya satu Allah yang tidak diciptakan, yaitu satu Allah yang melebihi segala akal manusia.
13. Dan demikianlah juga ada Bapa yang Mahakuasa, Anak yang Mahakuasa, dan Roh Kudus yang Mahakuasa;
14. Namun tidak ada tiga yang Mahakuasa, melainkan hanya satu yang Mahakuasa.

15. Zo is de Vader God, de Zoon God, en de Heilige Geest God.
16. En toch zijn zij niet drie Goden, maar één God.
17. Zo is de Vader Here, de Zoon Here en de Heilige Geest Here
18. En toch zijn zij niet drie Heren, maar één Here.
19. Want evenzeer als wij door de christelijke waarheid genoodzaakt worden elke Persoon afzonderlijk als God en Here te belijden, worden wij door het algemeen geloof er van weerhouden te spreken van drie Goden of Heren
20. De Vader is door niemand gemaakt of geschapen of voortgebracht.
21. De zoon is door de Vader alleen, niet gemaakt of geschapen, maar voortgebracht.
22. De Heilige Geest is door de Vader en de Zoon niet gemaakt of geschapen of voortgebracht, maar Hij gaat van Hen uit.
23. Eén Vader dus, niet drie Vaders, één Zoon, niet drie Zonen, één Heilige Geest, niet drie Heilige Geesten.
24. En in deze Drieëenheid is niets eerder of later, niets groter of kleiner, maar alle drie Personen zijn aan elkaar gelijk in eeuwigheid en in hoedanigheid.
25. Zodat in alles, gelijk boven reeds gezegd is, de eenheid in de drieheid en de drieheid in de eenheid te aanbidden is.
26. Wie derhalve behouden wil worden, moet deze overtuiging over de Drieëenheid hebben.
27. Maar het is noodzakelijk voor zijn eeuwig behoud, dat hij ook de menswording van onze Here Jezus Christus getrouw gelooft.
28. Het ware geloof is dan, dat wij geloven en belijden, dat onze Here Jezus Christus, de Zoon van God, evenzeer God als mens is.
29. God is Hij, omdat Hij uit de natuur van de Vader vóór de tijden is voortgebracht, mens is Hij, omdat Hij uit de natuur van zijn moeder in de tijd is geboren.
15. Sang Bapa adalah Allah, Sang Anak adalah Allah, dan Sang Roh Kudus adalah Allah;
16. Namun tidak ada tiga Allah, melainkan hanya satu Allah.
17. Demikian pula Sang Bapa adalah Tuhan, Sang Anak adalah Tuhan dan Sang Roh Kudus adalah Tuhan;
18. Namun tidak ada tiga Tuhan, melainkan hanya ada satu Tuhan.
19. Maka menurut kebenaran asas kepercayaan Gereja yang am, kita harus mengakui bahwa setiap kepribadian masing-masing adalah Allah dan Tuhan, dan kita dilarang untuk menyatakan bahwa ada tiga Allah atau tiga Tuhan.
20. Bapa tidak berasal dari siapapun, tidak diciptakan dan tidak diperanakkan.
21. Anak berasal dari Bapa saja, tidak dijadikan atau diciptakan, melainkan diperanakkan.
22. Roh Kudus berasal dari Bapa dan dari Anak, tidak dijadikan atau diciptakan, melainkan dipancarkan.
23. Maka karena itu ada satu Bapa, bukan tiga Bapa; satu Anak, bukan tiga Anak; satu Roh Kudus, bukan tiga Roh Kudus.
24. Dalam ke-Tritunggalan ini tidak ada yang lebih dahulu, atau lebih kemudian; tidak ada yang lebih tinggi, atau yang lebih rendah; sebab ketiga kepribadian ini adalah esa dalam kekekalan-Nya dan sama dalam kedudukan-Nya.
25. Maka karena itu kita – sesuai dengan hal-hal tersebut di atas – menyembah ke-Esaan-Nya dalam ke-Tritunggalan-Nya, dan ke-Tritunggalan-Nya dalam ke-Esaan-nya.
26. Maka oleh sebab itu barangsiapa ingin diselamatkan, haruslah menerima pengakuan menurut Allah Tritunggal ini.
27. Dan ia haruslah pula percaya akan kedatangan Tuhan kita Yesus Kristus sebagai manusia ke dalam dunia ini, sesuai dengan ajaran yang benar.
28. Menurut kepercayaan yang benar - yang kita akui dan miliki - kita percaya dan mengaku bahwa Tuhan kita Yesus Kristus Anak Allah, adalah Allah dan manusia,
29. Sebagai Allah hakikat-Nya sama dengan Allah Bapa, Dia diperanakkan sebelum dunia dijadikan, sebagai manusia hakikat-Nya sama dengan ibu-Nya Maria, Dia dilahirkan di dalam dunia,

30. Ten volle God, ten volle mens, met geestvermogens (een redelijke ziel) en een menselijk lichaam in één Persoon. 31. Gelijk aan de Vader naar Zijn Godheid, minder dan de Vader naar Zijn mensheid. 32. Hoewel hij God is en mens, is Hij toch niet twee, maar één Christus. 33. Eén is Hij, echter niet doordat de Godheid is veranderd in mensheid, maar doordat Hij als God de mensheid heeft aangenomen. 34. Eén is Hij, volstrekt niet door vermenging van naturen, maar door de éénheid van Zijn Persoon. 35. Want zoals een redelijke ziel met het lichaam één mens is, zo is ook God en mens één Christus. 36. Die geleden heeft om ons behoud, is neergedaald in het rijk van de dood, op de derde dag opgestaan uit de doden, 37. opgevaren naar de hemel, en zit aan de rechterhand van de Vader, vanwaar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden, 38 en bij zijn komst moeten alle mensen wederopstaan met hun lichaam en rekenschap afleggen van hun eigen daden. 39. En die het goede gedaan hebben, zullen in het eeuwige leven gaan, maar die het kwade gedaan hebben in het eeuwige vuur. 40. Dit is het algemeen geloof. Wie dit niet oprecht en standvastig gelooft, kan niet behouden worden.	30. Ia adalah Allah yang sempurna dan manusia yang sempurna dengan akal budi dan tubuh manusia – dalam satu kepribadian. 31. Ia sama derajatnya dengan Allah Bapa di dalam ke-Allahan-Nya, tetapi lebih rendah dari Bapa-Nya di dalam kemanusiaan-Nya. 32. Walaupun Ia adalah Allah dan manusia, tetapi Ia bukan dua kepribadian, melainkan satu Kristus. 33. Ia adalah satu bukan dengan perubahan ke-Allahan-Nya menjadi manusia, tetapi dengan perubahan kemanusiaan-Nya dipersatukan dengan ke-Allahan-Nya. 34. Ia adalah Esa bukan dengan mencampur-baurkan hakikat-hakikat-Nya, tetapi dalam satu kesatuan di dalam satu kepribadian. 35. Sebagaimana seseorang berakal budi dan bertubuh yang merupakan satu kesatuan, demikianlah pula Kristus yang satu itu, adalah Allah dan manusia. 36. Kristus menderita demi keselamatan kita; Ia turun ke dalam kerajaan maut, lalu pada hari yang ketiga bangkit dari antara orang mati, 37. naik ke surga dan duduk di sebelah kanan Bapa, dan dari sana akan datang kembali untuk menghakimi orang yang hidup dan yang mati. 38 Ia akan datang kembali dan pada waktu itu umat manusia akan bangkit dalam tubuhnya masing-masing untuk memberikan pertanggungjawaban atas perbuatannya. 39. Barangsiapa berbuat baik, akan masuk hidup yang kekal; dan barangsiapa berbuat jahat, akan masuk api yang kekal. 40. Inilah asas kepercayaan Gereja yang am itu, yang harus diterima dan diakui dengan sungguh-sungguh oleh anak-anak manusia yang ingin diselamatkan.

BIJLAGE III GELOOFSBELIJDENIS VAN NICEA - CONSTANTINOPEL

Wij geloven in één God,
de Almachtige Vader, Schepper van hemel en aarde,
van alle zichtbare en onzichtbare dingen;
en in één Here,
Jezus Christus, de eniggeboren Zoon van God,
geboren uit de Vader voor alle eeuwen.
God uit God, Licht uit Licht,
waarachtig God uit waarachtig God,
geboren, niet geschapen, één van wezen met de Vader,
en door Wie zijn alle dingen geworden;
die om ons mensen en om ons behoud
is nedergedaald uit de hemel en is vlees geworden
door de Heilige Geest uit de maagd Maria,
en is mens geworden;
die ook voor ons is gekruisigd
onder Pontius Pilatus,
geleden heeft en begraven is,
en op de derde dag is opgestaan volgens de Schriften,
is opgevaren naar de hemel;
en zit aan de rechterhand van de Vader,
en zal wederkomen in heerlijkheid
om te oordelen de levenden en de doden,
en aan zijn rijk zal geen einde komen.
Wij geloven in de Heilige Geest,
die Here is en levend maakt,
die uitgaat van de Vader en de Zoon,
die samen met de Vader en de Zoon
aanbeden en verheerlijkt wordt,
die gesproken heeft door de profeten.
Wij geloven in één heilige, algemene en apostolische Kerk.

LAMPIRAN III PENGAKUAN IMAN NICEA - KONSTANTINOPEL

Kami percaya kepada satu Allah,
Bapa yang Maha Kuasa, Pencipta langit dan bumi,
segala yang kelihatan dan yang tidak kelihatan.
Dan kepada satu Tuhan,
Yesus Kristus, Anak Allah yang tunggal,
Yang lahir dari Sang Bapa sebelum ada segala zaman.
Allah dari Allah, Terang dari Terang,
Allah yang sejati dari Allah yang sejati,
diperanakan, bukan dibuat, sehakekat dengan Sang Bapa,
yang dengan perantaraanNya segala sesuatu dibuat;
yang telah turun dari sorga untuk kita manusia
dan untuk keselamatan kita, dan menjadi daging
oleh Roh Kudus dari anak dara Maria,
dan menjadi manusia;
yang disalibkan bagi kita
di bawah pemerintahan Pontius Pilatus,
menderita dan dikuburkan;
yang bangkit pada hari ke tiga, sesuai isi Kitab-kitab,
dan naik ke sorga;
yang duduk di sebelah kanan Sang Bapa
dan akan datang kembali dengan kemuliaan
untuk menghakimi orang yang hidup dan yang mati;
yang kerajaanNya takkan berakhir.
Kami percaya kepada Roh Kudus,
yang menjadi Tuhan yang menghidupkan
yang keluar dari Sang Bapa dan Sang Anak,
yang bersama-sama dengan Sang Bapa dan Sang Anak
disembah dan dimuliakan,
yang telah berfirman dengan perantaraan para nabi.
Kami percaya satu Gereja yang kudus dan am dan rasuli.

Wij belijden één doop tot vergeving van de zonden.
En wij verwachten de opstanding van de doden
en het toekomstig eeuwige leven. Amen.

Kami mengaku satu baptisan untuk pengampunan dosa.
Kami menantikan kebangkitan orang mati
dan kehidupan di zaman yang akan datang. Amin

Bijlage IV

BELIJDENIS (MISSION STATEMENT) VAN DE GKIN

1. GKIN is een verwezelijking van het lichaam van Christus:
  - a. geroepen en verzameld door Christus en niet opgericht op initiatief van mensen of door mensen.
  - b. daardoor moet de GKIN gedurende haar levensloop altijd trouw blijven aan Christus' wil.
2. In het kader van Gods liefde voor de wereld, wordt de kerk – in dit geval de GKIN- geroepen om aan Gods koninkrijk op aarde te bouwen.
  - a. De GKIN is geroepen om kerk van Christus te worden die trouw is aan God.
  - b. In dit kader geeft de GKIN vorm van Gods liefde voor de wereld.
  - c. Zo vormt Gods liefde voor de wereld de maatstaaf zowel voor de effectiviteit als de gehoorzaamheid van de GKIN als lichaam van Christus.
3. De GKIN is door God als kerk in Nederland geplaatst met haar Indonesische achtergrond:
  - a. De GKIN is zich bewust van haar aanwezigheid in haar dienstbetoon in de Nederlandse context.
  - b. De GKIN is een kerk van Christus die open staat voor iedereen en die zich inspant om hen te bereiken met een Indonesische achtergrond.
4. In de praktijk moet de GKIN kenmerken vertonen als kerk van Christus, te weten gemeenschap (*koinonia*), getuigenis (*marturia*) en dienstbetoon (*diakonia*).
  - a. De GKIN moet een zichtbare en concrete gemeenschap vormen waar de leden werkelijk de gemeenschap met medegelovigen en met God kunnen beleven, ervaren en ervan getuigen.

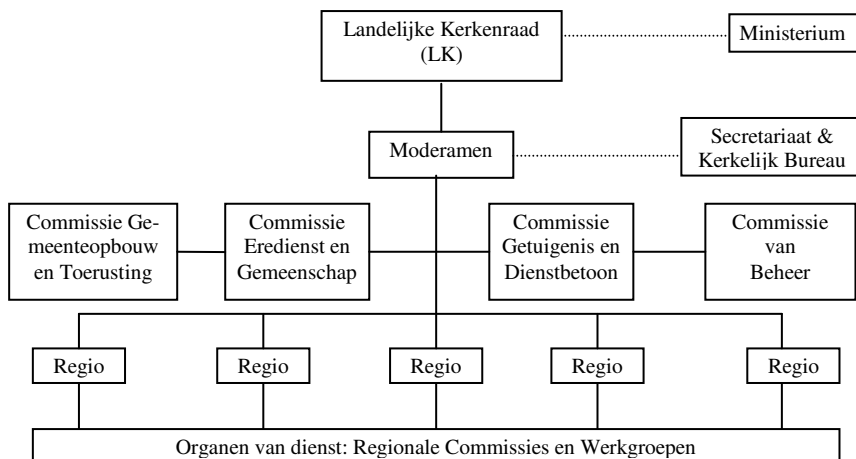
Lampiran IV

PENGAKUAN (MISSION STATEMENT) GKIN

1. GKIN adalah suatu perwujudan tubuh Kristus:
  - a. dipanggil dan dihimpun oleh Kristus dan bukan didirikan atas prakarsa manusia atau oleh manusia.
  - b. oleh karena itu dalam perjalanan hidupnya GKIN harus senantiasa taat kepada kehendak Kristus.
2. Dalam rangka kasih Allah terhadap dunia, gereja – dalam hal ini GKIN – dipanggil untuk membangun kerajaan Allah di dunia
  - a. GKIN terpanggil untuk menjadi gereja Kristus yang taat kepada Allah.
  - b. Dalam rangka itu GKIN menjawabantahkan kasih Allah terhadap dunia.
  - c. Dengan demikian kasih Allah kepada dunia itu merupakan tolok ukur baik dari efektivitas GKIN maupun dari ketaatan GKIN sebagai tubuh Kristus.
3. GKIN ditempatkan oleh Tuhan sebagai gereja di Nederland dengan latar belakang keindonesiaan:
  - a. GKIN memahami keberadaan dalam pelayanannya dalam konteks Belanda.
  - b. GKIN adalah gereja Kristus yang terbuka untuk siapapun dan yang memusatkan perhatian pada upaya untuk menjangkau mereka yang berlatar belakang Indonesia.
4. Dalam praktek GKIN harus menampakkan ciri-ciri sebagai gereja Kristus, yaitu persekutuan (*koinonia*), kesaksian (*kerugma/marturia*) dan pelayanan (*diakonia*).
  - a. GKIN harus merupakan sebuah persekutuan yang tampak dan nyata, dimana para anggotanya sungguh-sungguh dapat menghayati, mengalami dan menyaksikan persekutuan dengan sesama orang percaya dan dengan Tuhan.

- b. De gemeenschap met de medemens en met God manifesteert zich in de eredienst die de kenmerken toont van aanbidding, dienstbetoon en onderricht.
  - c. De GKIN moet een gemeenschap vormen die bestaat uit gelovigen met verschillende gaven, die hun zendingstaak uitvoeren door middel van het verkondigen van de Bijbel en haar dienstbetoon.
5. Daarvoor organiseert de GKIN gemeenteopbouw, waar haar hele dienstbetoon en activiteiten geïntegreerd zijn in en gericht op één doel, het vermaard maken van Gods Naam in de wereld (1 Petrus 2:9-10).
- b. Persekutuan dengan sesama orang dan dengan Tuhan nyata dalam ibadah yang menampakkan segi pemujaan, pelayanan dan pengajaran.
  - c. GKIN harus merupakan sebuah persekutuan yang terdiri dari orang-orang percaya dengan berbagai karunia, yang melaksanakan tugas pengutusannya melalui pekabaran Injil dan pelayanan.
5. Untuk itu GKIN melaksanakan pembangunan jemaat, di mana segenap pelayanan dan kegiatannya diintegrasikan dan diarahkan pada satu tujuan, yaitu pemasyhuran Nama Tuhan di dunia (1 Petrus 2: 9-10).

BIJLAGE V ORGANISATIESTRUCTUUR VAN DE GKIN

Commissie Gemeenteopbouw en Toerusting:

- helpt de regio's in het uitvoeren van hun werkprogramma en hun activiteiten.
- Helpt het Moderamen en de landelijke kerkenraad in het ontwikkelen van het plannen, uitvoeren en evalueren van de activiteiten van de GKIN.

Commissie Eredienst en Gemeenschap:

- Helpt de landelijke kerkenraad en de regionale kerkenraden in het ontwikkelen van de liturgie en zoeken naar de eenheid.

Commissie Getuigenis en Dienstbetoon:

- Helpt de landelijke kerkenraad en de regionale kerkenraden in het ontwikkelen van getuigenissen (evangelisatie) en het dienstbetoon van de GKIN (Diaconie)

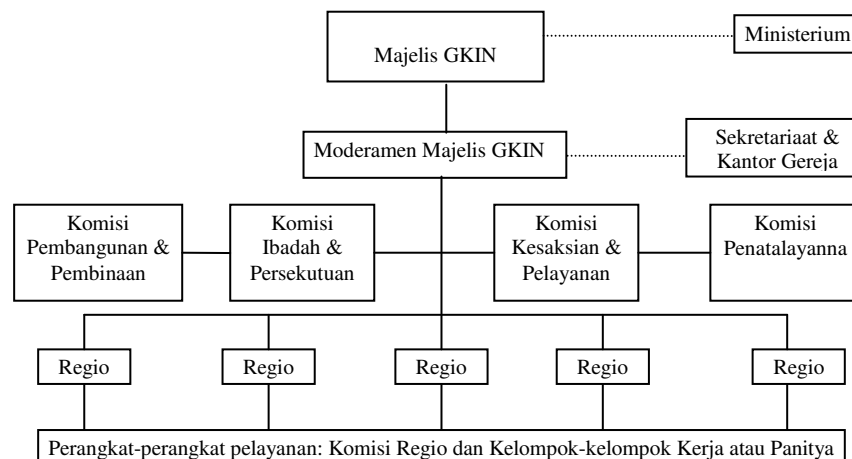
Commissie van Beheer:

- Opbouwen en activeren van de rijkdommen en het vermogen van de GKIN.

Het Algemeen Secretariaat en het Kerkelijk Bureau:

- Helpen en steunen de landelijke kerkenraad en het Moderamen in de organisatie en bediening van de GKIN op het gebied van de administratie zowel naar buiten als naar binnen, verslaglegging, databeheer en archivering.

LAMPIRAN V BAGAN STRUKTUR ORGANISASI GKIN

Komisi Pembangunan dan Pembinaan Jemaat:

- Membantu regio-regio dalam pelaksanaan program-program kerja dan aktifitas-aktifitasnya
- Membantu Moderamen Majelis GKIN dan Majelis GKIN dalam mengembangkan proses perencanaan, pelaksanaan dan evaluasi kegiatan GKIN

Komisi Ibadah dan Persekutaan:

- Membantu Majelis GKIN dan Majelis Regio dalam mengembangkan ibadah dan menggalang kesatuan.

Komisi Kesaksian dan Pelayanan:

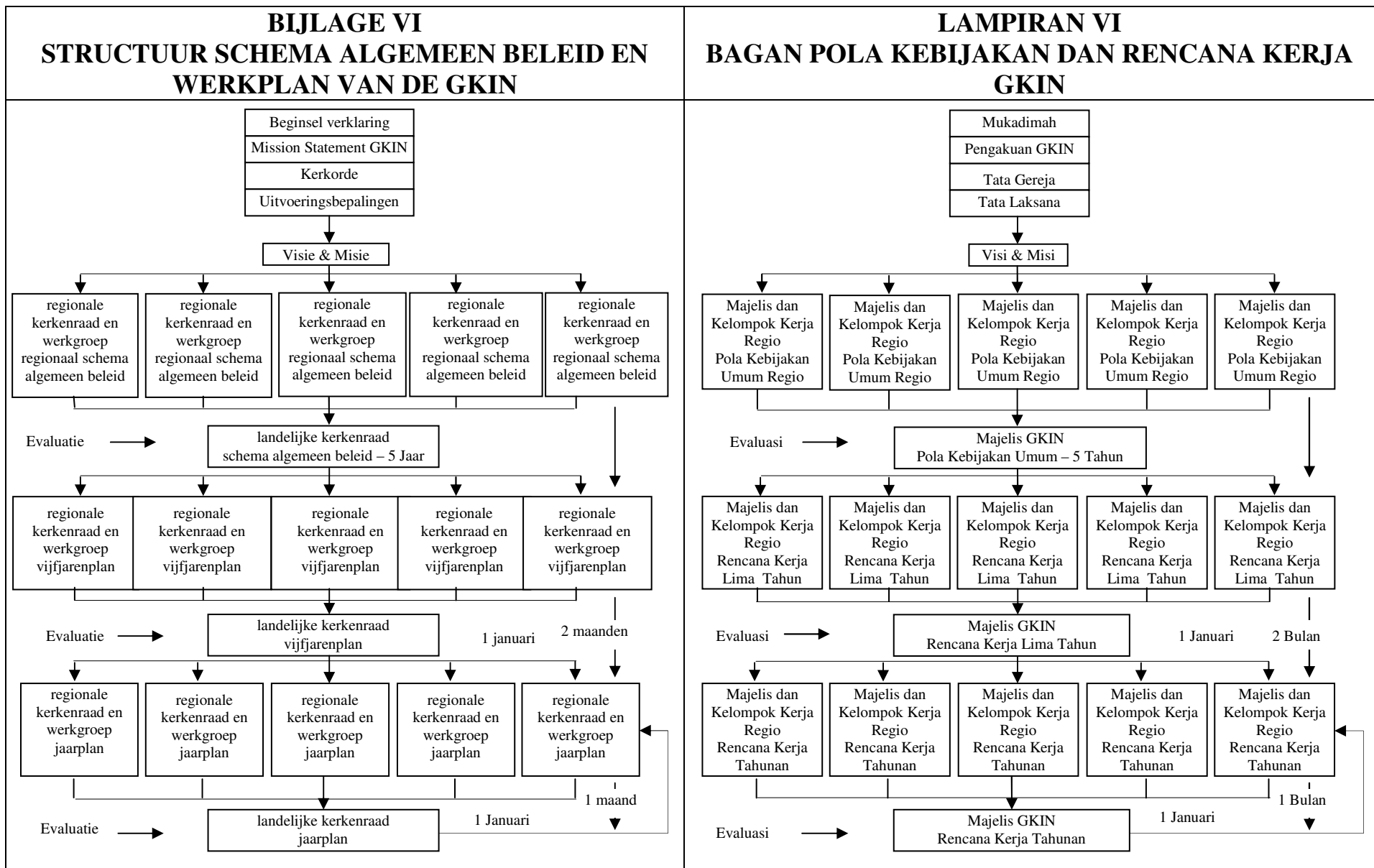
- Membantu Majelis GKIN dan Majelis Regio dalam mengembangkan kesaksian (evangelisasi) dan pelayanan GKIN (diakoni).

Komisi Penatalayanan:

- Mengembangkan dan mengelola dana dan daya GKIN.

Sekretariat dan Kantor Gereja:

- Membantu dan menunjang Majelis GKIN dan Moderamen Majelis GKIN dalam organisasi dan pelayanan GKIN dalam bidang administrasi baik keluar maupun ke dalam, pelaporan, pendataan dan pengarsipan.

<p align="center">Bijlage VII-A HET ONZE VADER (NBG)</p>	<p align="center">Lampiran VII DOA BAPA KAMI</p>
<p>Onze Vader die in de hemelen zijt, uw naam worde geheiligd; uw Koninkrijk kome; uw wil geschiede, gelijk in de hemel zo ook op aarde. Geef ons heden ons dagelijks brood; en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren; en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze. Want van U is het Koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid tot in eeuwigheid. Amen.</p> <p align="right">NBG 1951(Mat.6:9-13), versie GKIN.</p>	<p>Bapa kami yang di sorga, Dikuduskanlah nama-Mu, datanglah Kerajaan-Mu, jadilah kehendak-Mu di bumi seperti di sorga. Berikanlah kami pada hari ini makanan kami yang secukupnya dan ampunilah kami akan kesalahan kami, seperti kami juga mengampuni orang yang bersalah kepada kami; dan janganlah membawa kami kedalam pencobaan, tetapi lepaskan kami dari pada yang jahat. Karena Engkaulah yang empunya Kerajaan dan kuasa dan kemuliaan sampai selama-lamanya. Amin.</p>

<p align="center">Bijlage VII - B HET ONZE VADER (NBV)</p>	<p align="center">Lampiran VII DOA BAPA KAMI</p>
<p>Onze Vader in de hemel, laat uw naam geheilgd worden, laat uw koninkrijk komen en uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel. Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben. Vergeef ons onze schulden, zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig was. En breng ons niet in beproeving, Maar red ons uit de greep van het kwaad.</p> <p align="right">NBV 2004</p> <p>Want van U is het Koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid tot in eeuwigheid. Amen.</p> <p align="right">NBG 1951(Mat.6:9-13), versie GKIN.</p>	<p>Bapa kami yang di sorga, Dikuduskanlah nama-Mu, datanglah Kerajaan-Mu, jadilah kehendak-Mu di bumi seperti di sorga. Berikanlah kami pada hari ini makanan kami yang secukupnya dan ampunilah kami akan kesalahan kami, seperti kami juga mengampuni orang yang bersalah kepada kami; dan janganlah membawa kami kedalam pencobaan, tetapi lepaskan kami dari pada yang jahat. Karena Engkaulah yang empunya Kerajaan dan kuasa dan kemuliaan sampai selama-lamanya. Amin.</p>

Bijlage VIII

FORMULIER OM HET HEILIG AVONDMAAL TE HOUDEN

Wij zijn als gemeente van Jezus Christus vergaderd om volgens zijn bevel zijn dood te verkondigen.

Hoort echter vooraf, hoe de instelling van het Heilig Avondmaal in de nacht van het verraad doot het Evangelie ons beschreven wordt:

En terwijl ze aten, nam Jezus een brood, sprak de zegen uit, brak het en gaf het aan zijn discipelen en zeide: "Neemt, eet, dit is mijn lichaam." En Hij nam een beker, sprak de dankzegging uit en gaf hun die en zeide: "Drinkt allen daaruit. Want dit is het bloed van mijn verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden. Doch Ik zeg u, Ik zal van nu aan voorzeker niet meer van deze vrucht van de wijnstok drinken, tot op die dag, dat Ik haar met u nieuw zal drinken in het Koninkrijk mijns Vaders."

(Matteüs 26:26-29, NBG)

Toen ze verder aten nam Jezus een brood, sprak het zegengebed uit, brak het brood en gaf de leerlingen ervan met de woorden: 'Neem, eet, dit is mijn lichaam.' En hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker met de woorden: 'Drink allen hieruit, dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen wordt vergoten tot vergeving van zonden. Ik zeg jullie: vanaf vandaag zal ik niet meer van de vrucht van de wijnstok drinken tot de dag komt dat ik er met jullie opnieuw van zal drinken in het koninkrijk van mijn Vader.'

(Matteüs 26:26-29, NBV)

Opdat wij nu tot eer van God en onze vertroosting dit avondmaal mogen vieren, hebben we tevoren onszelf te beproeven.

In deze zelfbeproeving komt tot ieder van ons de vraag:

- Hebt gij een hartelijk berouw over uw overtredingen, zodat ge uzelf mishaagt en voor God verootmoedigt?

Lampiran VIII

FORMULIR PELAYANAN PERJAMUAN KUDUS

Sebagai jemaat Yesus Kristus, kita berkumpul untuk memberitakan kematian-Nya sesuai dengan perintah-Nya.

Dengarkanlah terlebih dulu, bagaimana Perjamuan Kudus ditetapkan pada malam ketika Tuhan Yesus diserahkan sebagaimana yang dituliskan dalam kitab Injil:

"Dan ketika mereka sedang makan, Yesus mengambil roti, mengucap berkat, memecah-mecahkannya lalu memberikannya kepada murid-murid-Nya dan berkata: "Ambillah, makanlah, inilah tubuh-Ku." Sesudah itu Ia mengambil cawan, mengucap syukur lalu memberikannya kepada mereka dan berkata: "Minumlah, kamu semua, dari cawan ini. Sebab inilah darah-Ku, darah perjanjian, yang ditumpahkan bagi banyak orang untuk pengampunan dosa. Akan tetapi Aku berkata kepadamu: mulai dari sekarang Aku tidak akan minum lagi hasil pokok anggur ini sampai pada hari Aku meminumnya, yaitu yang baru, bersama-sama dengan kamu dalam Kerajaan Bapa-Ku." (Matius 26: 26-29)

Agar Perjamuan Kudus ini kita lakukan bagi kemuliaan Allah dan menjadi kekuatan dan penghiburan bagi kita, masing-masing dari kita telah melakukan pemeriksaan diri sebelumnya.

Dalam pemeriksaan diri ini, kepada kita masing-masing ditanyakan:

- Apakah kita sungguh-sungguh menyadari dan menyesal akan dosa dan pemberontakan kita yang telah mendukakan Allah?

- Geloof gij de vaste beloften van God waarin alle verbrokenen van hart volkomen vergeving van zonden, alleen om het lijden en sterven van Jezus Christus, toegezegd wordt?
- Is het uw oprechte begeerte God de Here lief te hebben en te dienen naar Zijn Woord en tegen al uw zonden te strijden, en hebt ge een ernstig voornemen om in liefde en eensgezindheid met uw naaste te leven?
- Apakah kita percaya akan janji yang sungguh dari Allah yang akan mengampuni sepenuhnya dosa-dosa orang yang hancur hatinya dihadapan Allah, yang hanya terjadi melalui penderitaan dan kematian Yesus Kristus?
- Apakah niat kita yang murni untuk mengasihi Tuhan Allah dan melayani-Nya sesuai dengan Firman-Nya dan berjuang melawan semua dosa, dan apakah kita berniat sungguh-sungguh untuk hidup dalam kasih dan persatuan dengan sesama kita?

Aan ieder, die geen droefheid over zijn ongerechtigheden kent en die zich daarvan niet bekeren wil, verkondigen wij, dat hij geen deel aan het Rijk van Christus heeft, en wij vermanen hem zich van het Avondmaal te onthouden, opdat zijn oordeel niet verzwaaard worde.

Aan allen echter, die door de genade van de Heilige Geest zich vanwege hun zonden mishagen en begeren tegen hun ongeloof te strijden en naar alle geboden van God te leven, betuigen wij, dat geen zonde of zwakheid, die nog tegen hun wil in hen is overgebleven, kan verhinderen, dat God hen in genade aanneemt en als deelgenoten aan de tafel van Zijn Zoon Jezus Christus ontvangen wil.

Want wij willen aan het avondmaal gedenken, dat Hij door de Vader in de wereld gezonden werd, niet opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden.

Onze Heiland, waarachtig God en waarachtig mens, heeft van het begin tot het einde van zijn leven op aarde de toorn van God tegen onze zonden gedragen. Hij werd in de hof gebonden, opdat Hij ons zou ontbinden. Hij leed ontelbare smaadheden, opdat wij nimmer te schande zouden worden. Hij is onschuldig ter dood veroordeeld, opdat wij voor het gericht van God zouden worden vrijgesproken. Hij heeft de vervloeking van ons op zich geladen, opdat Hij zou ons met Zijn zegeningen vervullen zou. Aan het kruishout heeft Hij zichzelf naar lichaam en ziel vernederd tot in de allerdiepste versmaad-

Kepada setiap orang yang tidak mau mengakui dosanya, dan yang tidak mau bertobat, kami memberitakan bahwa ia tidak akan mendapat bagian dalam kerajaan Kristus, dan kami menasihatkannya untuk tidak mengambil bagian dalam Perjamuan Kudus, agar penghukuman mereka tidak akan bertambah berat.

Kepada semua orang, yang oleh karunia Roh Kudus, menyadari dosadossanya yang mendukakan Allah, dan sungguh-sungguh rindu berjuang melawan ketidakpercayaannya dan yang ingin hidup sesuai dengan perintah Allah, kami menyatakan bahwa tidak ada dosa atau kelemahan; yang masih akan selalu mengancam keinginannya, akan menghalang, -halangi mereka sebagai orang-orang yang mengambil bagian di meja perjamuan Anak Allah, Yesus Kristus, karena Allah sendiri di dalam kasih karunia-Nya menerima mereka.

Karena, dalam Perjamuan Kudus, kita ingin memperingati, bahwa Yesus Kristus diutus Bapa ke dalam dunia, bukan untuk menghakimi dunia, melainkan agar dunia diselamatkan oleh-Nya.

Juruselamat kita, Allah yang sejati dan manusia yang sejati, dari awal hingga akhir hidupnya di dunia ini telah memikul murka Allah atas dosa-dosa kita. Ia diikat di hadapan mahkamah agama, agar Ia membebaskan kita.

Ia dihina dengan begitu rupa, agar kita tidak akan pernah dipermalukan. Ia diadili sampai mati walaupun Ia tidak berdosa, agar kita dibebaskan di pengadilan Allah. Ia telah menanggung kutuk dosa kita, agar kita dipenuhi oleh berkat-Nya. Di kayu salib, tubuh dan jiwa-Nya begitu dipermalukan, bahkan sampai kepada ketakutan kedalaman neraka, ketika Ia berteriak:

heid en angst der hel, toen Hij riep met luide stem: *"Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?"* (Math.27:46, NBG,NBV), opdat wij door God aangenomen en nooit door Hem verlaten zouden worden; en ten laatste heeft Hij door zijn dood en bloedstorting het nieuwe en eeuwige verbond der genade en der verzoening ten volle vervuld, toen Hij zei: "Het is volbracht." (Joh.19:30, NBG,NBV).

Zo verzekert ons het avondmaal, dat deze volkomen offerande van onze Here Jezus Christus aan het kruis de enige grond van onze zaligheid is. Het verzegeld ons zijn hartelijke liefde en trouw, dat Hij voor ons, die de eeuwige dood verdiend hadden, heeft willen lijden en sterven, en voor ons de levendmakende Geest verworven heeft, die ons in onze dood het leven, in onze schuld de gerechtigheid, in onze onreinheid de heiligheid en in onze ellende de heerlijkheid deelachtig maakt.

Door deze zelfde Geest worden wij ook met elkander als lidmaten van één lichaam in waarachtige broederlijke liefde verbonden, zoals Paulus zegt: *"Omdat het één brood is, zijn wij, hoe velen ook, één lichaam; wij hebben immers allen deel aan het ene brood."* (1 Cor 10:17 NBG) - *Omdat het één brood is zijn wij, hoewel met velen, één lichaam, want wij hebben allen deel aan dat ene brood.* (1 Cor 10:17, NBV)

Daarenboven mogen wij aan het avondmaal met groot verlangen uitzien naar de wederkomst van Jezus Christus, en naar de bruiloft van het Lam in de volkomenheid van Gods Koninkrijk, waarin God alles in allen zal zijn.

Laten wij ons verootmoedigen voor Gods aangezicht en Hem met waarachtig geloof om zijn genade aanroepen:

Barmhartige God en Vader, wij bidden U: wil door uw Heilige Geest door de viering van dit avondmaal in onze harten bewerken, dat wij ons hoe langer hoe meer met waarachtig vertrouwen aan onze Here Jezus overgeven.

Geef, dat onze verslagen harten met Hem als het enige hemelse brood gevoed worden.

"Allahku, Allahku, mengapa Engkau meninggalkan Aku?" (Matius 27: 46), sehingga kita diterima oleh Allah dan tidak akan pernah ditinggalkan oleh-Nya. Dan pada akhirnya melalui kematian dan pencurahan darah-Nya, Ia menggenapi ikatan perjanjian anugerah yang baru dan kekal, dan menggenapi pendamaian antara Allah dan manusia, ketika Ia berkata: *"Sudah selesai"* (Yoh. 19: 30).

Perjamuan Kudus meyakinkan kita, bahwa pengorbanan Tuhan Yesus Kristus yang sempurna di kayu salib adalah satu-satunya dasar bagi kebahagiaan kita. Perjamuan Kudus memeteraikan kita dengan kasih dan kesetiaan-Nya yang besar, bahwa Ia telah menderita dan mati bagi kita yang seharusnya menanggung kematian kekal, dan memberikan kepada kita Roh yang menghidupkan, yang memberikan hidup bagi kematian kita, yang membenarkan kita dari segala dosa kita, yang menguduskan kita dari segala kenajisan kita, dan yang memberikan kita bagian dari kemuliaan di dalam penderitaan kita. Melalui Roh yang sama ini, sebagai anggota bagian dari satu tubuh, kita dipersekutukan satu dengan yang lain dalam kasih persaudaraan yang sungguh sebagaimana Paulus berkata: *"Karena roti adalah satu, maka kita, sekalipun banyak, adalah satu tubuh, karena kita semua mendapat bagian dalam roti yang satu itu."* (I Kor. 10: 17).

Di atas semua itu, dalam Perjamuan Kudus, kita memandang ke depan dengan kerinduan yang besar kepada kedatangan Yesus Kristus kembali, dan kepada pernikahan Anak Domba di dalam kepenuhan Kerajaan Allah, di mana Allah akan selalu ada di sana.

Marilah kita merendahkan diri dihadapan Allah dan dengan iman yang sungguh memohon anugerah-Nya:

Allah, Bapa yang murah hati, kami berdoa kepadaMu: kiranya Roh Kudus-Mu bekerja di dalam hati kami melalui perayaan Perjamuan Kudus ini, sehingga dengan kesetiaan yang penuh semakin hari kami semakin menyerahkan segala sesuatu kepada Tuhan kami Yesus Kristus.

Berikanlah, hati kami yang lemah ini, dikenyangkan dengan roti dari surga.

Versterkt ons in het geloof dat Gij onze genadige Vader zijt, die ons onze zonden nimmer toerekent en ons met alle dingen naar lichaam en ziel verzorgt als uw geliefde kinderen en erfgenamen.

Verleen ons uw genade, opdat wij niet in onze zonden, maar Hij in ons en wij in Hem leven.

Schenk ons uw bijstand, dat wij getroost ons kruis op ons nemen, onszelf verloochelen en onze Heiland belijden.

Leer ons in alle nood van deze wereld met verlangen Hem verwachten, die onze sterfelijke lichamen aan zijn verheerlijkt lichaam gelijk maken en in uw Koninkrijk met ons het avondmaal van de bruiloft des Lams vieren zal.

Dit alles bidden wij U, genadige Vader, in de naam van Hem, die overgeleverd is om onze overtredingen en opgewekt om onze rechtvaardiging en die naar zijn belofte voor ons bij U altijd bidt.

Amen.

Onze Vader, die in de hemelen zijt,

Uw naam worde geheiligd;

Uw Koninkrijk kome;

Uw wil geschiede,

gelijk in de hemel zo ook op aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood;

En vergeef ons schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;

En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.

Want van U is het Koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid tot in eeuwigheid.

Amen.

Hier kan de apostolische geloofsbelijdenis gezegd of gezongen worden.

Verhef nu uw harten in de hemel, waar Jezus Christus in heerlijkheid aan de rechterhand des Vaders is; en wilt niet twijfelen, of gij zult door de werking van de Heilige Geest zo waarlijk met zijn lichaam en bloed gevoed en ge-laafd worden, als gij het brood en de wijn tot zijn gedachtenis ontvangt.

Kuatkanlah iman kami, bahwa Engkau adalah Bapa kami yang penuh belas kasih, yang tidak pernah memperhitungkan dosa-dosa kami, dan yang selalu memelihara tubuh dan jiwa kami sebagai anak-anak-Mu yang kekasih dan ahli waris-Mu.

Berikanlah kami anugerah-Mu, sehingga kami tidak hidup di dalam dosa, melainkan Yesus hidup di dalam kami, dan kami hidup di dalam Yesus.

Karuniakanlah kami pertolongan-Mu, sehingga kami dikuatkan dalam memikul salib kami, menyangkal diri, dan mengakui Juruselamat kami.

Ajarilah kami, di dalam segala kesulitan dunia ini, dengan kerinduan menantikanNya, yang akan mengubah tubuh kami yang fana menjadi tubuh kemuliaan, dan yang dalam kerajaan-Mu akan merayakan perjamuan pernikahan Sang Anak Domba.

Semua ini kami doakan, ya Bapa yang penuh belas kasih, di dalam nama Yesus, yang telah menyerahkan diri bagi pelanggaran-pelanggaran kami, yang membenarkan kami, dan yang sesuai dengan janji-Nya berdoa bagi kami di hadapan-Mu. Amin.

Bapa kami yang di sorga,

Dikuduskanlah nama-Mu,

datanglah Kerajaan-Mu,

jadilah kehendak-Mu

di bumi seperti di sorga.

Berikanlah kami pada hari ini makanan kami yang secukupnya

dan ampunilah kami akan kesalahan kami, seperti kami juga mengampuni orang yang bersalah kepada kami;

dan janganlah membawa kami ke dalam pencobaan, tetapi lepaskanlah kami dari pada yang jahat. Karena Engkaulah yang empunya Kerajaan dan kuasa dan kemuliaan sampai selama-lamanya. Amin.

Di sini Pengakuan Iman Rasuli dapat diikrarkan atau dinyanyikan.

Arahkanlah hati saudara sekarang ke surga, di mana Yesus Kristus berada dalam kemuliaan-Nya di sebelah kanan Allah Bapa; dan janganlah bimbang, bahwa melalui pekerjaan Roh Kudus saudara sungguh-sungguh diberi makan oleh tubuh-Nya dan disegarkan oleh darah-Nya, ketika saudara menerima

Bij de commune:

Het brood, dat wij breken, is gemeenschap met het lichaam van Christus. (Neemt, eet, gedenkt en gelooft, dat het lichaam van onze Here Jezus Christus gegeven is tot een volkomen verzoening van al onze zonden).

De beker der dankzegging, waarover wij de dankzegging uitspreken, is gemeenschap met het bloed van Christus.

(Neemt, drinkt allen daaruit; gedenkt en gelooft, dat het kostbaar bloed van onze Here Jezus Christus vergoten is tot een volkomen verzoening van al onze zonden).

Geliefden, laten wij, nu de Here aan zijn tafel onze zielen gevoed heeft, zijn naam met dankzegging prijzen; en ieder spreke in zijn hart:

Loof de Here, mijn ziel;
en al wat in mij is, zijn heilige naam;
loof de Here, mijn ziel,
en vergeet niet één van Zijn weldaden;
die al uw ongerechtigheid vergeeft,
die al uw krankheden geneest,
die uw leven verlost van de groeve,
die u kroont met goedertierendheid en barmhartigheid.
Barmhartig en genadig is de Here,
lankmoedig en rijk aan goedertierenheid;
niet altoos blijft Hij twisten,
niet eeuwig zal Hij toornen;
Hij doet ons niet naar onze zonden
en vergeldt ons niet naar onze ongerechtigheden;
maar zo hoog de hemel is boven de aarde,
zo machtig is zijn goedertierenheid over wie Hem vrezen.
Zover het oosten is van het westen,

roti dan anggur ini sebagai peringatan akan Dia.

Pada waktu perjamuan:

Roti yang kami pecahkan ini adalah persekutuan dengan tubuh Kristus. (Ambillah, makanlah, ingatlah, dan percayalah, bahwa tubuh Tuhan kita Yesus Kristus telah diberikan bagi pendamaian sepenuhnya atas segala dosa kita).

Cawan ucapan syukur ini adalah persekutuan dengan darah Kristus.

(Ambillah, minumlah sekalian daripadanya, ingatlah, dan percayalah, bahwa darah Tuhan kita Yesus Kristus yang sangat berharga telah tercurah bagi pendamaian sepenuhnya atas segala dosa kita)

Saudara yang terkasih, marilah kita memuji nama Tuhan yang telah mengenyangkan jiwa kita di meja perjamuan-Nya; dan setiap orang berkata dalam hatinya masing-masing:

Pujilah TUHAN, hai jiwaku!
Pujilah nama-Nya yang kudus, hai segenap batinku !
Pujilah Tuhan, hai jiwaku,
dan janganlah lupakan segala kebaikan-Nya !
Dia yang mengampuni segala kesalahanmu,
yang menyembuhkan segala penyakitmu,
Dia yang menebus hidupmu dari lobang kubur,
yang memahkotai engkau dengan kasih setia dan rahmat.
TUHAN adalah penyayang dan pengasih,
panjang sabar dan berlimpah kasih setia.
Tidak selalu Ia menuntut,
dan tidak untuk selama-lamanya Ia mendendam.
Tidak dilakukan-Nya kepada kita setimpal dengan dosa kita,
dan tidak dibalas-Nya kepada kita setimpal dengan kesalahan kita,
tetapi setinggi langit di atas bumi,
demikian besarnya kasih setia-Nya atas orang-orang yang takut akan Dia;
sejauh timur dari barat,

zover doet Hij onze overtredingen van ons.

(Psalm 103;1-4,8-12, NBG)

Daarom zal mijn mond en hart des Heren lof verkondigen, van nu aan tot in eeuwigheid. Amen

Prijs de HEER, mijn ziel,

prijs, mijn hart, zijn heilige naam.

Prijs de HEER, mijn ziel,

vergeet niet een van zijz weldaden.

Hij vergeeft u alle schuld,

hij geneest al uw kwalen,

hij redt uw leven van het graf,

hij kroont u met trouw en liefde

Liefdevol en genadig is de HEER,

hij blijft geduldig en groot is zijn trouw

Niet eindeloos blijft hij twisten,

niet eeuwig duurt zijn toorn.

Hij straft ons niet naar onze zonden,

hij vergeldt ons niet naar onze schuld.

Zoals de hoge hemel de aarde overspant,

zo welft zich zijn trouw over wie hem vrezten.

Zo ver als het oosten is van het westen,

zo ver heeft hij onze zonden van ons verwijderd.

(Psalm 103;1-4,8-12, NBV)

demikian dijauhkan-Nya dari pada kita pelanggaran kita.

(Mazmur 103: 1-4, 8-12)

Karena itu, mulutku dan hatiku akan memuji-muji Tuhan, dari sekarang sampai selama-lamanya. Amin.

Bijlage IX
FORMULIER OM DE HEILIGE DOOP AAN
KINDEREN TE BEDIENEN

Onze Here Jezus Christus heeft bij zijn hemelvaart bevolen: *Gaat dan henen. maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb.* (Matth. 28:19-20, NBG)

Onze Here Jezus Christus heeft bij zijn hemelvaart bevolen: *Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb.* (Mat28:19-20, NBV)

Blijkens deze opdracht heeft Hij aan de prediking van het Evangelie van zijn Koninkrijk zeer nauw de bediening van de doop verbonden, om aan allen, die in Hem geloven te verzekeren, dat hun zondig leven door zijn bloed en door zijn Geest gereinigd en herboren is, evenals de onreinheid van het lichaam door water weggenomen wordt.

Door deze doop ontvangen wij het voorrecht, dat de drieënige God zijn naam op ons legt en ons onder zijn verlossende heerschappij brengt.

De Vader is het, die ons tot zijn kinderen en erfgenamen aannemt.

De Zoon is het, die door zijn bloedstorting aan het kruis voor al onze zonden volkomen voldaan heeft, zodat wij in Hem voor God rechtvaardig zijn.

En het is de Heilige Geest, die ons deelachtig maakt hetgeen wij in Christus hebben en ons tot de dienst des Heren herschept en bekwaamt.

Lampiran IX
FORMULIR PELAYANAN BAPTISAN KUDUS ANAK

Ketika Tuhan kita Yesus Kristus naik ke surga, Ia memerintahkan: *Karena itu pergilah, jadikanlah semua bangsa murid-Ku dan baptislah mereka dalam nama Bapa dan Anak dan Roh Kudus, dan ajarlah mereka melakukan segala sesuatu yang telah Kuperintahkan kepadamu.* (Matius 28: 19-20)

Perintah baptisan ini sangat nyata sesuai dengan khotbah Injil Kerajaan-Nya, untuk meyakinkan semua orang yang percaya kepadanya bahwa hidup mereka yang berdosa telah disucikan dan dibaharui oleh darah-Nya dan Roh-Nya, sebagaimana tubuh yang kotor dibersihkan oleh air.

Melalui baptisan ini, kita mendapatkan hak istimewa, bahwa Allah Tritunggal: Bapa, Anak, Roh Kudus, menaruhkan nama-Nya pada kita dan membawa kita di bawah kuasa pembebasan-Nya.

Sang Bapa adalah, yang mengangkat kita menjadi anak-anak-Nya dan ahli waris-Nya.

Sang Anak adalah, yang telah melunasi sepenuhnya semua dosa-dosa kita melalui darah-Nya yang tumpah di kayu salib, sehingga olehNya kita dibenarkan di hadapan Allah.

Dan Roh Kudus, yang membuat kita mengambil bagian yang kita miliki di dalam Kristus, mengubah kita, dan memampukan kita dalam pelayanan pekerjaan Tuhan.

De doop, die ons slechts eenmaal bediend wordt, blijft gedurende heel ons leven van kracht. De Here Christus wil door dit goddelijk zegel ons leiden tot steeds dieper boetvaardigheid, Hij richt onze ogen hoe langer hoe meer naar Zichzelf, opdat wij reiniging en behoud bij Hem alleen zoeken. En Hij vermaant ons dat wij onder dagelijkse verloochening van onszelf onze zondige wegen verlaten en in Hem en Zijn liefde blijven.

Ook als wij uit zwakheid in zonden vallen, mogen wij aan Zijn genade niet twifelen, noch in de zonde blijven liggen, omdat wij een eeuwig verbond met God hebben.

Evenals nu onder het Oude Testament de kleine kinderen besneden werden, zo wordt thans onder de nieuwe bedeling de doop ook aan de kinderen der gelovigen bediend.

Want in Zijn rijke barmhartigheid wil de Here ook de kinderen opnemen in het verbond van zijn genade, gelijk Hij reeds tot Abraham gezegd heeft: *Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en u en uw nageslacht in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u en uw nageslacht tot een God te zijn.*

(Gen. 17:7, NBG)

Ik sluit een verbond met jou en met je nakomelingen, met alle komende generaties, een eeuwigdurend verbond: ik zal jouw God zijn en die van je nakomelingen.

(Gen. 17:7, NBV)

Daarom heeft onze Here Jezus Christus zijn bloed ook voor de kinderen der gelovigen vergoten en heeft Hij kinderen tot zich geroepen, ze omarmd, en hun handen opleggende gezegend (Marc. 10:16,NBG).

Hij nam de kinderen in zijn armen en zegende hen door hun de handen op te leggen. (Marc. 10:16,NBV).

Baptisan, yang hanya satu kali saja dilayankan, berlaku seumur hidup kita. Melalui meterai Ilahi ini, Tuhan Yesus ingin membimbing kita kepada pengakuan dosa yang lebih dalam. Ia mengarahkan mata kita makin lama kepada diri-Nya sendiri, sehingga kita hanya mencari dan mendapatkan penebusan dari diri-Nya. Ia juga menasihatkan kita agar setiap hari menyangkal diri dan meninggalkan jalan yang penuh dengan dosa, dan tetap hidup di dalam-Nya dan di dalam cinta-Nya.

Demikian pula kalau kita, karena kelemahan kita, jatuh ke dalam dosa, janganlah kita ragu akan kasih karunia-Nya, apalagi terus hidup di dalam dosa, karena sesungguhnya kita memiliki hubungan yang kekal dengan Allah.

Sebagaimana anak-anak di dalam Perjanjian Lama disunat, demikian pula baptisan dilayankan bagi anak-anak orang percaya.

Karena di dalam kekayaan kemurahan hati-Nya, Tuhan juga menghendaki anak-anak mengambil bagian dalam ikatan perjanjian kasih karunia-Nya, seperti yang dikatakanNya kepada Abraham: *Aku akan mengadakan perjanjian antara Aku dan engkau serta keturunanmu turun temurun menjadi perjanjian yang kekal, supaya Aku menjadi Allahmu dan Allah keturunanmu.* (Kejadian 17: 7)

Karena itu Tuhan kita Yesus Kristus juga telah mencurahkan darah-Nya bagi anak-anak orang yang percaya, dan Ia sendiri telah memanggil anak-anak, memeluk mereka, dan meletakkan tanganNya atas mereka dan memberkati mereka (Markus 10: 16).

Hierdoor worden tevens de ouders geroepen hun kinderen op te voeden in de vreze des Heren en hun door onderwijs en voorbeeld voor te gaan op de weg des levens.

Laat ons bidden:

Barmhartige God en Vader, wij aanbidden het wonder van uw liefde, dat Gij uw eniggeboren Zoon als het Lam Gods gegeven hebt, die ons met Zijn bloed van al onze zonden gewassen en ons tot een koninkrijk van priesters gemaakt heeft.

Wij bidden U ook dat Gij dit kind, dat de heilige doop ontvangen zal, in Uw Zoon, Jezus Christus, wilt inlijven en doen delen in de gaven van de Geest.

Laat heel uw gemeente zich opnieuw verheugen over Uw verlossende daden. Versterk ons in het geloof, dat wij in leven en sterven U tot een genadige Vader hebben door Jezus Christus, onze Heer. Amen.

Hier kan de apostolische geloofsbelijdenis gezegd of gezongen worden.

DOOPVRAGEN, TE STELLEN AAN OUDERS OF GETUIGEN

Opdat het nu duidelijk moge blijken, dat gij in het geloof de doop van uw kind begeert, zult gij op de volgende vragen oprecht antwoorden:

Ten eerste: Gelooft gij, dat de waarheids Gods, die in het Oude en Nieuwe Testament geopenbaard is en in de artikelen van het christelijk geloof beleden en in de christelijke kerk geleerd wordt, de waarachtige en volkomen leer der zaligheid is?

Bersamaan dengan itu, orang tua dipanggil untuk mendidik anak-anak mereka dalam takut akan Tuhan dan mengarahkan mereka melalui didikan dan teladan kehidupan.

Marilah kita berdoa:

Allah Bapa yang murah hati, kami memuji keajaiban kasih-Mu, yang telah menganugerahkan Anak-Mu yang Tunggal sebagai Anak Domba Allah, yang dengan darah-Nya membersihkan segala dosa kami, dan yang membuat kami menjadi imam yang rajani.

Kami berdoa bagi anak yang akan menerima baptisan kudus ini. Terimalah mereka di dalam Anak-Mu Yesus Kristus dan lengkapilah mereka dengan karunia Roh Kudus.

Kiranya seluruh jemaat-Mu bersuka cita kembali akan karya pembebasan-Mu. Kuatkanlah iman kepercayaan kami, bahwa baik dalam hidup maupun mati kami memiliki Engkau sebagai Bapa yang rahmani di dalam Yesus Kristus, Tuhan kami. Amin.

Di sini Pengakuan Iman Rasuli dapat diikrarkan atau dinyanyikan.

PERTANYAAN BAPTISAN KEPADA ORANGTUA ATAU SAKSI

Supaya menjadi nyata, bahwa dengan iman, saudara merindukan baptisan bagi anak saudara, jawablah pertanyaan berikut ini:

Pertama: Apakah saudara percaya, bahwa kebenaran Allah, yang diwahyukan dalam Perjanjian Lama dan Perjanjian Baru, yang menjadi dasar bagi pokok-pokok iman Kristen dan pengajaran gereja, sebagai pengajaran kebenaran dan kebahagiaan yang sepenuhnya?

Ten tweede: Belijdt gij op grond daarvan, dat onze kinderen, hoewel in zonde ontvangen en geboren, ja zelfs aan de eeuwige dood onderworpen, nochtans in Christus geheiligd zijn en daarom naar zijn bevel en belofte behoren gedoopt te wezen?

Ten derde: Beloofd gij dit kind (deze kinderen), waarvan gij de vader (moeder, ouders, getuige(n)) zijt (ieder het zijne) naar uw vermogen te onderwijzen in de waarheid Gods en het (hun) een voorbeeld van een christelijke levenswandel te geven?

Wat is daarop uw antwoord?

Antwoord: ja

Hierna kan gelezen worden:

Jezus zeide: *'Laat de kinderen tot Mij komen, verhinder ze niet, want voor zodanigen is het koninkrijks Gods.'* (Marcus10:14, NBG)

Jezus zei: *'Laat de kinderen bij me komen, houd ze niet tegen, want het koninkrijk van God behoort toe aan wie is zoals zij.'* (Marcus10:14, NBV)

Doopformule:

N.N., ik doop u in de naam des Vaders, en des Zoons en des Heilige Geestes. Amin.

Kedua: Apakah saudara percaya dari dasar, bahwa sekalipun anak-anak kita dikandung dan dilahirkan dalam dosa, dan berada di bawah kematian kekal, namun demikian mereka dikuduskan dalam Kristus dan karena itu berdasarkan perintah dan janji-Nya pada hakikatnya harus dibaptiskan ?

Ketiga: Apakah saudara berjanji, sebagai orangtua (ayah, ibu, saksi) dari anak (anak-anak) ini, dengan sepenuh daya mengajar dan mendidiknya (mereka) dalam kebenaran Allah, serta menjadi teladan hidup kristiani baginya (mereka)?

Apakah jawab saudara?

Jawab: Ya

Kemudian dapat dibacakan:

Yesus berkata: *-Biarkan anak-anak itu datang kepada-Ku, jangan menghalang-halangi mereka, sebab orang-orang yang seperti itulah yang empunya Kerajaan Allah* (Markus 10 :14)

Formula Baptisan:

N.N., aku membaptiskan engkau dalam nama Bapa, Anak, dan Roh Kudus. Amin.

Dankzegging:

Almachtige, eeuwige God, wij danken U, dat Gij ons en onze kinderen door het bloed van Uw lieve Zoon, Jezus Christus, van al onze zonden gereinigt en door Uw Heilige Geest tot Uw kinderen aangenomen hebt en dat Gij ons dit met de heilige doop bezegeldt en bekrachtigt.

Wij bidden U, dat dit kind door Uw Heilige Geest in de Here Jezus Christus opgroei, Hem aanhange met waarachtig geloof, vaste hoop en vurige liefde en kome tot belijdenis van zijn naam.

Verleen het Uw bijstand opdat het, Hem navolgende, zijn kruis blijmoedig dragen moge.

Laat het gedurende zijn gehele leven U met vreugde en dankbaarheid dienen, met volharding tegen de duivel en zijn gehele rijk strijden en die overwinnen, opdat het eenmaal dit leven getroost verlaten en voor de rechterstoel van Christus zonder verschrikken verschijnen mag.

Schenk ook aan deze ouders de leiding van Uw Heilige Geest, om hun kind christelijk op te voeden. God der vaderen, wees ook de God van onze kinderen.

Zet het werk van uw genade onder ons voort en voltooi het tot op de dag van onze Here Jezus Christus.

U zij de heerlijkheid in de gemeente, door alle geslachten op de aarde en in de hemel, nu en in eeuwigheid. Amin.

Ucapan Syukur:

Allah yang Maha Kuasa dan kekal, kami bersyukur kepadaMu, bahwa melalui darah anak-Mu Yesus Kristus, Engkau menyucikan kami dan anak-anak kami dari dosa-dosa kami, dan melalui Roh Kudus-Mu, Engkau mengangkat kami menjadi anak-anak-Mu, dan melalui baptisan kudus ini Engkau memeteraikan dan menguatkan kami.

Kami berdoa, agar melalui Roh Kudus-Mu anak ini dapat bertumbuh dalam Tuhan Yesus Kristus, mengikut-Nya dengan iman yang sungguh, dengan pengharapan yang teguh, dan dengan cinta kasih yang berkobar dan di kemudian hari mengaku percaya dalam nama-Nya.

Berikanlah pertolongan-Mu sehingga mereka dengan sukacita dapat memikul salibnya dan mengikut Yesus.

Kiranya mereka melayaniMu dengan penuh sukacita dan syukur sepanjang hidup mereka, serta dengan ketekunan melawan iblis dan kerajaannya, dan menang, sehingga pada suatu hari dengan tenang meninggalkan hidup ini dan akan tampil di hadapan tahta pengadilan Kristus tanpa rasa takut.

Karuniakanlah juga kepada orangtua ini pimpinan Roh Kudus-Mu, untuk mendidik anak-anak mereka secara Kristiani. Allah Bapa, kiranya Engkau juga menjadi Allah bagi anak-anak kami.

Rancangkanlah dan genapilah karya anugerah-Mu di dalam diri kami sampai hari kedatangan Tuhan kami Yesus Kristus.

BagiMulah segala kemuliaan di jemaat-Mu, dari segala keturunan, di surga dan di bumi, sekarang dan selama-lamanya. Amin.

Bijlage X
ORDE VOOR DE OPENBARE BELIJDENIS DES
GELOOF EN DE BEDIENING VAN
DE HEILIGE DOOP

GELOOFBELIJDENIS

Voorganger: Opdat zij, die nu de geloofsbelijdenis afleggen, weten dat zij gesteund worden door het geloof van de gemeente, laat ons daarom met ons hart en onze mond, ons geloof belijden:

Ik geloof in God de Vader, de Almachtige, Schepper van hemel en aarde.

En in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Here; Die ontvangen is van de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria;

Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald naar het dodenrijk; op de derde dag is opgestaan uit de doden, opgevaren naar de hemel, en zit aan de rechterhand van God, de Almachtige Vader.

Vandaar zal Hij komen om te oordelen de levenden en de doden.

Ik geloof in de Heilige Geest, één heilige, algemene, Christelijke kerk; de gemeenschap der heiligen, vergeving van de zonden; opstanding van de doden, en een eeuwig leven.

Amen.

Presentatie:

De predikant noemt hun namen

Lampiran X
TATA IBADAH PENGAKUAN IMAN (SIDI) DAN
PELAYANAN BAPTISAN KUDUS

PENGAKUAN IMAN

Pendeta: Agar mereka yang sekarang akan menyatakan pengakuan imannya mengetahui bahwa mereka disokong oleh keyakinan dari jemaat, maka marilah kita dengan hati dan mulut kita, mengikrarkan pengakuan iman kita:
Aku percaya kepada Allah, Bapa yang Maha Kuasa, Khalik langit dan bumi.
Dan kepada Yesus Kristus, Anak-Nya yang tunggal, Tuhan kita; Yang dikandung daripada Roh Kudus, lahir dari anak dara Maria;
Yang menderita sengsara di bawah pemerintahan Pontius Pilatus, disalibkan, mati, dan dikuburkan, turun ke dalam kerajaan maut; Pada hari yang ketiga, bangkit pula dari antara orang mati; Naik ke surga, duduk di sebelah kanan Allah, Bapa yang Maha Kuasa.
Dan akan datang dari sana, untuk menghakimi orang yang hidup dan yang mati;
Aku percaya kepada Roh Kudus;
Gereja yang kudus dan am, persekutuan orang kudus;
Pengampunan dosa;
Kebangkitan orang mati;
Dan hidup yang kekal.
Amin

Presentasi

Pendeta menyebutkan nama-nama mereka

Belijdenis

Predikant: Voor het aangezicht van God en Zijn gemeente hebt u gevraagd om uw geloof te belijden. Daarom, antwoord de volgende vragen:

Gelooft u in God de Vader, Schepper en onze Verlosser?

Wilt u Jezus Christus volgen, Zijn enig geboren Zoon, onze Heer die gekruisigd is en weder opgestaan?

Wilt u zichzelf toevertrouwen aan de Heilige Geest die ons leven vernieuwd?

Hebt u het verlangen en belooft u samen met de gemeente die verenigd is rond de Bijbel en de offertafel, om de Heer getrouw te dienen voor de opbouw van Zijn kerk en de komst van Zijn Koninkrijk?

N.N. Wat is hierop uw antwoord?

Antwoord: Ja

Pengakuan

Pendeta: Di hadapan Allah dan jemaat-Nya, saudara telah meminta untuk menyatakan pengakuan iman saudara. Karena itu, jawablah pertanyaan-pertanyaan berikut:

Apakah saudara percaya kepada Allah Bapa, Pencipta, dan Pembebas kita?

Apakah saudara mau mengikut Yesus Kristus, Anak-Nya yang tunggal, Tuhan kita yang disalibkan dan bangkit?

Apakah saudara mempercayakan diri saudara kepada Roh Kudus, yang memperbarui hidup kita?

Apakah saudara merindukan dan berjanji bersama dengan jemaat, yang dipersekutukan di sekitar Kitab Suci dan meja Perjamuan, melayani Tuhan dengan setia bagi pembangunan gereja-Nya dan kedatangan kerajaan-Nya?

N.N: Apakah jawab saudara ?

Jawab: Ya

BEDIENING VAN DE DOOP

Predikant: N.N. ik doop u in de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Amen

(De predikant legt zijn handen op het hoofd van de broeder/zuster die zijn/haar geloof belijdt (en wordt gedoopt) en zegt:)

Gebed

God, onze Heer, met Uw zegen, worden deze broeders/zusters gedoopt met water en de Heilige Geest verlost van de macht van de zonde.

Wij bidden U, zend Uw Heilige Geest, de Trooster, de Geest van de wijsheid en begrip, de Geest van verlichting en kracht, de Geest van kennis, eerbied en liefde voor Uw Naam.

Gemeente: Amen

of

God onze Heer, zegen hen die in Uw Naam geloven, (en die gedoopt zijn) zegen hen met Uw Heilige Geest, zodat zij veel vrucht dragen. Voor U is alle eer, Vader, Zoon en Heilige Geest, nu en voor altijd.

Gemeente: Amen

Hier kan een lied gezongen worden

PELAYANAN BAPTISAN

Pendeta: N.N., aku membaptiskan engkau dalam nama Bapa, Anak dan Roh Kudus. Amin.

(Pendeta meletakkan tangannya di atas kepala saudara yang mengakui imannya (dan yang dibaptis) dan berkata:)

Doa

Tuhan Allah, melalui anugerah-Mu, saudara-saudara ini dibaptis dengan air dan Roh Kudus, dibebaskan dari kuasa dosa; Kami berdoa kepadaMu, kirimkanlah Roh-Mu, Sang Penghibur, Roh kebijaksanaan dan pengertian, Roh kesadaran dan kekuatan, Roh pengenalan, rasa hormat, dan cinta kasih bagi nama-Mu

Jemaat: Amin

Atau

Tuhan Allah, karuniakanlah mereka yang mengakui nama-Mu (dan yang dibaptis) karunia dari Roh Kudus-Mu, sehingga mereka berbuah banyak. BagiMulah segala kemuliaan, Bapa, Anak, dan Roh Kudus, sekarang dan selamanya.

Jemaat: Amin

Sebuah lagu dapat dinyanyikan di sini

Bijlage XI FORMULIER VOOR DE OPENBARE BELIJDENIS DES GELOOFS

Als gemeente van de Here Jezus Christus mogen wij met onze kinderen leven in het verbond van Gods genade. Dit verbond wil de drieenige God, Vader, Zoon en Heilige Geest ons in de heilige doop bezegelen en bekrachtigen. Hij neemt ons aan tot zijn kinderen en erfgenamen, rekent ons in het bloed van Jezus Christus onze zonden niet meer toe en vernieuwt en herschept ons door Zijn Heilige Geest.

Tevens roept Hij ons om in deze heilige gemeenschap Hem als onze God te erkennen, Zijn naam voor de wereld te belijden en aan het Heilige Avondmaal de dood van onze Heiland te verkondigen totdat Hij komt.

Tot onze vreugde heeft Hij aan enige broeders en zusters in het hart gegeven dit heil des verbonds te aanvaarden en naar de eis van dit verbond te willen leven. Zij begeren in uw midden openlijk belijdenis te doen van de naam, waarin zij gedoopt worden, en in hun geloof gesterkt te worden door het gebruik van het Heilig Avondmaal.

De kerkenraad heeft hun namen u reeds voorgesteld. Daar tegen niemand van hen wettige bezwaren zijn ingebracht, willen wij hen thans in de gelegenheid stellen, deze belijdenis af te leggen.

Daartoe verzoek ik hen op te staan en voor God en zijn heilige gemeente oprecht antwoord te geven op de volgende vragen:

Lampiran XI FORMULIR PENGAKUAN IMAN (SIDI)

Sebagai jemaat Yesus Kristus, kita dan anak-anak kita beroleh hidup dalam ikatan perjanjian dengan kasih karunia Allah. Allah Tritunggal: Bapa, Anak, dan Roh Kudus ingin memeteraikan dan memperkuat hubungan ini di dalam baptisan kudus. Ia mengangkat kita sebagai anak-anak-Nya dan ahli waris-Nya, dan oleh darah Yesus Kristus tidak memperhitungkan lagi dosa-dosa kita, memperbarui dan menciptakan kita kembali oleh Roh Kudus-Nya

Ia juga memanggil kita untuk mengakui-Nya sebagai Allah di tengah jemaat-Nya yang kudus, mengakui nama-Nya di hadapan dunia ini, dan melalui Perjamuan kudus memberitakan kematian Juruselamat kita sampai Ia datang kembali.

Adalah kegembiraan bagi kita, bahwa Tuhan telah memberikan di dalam hati saudara-saudara kita kesukacitaan dari penerimaan ikatan perjanjian ini, dan kerinduan untuk hidup sesuai dengan tuntutan hubungan perjanjian ini. Saudara-saudara ini merindukan untuk secara terbuka di tengah-tengah jemaat Tuhan, menyatakan pengakuannya terhadap nama; yang dengan nama itu ia sudah dibaptiskan, dan merindukan imannya dikuatkan melalui keikutsertaan di dalam Perjamuan Kudus. Majelis Jemaat telah memperkenalkan kepada jemaat nama-nama mereka. Ternyata tidak ada orang yang secara sah menyatakan keberatan terhadapnya. Oleh karena itu, sekarang kami memberikan kesempatan bagi saudara-saudara yang ingin menyatakan pengakuan imannya. Saya mengundang saudara-saudara yang akan menyatakan pengakuan iman (sidi) untuk berdiri dihadapan Allah dan jemaat-Nya, dan menjawab pertanyaan berikut ini:

Ten eerste: Geloofst gij, dat de waarheid Gods, die in het Oude en het Nieuwe Testament geopenbaard is, in de artikelen van het christelijk geloof beleden en in de christelijke kerk geleerd wordt, de waarachtige en volkomen leer der zaligheid is ?

Ten tweede: Geloofst gij Gods verbondsbelofte, u in uw doop betekend en verzegeld, en belijdt gij, thans de toegang tot het Heilig Avondmaal vragende, dat gij u vanwege uw zonden mishaaft, voor God verootmoedigt en uw leven buiten uzelf zoekt in Jezus Christus, de enige Zaligmaker?

Ten derde: Verklaart gij, dat het uw oprechte voornemen is, God de Here lief te hebben en te dienen naar Zijn Woord, tegen de zonde en de wereld te strijden en in het belijden van Zijn naam voor de mensen door Gods genade trouw te blijven in leven en sterven?

Ten vierde: Verklaart gij, dat het uw oprechte begeerte is, u getrouw te stellen onder de bediening van het Woord en de sacramenten, en belooft gij u gewillig te onderwerpen aan het herderlijk opzicht en de tucht der kerk en mede te arbeiden aan de opbouw van de gemeente van Christus?

Wat is daarop uw antwoord?

Antwoord: Ja.

In de naam van de Here Jezus Christus verklaren wij met blijdschap, dat de toegang tot het Heilig Avondmaal voor u ontsloten is.

De God van alle genade, Die u in Christus geroepen heeft tot Zijn eeuwige heerlijkheid. Hij zal u na een korte tijd van lijden, volmaken, bevestigen, sterken en grondvesten. Hem zij de kracht in alle eeuwigheid! Amen. (1 Petrus 5:10,11, NBG)

Pertama: Apakah saudara percaya, bahwa kebenaran Allah, yang diwahyukan dalam Perjanjian Lama dan Perjanjian Baru, yang menjadi dasar bagi pokok-pokok iman Kristen dan pengajaran gereja, sebagai pengajaran kebenaran dan kebahagiaan yang sepenuhnya ?

Kedua: Apakah saudara percaya akan ikatan perjanjian Allah, yang dinyatakan dan dimeteraikan dalam baptisan saudara ? Apakah saudara mengaku bahwa sehubungan dengan dosa-dosa saudara yang mendukakan Allah, saudara menyatakan penyesalan kepada Allah dan mencari Yesus Kristus, sumber kebahagiaan satu-satunya?

Ketiga: Apakah saudara menyatakan, sebagai niat saudara yang murni, mengasihi Tuhan Allah dan melayani-Nya sesuai dengan Firman-Nya, melawan dosa, berjuang di dunia ini, dan dengan anugerah Allah menyatakan pengakuan akan nama-Nya di hadapan manusia, baik waktu hidup maupun mati?

Keempat: Apakah saudara menyatakan, sebagai niat saudara yang murni, untuk setia kepada pelayanan Firman dan sakramen, dan apakah saudara berjanji untuk menurut dan tunduk kepada pengajaran dan tata tertib penggembalaan gereja dan ikut bekerja bagi pembangunan jemaat Kristus?

Apakah jawab saudara ?

Jawab: Ya

Dalam nama Tuhan Yesus Kristus, kami menyatakan dengan sukacita, bahwa saudara diperbolehkan mengambil bagian dalam Perjamuan Kudus

Dan Allah, sumber segala kasih karunia, yang telah memanggil kamu dalam Kristus kepada kemuliaan-Nya yang kekal, akan melengkapi, meneguhkan, menguatkan, dan mengokohkan kamu, sesudah kamu menderita seketika lamanya. Ialah yang empunya kuasa sampai selama-lamanya! Amin. (1 Pet 5: 10, 11)

Maar al moet u nog korte tijd lijden, God, de bron van alle genade, heeft u geroepen om in Christus Jezus deel te krijgen aan zijn eeuwige luister. God zal u sterk en krachtig maken, zodat u staande zult blijven en niet meer zult wankelen. Hem komt de macht toe, voor eeuwig. Amen.
(1 Petrus 5:10,11, NBV)

Bijlage XII

FORMULIER VOOR DE BEVESTIGING VAN OUDERLINGEN

(Tevoren zijn zij die bevestigd worden aan de gemeente voorgesteld)

In het vergaderen en onderhouden van zijn kerk maakt onze Heer Jezus Christus gebruik van de dienst van mensen, aan wie Hij in de gemeente een bijzondere taak toevertrouwt. Hij heeft, zo zegt Paulus, zowel apostelen als profeten gegeven, zowel evangelisten als herders en leraars, om de heiligen toe te rusten tot dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus (Ef. 4:11-12, NBG).

En hij is het die apostelen heeft aangesteld, en profeten, evangelieverkondigers, herders en leraren, om de heiligen toe te rusten voor het werk in zijn dienst. Zo wordt het lichaam van Christus opgebouwd (Ef. 4:11-12, NBV).

Nog steeds is dit de taak van allen, die in de gemeente des Heren worden geroepen tot het ambt. Deze opdracht hebben zij in ootmoed en nederigheid te volbrengen, ziende op Hem, die niet gekomen is om gediend te worden, maar om te dienen.

Een van de ambten is dat van ouderling. De ouderlingen hebben met de dienaren des Woords opzicht over de gemeente. In gehoorzaamheid aan de opdracht van de goede Herder: *Hoed mijn schapen!* (Joh21:16), moeten zij erop toezien dat een ieder zich gedraagt als een levend lid van het lichaam van Christus. Zij zullen in hun werk zich gedragen aan het woord van Paulus, gericht tot de oudsten van Efeze: *Ziet toe op uzelf en op de gehele kudde, waarover de Heilige Geest u tot opzieners gesteld heeft, om de gemeente Gods te weiden, die Hij zich door het bloed van zijn Eigene verworven heeft* (Hand. 20:28, NBG).

Zorg voor uzelf en voor de hele kudde waarover de heilige Geest u als herder heeft aangesteld; u bent de opzieners van Gods gemeente, die hij verworven heeft door het bloed van zijn eigen Zoon. (Hand. 20:28, NBV).

Lampiran XII

FORMULIR PENEGUHAN PENATUA

(Sebelumnya nama calon penatua yang akan diteguhkan telah diwartakan kepada jemaat)

Dalam mengumpulkan dan memelihara gereja-Nya, Tuhan kita Yesus Kristus menggunakan pelayanan dari orang-orang, yang Ia percayakan kepada tugas-tugas khusus di dalam jemaat. Ia telah, sebagaimana yang dikatakan Paulus, memberikan baik rasul-rasul maupun nabi-nabi, baik pemberita-pemberita Injil maupun gembala-gembala dan pengajar-pengajar, untuk memperlengkapi orang-orang kudus bagi pekerjaan pelayanan, bagi pembangunan tubuh Kristus. (Ef. 4: 11-12)

Tugas ini masih berlaku untuk semua orang, yang dipanggil Tuhan kepada jabatan gerejawi di jemaat Tuhan. Perintah ini dilakukan dengan penuh rasa takut akan Tuhan dan kerendahan hati, sebagaimana yang dapat kita lihat dalam diri-Nya, yang datang bukan untuk dilayani, melainkan untuk melayani.

Salah satu dari jabatan gerejawi adalah penatua. Para penatua mengawasi pelayanan Firman Allah di tengah-tengah jemaat. Dalam ketaatan akan perintah Gembala yang baik: *Gembalakanlah domba-domba-Ku!* (Yoh 21: 16), para penatua harus mengawasi bahwa setiap orang berlaku sebagai anggota yang hidup dari tubuh Kristus. Dalam tugasnya mereka akan menjunjung perkataan yang disampaikan Paulus kepada jemaat Efesus mula-mula: *Karena itu jagalah dirimu dan jagalah seluruh kawanan, karena kamulah yang ditetapkan Roh Kudus menjadi penilik untuk menggembalakan jemaat Allah yang diperoleh-Nya dengan darah Anak-Nya sendiri.* (Kis 20: 28)

Zij hebben ook toe te zien op de juiste verkondiging van het Evangelie en op de verbreiding ervan. Als goede dienaren van Jezus Christus dienen zij zichzelf te voeden met de woorden van het geloof en de goede leer (1 Tim. 4:6, NBG).

Wanneer je dit alles aan de broeders en zusters voorhoudt, zul je een goede dienaar van Christus Jezus zijn, gevoed door de woorden van het geloof en de juiste leer, waarvan je een trouw aanhanger bent. (1 Tim. 4:6, NBV).

Zij zullen, gedragen door de hele gemeente, de liefde van Christus zichtbaar maken aan hen die hulp nodig hebben, binnen of buiten de kerk, in eigen hand of in andere delen van de wereld. Zij dienen op te komen voor het recht van Hem, die de armen zal redden, die om hulp roept, de ellendige en wie geen helper heeft (Psalm 72:12, NBG).

Hij zal bevrijden wie arm is en om hulp roept, wie zwak is en geen helper heeft. (Psalm 72:12, NBV).

Zij zullen de gemeente helpen bij het volbrengen van haar taak tegenover de naasten. Zij zullen hun dienst verrichten met een bewogen hart, bereid om de troost van het evangelie mee te delen aan hen die in nood verkeren.

Nu u, geliefde broeder/zuster, gereed staat uw ambt als ouderling te aanvaarden, moge aan allen die hier bijeen zijn, blijken, dat u bereid bent uw taak op u te nemen. Wil daarom voor God en zijn gemeente de volgende vragen beantwoorden:

Bent u in uw hart overtuigd, dat God zelf u door zijn gemeente tot deze dienst geroepen heeft?

Wilt u zich laten leiden door het Woord van God en alles wat daarmee in strijd is verwerpen?

Belooft u uw ambt te vervullen, met liefde voor de gemeente en al haar leden, daarbij te zwijgen over wat u in vertrouwen wordt gezegd, en belooft u in heel uw levenswandel u te gedragen naar het Woord van God en u te voegen onder het opzicht van de kerkelijke vergaderingen?

Hierop zal ieder van hen, nadat zijn/haar naam genoemd is, antwoorden: Ja.

Para penatua juga bertugas mengawasi pemberitaan Injil dan perluasannya. Sebagai pelayan-pelayan Kristus Yesus yang baik, mereka melayani dengan memberikan makanan, yaitu dengan soal-soal pokok iman dan ajaran sehat (1 Tim 4: 6)

Dengan sokongan dari seluruh jemaat, para penatua akan memperlihatkan kasih Kristus kepada mereka yang membutuhkan pertolongan, baik di dalam maupun di luar gereja, baik di dalam negeri maupun di bagian lain dari dunia ini. Mereka melayani bagi kedatangan keadilan Allah, yang akan melepaskan orang miskin yang berteriak minta tolong, orang yang tertindas, dan orang yang tidak punya penolong (Mazmur 72: 12)

Mereka akan menolong jemaat dalam menunaikan tugas panggilan jemaat terhadap sesama manusia. Mereka akan menjalankan pelayanannya dengan hati yang penuh belas kasih, bersedia untuk membagikan kekuatan penghiburan Injil kepada mereka yang berada dalam kesulitan.

Sekarang, saudara-saudara yang terkasih, bersiaplah untuk menerima jabatan gerejawi sebagai penatua. Kiranya semua yang hadir di sini membuktikan bahwa saudara bersedia untuk mengambil tugas-tugas saudara. Karena itu, di hadapan Allah dan jemaat-Nya, jawablah pertanyaan-pertanyaan berikut ini: Apakah saudara yakin bahwa Allah sendiri melalui jemaat-Nya memanggil saudara kepada pelayanan ini?

Apakah saudara bersedia dibimbing oleh Firman Allah dan menolak setiap ajaran yang bertentangan dengannya?

Apakah saudara berjanji akan memangku jabatan gerejawi saudara dengan setia, dengan kasih kepada jemaat dan seluruh anggotanya, menyimpan di dalam hati apa yang dipercayakan kepada saudara, dan berjanjikan saudara menjunjung Firman Allah dalam seluruh jalan hidup saudara dan menyesuaikan diri dibawah pengawasan pertemuan-pertemuan jemaat? Kemudian tiap calon penatua, sesudah namanya disebutkan, menjawab: Ya

Tot de echtgenote/echtgenoot : “Bent u bereid uw echtgenoot/echtgenote in deze zijn/haar bedieningen te steunen?”

Vervolgens zal de dienaar des Woords zeggen:

De almogende God en Vader geve u zijn genade, dat gij in deze dienst getrouw en met zegen moogt werkzaam zijn. Amen.

(Hierna wordt de dienst voortgezet met voorbede voor de bevestigde ambtsdragers).

Kepada istri/suami: “Bersediakah saudari/saudara menunjang suami/istrimu dalam pelayannya?”

Sesudah itu, pelayan Firman berkata:

Allah, Bapa yang Maha Kuasa memberikan kepada saudara kasih karunia-Nya, sehingga saudara setia dalam pelayanan ini dan dengan berkat-Nya dapat melakukannya dengan giat. Amin.

(Kemudian ibadah dilanjutkan dengan doa syafaat bagi pejabat gerejawi yang diteguhkan)

BIJLAGE XIII ORDE VOOR DE BEVESTIGING VAN HET HUWELIJK

Wij zijn als gemeente bijeen om het huwelijk van N&N voor Gods aangezicht te bevestigen en om met hen en voor hen Zijn zegen te vragen. De kerk van Jezus Christus belijdt dat het huwelijk een door God geschonken mogelijkheid is: een gemeenschap voor het hele leven, waarin het aan twee mensen gegeven wordt elkaar te verblijden en te dienen, liefde en trouw te schenken en te ontvangen, in voorspoed en in tegenspoed. Wanneer een man en een vrouw hun verbond sluiten in de naam van de Heer spreken zij tezamen uit dat zij elkaar in liefde volledig willen toebehoren en trouw terzijde staan in alle dingen. Samen zullen zij zoeken naar de wil van God met hun leven. Samen zullen zij hun taak verrichten en zorgen voor hun gezin. Samen zullen zij de kinderen die hun worden toevertrouwd voorgeaan in het leven met de Heer en zijn gemeente. Samen zullen zij hun opdracht in de samenleving aanvaarden als man en vrouw, als mensen op weg naar de toekomst van God. Hun verbondenheid met elkaar is een gelijkenis van het verbond tussen Christus en zijn gemeente. Daarom, bruid en bruidegom, zult u elkaar liefhebben, zoals Christus zijn gemeente heeft liefgehad. Zoals Christus zich aan zijn gemeente heeft gegeven, zo zult u elkaar in liefde dienen, in wijsheid leiden en helpen, in geduld elkaar aanvaarden en vergeven. Alle dingen zult u met elkaar delen, zonder de ander de vrijheid te ontnemen. In alle omstandigheden zult u elkaar terzijde staan zonder de ander te overheersen of slaafs te volgen. Een hechte gemeenschap zult u vormen, maar evenzeer zult u beseffen dat uw gezin deel is van een groter geheel; u zult dus openstaan voor verantwoordelijkheden buiten eigen huis.

Lampiran XIII TATACARA KEBAKTIAN PENEGUHAN DAN PEMBERKATAN NIKAH

Kita berhimpun di sini selaku jemaat untuk meneguhkan pernikahan N&N di hadapan hadirat Allah dan bersama para mempelai memohon berkatNya. Gereja Tuhan Yesus Kristus mengaku bahwa pernikahan adalah suatu lembaga pemberian Allah: satu persekutuan untuk sepanjang hidup, di mana kepada dua insan diperkenankan saling mengasihi, saling melayani, tetap setia baik pada waktu kelimpahan maupun kekurangan. Jika seorang pria dan wanita mengadakan perjanjian di dalam nama Tuhan, dengan demikian mereka menyatakan bahwa mereka saling memberikan diri dalam kasih dan akan tetap setia di dalam segala hal. Bersama-sama mereka akan mencari kehendak Allah, melakukan tugas rumah tangga dan memelihara keluarga yang dipercayakan kepada mereka. Bersama-sama mereka menerima tugas dalam masyarakat dalam suatu perjalanan menuju masa depan milik Allah. Ikatan kasih mereka adalah seperti hubungan perjanjian Kristus dan JemaatNya.

Oleh karena itu, hai mempelai pria dan wanita, hendaklah kamu saling mengasihi, sama seperti Kristus telah mengasihi JemaatNya. Sama seperti Kristus telah memberikan DiriNya kepada JemaatNya, demikian juga hendaknya kamu saling melayani, saling memimpin dan menolong dalam hikmat, dalam kesabaran saling menerima dan mengampuni. Hendaklah kamu saling berbagi di dalam segala perkara, tanpa saling merebut kebebasan. Dalam segala keadaan hendaklah kamu bekerja sama, bahu-membahu tanpa saling menguasai atau jangan sampai ada yang memperbudak satu dengan yang lain. Kamu harus merupakan persekutuan yang erat, namun kamu harus menyadari bahwa rumah tanggamu merupakan bagian dari satu kesatuan yang lebih luas; jadi saudara-saudara harus terbuka terhadap tanggung jawab, kewajiban-kewajiban di luar rumah anda.

Uw taken zult u verrichten en elkaar daarbij helpen, maar evenzeer zult u ervoor zorgen dat rust en vreugde hun plaats krijgen en het leven als geschenk aanvaard wordt.

Zo zult u elkaar bewaren in de dienst van de Heer, die zichzelf aan ons heeft verbonden en ons roept tot het grote bruiloftsfeest.

Bruidegom en bruid staan op en geven elkaar de rechterhand en beantwoorden de vragen als volgt:.

N. & N. Belijdt u dat u in uw huwelijk door God zelf geroepen bent tot liefde en trouw aan elkaar (in goede en kwade dagen, in rijkdom en armoede, in gezondheid en ziekte, tot de dood u zal scheiden) en wilt u samen in Zijn naam uw verantwoordelijkheid aanvaarden voor elkaar voor hen die u worden toevertrouwd, en voor uw dienst als gezin en de samenleving?

N. , wat is daarop uw antwoord?

Bruidegom en bruid: Ja.

Ringwisseling

Tugas-tugas anda harus anda kerjakan dengan saling tolong-menolong, tetapi kamu harus berusaha juga, agar sukacita dan damai sejahtera mendapat tempat di dalam hidupmu yang merupakan karunia dan pemberian Tuhan.

Dengan demikian kamu akan memelihara dirimu dalam pelayanan kepada Tuhan, Yang telah mengikat DiriNya dengan kita dan memanggil kita pada perjamuan Kawin yang Agung.

Para mempelai harap berdiri dan saling berjabat tangan, menjawab pertanyaan-pertanyaan sebagai berikut:

N. & N. Apakah engkau mengaku di sini di hadapan Allah dan JemaatNya, bahwa oleh Allah sendiri saudara dipanggil ke dalam nikah yang kudus ini, untuk saling mengasihi dan saling setia, (baik pada waktu kelimpahan maupun kekurangan, pada waktu sehat maupun sakit, sampai maut menceraikan saudara-saudara) dan apakah dalam NamaNya, saudara bersama-sama bersedia menerima tanggung jawab, juga untuk mereka yang dipercayakan kepada saudara, dan untuk pelayanan saudara selaku keluarga ditengah rumah tangga dan masyarakat?

Sdr. N, apakah jawab saudara?

Mempelai: ya, saya berjanji

Pertukaran cincin.

Gebed

Zegen: De God van Abraham, Izaäk en Jakob,
de Vader van onze Heer Jezus Christus,
Hij zal u zegenen en behoeden,
opdat u in vrede en vreugde
zult samenwonen,
al uw dagen,
tot zegen van velen.
Amen.

Doa

Berkat: Allah Abraham, Ishak dan Yakub,
Bapa Tuhan kami Yesus Kristus,
Ia memberkati dan melindungi kamu,
sehingga kamu hidup bersama
dalam damai dan sukacita
sepajang hidupmu
dan menjadi berkat bagi orang banyak.
Amin.

BIJLAGE XIV ORDE VOOR EEN GEWONE EREDIENST

1. VOTUM en GROET (staand)

Onze hulp is in de naam van de Heer (Psalm 124:8, NBG)
Die hemel en aarde gemaakt heeft,
Onze hulp is de naam van de Heer (Psalm 124:8, NBV)
Die hemel en aarde gemaakt heeft
Die trouw houdt tot in eeuwigheid (Psalm 146:6, NBG)
Hij die trouw is tot in eeuwigheid (Psalm 146:6, NBV)
En niet laat varen het werk van zijn handen. (Psalm 138:8, NBG)
Laat het werk van zijn handen niet los (Psalm 138:8, NBV)
Genade zij u en vrede van God onze Vader
En van de Heer Jezus Christus (bijv. Rom 1:7; 1 Kor.1:3, NBG, NBV)
2. OPENINGSTTEKST
3. GEZANG
4. GEBED TOT VERROOTMOEDIGING EN SCHULDBELIJDENIS
5. GEZANG
6. GENADEVERKONDIGING
7. VERMANING TOT NIEUWE LEVENSWANDEL of DE TIEN GEBODEN
8. GEZANG
9. GEBED OM VERLICHTING MET DE HEILIGE GEEST
Hierna gaan de kinderen naar de Zondagsschool/Kindernevendienst

Lampiran XIV TATA IBADAH BIASA

1. VOTUM dan SALAM (berdiri)

Pertolongan kepada kita ialah di dalam Nama Tuhan,
yang membuat langit dan bumi,

yang memelihara kesetiaan untuk selama-lamanya

dan tidak membiarkan Buatan tanganNya.

Kasih karunia dan damai sejahtera adalah padamu
daripada Allah Bapa kita dan Tuhan Yesus Kristus
2. AYAT PEMBUKAAN
3. NYANYIAN JEMAAT.
4. DOA PENGAKUAN DOSA
5. NYANYIAN JEMAAT
6. BERITA ANUGERAH
7. PETUNJUK-PETUNJUK HIDUP BARU atau SEPULUH HUKUM atau PENGAKUAN IMAN.
8. NYANYIAN JEMAAT
9. DOA MOHON PENERANGAN ROH KUDUS
Sesudah ini anak-anak pergi ke Sekolah Minggu/Kindernevendienst

10. SCHRIFTLEZING	10. PEMBACAAN ALKITAB
11. PREEK	11. KHOTBAH
11a MEDITATIEF MOMENT (onder begeleiding van orgel/pianospel)	11a SAAT TEDUH (dengan iringan permainan organ/piano)
12. GELOOFSBELIJDENIS	12. PENGAKUAN IMAN RASULI
13. GEZANG	13. NYANYIAN JEMAAT
14. GEBED en VOORBEDEN en ONZE VADER	14. DOA SYUKUR dan DOA SYAFAAT dan DOA BAPA KAMI
15. INZAMELING DER GAVEN, onder begeleiding van orgel-/pianospel met aansluitend een kort dankgebed	15. PERSEMBAHAN JEMAAT, dengan iringan permainan organ /piano dengan doa syukur pendek
16. GEZANG (staand)	16. NYANYIAN JEMAAT (berdiri)
17. ZEGEN (staand)	17. BERKAT (berdiri)
Predikant Ga heen in vrede en ontvang nu de zegen van God: De genade des Heren Jezus Christus, en de liefde Gods, en de gemeenschap des Heiligen Geestes zij met u allen. (2 Cor.13:13, NBG) <i>De genade van de Heer Jezus Christus, de liefde van God en de eenheid met de Heilige Geest zij met u allen. (2 Cor.13:13, NBV)</i>	Pendeta Pulanglah dengan sejahtera dan terimalah berkat Tuhan: Anugerah Tuhan Yesus Kristus dan kasih Allah dan persekutuan Roh Kudus besertalah dengan kamu sekalian.
18. Gemeente zingt: Amen, Amen, Amen	18. Sambutan Jemaat: Amin, Amin, Amin. □